

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vierde jaargang nummer 1, 23 januari 2003

Wat heb je nodig om een goede regiobestuurder te kunnen zijn?

Op naar de
Statenverkiezingen
van **11 maart!**

13 Nieuwe
afdelingen
in oprichting
op Partijraad

Achtergronden bij de
natuuracties

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Is de SP
conservatief?

Tiny Kox

*We zijn nooit
opgericht om
klein te blijven*

Hoofdredacteur Peter Verschuren waarschuwt me dat ik mijn bijdrage aan Spanning moet inleveren voor de verkiezingen. Dat heeft met het drukken te maken. Niks aan te doen. Hij ziet niet wat daar nu moeilijk aan is. Na de verkiezingen begint een nieuw hoofdstuk. Begin ermee om dat te schrijven. En gelijk heeft 'ie. Na een jaar lang campagnevoeren sluiten we nu een hoofdstuk af – en beginnen aan een ander deel van het SP-avontuur. Dankzij de geweldig toegenomen steun voor onze partij in de afgelopen twaalf maanden, komt er een einde aan de periode 'klein maar fijn'. Met meer dan 37.000 leden, honderdduizenden kiezers en zoveel mensen in het parlement, moeten we de kwalitatieve omslag zien – en zien waar te maken. Naar 'groot en nog steeds goed'. Dit jaar gaan we daar heel hard aan werken. Op 24 mei houden we ons volgende congres. Daar moeten we knopen doorhakken. Vanaf 23 januari staat dat boven aan de agenda. Hoe zorgen we ervoor dat na de landelijke doorbraak nu de lokale vooruitgang in het hele land gestimuleerd wordt en dat mensen overal ervaren dat de SP dichter bij hen staat dan ze wellicht dachten? Zo kunnen we onze grote partij beter en breder inbedden in de samenleving. En dat is nodig omdat mensen meer moeten doen dan alleen stemmen, als ze met ons willen werken aan maatschappelijke verandering en verbetering. Dat is en blijft ons streven. We zijn de Socialistische Partij! Die is nooit opgericht om klein te blijven. Samen gaan we bewijzen dat we ook dit nieuwe hoofdstuk spannend en succesvol kunnen schrijven!

*Tiny Kox is algemeen secretaris
van de SP*

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies. De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenstheorie/opinies>).

Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010 243 55 55). Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Agenda

Statenverkiezingen

Dinsdag 11 maart

Partijraad

Zaterdag 15 maart
Amersfoort

Regioconferenties

April
hele land

Twaalfde Congres

Zaterdag 24 mei
Utrecht

Socialistische moraal is niet conservatief

Ronald van Raak in het *Financieele Dagblad*
van 2 januari

Code: 03/01

Zie pagina 5

Evenredige verdeling allochtonen noodzakelijk

Jan Marijnissen in het *Algemeen Dagblad*
van 9 januari

Voorstellen om de positie van allochtonen in Nederland te verbeteren. 'Natuurlijk kan niet alles ineens. Maar veel kan wel en daar hebben de allochtone en autochtone bewoners van de grote steden recht op. Ze zijn al veel te lang in de steek gelaten door de politiek.'

Code: 03/02

Nederland afgesneden van internationale treinverbindingen

Erik Meijer in de *Staatscourant* van 15 januari

Na de kritiek op de NS vanwege de verwaarlozing van de binnenlandse dienstverlening worden de bezuinigingen nu gezocht in uitdunning van grensoverschrijdend vervoer. Gevolg is, dat daarvoor veel milieuvriendelijkere transportmiddelen de slag winnen: auto en vliegtuig.

Code: 03/03

De illusies van een sociaal Europa

Erik Meijer in *Solidariteit* van januari

Anders dan eurocommissaris Bolkestein beweert, is de vrije markt in Europa geen succes. We zijn niet op weg naar een sociaal Europa, maar naar een Europa van het kapitaal.

Code: 03/04

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl
Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres:
Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam
telefoon (010) 243 55 31
fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

SP Amsterdam roept op tot terugkopen kabel

De SP-afdeling Amsterdam heeft op 16 januari een uniek plan gepresenteerd om de kabel terug te kopen van UPC. Aan cultuurwethouder Hannah Belliot werd voorgesteld hiervoor 200 miljoen te bieden: de huidige

waarde van de kabel die een aantal jaren terug overgedaan is aan UPC voor 318 miljoen. Die privatisering is desastreus uitgepakt. TV-zenders zijn van het scherm gehaald, tarieven zijn tegen de afspraak in verhoogd en bij vragen of klachten is UPC vaak onbereikbaar. De SP-Amsterdam vindt daarnaast dat de kabel een publieke voorziening moet zijn en dus in handen van de overheid thuishoort.

In het perscentrum op het Amsterdamse stadhuis reageerde Belliot zeker niet afwijzend op het plan: 'Het is inderdaad een rotzooitje bij de kabel en het is een goede zaak om daar eens naar te kijken.' 'Het college moet reageren, want we gaan het plan als initiatiefvoorstel indienen,' licht fractievoorzitter Remine Alberts de aanpak toe. 'Van ons hoeft die aankoop niet per sé vandaag of morgen plaats te vinden, maar het is wel heel belangrijk dat we hiermee duidelijk laten zien hoe wij erover denken.' Alberts adviseert andere SP-afdelingen eens te kijken hoe het in hun gemeente zit, en eventueel een vergelijkbaar plan in te dienen. 'Uit het businessplan van UPC

bleek, dat de aansluitingen in heel Amsterdam momenteel 200 miljoen euro waard zijn. De verkoopprijs is eveneens openbaar. Het is gewoon een kwestie van even contact leggen met een kabelexpert. Die kan je tevens vertellen hoe het

betreffende kabelbedrijf er voor staat. Zo weten wij, dat UPC een torenhoge schuldenlast heeft en de aandelen nog maar een fractie waard zijn van wat ze twee jaar opleverden.'

Info: Remine Alberts
(020) 552 34 30

Herbewoningsactie in Vlaardingen tegen woningnood

Woningen lang leeg laten staan in afwachting van sloop? Dat schreeuwt om actie, vond een aantal Vlaardingse SP-jongeren. En dus gingen ze vier leegstaande woningen in de sloopwijk Babberspolder-Oost 'herbewonen' die op de nominatie staan begin 2004 gesloopt te worden. De actie kreeg de volle steun van de omwonenden en van het bewonerscomité Babberspolder-Oost, dat zich al tijden verzet tegen de massale sloopplannen voor de wijk. Ook Kamerlid Piet de Ruiters kwam al snel zijn steun betuigen aan de actie. 'Voor jonge

starters is er al een wachtlijst van jaren, en door alle sloopplannen komen ze helemaal niet meer aan de bak. Als het de jongeren zo onmogelijk wordt gemaakt, moeten ze het heft maar in eigen handen nemen. Zeker hier: de huizen zijn nog prima en blijven nog een jaar staan.' Minder blij met de actie was verhuurder Waterweg Wonen. De woningstichting eiste direct de ontruiming van de huizen en kreeg daarbij het juridisch gelijk aan haar zijde. Omdat de woningen nog geen twaalf maanden leeg hebben gestaan, hebben de jongeren geen recht om de woningen voor zichzelf op te eisen. En dus stond een dag later de politie al op de stoep en moesten de jongeren weg. Winst heeft de actie echter zeker opgeleverd: de druk op Waterweg Wonen om in Babberspolder-Oost tijdelijk te gaan verhuren aan starters en jongeren is sterk toegenomen. De woningstichting liet weten daar binnenkort plannen voor te zullen presenteren.

uit het land

Tip: vind zelf alle Kamerstukken

Wat was ook al weer het antwoord op die Kamervragen van Agnes Kant? Wat is er nou precies gezegd in dat debat? Hoe luidde die motie nou precies? Het antwoord op die vragen en nog veel meer kun je krijgen zonder de hulp te hoeven inroepen van de mede-

werkers van het Haagse P-team. Je kunt het eenvoudig zelf opzoeken op internet. Het systeem dat je alle informatie aanlevert heet Parlando en is te vinden op: <http://parlando.sdu.nl/cgi/login/anonymous>. Is dat te moeilijk om te onthouden, print dan

www.overheid.nl in je hoofd. Van daaruit is het logisch aanklikken en je komt vanzelf op parlando. Van overheid.nl klik je op 'voor ambtenaren en politici', vervolgens op 'ok'.

Dan op 'parlement', 'tweede kamer' en op 'wie zit waar'. Op overheid.nl kun je trouwens veel meer vinden. Surf maar eens een keer rond.

Corporaties aangeklaagd bij mededingingsautoriteit

In het zoeken naar nieuwe middelen om misstanden te bestrijden heeft de afdeling Den Haag een verrassende stap gezet. Raadslid Ingrid Gyömörei is namens de afdeling naar de Nederlandse Mededingingsautoriteit (Nma) gestapt om ingrijpen te vragen tegen de handelswijze van drie woningcorporaties, die samen een afgezwakt sociaal plan proberen af te dwingen voor huurders in Den Haag Zuid-West die moeten wijken voor de sloop. Volgens artikel 6 van de mededingingswet, waar ook woningcorporaties onder vallen, levert dit een merkbare beperking op de markt op, waartegen de NMa maatregelen dient te nemen. Ook op andere fronten deugt er volgens de Haagse SP weinig van de opstelling van de corporaties. Gyömörei: 'Uit een bewoners-enquête die wij gehouden hebben, blijkt dat 76,1 procent van de bewoners tegen sloop is. Toch doen de corporaties alles om hun plannen door te drukken.'

Mobiliseer je leden en andere anti-oorlogsactivisten

Flyers en affiches zijn te bestellen bij Nico Schouten: nschouten@sp.nl (010) 243 55 59

landelijke demonstratie

STOP DE OORLOG TEGEN IRAK

Stop the war
against Iraq

لا للحرب ضد العراق

Zaterdag **15 februari**
13.00 uur • Dam • Amsterdam

informatie

www.wereldcrisis.nl, o43@kerkenvrede.nl
p/a Vredescentrum O'43, Postbus 1528, 3500 BM Utrecht, tel.: (030) 271 43 76, fax: (030) 271 47 59

organisator

Platform tegen de 'nieuwe oorlog'

Steun de actie ook financieel. Stort op gironummer 9474165 t.n.v. Platform tegen de 'nieuwe oorlog'

De opinie

Socialistische moraal is niet conservatief

Door de partij 'conservatief' te noemen plaatst Visser de beginselen en het programma van de SP in een verkeerd licht. Bovendien verdwijnt in zijn analyse een meer algemeen probleem in de huidige Nederlandse politiek; de noodzaak van een nieuwe moraal.

Bij de komende verkiezingen speelt moraliteit een belangrijke rol. Dit betreft niet alleen Balkenendes waardendiscussie, maar ook de vraag hoe Nederland de komende jaren bestuurd moet worden. De afgelopen twintig jaar hebben regeringen een politiek van privatisering, verzelfstandiging en deregulering gevoerd, die werd gesteund door CDA, PvdA, VVD, D66 en – recentelijk – LPF. Zij namen daarmee een neoliberale politiek over die begin jaren tachtig in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten was gestart.

De politiek van marktwerking is van oorsprong een conservatief project, dat door Thatcher en Reagan was ingezet. Toch zijn de waarden waarop het marktsysteem een beroep doet, zoals individuele verantwoordelijkheid, concurrentiestreven en consumptiedrang, moeilijk te verenigen met de conservatieve waarden van collectieve normen, natuurlijke ongelijkheid en matiging. Bovendien zijn de genoemde marktwaarden lang niet altijd bevorderlijk voor de maatschappelijke instituties die conservatieven zeggen te willen behouden, zoals kerken, charitatieve instellingen en het kerngezin.

Net als veel anderen publiceerde ook economieprofessor Hans Visser een analyse van de SP. Dat is volgens een opinieartikel in het Financieele Dagblad 'een alleszins serieus te nemen partij', met een consistente kernvisie en een realistisch programma. Maar wel een conservatieve partij, eentje die terugverlangt naar de periode van wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog. Historicus Ronald van Raak, verbonden aan het wetenschappelijk bureau van de SP, diende Visser van replek.

Op 22 januari moeten kiezers zich uitspreken over het wel of niet voortzetten van de politiek van marktwerking, die kan rekenen op steeds meer kritiek. Liberalisering van het spoor en de energie worden teruggedraaid. Op het gebied van kabel, taxi en particuliere beveiliging wordt binnen de departementen druk gezocht naar nieuwe vormen van toezicht. Partijen die, zoals de SP, een alternatief willen bieden voor het neoliberalisme, moeten aangeven welke waarden aan het bestuur ten grondslag moeten liggen. Visser wijst terecht op de kernbegrippen die voor de SP uitgangspunt zijn voor beleid; menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Zijn constatering dat het programma blijft steken in de een hang naar een beter verleden is onverenigbaar met deze socialistische moraal.

In haar dertigjarige bestaan heeft de SP consistent oppositie gevoerd, zonder ooit een periode uit het verleden tot voorbeeld te stellen. Ook de periode na de

Tweede Wereldoorlog, toen grote groepen mensen ondanks lange werkdagen in armoede leefden en de sociale zekerheid nog in de kinderschoenen stond, geldt zeker niet als ideaalbeeld. De 'wederopbouw' waarop de SP een beroep doet is van morele aard; het is een verwijzing naar de solidariteit die mensen ook in slechte economische tijden konden opbrengen voor de opbouw van een sterke publieke sector, een houding die scherp contrasteert met de afbraak van publieke voorzieningen zoals die in de afgelopen jaren van economische voorspoed heeft plaatsgevonden.

De kritiek op de massacultuur die Visser ziet bij de SP heeft eveneens een moreel karakter. Dit is niet de angst voor de 'opstand der horden', zoals hij de conservatieve filosoof Ortega y Gasset citeert, of een vervlakking van het kritisch oordeel, zoals de historicus Johan Huizinga in 1935 zei. Dit conservatieve denken benadrukt de noodzakelijke passiviteit van

de moderne massacultuur. Dergelijke pessimistische cultuurbeschouwingen gaan voorbij aan de rol die kunst en cultuur kunnen spelen om het kritische bewustzijn van mensen te prikkelen, zoals Huizinga's socialistische leerling Jan Romein opmerkte in een essay over cultuur en menselijke waardigheid. Ook de door Visser gesignaleerde negatieve houding van de SP tegenover uitbreiding van de EU heeft een moreel aspect. Deze terughoudendheid komt niet voort uit nationalistische motieven, die immers onverenigbaar zijn met het kosmopolitische karakter van het socialisme. Van belang is ook hier dat economische samenwerking gepaard gaat met een Europese politiek van marktwerking, die in veel landen ten koste gaat van het bestaande stelsel van publieke voorzieningen.

Het alternatief dat de SP ziet voor marktwerking is het voorkomen van marktmonopoliën in de publieke sector en een sterke controlerende rol van volksvertegenwoordigers en gebruikers, voor het borgen van publieke belangen. Een belangrijke morele taak is ook weggelegd voor bedrijven, die worden aangesproken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Nadat jarenlang overtollig personeel in de WAO is gestopt mag worden verwacht dat zij zorgen voor aangepast werk voor WAO'ers. Door allochtonen, vaak de zonen en dochters van vroegere gastarbeiders, in dienst te nemen bevorderen zij de integratie. Zo nemen ook zij een moreel aandeel in een sociale samenleving.

*Ronald van Raak
Amsterdam*

Bezuinigen op natuur?

Kortzichtig bestuur!

In bijna alle provincies trokken SP'ers op zondag 12 januari de natuur in. Gewapend met protestborden 'Natuur te duur? Kortzichtig bestuur!' en afzetlint werden gebieden gemarkeerd waarvan de boordnodige aankoop en natuurbestemming op losse schroeven is komen te staan door bezuinigingen van de regering. In Spanning de achtergronden bij een actieterrein dat om nog veel meer SP-aandacht vraagt.

Om de natuurgebieden in Nederland voor de toekomst te behouden, en daarbij hun ecologische waarde intact te houden, moeten ze zoveel mogelijk met elkaar verbonden worden. Dat kan door een 'ecologische hoofdstructuur' (EHS) aan te leggen: een 'groen' netwerk van verbindingzones tussen de

natuurgebieden. Dat was jarenlang het uitgangspunt in het natuurbeleid. Die verbindingen maken uitwisseling van dieren en planten mogelijk, wat essentieel is voor hun voortbestaan. Juist de versnipperde ligging van natuurgebieden is een van de oorzaken dat het nog altijd slecht gaat met veel planten en dieren.

Grondaankopen om de EHS te realiseren zijn de afgelopen jaren achtergebleven bij de planning: vaak moeten boeren er een tijdje aan wennen hun grond te verkopen om er natuur van te maken. De afgelopen twee jaar is er een toename te zien in het aanbod van grond. Maar nu ontbreekt het geld. Het kabinet Balkenende wil maximaal 90 miljoen euro per jaar uittrekken voor natuuraankopen, in plaats van de 180 tot

200 miljoen van de laatste jaren (die dus al te weinig waren). Het gevolg is dat de aankopen met zo'n 2500 hectare per jaar verminderen, en dat de EHS pas ver na 2025 gerealiseerd kan zijn – als dat ooit gebeurt.

Het alternatief van VVD, LPF en CDA is 'agrarisch natuur-

beheer': het inzetten van particuliere eigenaren (veelal boeren) bij het ontwikkelen en beheren van natuur. Die gedachte bestaat al langer – veelal voor waardevolle gebieden buiten de EHS –, en blijkt in de praktijk geen succes. Een groot probleem is, dat kortdurende con-

Dat kan beter!

Er valt nog wel wat recht te zetten in beeldvorming. Volgens een recent NIPO-onderzoek in opdracht van Vereniging Natuurmonumenten scoort GroenLinks namelijk een 7,5 als het gaat om de mate waarin de bescherming van de natuur in goede handen is bij een partij, en volgen wij op duidelijke afstand met 6,4. Daarna komen achtereenvolgens:

PvdA (6,2)	SGP (5,4)
D66 (6,1)	VVD (5,2)
CDA - ChristenUnie (beide 5,7)	Leefbaar Nederland (5,0)
	LPF (4,3)

Actievoeren in de praktijk

Het gehucht Smeerling is op 12 januari de verzamelaarsplaats van de Groningse actievoerders. Daar wordt kennisgemaakt met beheerder Jeroen Kuipers van Natuurmonumenten die voor een rondwandeling met toelichting zal zorgen. De tocht voert door het schitterende landschap van Westerwolde naar de Ruiten A. Bosjes en ruigten worden afgewisseld door akkers en weilanden. 'Dit perceel zouden we aankopen,' wijst Kuipers op een lange strook van ruim 6 hectare. 'Met de boer zijn we rond, maar nu gaat het niet door: geen subsidie.' De naastgelegen percelen zijn al enige tijd in bezit van Natuurmonumenten. De bemeste bovenlaag is weggehaald en er zijn geringe hoogteverschillen aangebracht. Het oorspronkelijke slenkenlandschap herstelt zich. 'Er grazen 's zomers koeien. Verder doen we er niets aan. Maar het zou veel beter zijn als het gebied één geheel was, en niet onderbroken werd door strakke akkers.' Op de terugweg huppelen de reeën in de verte door de sneeuw en smaakt de goed gevulde snert (aangeboden door Natuurmonumenten) uitstekend. Och, actievoeren hééft wel wat.

tracten, waarbij landbouw de hoofdfunctie blijft, nauwelijks een bijdrage leveren aan het realiseren van natuurdoelen, terwijl langjarige contracten die bijdrage wél leveren, maar niet of nauwelijks goedkoper zijn dan aankoop van het terrein.

Het overheidsbeleid, dat een einde dreigt te maken aan de Ecologische Hoofdstructuur, is 'ineffectief en financieel ondoordacht'. Die conclusie is van het Nationaal Groenfonds in het rapport 'Investeren in natuur 2003-2006', waarin een analyse is gemaakt van de voortgang van het natuurbeleid.

Het fonds voorziet grote problemen bij de omslag die de regering heeft ingezet. Bij de invulling van de EHS door boeren gaat de kwaliteit van de natuur achteruit. En de invulling door particulieren zal op geen stukken na gehaald worden. De overheid wil namelijk dat particulieren jaarlijks 3.000 hectare natuur gaan aanleggen. Op dit moment wordt slechts 150 hectare per jaar door particulieren gerealiseerd. En omdat de overheid ook geen maatregelen heeft aangekondigd om het voor particulieren aantrekkelijker te maken om natuur aan te leggen, zal de animo beperkt blijven. Bij natuuraanleg door particulieren is het de bedoeling dat de overheid de waardevermindering van de grond vergoedt. Als je de kosten berekent, zo constateert het Nationaal Groenfonds, is de overheid hieraan zelfs meer geld kwijt dan aan het aankopen van grond. De bezuinigingen op verwerving van grond voor natuur leveren dus niets op.

'We willen in het nieuwe kabinet een ministerie van Natuur en Milieu'

'Geen sprake van,' antwoordt Krista van Velzen op de vraag of de natuuractie een stunt was in de verkiezingscampagne. 'We manifesteren ons al veel langer nadrukkelijk op dit terrein, denk

aan de acties rond de Waddenzee en de Biesbosch, en dat zullen we blijven doen. Dat hoort echt bij de SP: we onderschrijven de maatschappelijke plicht om alles te doen om de variatie aan dieren en plantensoorten in stand te houden en wij staan pal voor de mogelijkheid voor mensen om in hun omgeving te kunnen genieten van landschap, rust, ruimte en natuur. Aan natuurbehoud is vorig jaar 0,5 procent van de Rijksbegroting besteed. Voor dit jaar is dat teruggebracht tot 0,44 procent. Belachelijk weinig. Ik vind dat de EHS er absoluut moet zijn in 2018, en dat de grenzen ervan vooral niet te mager getrokken

moeten worden. Veel gebieden vlak buiten de EHS zouden er ook deel van moeten uitmaken.' Wat kunnen we nog meer verwachten aan SP-initiatieven? 'Een dag na de acties in de provincies hebben we symbolisch het woord *Natuurbeheer* van de gevel van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij verwijderd en overhandigd aan staatssecretaris Van Geel van Milieu. Daarmee maakten we duidelijk dat LNV het natuurbeheer verwaarloost. Wij pleiten voor een minister van Natuur en Milieu in het volgend kabinet, zodat de economische belangen niet door dezelfde minister hoeven te

worden verdedigd als de ecologische belangen. Samen met Harry Voss van het Milieu-Alarmteam gaan we zeker nieuwe acties opzetten, en verder denk ik dat we rond het thema *natuur* stevig gebruik moeten gaan maken van de versterkte positie die we na 11 maart hebben in de Provinciale Staten. Concrete plannen zijn er natuurlijk nog niet, maar we zouden bijvoorbeeld de Statenleden die natuur in hun portefeuille hebben eens kunnen verzamelen om de mogelijkheden te bespreken. En laat afdelingen vooral ook zelf aan de slag gaan om *hun* natuurgebieden te beschermen.' ●

Nog **44** dagen tot **11 maart**

Nieuwe verkiezingen zijn een nieuwe graadmeter van het vertrouwen in ons, en een nieuwe mogelijkheid om onze invloed te vergroten. Tussen 22 januari en 11 maart is er geen grote verschuiving te verwachten in de kiezersgunst. Wel is duidelijk, dat de opkomst bij de Statenverkiezingen veel lager zal zijn dan bij de Kamerverkiezingen. De conclusie is duidelijk: de partij die zijn kiezers het beste weet te motiveren opnieuw te gaan stemmen, is de grote winnaar. Veel concurrentie hoeven we in de campagne niet te verwachten. Dus waarom zouden wij het niet kunnen zijn die zijn kiezers het beste weet op te porren? Als campagnemateriaal is er voor elke provincie een folder volgens het model van de Kamerverkiezingsfolder. Verder zal het vooral de inzet en creativiteit van de provinciale campag-

neteams zijn, die de doorslag moet geven. Hoe staat het daarmee? Een rondje langs de lijsttrekkers in de drukte van de Kamercampagne.

Onder aanvoering van Fons Luijben nemen we in **Zeeland** voor het eerst deel aan de Statenverkiezingen. Een belangrijk campagnethema dient zich volgens de lijsttrekker al snel aan. 'In maart wordt de Westerscheldetunnel geopend. Dat is een toltunnel die duurder is dan de huidige veertarieven. En helemaal erg is, dat de gratis overtocht voor fietsers en voetgangers vervalt. Voor scholieren betekent dat een kostenpost van driehonderd tot vijfhonderd euro per jaar. Dat betekent dat een aantal ouders zal kiezen voor minder geschikt onderwijs, dat goedkoper te bereiken is. Wij vinden dat onacceptabel. De provincie zou op zijn minst

Foldermoe? Uitslagdipje? Overwinningsskater? Geeft allemaal niks.

Als het maar niet te lang duurt.

Op 12 maart zwaaien de deuren van de stembureau's immers alweer open: dan om de volksvertegenwoordigers op provinciaal niveau te kiezen en (indirect) de leden van de Eerste Kamer.

moeten zorgen voor heel goedkope jongerenabonnementen voor het fietsveer. Verder willen we veel gaan doen met de jeugd. We hebben veel actieve jongeren, waaronder een negentienjarige op plaats 3 van de kandidatenlijst. Daar gaan we extra aandacht voor vragen.'

'Iedereen rent zich nog rot voor de 22ste januari,' meldt Mienk Graatsma uit **Noord-Holland**. 'We hebben pas een paar zaken afgesproken voor de Statencampagne. Onder andere dat we met twee campagneleiders gaan werken, eentje apart voor Amsterdam, en dat we een kernachtig programma gaan maken: geen dertig of veertig bladzijden, maar veel concrete punten met een heel korte toelichting.'

Ook in **Limburg** starten de campagnevoorbereidingen pas echt na de landelijke verkiezingen. 'Een goed thema hebben we al' vertelt lijsttrekker Edwin Bus: het openbaar vervoer. Op 6 januari is een nieuwe dienst-

regeling ingevoerd die echt hemschreiend is. In het verleden hanteerden ze de kaasschaaf als de service weer eens achteruit ging, maar nu is er met de botte bij gewerkt.'

'Links anhouden,' heet het **Groningse** verkiezingsprogramma, als vertaling van *Eerste weg links*. 'We zijn ook bezig geweest of we voor een complete Groningse vertaling konden zorgen,' vult Hennie Hemmes aan, 'maar dat is niet gelukt.' Het campagneteam heeft besloten de aandacht vooral op de provincie te richten. 'In Groningenstad speelt het hele provinciaal bestuur minder.' Thema's waarop de SP zich met nadruk wil richten zijn de magneet-zweeftrein, waaraan de provincie 245 miljoen wil bijdragen, de sloopwoede in veel dorpen en steden en de breedtesport. Hemmes: 'Er is wel geld voor de start van de ronde van Italië en een nieuw stadion voor Fc Groningen, maar niet voor de amateurverenigingen. Wij gaan

Ten aanval!

- Alle provincies waar we meedoen zijn bezig met een eigen internetsite.
- Voor de bijzondere campagnekosten heeft elke provincie 1500 euro gekregen.
- Er komen verkiezingsfolders, en géén laatste dagkaarten.
- Veel afdelingen hebben nog schuursponzen.
- De sterke groei van het aantal plaatsen waar 'kerngroepen' actief zijn, maakt het mogelijk de hele provincie te bereiken.

Goed openbaar vervoer staat hoog op de SP-prioriteitenlijst in de provincies. Om isolement van het platteland te voorkomen, en als middel om de automobiliteit terug te dringen.

voorstellen een PAF in te stellen, een provinciaal accommodatiefonds, waar verenigingen in nood een beroep op kunnen doen.'

In **Fryslân** (zoals de provincie officieel heet) staan de SP'ers te popelen om hun plaats in de Staten te veroveren. Lijsttrekker Hanny Lehmann: 'De folderaars willen allemaal wéér aan de slag.' Campagne-ideeën zijn er ook al. 'We hebben de VVD uitgedaagd voor een openbaar debat tussen hun lijsttrekker en lijstduwer en die van ons. Dat hebben we bij de raadsverkiezingen ook gedaan, en dat werkte prima. Veel belangstelling, goede inhoudelijke discussie die de verschillen uitstekend over het voetlicht brengt. Het debat willen we nu bewust niet in Leeuwarden houden, maar in Gorredijk, waar we met een nieuwe afdeling bezig zijn. Verder organiseren we in Drachten een debat over de magneet-zweeftrein en beleggen we openbare avonden in de andere plaatsen waar we een afdeling hebben. In Makkum-Noord willen een breed protest laten klinken tegen omstreden bouwplannen voor een jachtwerf en villa's: samen met de milieubewe-

ging. En meer in het algemeen is de zorg voor natuur en milieu een heel belangrijk thema met een forse paragraaf in het programma.'

Düzgün Yildirim voert in **Overijssel** de SP-lijst aan. 'De provincie organiseert al een hele tour met debatten in verschillende steden – of wij daar nog openbare avonden aan moeten toevoegen, moeten we nog bekijken.' Een aantal SP-thema's zijn al wel duidelijk. Yildirim: 'De werkloosheid en de armoede in een aantal Twentse steden bijvoorbeeld – en daaraan gekoppeld het behoud van de werkgelegenheid bij Akzo, zonder chloortransporten. Maar ook openbaar vervoer, onderwijs, integratie en natuurbehoud. Zaken genoeg om aan te pakken. Hoe we dat gaan doen, daarover hebben we het op 24 januari.'

Ook in **Flevoland** moeten de voorbereidingen nog echt op gang komen. Een tip heeft lijsttrekker Piet Walraven al wel: 'Reageer meteen als je niet uitgenodigd wordt voor een debat waar je wel wat te melden hebt. Bij ons organiseert de Milieufederatie een debat, waarvoor ze ons oversloeg. Dat hebben

we kunnen rechtzetten. Gelukkig, want wij hebben daar heel wat te vertellen.'

'Wij gaan in ieder geval fors wat werkbezoeken brengen,' laat Gerard Harmes uit **Zuid-Holland** weten. 'Dat hebben we vier jaar geleden ook gedaan, en is goed bevallen. We denken daarbij bijvoorbeeld aan bestemmingen als de AVR, de Oostvlietpolder in Leiden, het Zuid-Hollandse deel Biesbosch, Den Haag Zuid West (sloop 8000 woningen), Rotterdam airport, derde Merwedehaven. Ook organiseren we een rondleiding in het Rijnmondgebied met een oud-brandweerinspecteur over de (on)veiligheid. Van werkbezoeken steek je een hoop op, en natuurlijk proberen we ook de media te interesseren. Onze ervaring van '99 is dat we vrijwel overal welkom zijn.' Zuid-Holland heeft al een campagneplan op schrift gezet. Daarin zijn als speerpunten vermeld: zorg, milieu en openbaar vervoer. Het provinciale campagne team denkt aan het opzetten van een *hotline*, een telefoonnummer wat eenieder met vragen heen kan bellen, en een nieuwsbrief à la campagnenieuws voor alle

afdelingen, afdelingen in oprichting en actieve kerngroepen.

In **Brabant** vindt de start van de campagne plaats op 7 februari op een 'leuke' bijeenkomst voor de leden in de provincie waarop ook het verkiezingsprogramma definitief wordt vastgesteld. De belangrijkste thema's zijn al duidelijk; de manier waarop ze met acties extra over het voetlicht gebracht worden, nog niet. Lijsttrekker Nico Heijmans: 'We richten ons op de achterkamertjespolitiek, de woningnood die weer helemaal terug is in Brabant, de afbraak van het openbaar vervoer en de jeugdhulpverlening. Ook gaan we met Harry Voss nog wat doen rond de Biesbosch.'

Paul Freriks van **Gelderland** valt de veel grotere belangstelling op. 'De uitnodigingen voor debatten stromen al binnen. Heel anders dan vier jaar geleden.' Speerpunten voor de Gelderse SP zijn het grootscheeps gedogen van milieu-overtredingen ('bijvoorbeeld door de Elektrabelcentrale in Nijmegen die biomassa verbrand waarbij giftige stoffen vrijkomen') en de provinciale grondpolitiek. 'De provincie verkoopt nu vooral grond. Wij vinden dat juist kwetsbare gebieden moet aankopen. Een actie daarvoor hebben we al gepland: in de derde week van februari gaan we een stuk bos claimen.'

Ook in **Utrecht** wordt de campagne pas ingevuld na 22 januari. Lijsttrekker Tom Witteman: 'Een idee dat we al hebben, is met de brandweerauto langs een aantal 'politieke' locaties te gaan: een bedreigd ziekenhuis, een natuurgebied, een dorp dat van voorzieningen verstoken is, enzovoorts.' Utrechtse SP-thema's zijn onder andere de toegankelijkheid van zwemplassen en de problemen in de dorpen, waar alleen gebouwd wordt voor rijke nieuwkomers en waar de voorzieningen verdwijnen.' ●

uit de partijraad

21 december 2002

Nieuwe kansen grijpen wordt geactualiseerd

Congres op 24 mei

De datum voor het 12de congres is vastgesteld op 24 mei. De locatie wordt waarschijnlijk de Stadsschouwburg in Utrecht. Congresstuk Nieuwe kansen grijpen – dat gepresenteerd is in september 2002 en daarna al in de afdelingen is besproken – wordt geactualiseerd en komt half maart naar de afdelingen. In april vinden er regioconferenties over

plaats; in mei kunnen de afdelingen zich erover buigen en besluit het congres.

De termijn voor de kandidaatsstelling voor zowel regio-

bestuurder als voor door het congres gekozen lid van het partijbestuur is verlengd tot 23 februari.

Sneller verslag

De partijraad vergaderde op 21 december. Tegen de tijd dat je dit verslag leest, zijn we ruim een maand later, en zijn veel zaken die op 21 december aangekondigd werden al achter de rug.

In het Spanning-schema voor de rest van 2003 zal dat niet weer gebeuren: de uitgaven zijn zo gepland dat je binnen twee weken het verslag van de Partijraad in de bus hebt.

partijraad kort

- Voor het opstellen van een voordracht voor de lijst voor de Eerste Kamer is een commissie ingesteld die bestaat uit Arda Gerkens, Agnes Kant, Peter Verschuren en Jan de Wit. De Partijraad van maart stelt de lijst vast. De nieuwe Eerste Kamer wordt in mei gekozen door de leden van de Provinciale Staten.
- Bij de Tweede Kamerverkiezingen hebben we een lijstverbinding met GroenLinks. Afgesproken is, dat we dat – waar het mogelijk is – ook doen bij de Statenverkiezingen.
- We starten een actie tegen de absurde verhoging van de nominale ziekenfondspremie. Er komen actiekaarten en radiospotjes. Een goede start van de actie is het aanbieden van een uitvergroete actiekaart aan het plaatselijke ziekenfondskantoor en daar te vragen de actie te ondersteunen.
- Als onderdeel van de campagne 'Pak de trein terug' werken we aan een zwartboek dat moet aangeven hoe erg het is op het spoor. Een aantal mensen heeft al een week lang gerapporteerd en in januari organiseren we een landelijke meldweek.
- Op 15 februari is er op de Dam en Amsterdam een landelijke demonstratie tegen de dreigende oorlog in Irak. De organisatie is in handen van het *Platform tegen de nieuwe oorlog*, waaraan ook de SP deelneemt. Afgesproken is, dat afdelingen gaan mobiliseren voor deelname aan de demonstratie. Materiaal hiervoor (affiches en flyers) kunnen besteld worden bij het partijbureau. Gedemonstreerd wordt er ook op de tweede zaterdag na het begin van de aanval. Ook dan gaan wij mensen mobiliseren.
- 12 Januari is uitgeroepen tot actiedag tegen de bezuinigingen op natuurontwikkeling. De provinciale lijsttrekkers gaan dan een natuurgebied in hun provincie afzetten dat door de bezuinigingen niet beschermd wordt.
- 2003 Wordt het jaar van de spoorveiligheid. In elf steden overschrijdt het risico van het spoorvervoer van gevaarlijke stoffen de maximaal aanvaardbare normen. In die plaatsen starten we een kaartenactie en blijven we actief totdat de risico's teruggedrongen zijn.

'Oppassen voor hoogmoed en luiheid'

In zijn bijdrage aan de Partijraad ging Jan Marijnissen in op de staat van de wereld, van Europa en van de SP. Een korte samenvatting.

'In de wereld valt de oorlogshitserij tegen Irak op. Ik ben benieuwd hoe de leden van de Veiligheidsraad en Kofi Annan gaan reageren op de opstelling van Bush en Blair, die zelfs weigeren om Blix, die zelfs weigeren om wapeninspecteurs te informeren. Voor mij is het duidelijk: je gaat geen volk bombarderen als je de leider wilt hebben.'

Naast de kwestie Irak ging Marijnissen ook in op de dreigende grote hongersnood in de Hoorn van Afrika. 'Twee miljard mensen moeten zich redden met minder dan één dollar per dag. Eén van de grote opgaven voor

de SP wordt het vinden van een manier om dat probleem structureel te agenderen.'

Over Europa werd na enige discussie geconcludeerd dat het tijd is voor een fundamentele discussie in de partij. Die zal er komen, in de loop van de komende maanden. Marijnissen wees erop, dat de SP niet het bestaanrecht van de EU bestrijdt, maar wel het neo-liberale karakter ervan, en de ontwikkeling naar een federaal Europa, waarin steeds meer bevoegdheden van de nationale staten overgedragen worden aan Brussel. 'Het is een waanidee om te denken dat je op Europese schaal democratie kunt vestigen.' Over de uitbreiding van de EU: 'Het gaat ons in essentie niet om de omvang van de EU, maar om de

aard. Natuurlijk zal vooral de elite profiteren van de uitbreiding. Maar het is moeilijk om dan te zeggen: 'Wij weten het beter dan de mensen in de landen zelf. Zeker omdat we niet kunnen aansluiten bij bewegingen in Oost- en Midden-Europa.'

Sprekend over de SP ging Marijnissen in op de opmerkelijke positie van de SP: zowel in Europees perspectief (gezien de slechtere situatie waarin veel linkse partijen verkeren) als in historisch perspectief (nooit was een partij links van de PvdA zo groot). Van de peilingen maakte de partijvoorzitter echter al snel de overstap naar uitdagingen die de SP te wachten staan. '*Organiseren, activeren en scholen*, die zaken moeten prioriteit heb-

ben de komende tijd. Onze ambitie reikt verder dan de verkiezingen te winnen. We willen de samenleving veranderen. Daarvoor moeten we nu onze winst – in leden en stemmen – organisatorisch vastleggen, moeten we doorgaan met het mobiliseren en activeren van mensen, zodat we als katalysator een belangrijke rol kunnen spelen in de verandering van de maatschappij en moeten we gaan scholen: werken aan de vorming van gekwalificeerd kader.' Ook onderstreepte Marijnissen de noodzaak van verdere verbreding van de partij. 'We moeten een thuishaven bieden aan alle mensen die geloven in politiek als middel voor verandering. Ook op afdelingsniveau moet daaraan gewerkt worden. Analyseer hoe je afdeling er op dit vlak voor staat, komt met een plan, ga ermee aan de slag en besef dat het een kwestie van lange adem is.'

Als risico waarschuwde Marijnissen voor hoogmoed en luiheid. 'De verkiezingen winnen we niet zó maar even. We moeten er vol tegenaan.' Tegenover de zelfvoldaanheid die ons mogelijk bedreigt, pleitte Marijnissen voor bescheidenheid. 'Er is immers nog ze veel te doen; bescheidenheid maakt duidelijk dat we naast de mensen staan, en het levert de beste kijk op de werkelijkheid op: ijdel tuiten lukt het niet de werkelijkheid te beschrijven.' ●

De sterke ledengroei en de verkiezingskoorts vormen samen een geweldige steun in de rug bij de realisering van een eerder Partijraadbesluit om het aantal afdelingen te verdubbelen. Overal waar leden in een plaats bij elkaar geroepen worden, is de opkomst goed en de actiebereidheid groot. Dat er veelal méér mogelijk is dan een verkiezingscampagne bleek uit de toelating door de Partijraad van dertien afdelingen in oprichting: Hoorn, Enkhuizen, Beverwijk, Purmerend, Velzen, Texel, Spijkenisse, Maassluis,

Goed op koers naar verdubbeling aantal afdelingen

Stadskanaal/Vlagtwedde, Steenwijk, Kampen, Groesbeek en St. Oedenrode.

Voor afdelingen in oprichting geldt dat ze moeten voldoen aan de eisen voor een zelfstandige afdeling: ze moeten minstens vijftig leden en vijf bestuursleden hebben en ze moeten actief

bezig zijn onder de mensen. Ze krijgen dan een half jaar de tijd om te bewijzen dat ze voor continuïteit in bestuur en activiteiten kunnen zorgen, en kunnen dan voorgedragen worden als zelfstandige afdeling. Voor drie afdelingen in oprichting was het zo ver op de Partijraad van

december. Sneek werd door Leeuwarden voorgedragen als zelfstandige afdeling, Roermond door Weert en Wageningen door Nijmegen (als vervanger van Arnhem). Naar aanleiding van de voordrachten ontstond een discussie die duidelijk maakte dat het verkrijgen van de status als afdeling geen hamerstuk is, maar terdege beargumenteerd moet worden – zeker waar het gaat om de activiteiten voor en met de mensen. In de stemming die volgde, werden alle drie de plaatsen toegelaten als volwaardige afdeling.

Binnenhof &

Eerste weg links

blijft radicaal en betaalbaar

'Tegenvallende economie maakt extra bezuinigingen noodzakelijk,' kopten de kranten nadat het Centraal Planbureau met pessimistische prognoses kwam. Wat betekent dat voor het SP-programma, dat juist extra wil investeren?

Drie eisen liggen ten grondslag aan de financiering van ons programma. Ten eerste moet het betaalbaar zijn. Dat betekent dat we een structureel begrotingsevenwicht nastreven, ook als de economie minder hard draait. Ten tweede moeten onze maatregelen de inkomensverschillen verkleinen en milieuvriendelijk gedrag stimuleren. Als derde moet de financiering van ons programma haalbaar zijn en rekening houden met de macro-economische effecten.

Begin 2002 heeft het CPB ons toenmalige programma doorgekeurd en daarbij geconcludeerd dat het in alle opzichten uitvoerbaar is. Voor een volledige doorrekening van de nieuwe programma's ontbrak het CPB de tijd. Wel heeft het planbureau aangegeven zo'n 10 miljard euro aan tegenvallers te verwachten in de periode 2003-2006. Omdat ons programma realistisch moet zijn, hebben we daar rekening mee gehouden in de nieuwste versie van de financiële onderbouwing.

Hoe is dat gegaan? is de vraag aan Ewout Irrgang, de financieel expert van het Haagse P-team. 'Een kleine drie mil-

jard hadden we al snel binnen, doordat we de lastenverlichting schrappen die in het 'strategisch akkoord' van CDA, LPF en VVD zat. Dan heb je het over het kwartje van Kok en dergelijke. Verder gaan we wat meer bezuinigingen, bijvoorbeeld op de bureaucratie in de zorg, de niet-functionerende regeling voor kopers van voormalige sociale huurwoningen, de subsidies op oneigenlijke groene stroom, bijvoorbeeld uit kippenmestverbranding, het onderwijs in allochtone talen. En geven we ook wat minder uit, bijvoorbeeld aan verbetering van de arbeidsvoorwaarden in de publieke sector. Dat is verantwoord, omdat ook in de marktsector de ontwikkeling van de arbeidsvoorwaarden stagneert. Wat ook meespeelt is dat wij – anders van het kabinet – niet inzetten op snelle aflossing van de staatschuld. Wij geven voorrang aan de aflossing van de maatschappelijke schuld in de publieke sector.'

En, zijn onze grote investeringen in zaken als zorg, onderwijs en sociale zekerheid overleefd? 'Absoluut. De extra uitgaven zijn in onze plannen met 10 miljard on-

geveer dubbel zo hoog als in het strategisch akkoord. Er komt meer geld beschikbaar voor onderwijs, zorg en veiligheid. Het sociaal minimum gaat ruim 8 procent omhoog. De bezuinigingen op de gesubsidieerde banen worden teruggedraaid. Hierdoor komen de komende jaren 15 duizend

extra conducteurs, toezichhouders, en schoolconciërges aan het werk tegen een fatsoenlijk loon voor fatsoenlijk werk. Ons WAO-plan levert 100.000 mensen aangepast werk op en verlaagt daarmee de kosten van de sociale zekerheid. De gigantische onderhoudsachterstand op het spoor wordt versneld ingelopen. De bezuinigingen op de aanleg van natuurgebieden worden teruggedraaid en de aankoop versneld. Biologisch boeren wordt gestimuleerd in plaats van bemoeilijkt. De ontwikkelingshulp gaat met een miljard euro omhoog waardoor we van iedere euro die we verdienen een cent naar de bestrijding van de armoede in de derde wereld gaat. Ook bij tegenwind is een duidelijk ander beleid wel degelijk mogelijk.'

SP-initiatiefwet 2-2-2: recht op snelle zorg

Patiënten moeten bij een levensbedreigende ziekte een wettelijk recht op zorg krijgen. Dat is de kern van de initiatiefwet 2-2-2 die Agnes Kant namens de SP heeft ingediend.

Bij het vermoeden van een levensbedreigende ziekte moet de patiënt binnen twee weken na verwijzing door de huisarts toegang tot de specialist en ziekenhuis te krijgen, waarna binnen twee weken een beslissing over eventuele behandeling dient te volgen en twee weken later de behandeling daadwerkelijk gestart dient te worden.

'Alle mooie beloften over het

wegwerken van wachtlijsten hebben tot op heden niet gewerkt,' concludeert Kant. 'Het recht op zorg zoals verwoord zal worden in de initiatiefwet maakt de patiënt van rechteloze wachter tot actieve rechthebbende. De ziekenhuizen worden verantwoordelijk gemaakt dat zij zorg op tijd leveren. Elders blijkt die werkwijze tot resultaat te leiden.'

Buitenland

Groot onploffingsgevaar voor kruitvat Koerdistan in nieuwe Golfoorlog

Hoewel de wapeninspecteurs nog geen enkel spoor gevonden hebben van massavernietigingswapens in Irak en de publieke opinie zich steeds meer tegen de oorlogshitserij van de VS keert, gaat Bush onverdroten door met de opbouw van een troepenmacht in het Midden-Oosten. Saddam móet weg – en de olie moet onder VS-controle gebracht worden. Naast alle ellende voor de bevolking die een oorlog oplevert en de haat tegen het Westen die erdoor gezaaid wordt, zullen er ook grote gevolgen zijn voor de politieke landkaart in een toch al instabiele regio. De kans op het ontbranden van een tweede oorlog is levensgroot: tussen Turkije en de Koerden om de olie van Kirkhoek.

De Amerikaanse regering is hard bezig bondgenoten te zoeken voor deelname aan een oorlog op de grond. Een tegenvaller daarbij was ongetwijfeld de uitspraak die Barzani half januari deed. De leider van de grootste Iraakes-Koerdische organisatie (KDP) liet toen weten niet mee te zullen doen aan een oorlog tegen Saddam. Of hij dat volhoudt moet worden afgewacht, maar duidelijk is dat het Irakese oppositiefrent rommelt. Een mooie opsteker voor de Amerikanen zou de actieve deelname van Turkije zijn. Daarbij zijn verschillende scenario's mogelijk. De simpelste is dat Turkije haar grondgebied ter beschikking stelt om de Amerikaanse luchtmacht in staat te stellen bombardementen vanuit het noorden te lanceren. De voorbereidingen hiervoor zijn inmiddels al gestart op verschillende bases in Oost-Turkije. De Amerikanen zouden echter graag méér zien, zoals de inzet van zwaar bewapende Turkse grondtroepen. Binnen de Turkse elite gaan stemmen op die

medewerking te verlenen – maar niet voor niets. In ruil daarvoor zal Turkije invloed willen verwerven in Noord-Irak, beloond willen worden voor geleverde diensten aan de val van Saddam Hoessein en schadeloosstelling willen ontvangen voor twaalf jaar gederfde inkomsten aan handel met Irak. Als buit wordt wel Kirkhoek genoemd, een belangrijke Koerdische stad die nu beheerst wordt door Saddam Hoessein. Een groot probleem is er wel: als er een Irakese federatieve staat komt – wat de Koerden officieel zeggen te willen – dan zullen de Koerden de olie-opbrengst van Kirkhoek hard nodig hebben om hun maatschappij verder op te bouwen, binnen de federatie Irak – en dus niet toestaan dat Turkije de stad bezet. Een tweede plan dat de Turkse elite oppert, bepleit een nog veel verdergaande stap: de bezetting van het hele huidige Iraakes Koerdistan. In de discussies daarover worden tal van verwijzingen gedaan naar historische situaties, om een bezetting

te rechtvaardigen. Zoals het Nationale Pact dat in 1920 bij het ontstaan van de Turkse Republiek is opgesteld en waarbij het huidige Iraakes-Koerdistan onderdeel was van de Turkse republiek.

Duidelijk is in ieder geval, dat Turkije opnieuw positie moet kiezen in een Amerikaans plan tegen Saddam Hoessein. De ervaringen met de vorige Golfoorlog zijn slecht en de bevolking is in meerderheid tegen deelname aan de oorlog, maar toch treft de politieke en militaire leiding voorbereidingen op wat onvermijdelijk lijkt. Daarbij is ze vastbesloten om een herhaling van maart-april 1991 te voorkomen, toen uiteindelijk een beschermde zone voor vluchtelingen uitgroeide tot het huidige Iraakes-Koerdistan met een semi-autonome status. Het plan is nu dat er in ieder geval een strook grond van zo'n veertig km breed in Irak bezet moet worden gehouden om te dienen als veiligheidszone. Sinds 1995 heeft Turkije trouwens al permanent soldaten gestationeerd in het Koerdische gebied. De schaal waarop dat gebeurt, is afhankelijk van de spanning. De uiteenlopende berichten spreken van 3000 tot 12.000 Turkse soldaten in Iraakes-Koerdistan. Naast alle andere bezwaren tegen de oorlog die de Amerikanen aan het voorbereiden zijn, is het al met al ook uitgesloten dat de strijd voor vrede zal zorgen. Langdurige en bloedige strijd zal het gevolg zijn – met de kans dat de vonk van Bush een hele regio laat ontploffen. ●

Kandidaatstellingstermijn verlengd tot 23 februari

De Kamerverkiezingen zetten een streep door de planning die we hadden voor ons elfde congres, waar de toekomst van de partij centraal zou staan op basis van de voorstellen in congresstuk *Nieuwe kansen grijpen*. Het stuk is volgens plan in oktober besproken in de afdelingen, maar daarna is de agenda omgegooid. De regioconferenties van november gingen over de verkiezingen, evenals het elfde congres, dat vervroegd werd van 25 januari naar 23 november. *Nieuwe kansen grijpen* komt nu aan de orde op het twaalfde congres, op 24 mei, en op regioconferenties in april. Het uitstel betekent ook, dat de termijn verlengd is waarop kandidaten zich kunnen melden voor het partijbestuur. In de aanbieding zijn 26 functies als regiobestuurder en 10 'algemene' bestuursfuncties, waaronder het partijvoorzitterschap en het algemeen secretariaat.

Regiobestuurder: schakel tussen lokale en landelijke politiek

Op de regioconferenties van april kiezen de vertegenwoordigers van de afdelingen 26 bestuurders voor de zes regio's waarin het land verdeeld is. Kandidaten kunnen zich tot 23 februari melden bij Hans van Leeuwen, (Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam, hvleeuwen@sp.nl). Voor de verdere uitbouw van de partij is het van cruciaal belang dat de juiste mensen op deze belangrijke posten komen te zitten. Maar wat wordt er precies verwacht van een regiobestuurder? En welke kwaliteiten zijn daarvoor nodig? Antwoorden van partijsecretaris Tiny Kox.

Hoe belangrijk zijn goede regiobestuurders voor de SP?

'Heel belangrijk. In het congresstuk *Nieuwe kansen grijpen* spreken we uit dat onze partijafdelingen een hoofdrol dienen te spelen in de komende tijd. De geweldige groei van de afgelopen maanden biedt ons geweldige kansen om lokaal voortui te komen. Om dat goed te doen, is het nodig dat er een stevige, betrouwbare schakel komt tussen lokale en landelijke politiek, en dat is precies de taak van de regiobestuurders. Ze geven desgevraagd politiek advies aan de leiding van afdelingen, die op basis daarvan zelf aan de slag gaan, en ze zorgen ervoor dat het

hele partijbestuur steeds actuele informatie heeft over de ontwikkelingen op lokaal en regionaal niveau. Zodat de basis altijd meepraat en meebeslist.'

Hoe gaan ze dat doen?

'Daarvoor krijgt de regiobestuurder twee belangrijke taken toebedeeld. Helpen onze basis te versterken, en twee: de invloed van de basis in de partijleiding te garanderen.'

Wat betekent dat concreet?

'Regiobestuurders zijn de permanente sparringpartners voor de afdelingsbesturen in hun regio. Ze stimuleren, coördine-

ren en controleren activiteiten in de regio en zitten het regio-overleg voor, dat – volgens de voorstellen in het congresstuk – in de toekomst maandelijks gehouden zal worden en intensiever moet worden. De tweede taak betekent het actief deelnemen aan de maandelijks vergadering van het partijbestuur.'

Gaat er veel tijd in zitten?

'Het zijn functies die je bij je normale baan hoort te kunnen doen. De regio- en partijbestuursvergaderingen moeten bijgewoond en goed voorbereid worden. Daarnaast zal er frequent overleg moeten zijn met de

afdelingsvoorzitters en de statenleden. Maar regiobestuurders moeten vooral niet in een fout vervallen die we eerder maakten: ze mogen geen werk van de afdelingen en hun besturen overnemen. Regiobestuurders zijn geen terreinknechten maar coaches, die snel en goed analyseren en adviseren. Hun succes is niet zozeer afhankelijk van tijd, maar vooral van politiek inzicht en een heldere visie op waar we naartoe willen als partij. Dankzij moderne middelen als telefoon en internet hoeft je echt niet stad en land af te reizen. De praktijk zal zijn, dat de bestuurders de afdelingen in hun regio onderling verdelen en dus de coach zijn van enkele afdelingen. Een goede regiobestuurder zorgt dat die afdelingen wekelijks met hem contact hebben, bijpraten over wat er gebeurd is en waar nodig doorpraten wat er moet gaan gebeuren.

Zijn zes regio's niet te weinig, waardoor ze te groot worden?

'De regio-indeling is gebaseerd op het huidige aantal afdelingen

Nog grotere nieuwe kansen

Doorgroeien naar 40.000 leden in 2006 en verdubbeling van het aantal afdelingen in 2003 zijn enkele van de doelen die gesteld worden in *Nieuwe kansen grijpen*. De razendsnelle ontwikkeling van de afgelopen maanden heeft daaraan al een aardige bijdrage geleverd. Het aantal leden zit inmiddels in de buurt van de 38.000 en in tal van plaatsen zijn kerngroepen gevormd als eerste aanzet van een afdeling in oprichting. Kwalitatief groeien we snel. Op het congres zal het dan ook vooral gaan over de vraag hoe we de kwaliteit op peil houden. Een aantal voorstellen is al genoemd in *Nieuwe kansen grijpen*: een campagne voor meer kaderleden, meer scholing en opleiding op maat, en een actievere Partijraad. Verder zullen het vooral de afdelingen zijn, die waar moeten maken dat de SP er voor de mensen is, die nieuwkomers snel een eigen plek in de partij geven en die het activisme versterken. De nieuwe kansen zijn groter dan we een half jaar geleden vermoedden. Laten we ze grijpen!

en leden. Bij verdere groei zal de partijraad moeten bezien of, en zo ja welke aanpassingen nodig zijn. Een regio moet wel enige omvang hebben, zodat er allerlei ervaringen opgedaan worden en de afdelingen van elkaar kunnen leren.'

Hebben regiobestuurders een aparte taak bij het opzetten van nieuwe afdelingen?

'Ook hierbij geldt dat ze vooral niet het werk van de afdelingen moeten overnemen. Afdelingen zijn verantwoordelijk voor de inkleuring van witte vlekken en

voor de kerngroepen en afdelingen-in-oprichting in hun gebied. Regiobestuurders hebben vooral een adviserende taak. En natuurlijk maken ze op het regio-overleg ook kennis met de vertegenwoordigers van de afdelingen in oprichting en coachen ze die daar ook.'

Krijgen de regiobestuurders zelf ook nog begeleiding?

'Op de partijbestuursvergaderingen doen de regiobestuurders een hoop kennis op en wisselen ze leerzame ervaringen uit. Ze

krijgen natuurlijk alle andere relevante informatie toegezonden. Verder komen er binnen het partijapparaat enkele adviseurs permanent beschikbaar voor de afdelingen. Ook de regiobestuurders kunnen voor advies en bijstand bij hen aankloppen.'

Wat heeft iemand nodig om een goede regiobestuurder te zijn?

'Je moet tijd willen vrijmaken voor zo'n belangrijke functie. Dus zal je ook moeten kunnen kiezen wat je wel en niet doen kunt. Naast de tijd om de vergaderingen gedegen voor te bereiden en bij te wonen en naast grote betrokkenheid bij de SP zijn dat zaken als visie, ambitie, lef en doorzettingsvermogen.'

Moet je veel ervaring hebben in de partij?

'Iemand die net lid geworden is, moet vooral geen regiobestuurder worden. Maar je hoeft ook niet persé eerst jaren meege draaid te hebben. Belangrijk is wel, dat je het natuurlijk gezag hebt zodat afdelingsvoorzitters echt naar je luisteren.'

Voor hoe lang bind je je als regiobestuurder?

'In principe twee jaar. Dan zijn er weer nieuwe verkiezingen.'

Wat als iemand eerst nog meer wil weten?

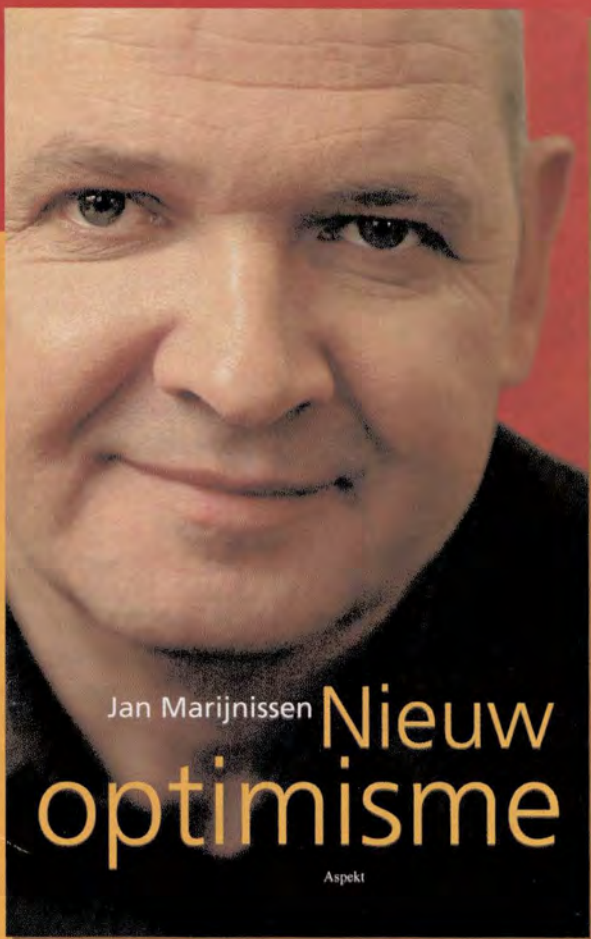
'Dan kan hij of zij het beste contact opnemen met Hans van Leeuwen op het partijbureau: (010) 243 55 68. ●

Zes regio's

Zes regio's kennen we binnen de SP: Noord (Friesland, Groningen, Drenthe), Oost (Gelderland, Overijssel), Noord-West (Noord-Holland, Flevoland, Utrecht), Zuid-West (Zuid-Holland, Zeeland), Zuid (Noord-Brabant) en Zuid-Oost (Limburg). Op basis van het aantal leden is besloten dat Noord en Zuid-Oost ieder drie regiobestuurders hebben, en Oost, Noord-West, Zuid-West en Zuid ieder vijf.

Congres kiest voorzitter, algemeen secretaris en 'algemene' bestuursleden

Naast de 26 partijbestuursleden die via de regio's gekozen worden, kiest het congres van 24 mei ook nog tien 'algemene' bestuursleden, onder wie de partijvoorzitter en de algemeen secretaris. Kandidaten voor deze 'rechtstreeks' te kiezen functies kunnen zich ook aanmelden tot 23 februari bij Hans van Leeuwen. De partijvoorzitter, momenteel Jan Marijnissen, is de eerstverantwoordelijke voor de politieke leiding van de SP: hoe houden we de partij op koers, welke standpunten moeten we innemen in en buiten het parlement; hoe anticiperen we op nieuwe ontwikkelingen? De algemeen secretaris, momenteel Tiny Kox, zorgt voor de dagelijkse leiding. Daaronder valt het leiden van het landelijk partijbureau en het zorgen voor goede relaties tussen alle geledingen van de SP. Beiden worden in (full time) functie gekozen door het congres. Dat geldt niet voor de overige rechtstreeks te kiezen leden van het Partijbestuur. Hun taken worden na hun verkiezing door het Partijbestuur vastgesteld. Dat werk kunnen ze naast hun gewone werk doen. Ze worden verondersteld generalist te zijn, en een grote belangstelling aan de dag te leggen voor politieke en sociale ontwikkelingen en de plaats daarin van de SP. Ze vormen daarmee een waardevolle aanvulling op de regiobestuurders in het partijbestuur. De 'algemene' bestuursleden worden gekozen voor de periode tot het eerstvolgende reguliere congres. (Op verkiezingscongressen worden alleen kandidatenlijsten en het verkiezingsprogramma vastgesteld.)

Nieuw optimisme heet het nieuwste boek van Jan Marijnissen. Daarin vertelt de SP-voorman hoe hij werd wie hij nu is. Gelijk op met zijn eigen verhaal vertelt hij hoe de SP zich stap voor stap ontwikkelde van kleine, vooral lokaal actieve partij tot serieuze en populaire uitdager van de oude politiek van CDA, VVD en PvdA.

In **Nieuw optimisme** analyseert Marijnissen politieke fenomenen als het neoliberalisme, Paars en Pimpelpaars. Hij geeft zijn visie op solidariteit, integratie, de Europese eenwording, de globalisering. Hij daagt zijn opposanten uit om te kiezen: wordt het nog liberaler of weer socialer in dit land? Hij gaat in op vooroordelen over hemzelf en zijn partij – en hij komt met zijn alternatieven voor de oude politiek, met zijn pleidooi voor 'nieuw optimisme'. Daarmee geeft hij tegengas aan het cynisme, pessimisme en negativisme in de huidige politiek. Voor de SP-voorman staat vast dat de overheid mensen niet gelukkig kan maken, dat moeten ze zelf doen. Een beschaafde samenleving hoort er echter wel voor te zorgen dat een ieder een eerlijke en gelijke kans op geluk krijgt. Precies daar mankeert het aan en dat motiveert Marijnissen in zijn politieke optreden.

Nieuw optimisme is – in de typische Marijnissen-stijl – helder en recht voor zijn raap in zijn analyses, hard en onthullend in zijn oordelen maar bovenal hoopgevend in zijn perspectieven.

Nieuw optimisme – Uitgeverij Aspect – ISBN 90-5911-196-6

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vierde jaargang nummer 2, 20 februari 2003

Sloopplannen bij
woningnood **schreeuwen**
om SP-bemoeienis

**Stop de oorlog
tegen Irak!**

**Recht voor iedereen bundelt
verzet tegen afbraak
rechtshulp**

Hoe zit het nou in **Venezuela?**

**12.500 Nieuwe leden in
14 maanden.**

Hoe laten we die hun plek vinden in de SP?

Tiny Kox

Winnen

Onze mensen in de Tweede Kamer zijn na de verkiezingen alweer druk aan de slag. Wie SP gestemd heeft zal daar zeker geen spijt van hebben. Dat durf ik niet te beloven aan mensen die PvdA gestemd hebben. Waar is de strijdlustige toon van Wouter Bos gebleven? Was het toch weer alleen voor de goede sier?

Ondertussen komen de provinciale verkiezingen er snel aan. Het wordt een mooie herkansing voor mensen die op 22 januari 'strategisch' kozen voor de PvdA, terwijl hun sympathie bij ons ligt. Aan ons de taak om hen aan te moedigen nu met hart én hoofd te stemmen. SP dus. Hoe meer aanhang voor de SP in de provincie, hoe sterker we daar op kunnen komen voor belangrijke kwesties op natuur- en milieugebied, zorg, vervoer, volkshuisvesting. Sterke provinciale fracties zijn hard nodig om Provinciale Staten op te frissen. Hoe meer stemmen op 11 maart bij de provinciale verkiezingen, hoe sterker ook onze stem in de Eerste Kamer zal klinken. Die Kamer wordt op 26 mei gekozen door de op 11 maart gekozen leden van Provinciale Staten. Nog nooit hebben we zoveel campagne-materiaal ingezet bij provinciale verkiezingen. Het is allemaal besteld voor onze afdelingen, die over een geweldige spankracht blijken te beschikken. Overal zijn we nu al maanden in touw en ik zie nog steeds geen tekenen van zwakte. Integendeel, temidden van alle verkiezingsdrukte lopen we fier voorop in het verzet tegen de oorlog in Irak. Zonder ons zou er veel niet gebeuren, dat weet ik zeker. Dat inspireert ook anderen om (nog) positiever naar de SP te kijken. Zonder onbescheiden te worden mogen we zeggen dat we er écht toe doen. Parlementair én buitenparlementair. En als je dan ook nog ziet dat de ledenteller nu echt de grens van 40.000 voorbij is, weet je hoe waar het is als we zeggen dat de SP nooit is opgericht om klein te blijven. Laten we de verkiezingen gaan winnen en dan snel onderweg naar de status van derde partij van Nederland in ledental. De VVD is gewaarschuwd!

Tiny Kox is algemeen secretaris van de SP

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies. De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>).

Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010 243 55 55). Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Agenda

Partijraad

15 maart,
Amersfoort

Congres

24 mei,
Amersfoort

Regioconferenties

5 april
Eindhoven
6 april
Assen
12 april
Amsterdam
13 april
Heerlen
26 april
Dordrecht
27 april
Apeldoorn

Cursussen

Masterclass Live
1 maart
Rotterdam
8 maart
Rotterdam

Lokale financiën en politiek rendement

10 april
Zwolle
17 april
Eindhoven
24 april
Rotterdam

Afdelingscommunicatie

22 maart,
plaats nog te bepalen

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl

Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres: Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam
telefoon (010) 243 55 31

fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Kappen verhinderen door tussen de bomen te gaan staan

Het Rotterdamse deelraadslid Mathijs Spaas heeft op een opzienbarende manier aandacht gevraagd (en gekregen) voor wat hij noemt het 'bruusk schouwen' van burgers. Steen des aanstoots was het kappen van een aantal bomen om plaats te maken voor een benzinstation in de deelgemeente Noord. Veel omwonenden zijn daar – net als de SP – op tegen, onder meer omdat het stadsdeel nu al een ernstig tekort aan groen heeft. Spaas investeerde veel tijd om de benodigde stukken te bemachtigen, op basis waarvan de omwonenden bezwaarprocedures in gang konden zetten. Herhaaldelijk vroeg hij het bestuur van de deelgemeente om de bewoners een duidelijk inzicht te geven in de stand van zaken rondom de procedures en de vergunningen. Enkele maanden geleden deed Spaas zelfs een beroep op de Wet Openbaarheid van bestuur gedaan om de cruciale stukken in te mogen zien. Zonder succes. Wel deed het dagelijks bestuur toezeggingen, dat er pas gekapt zou worden, nadat alle procedures volledig doorlopen zouden zijn. Spaas: 'Ineens bleek dat men toch met de kap begonnen was. Ik ben meteen naar de plek gegaan en ben tussen de bomen gaan staan.' Daarop werd hij door de politie opgepakt en vier uur vastgehouden.

De actie leverde de nodige publiciteit op en de omwonenden verrasten Spaas met een aardig presentje.

'Het bestuur van de deelgemeente heeft een actieve plicht tot het geven van informatie. Daar komt echter niets van terecht. Daardoor werd ik als deelraadslid aangetast in mijn politieke rechten en werden de omwonenden niet serieus genomen. Dat moet je als volksvertegenwoordiger aan de orde stellen,' aldus Spaas.

*Info: Mathijs Spaas:
(010) 243 5541.*

Meldpunt DSM-Alarm ingesteld

Bewonerscomité DSM-Veilig, opgericht op initiatief van de SP, heeft een meldpunt ingesteld voor werknemers en omwonenden van het chemiecomplex in Sittard-Geleen. Directe aanleiding daarvoor is een extern veiligheidsonderzoek waarin sterk wordt betwijfeld of DSM aandacht blijft houden voor de veiligheid zodra de publieke druk op het bedrijf verdwijnt. Het onderzoek was ingesteld op aandringen van toenmalig SP-Kamerlid Remi Poppe na de ontsnapping van uiterst giftig blauwzuurgas. Poppe is nu advi-

Opheffen bushalte leidt tot plaatselijke actie met provinciale aandacht

Het plan om de bushalte bij een verzorgingstehuis op te heffen was voor de SP in Horst a/d Maas aanleiding voor een handtekeningactie. Gekozen werd voor een opzet in goed geplande stappen. Afdelingsvoorzitter Ton Hagens: 'Eerst zijn we gaan posten op drukke plaatsen in Horst en hebben we handtekeningenlijsten neergelegd op de balie van het verzorgingstehuis. Vervolgens hebben we een brief gestuurd naar busvervoerder Hermes. Toen het er naar uit zag, dat Hermes een beslissing zou gaan nemen, hebben we de handtekeningen aan het bedrijf aangeboden. Bij iedere stap hebben we de pers op de hoogte gebracht en haalden we telkens goede publiciteit. Ook deden we

steeds verslag op onze website. Dat leidde ertoe, dat onze actie goed leefde onder de mensen in Horst.'

Vervolgens werd de actie ook een handvat in de provinciale campagne, waarin in Limburg het openbaar vervoer een prominent thema is. Dat gebeurde in een debat tussen SP-Kamerlid Arda Gerrens, Hermeswoordvoerder Van der Spek en twee Limburgse kandidaat-Statelieden over knelpunten en oplossingen in met name het busvervoer. Hermes heeft inmiddels toegezegd te gaan bekijken of de halte behouden kan blijven.

*Info: Ton Hagens:
(077) 398 32 97.*

seur van het bewonerscomité. Het meldpunt is bedoeld voor het melden van milieuklachten door omwonenden en van onveilige situaties door werknemers. SP-afdelingsvoorzitter John Kuijpers: 'We willen vooral niet de werknemers en de bewoners tegen elkaar uitspelen. In de folder die we zowel aan de bedrijfspoort als in de buurt uitgedeeld hebben, leggen we uit dat we de vakbekwaamheid en de zorg voor de veiligheid van de werknemers waarderen, maar dat zij maar weinig te vertellen hebben over de voorwaarden waaronder

gewerkt moet worden.' De folder geeft verder een uitgebreide samenvatting van het rapport over de veiligheid en roept op alert te blijven. Kuijpers: 'De onderzoekers concluderen dat veel noodzakelijke verbeteringen pas zijn aangebracht nadat het onderzoek begon. En ze twijfelen sterk aan de bereidheid van DSM om te blijven investeren in veiligheid als de publieke aandacht wegebt. Dus moeten wij ervoor zorgen dat de druk blijft.'

*Info: John Kuijpers,
(0475) 488 160.*

Luit het land

Rood-Eindhoven organiseert spetterend low-budgetfestival

Kun je met weinig geld een evenement organiseren dat tot de verbeelding spreekt? Ja, bewijst Rood-Eindhoven met het festival *Laat jongeren niet in de kou staan*.

Op 22 februari biedt kraakpand Trammeland onderdak aan jongeren die komen discussiëren over de woning- en kamernood in Eindhoven en die komen luisteren naar cabaretiërs als Javier Guzman, bands als Matzko, DJ's als TBF, dichters en zanger Armand. De organisatie berust volledig bij de mensen van Rood-Eindhoven. Hoe hebben ze dat voor elkaar gekregen terwijl ze toch maar 2,50 euro entree vragen?

Bart van Kent, één van de drijvende krachten achter Rood-Eindhoven legt uit. 'Maart vorig jaar zijn we voor het eerst met een man of 15 bij elkaar gekomen om een afdeling van Rood op te richten. We vergaderen eens per maand op zondagmiddag, waarbij ook de afdelingsvoorzitter van Eindhoven aanwezig is. Dat is wel handig, want zij kan meteen vertellen wat wel, en wat niet kan. Inmiddels is er een kern ontstaan van zes tot acht mensen die de kar trekt. We hebben een enkele themagroepjes opgericht, bijvoorbeeld rond racisme en asielzoekers, en rond dakloosheid, en we zijn nu met vereende krachten bezig het festival te organiseren.

Doel ervan is veel jongeren bij elkaar te halen en hen voor de SP te interesseren. In Eindhoven hebben veel jongeren op de SP gestemd. Daar richten we ons met name op. We presenteren onze activiteiten, gaan stevig netwerken en willen veel mensen betrekken bij onze acties tegen de woningnood onder jongeren. Ook komt Eerste Kamerlid Driek van Vugt spreken. En verder moet het gewoon een

mooi feest worden: van 19.00 uur tot diep in de nacht.

Bij het samenstellen van het programma hebben we vooral gebruikt gemaakt van de contacten die we hebben. Met de bewoners van het kraakpand hadden we al wel vaker contact, verder ken ik vanuit mijn stage voor de opleiding sociaal cultureel werk een aantal bandjes, iemand anders van onze groep kende de dichters, weer iemand anders kon via via Armand bereiken, die bereid was tegen onkostenvergoeding te komen. Zo begon het festival vorm te krijgen. De SP-afdeling Eindhoven draagt wat bij, en verder dekken we de kosten met de entree en de baropbrengst. Om er bekendheid

aan te geven hebben we bij de SP-drukkerij een flyer laten maken die we op grote schaal verspreiden. We hopen op zo'n 200 tot 250 man en een spetterend festival.'

Laat je gelden rond de woningnood!

Woningnood is ook in Culemborg een snel groeiend probleem. Vanuit het college (met SP'er Jan Burger als verantwoordelijk wethouder) wordt gewerkt aan het verzetten van bakens richting meer betaalbare nieuwbouw. Maar ook de afdeling laat zich gelden rond het thema. Voorzitter Philip Oosterlaak: 'We hebben mensen opgeroepen om hun ervaringen met de woningnood te

melden en we hebben er onlangs een openbare avond over georganiseerd. De opkomst was heel redelijk, en inmiddels hebben we de nodige schrijvende verhalen verzameld. Voor heel Culemborg is het inmiddels duidelijk geworden dat de SP de teruggekeerde woningnood een serieus probleem vindt, en een ander winstpunt is, dat we sterker staan in de raadsdebatten met de verhalen

van de mensen. Welk vervolg we eraan gaan geven, gaan we nog bekijken. Uit de cijfers van de afgelopen jaren blijkt glashelder dat er heel veel dure huizen gebouwd zijn, en dat die vooral bewoond zijn door mensen die van buiten de gemeente komen. Van de beloofde doorstroming is daardoor niets terechtgekomen. De komende tijd zal er echt goedkope gebouwd moeten worden.'

De opinie

Donner maakt van recht een luxe-artikel

Onder paars demonstreerden de sociale advocaten twee keer op het Binnenhof voor verhoging van hun uurtarief. Die verhoging is dringend noodzakelijk. Sociale advocaten kunnen hun hoofd nauwelijks boven water houden, waardoor steeds meer de overstap maken naar de commerciële advocatuur. Het gevolg daarvan is dat voor mensen met een laag inkomen steeds minder advocaten beschikbaar zijn en zij geen gespecialiseerde rechtshulp kunnen krijgen. Het Verweij Jonker Instituut constateerde dan ook nog niet zo lang geleden dat er opnieuw een leemte in de rechtshulp dreigt. De uurvergoeding ligt nu rond de €88, maar moet minstens opgetrokken worden naar zo'n €95, wil de sociale advocatuur overleven. Donner wil die wens gefaseerd vervullen. In juli 2003 komt er €3,5 bij en naderhand volgt nog een verhoging. Dat is mooi, zou je zeggen. Maar de minister bedacht een truc, want de verhoging moet opgebracht worden door de rechtzoekende burger. De eigen bijdrage die hij aan zijn advocaat moet betalen zal worden verhoogd (in het huidige voorstel met maar liefst

Demissionair minister Donner van Justitie is bereid het uurtarief voor de sociale advocaten te verhogen tot 95 euro. Het gelag hiervoor moet echter worden betaald door de rechtzoekende burger, waardoor het einde van de gesubsidieerde rechtshulp in zicht komt.

50%). De minister vindt namelijk dat burgers afgeremd moeten worden in hun vraag naar rechtshulp.

Dat is niet nieuw. De eigen bijdrage, afhankelijk van het inkomen variërend van €64 tot €551 is in het verleden steeds gebruikt om de vraag af te remmen. Uit onderzoeken van het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie in 1997 en uit een rapport van de Commissie Franken in 1998 blijkt dat de eigen bijdrage een – wat genoemd wordt – geringe prijselasticiteit heeft. Dat wil zeggen: als de rechtzoekende te maken krijgt met een rechtszaak, hangt het van de ernst van die zaak af of de eigen bijdrage als een drempel wordt ervaren.

In zaken waarin men eigenlijk geen keuze heeft, zoals een echtscheiding, betaalt men de eigen bijdrage. In zaken waarin men wel kan kiezen, zoals huurkwesties, ziet men vaker af van een procedure vanwege de eigen bijdrage.

Maar dat is nog niet alles. Minister Donner heeft aangekondigd in 2003 ook het griffierecht te verhogen, met 15 procent. Ook dat is bedoeld om de vraag naar rechtshulp te ontmoedigen. En alsof dit nog niet genoeg is, worden ook de Bureaus Rechtshulp aangepakt. De burger met een laag inkomen kan alleen daar terecht voor eerstelijns rechtshulp. Een kosteloos spreekuur van een half uur en een verlengd spreekuur van drie uur tegen betaling van

€13,50 maakten het recht toegankelijk voor iedereen en zo hoort het in een rechtsstaat.

Donner wil dat veranderen. Er komt een gratis spreekuur van één uur, als de zaak dan niet is opgelost wordt men verwezen naar een (toegevoegde) advocaat. De rechtshulpverlening door de Bureaus Rechtshulp wordt dus beperkt van drieëneenhalf uur tot één uur. Dat is heel weinig. Het gevolg is dat de rechtzoekende eerder naar een advocaat moet. Maar naar welke advocaat? De sociale advocatuur loopt leeg en de sociale advocaten die nog over zijn, hebben het al te druk. Slaagt men er toch in een advocaat te vinden, dan wordt men geconfronteerd met een nu al te hoge eigen bijdrage die, als minister Donner zijn zin krijgt, ook nog eens wordt verhoogd.

Uitvoering van Donners plannen betekent de doodsteek voor de gesubsidieerde rechtshulp. Nog meer dan thans al het geval is, zal het gevolg zijn dat burgers afzien van een gang naar de rechter. Het recht wordt in de nabije toekomst alleen nog betaalbaar voor degenen die het kunnen betalen.

Jan de Wit, Tweede-Kamerlid voor de SP

Tomas Weterings, medewerker Bureau Rechtshulp Amsterdam Oost
Kees van den Ekart, OR-lid Bureau Rechtshulp Zuidholland Zuid

Recht voor iedereen

Op 13 februari organiseerde actiecomité Recht voor Iedereen, een initiatief van medewerkers van Bureaus Rechtshulp en de SP, een landelijke actiedag tegen de plannen van Donner. Een website www.rechtvooriedereen.nl is inmiddels geopend en aan de planning van vervolgacties wordt hard gewerkt. Ideeën voor plaatselijke activiteiten rond dit thema zijn van harte welkom bij P-teammedewerker Jorgo Tsiris, jtsiris@sp.nl of (070) 318 38 17.

‘Thuis laten voelen van nieuwe leden moet topprioriteit afdelingen zijn’

Hans van Leeuwen, als medewerker van het landelijk partijbureau onder andere actief als adviseur van afdelingen: ‘We zijn een andere partij geworden. Niet langer de partij die heel groot is in Oss en Heerlen, maar nu een partij die vooral heel groot is in Amsterdam. Een partij ook, die overal leden heeft zitten. De toestroom van het laatste jaar is voor een groot deel gerealiseerd via Internet, op basis van het landelijke beeld van de partij. De nieuwe leden komen daardoor niet langer voor een groot deel uit de plaatsen waar we al actief zijn. Daarnaast verandert ook de samenstelling van ons ledenbestand: opvallend is bijvoorbeeld de toename van jongeren. Uit de enquête die we vorig jaar hielden bleek overigens dat de nieuwe leden – net als de ‘oude’ – de ongelijkheid op wereldschaal als grootste probleem zien. Het is geruststellend dat we wat betreft de standpunten van de leden dus niet veranderen.’

‘Niet in een keurslijf persen, wel duidelijk maken dat we al langer bestaan en een aantal waarden en werkmethoden hebben’

Van Leeuwen: ‘De grote ledengroei schept enorme mogelijkheden – op meerdere fronten. Het besluit van de Partijraad van september, om in 2003 het aantal afdelingen te verdubbelen, ligt nu wel heel erg binnen handbereik. In veel plaatsen zijn ruimschoots genoeg leden

Begin 2002 telde de SP 27.291 leden.

Inmiddels zijn het er bijna 40.000. Een

toename dus van 12.500 leden, wat een

haast onvoorstelbare groei betekent met

ruim 45 procent in nog geen 14 maanden tijd.

Wat betekent dat voor de partij?

voor een eigen afdeling en bij de afgelopen verkiezingen is gebleken dat een fors deel van die leden te activeren is. Als daaraan op een verstandige manier een vervolg wordt gegeven, kunnen de nieuwe afdelingen niet uitblijven.

Een ander probleem waarbij de ledengroei een stevige bijdrage kan leveren aan de oplossing, is het gebrek aan kader. Afdelingen klagen daar altijd over. Wel, ze krijgen nu de enthousiaste, betrokken mensen in de schoot geworpen.’

Hoe kunnen afdelingen optimaal gebruik maken van de mogelijkheden die ze nu gekregen hebben?

‘De opdracht die de afdelingsbesturen zich moeten stellen, is de nieuwe leden zich thuis te laten voelen in de partij. Dat wil zeggen dat ze vertrouwd gemaakt moeten worden met de opvattingen en werkwijze van de SP en dat ze aan de andere kant volop ruimte moeten krijgen hun eigen ideeën naar voren te brengen. De SP is geen keurslijf waarin iedereen geperst wordt, maar is ook geen organisatie die nú opgericht wordt. We hebben een aantal waarden en

werkmethoden die uitgekristalliseerd zijn in de 30 jaar van ons bestaan. Nieuwe leden moeten op zijn minst weten wát die zijn, en waarom we ze hanteren.’

Kun je dat wat concreter maken?

‘Investeer in je nieuwe leden. Bezoek ze, maak kennis. Nodig ze uit voor een introductiebijeenkomst. Zet een scholingsprogramma op. Organiseer debatten. En vooral ook: betrek ze bij het werk. Denk bij activiteiten niet *dat doen we zelf als bestuur wel, want dat gaat het snelst*, maar schakel juist nieuwe mensen in. Geef die ook verantwoordelijkheden – maar laat ze niet verzuipen. Geef het opnemen van nieuwe leden grote prioriteit binnen de afdeling. Zet het onderwerp prominent op elke vergadering van het afdelingsbestuur. De kans die we nu hebben om de ledengroei om te zetten in kwantitatieve en kwalitatieve groei van ons kader is werkelijk fantastisch. Die móeten we grijpen. Natuurlijk gaan we het daar ook over hebben in de congresvoorbereiding. Maar wacht daar niet op. Ga nú aan de slag. De campagne voor de Staten-

verkiezingen is een uitstekende gelegenheid om de mensen in te schakelen die rond de landelijke verkiezingen SP'er zijn geworden.'

'Nieuwe leden hebben gekozen voor de partij zoals we daadwerkelijk zijn'

Her en der is in de media door deskundigen voorspeld dat de SP interne problemen gaat krijgen door de grote

toestroom van nieuwe leden. Hoe zie jij dat?

'Er is geen enkele reden om dat te denken. De mensen die de afgelopen tijd lid geworden zijn, hebben gekozen voor de SP zoals we zijn. In de media en door onszelf is geen ander beeld van ons uitgedragen dan van een hardwerkende partij met een consistent links geluid. Dáár zijn de mensen op af gekomen, en dat zijn we. Problemen krijg je als je je anders voordoet dan je bent, en mensen op dat ver-

keerde beeld afkomen. Wat ook wel gesuggereerd wordt, is een tegenstelling tussen de *arbeidersleden van vroeger* en de *intellectuele leden van nu*. Dat verschil bestaat niet. Zowel de mensen die al langer lid zijn als de nieuwe leden, zijn qua opleiding en maatschappelijke positie uiterst divers.'

Zijn er dan geen risico's?

'Die zijn er natuurlijk altijd. Maar er zijn nu vooral kansen. Die moeten we grijpen, en

natuurlijk moeten we daarbij zorgvuldig te werk gaan. Afdelingen zullen met name heel veel moeten investeren in het overdragen van kennis, inzicht en ervaring aan nieuwe afdelingen. Een nieuwe club actieve SP'ers moet je niet laten zwemmen. Nieuwe afdelingen, al dan niet in oprichting moeten er gewoon op kunnen rekenen dat ze alle noodzakelijke begeleiding krijgen en dat ze behoed worden voor het maken van grote fouten.'

Hoe jong zijn de nieuwe leden?

De indeling in leeftijdscategorieën van de nieuwe leden afgezet tegen die van het totale ledenbestand.

leeftijd	Nieuwe leden in 2002		alle leden	
	aantal	perc.	aantal	perc.
onbekend	487		8343	
70 +	431	4%	2619	9%
55-69	1523	14%	6120	22%
30-54	6178	57%	15077	54%
tot 30 jr	2646	25%	3885	14%
	11265		36044	

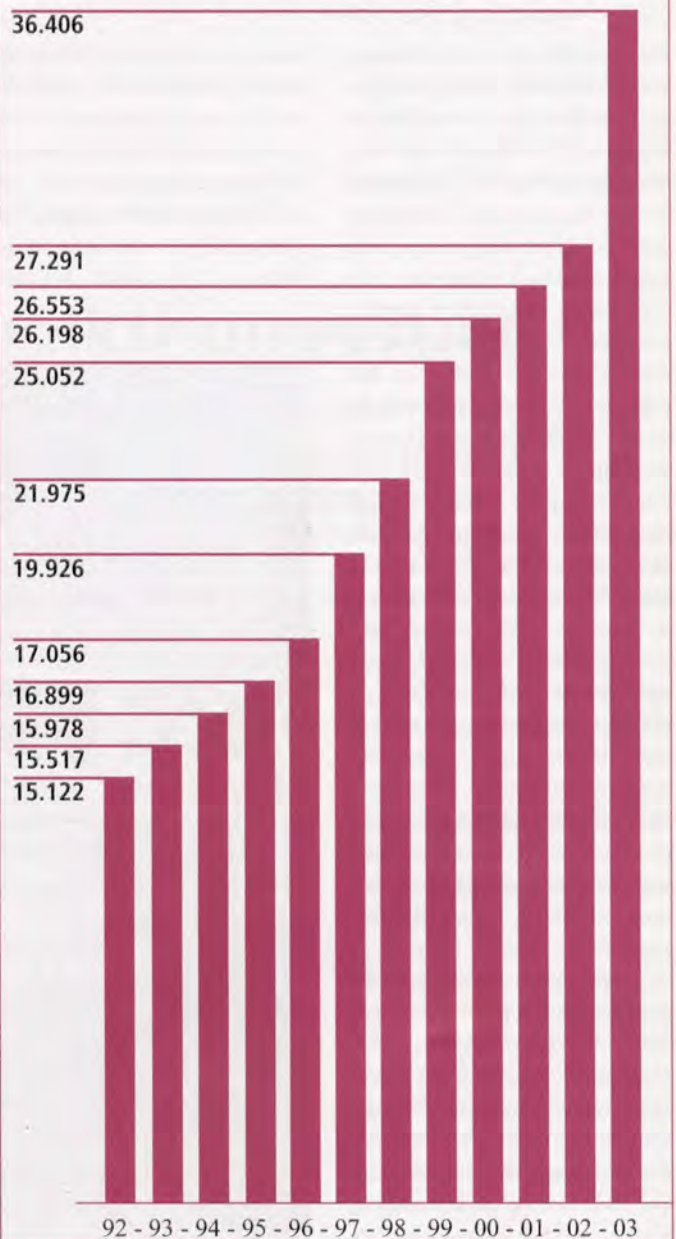
Waar zit de grootste groei?

Overzicht van de ledenontwikkeling in 2002 uitgesplitst naar de provincies.

	01 jan 03	01jan 02	Groei
Limburg	3.761	3.389	11%
Noord-Brabant	7.287	6.147	19%
Groningen	2.024	1.694	19%
Zuid-Holland	6.645	4.886	36%
Gelderland	4.472	3.272	37%
Zeeland	566	410	38%
Overijssel	1.855	1.284	44%
Flevoland	505	348	45%
Friesland	1.044	696	50%
Drenthe	613	407	51%
Utrecht	2.626	1.572	67%
Noord-Holland	4.585	2.435	88%
Buitenland	62	46	44%
Totaal	36.045	26.586	36%

Hoe snel groeien we?

De ontwikkeling van het aantal SP-leden door de jaren heen. Aantallen per 1 januari van het betreffende jaar.

'Eén advies gaat in elke actie op: stap naar de mensen toe die het aangaat'

'Van volkshuisvesting is geen sprake meer', concludeert Kamerlid Piet de Ruiter in de *Krant voor de sociale volkshuisvesting* die in de aanloop naar de landelijke verkiezingen op ruime schaal verspreid is. 'De overheid heeft zich teruggetrokken van een terrein waarop regie vanuit het algemeen belang absoluut nodig is. Het gevolg is, dat de dikte van je portemonnee weer gaat bepalen of je fatsoenlijk kunt wonen, en dat de woningnood is teruggekeerd voor de mensen die niet de financiële armslag hebben om een huis te kunnen kopen.

Een gevolg van de privatisering van de volkshuisvesting dat uitgebreid beschreven wordt in de krant, is de sloopdrift van veel woningcorporaties. Complexen die toe zijn aan een stevige onderhoudsbeurt dreigen op grote schaal gesloopt te worden. De corporaties moeten immers marktgericht werken en het zonder rijkssubsidie stellen. En dus plannen ze op de vrijkomende grond veelal duurdere (koop)woningen.

Algemeen is de klacht van veel huurders in de sloopwijken dat er onvoldoende aandacht is voor hun belangen. En omdat het met de bouw van die nieuwe, dure woningen heel wat minder gaat dan verwacht werd, komt ook de doorstroming niet op gang en neemt de woningnood hand over hand toe. Dat dit tot gevolg heeft, dat SP-afdelingen overal in het land te hulp geroepen worden door huurders en woningzoekenden, zal duidelijk zijn. Welke lessen kunnen ze daarbij trekken uit de ervaringen die al zijn opgedaan?

De Ruiter, gepikt en gemazeld in SP-buurtacties en nu frequent spreker op bijeenkomsten in sloopwijken: 'Ik kan van alles vertellen over mijn ervaringen, maar overal ligt het net weer iets

anders. Er is maar één advies dat echt altijd opgaat, en dat ik dus ook met nadruk wil geven: stap naar de mensen toe die het aangaat. Bel aan, vraag wat ze van de sloopplannen vinden en overhandig ze een informatiefolder of een krant. Of deel

eerst een enquêteformulier uit en haal dat deur aan deur op. Dan hoor je heel goed wat de mensen vinden en welke vragen ze hebben. En dan kom je ook de mensen tegen die de zaak zó belangrijk vinden, dat ze actief willen worden en mee

willen werken in een bewonerscomité.

Wat het vervolg is, hangt natuurlijk heel sterk af van wat er uit je onderzoek komt. Een paar tips zijn wel te halen uit de ervaringen die we al hebben opgedaan.

● Houd de mensen steeds goed op de hoogte. Zodra de eerste sloopplannen bekend worden, is er een grote behoefte aan informatie. De woningstichting zal het vooral hebben over de onvermijdelijkheid van de plannen en over de plichten van de bewoners. Wij kunnen goed voorzien in informatie over alternatieven en rechten. Geef veel folders uit waarin je mensen van elke stap in het proces op de hoogte houdt. Beleg een informatie-avond met een advocaat.

● Ga zorgvuldig om met de bestaande *inspraakkanalen* in de wijk. Vaak is er wel een club waarmee de woningstichting de plannen heeft besproken. Vertolk die heel goed de mening van de bewoners en houdt de mensen goed op de hoogte, bied dan je steun aan en loop vooral niet in de weg. Maar staat die club geïsoleerd van de bewoners, laat dan het bestaan ervan

je niet weerhouden om zelf aan de slag te gaan. Vermijd waar mogelijk conflicten. Probeer niet de boel 'over te nemen' maar leg uit dat zij vooral hún werk moeten doen, en dat wij daarnaast op verzoek van en samen met een aantal wijkbewoners op onze manier voor de mensen knokken.

● Houd rekening met de dynamiek in de ontwikkelingen. Zodra mensen denken dat de sloop onvermijdbaar is, richten ze zich begrijpelijk op zaken als een goede vervangende woning, een goede verhuisvergoeding en dergelijke. Blijf dan niet als een Don Quichotte tegen sloop vechten, maar bied je hulp aan bij de onderhandelingen met de woningstichting. Ook daarbij hebben de bewoners je steun vaak hard nodig.

● Wees creatief. Bedenk eens nieuwe methoden, zoals de

afdeling Arnhem die enkele maanden een pandje huurde in een herstructureringswijk en de raadsleden uitnodigde voor een rondwandeling.

● Maak een nauwe koppeling met de gemeenteraad. Wethouders zijn er sterk in om allerlei zaken op volkshuisvestingsgebied af te schuiven naar het overleg tussen huurders en verhuurders. Laat je daardoor niet weerhouden om allerlei zaken toch op de agenda van de raad te zetten. Ook al kan die vaak niet even iets beslissen: een dringend verzoek van de gemeenteraad aan een woningstichting is ook een winstpunt.

Op welke landelijke steun kunnen afdelingen rekenen in hun strijd tegen woningcorporaties met veel sloopdrift?

'In de eerste plaats moeten ze zelf gaan analyseren, een plan maken en aan de slag gaan.

Daarnaast is er het regio-overleg voor adviezen van afdelingen in de buurt. Landelijk kunnen we bijvoorbeeld helpen door een spreker te leveren op een openbare avond – maar bedenk dan wel dat ik niet de vragen kan beantwoorden over wat er precies in de wijk gaat gebeuren. En landelijk gaan we in ieder geval zorgen voor een nieuwe versie van de *Krant voor de sociale volkshuisvesting*. Die zal grotendeels hetzelfde verhaal bevatten als de uitgave van januari, maar natuurlijk niet oproepen SP te gaan stemmen. We zullen hem zo tijdloos mogelijk maken, zodat afdelingen er lang mee kunnen werken. Hij is bijvoorbeeld prima geschikt om uit te delen in een wijk waarvoor voor het eerst sprake is van sloopplannen – voorzien uiteraard van een plaatselijk inlegvel of een enquête'

Stop de sloop van de volkshuisvesting

Tien concrete eisen voor een sociale volkshuisvesting 'die meteen doorgevoerd kunnen worden en die geen grote belasting zijn voor de Rijksbegroting', presenteerde de SP in de *Krant voor de sociale volkshuisvesting*.

1 Bouw goedkoper. Halveer het aandeel 'duur' in de nieuwbouwproductie – en bouw voor elke geschrapte dure woning twee betaalbare woningen.

2 Schep wettelijke mogelijkheden om ontwikkelaars te dwingen goedkopere huizen te bouwen. Door mogelijkheden te creëren in de Wet Ruimtelijke Ordening om in streek- en bestemmingsplannen richtlijnen geven voor een minimaal aandeel goedkope en middenklasse woningen.

3 Spring zorgvuldig met de ruimte om. Volgens het kabinet moet er volop ruimte gegeven worden voor grote kavels in het

groen. Beter is het om vast te houden aan dichtheden van circa 35 woningen per hectare.

4 Dwing rijke corporaties om hun geld in te zetten voor het bouwen en verbeteren van sociale woningen. Veel corporaties hebben grote overschotten. Via landelijke regels moeten ze dat inbrengen bij een op te richten Investeringsbank Sociale Huisvesting.

5 Beperk de verkoop van sociale huurwoningen. Verkoop moet verboden worden in wijken waar het aandeel sociale huur minder dan de helft bedraagt van het regionale gemiddelde.

6 Verbied sloopplannen waarmee minder dan tweederde van de huurders instemt. Sloop moet beperkt worden tot complexen waarvan de woonkwaliteit echt beneden peil is.

7 Bouw voor de buurt! Bewoners moeten ook na nieuwbouw of renovatie in hun eigen buurt kunnen blijven. Uitgangspunt bij de herstructurering moet de woningbehoefte zijn van de zittende bewoners voor zover die in de wijk willen blijven.

8 Vergoed de verhuis- en herinrichtingskosten bij herstructurering volledig en leg dit vast in een landelijke regeling.

Bewoners zijn nu overgeleverd aan de willekeur van hun huisbaas.

9 Geef de huurders meer zeggenschap in de corporaties. De raden van commissarissen van corporaties moeten in meerderheid gaan bestaan uit leden die op voordracht van de huurders en woningzoekenden worden benoemd.

10 Verbeter de huursubsidie. Verhoging voor alleenstaanden, schrappen van de regel dat duurdere huurwoningen niet mogen worden toegewezen aan huishoudens die aanspraak maken op huursubsidie, invoering van glijdende tabellen.

Kort na de verkiezingen van 22 januari maakte het Partijbestuur de voorlopige balans op. Een samenvatting.

De sympathie voor de SP nam in de afgelopen tijd totaal nieuwe vormen aan. In peilingen aan de vooravond van de campagne-start stonden we op een verdubbeling van ons zeteltal. We waren het gesprek van de dag, we waren er klaar voor, hadden erg geschikte kandidaten en we hadden er zin in. Dan is het zuur te zien dat we er uiteindelijk niet in slagen de beslissende omzetting van sympathie in stem te realiseren. In het zicht van de finish werden we ingehaald door de PvdA, die met de wind in de rug van de overonderende media-aandacht massaal kiezers die met ons sympathiseren terughaalde. Bos deed dat met opmerkelijke standpunten (soms wel heel erg lijkend op de onze) en de strategische

vraag: wie wil je dat de grootste partij wordt en de minister-president mag leveren? Daar konden we (nu) nog niet tegen op. We zullen ons bezinnen hoe we ons in de toekomst beter wapenen tegen dergelijke ontwikkelingen.

Desalniettemin is er opnieuw vooruitgang. We zijn voor de vierde keer op rij gegroeid bij Kamerverkiezingen. Dit keer van 5,9% naar 6,3% van alle uitgebrachte stemmen. Dat is goed voor negen zetels, net geen tien. Omdat LPF en GroenLinks zetels verloren zijn we nu in de Tweede Kamer de vierde partij van het land geworden, achter CDA, PvdA en VVD. Dat zijn ook de enige drie partijen die, naast ons, stemmenwinst boekten. Meer dan wij, zodat zij ook

zetels wisten te winnen. Het CDA, dat net als wij op 15 mei zijn grootste succes ooit haalde, nu slechts een zetel meer; de VVD vier (wat nogal bescheiden is, na het geweldige verlies van vorige keer). De PvdA pakte beter uit en maakte met een winst van 19 zetels bijna haar historische verlies van vorig jaar goed. In historisch perspectief bekeken zien we, in vergelijking met de toestand voor de vorige Kamerverkiezingen, krap negen maanden terug, dat alleen CDA en SP (en natuurlijk toenmalig nieuwkomer LPF) groter zijn dan toen. Ondertussen is de afstand in ledental met de Grote Drie sensationeel kleiner geworden. Op 22 januari stond onze ledenteller op 38.524, op 23 januari 38.836. De kloof met de

VVD is daarmee zo klein geworden dat de derde plaats in het verschieft komt.

We hebben alle beloften van Wouter Bos opgeschreven. Als we de PvdA aan haar beloften weten te houden dan zal dat een zegen voor het land zijn. Zonder onze sterke positie, ook in de aanloop naar de verkiezingen, zou de PvdA deze beloften nooit gedaan hebben. Als de PvdA haar beloften breekt in ruil voor een plaats het pluche voor de PvdA in het kabinet Balkenende-2, dan zal een groot aantal kiezers dat de PvdA zwaar aanrekenen en alsnog bij de volgende verkiezingen de overstap maken naar de partij waar hun sympathie al ligt.

Hoe arm of rijk zijn de SP-stemmers?

Laag inkomen: tot 22.000 euro	9%
Midden-inkomen: 22-27.000 euro	8%
Hoog inkomen: 27 tot 50.000 euro	4%
Hoogste inkomens: boven 50.000 euro	5%
Gemiddeld over alle inkomens scoorden we	6,3%

Hoe jong of oud zijn de SP-stemmers?

18 tot 25 jaar	10%
25 tot 35 jaar	7%
35 tot 50 jaar	8%
50 tot 64 jaar	6%
65 jaar en ouder	2%
Gemiddeld over alle leeftijden scoorden we	6,3%

Hoe lopen de kiezersstromen van en naar de SP?

4%	van de LPF-stemmers van mei heeft in januari SP gestemd
2%	van de VVD-stemmers van mei heeft in januari SP gestemd
2%	van de PvdA-stemmers van mei heeft in januari SP gestemd
2%	van de CDA-stemmers van mei heeft in januari SP gestemd
5%	van de SP-stemmers van mei heeft in januari

Op naar de Staten!

Van verminderd enthousiasme voor de Statenverkiezingen is binnen de SP weinig te merken. In totaal zijn er 2,7 miljoen provinciefolders besteld, nauwelijks minder dan bij de Kamerverkiezingen, en veel méér dan bij vorige Statenverkiezingen. Op 11 maart staat dan ook heel wat op het spel. Een versterkte positie van de SP in de provinciebesturen natuurlijk. Zodat we daar meer inbreng hebben in belangrijke discussies over bijvoorbeeld het openbaar vervoer, de ontwikkeling van streekplannen of de verdeling van de nieuwbouwcontingen-ten. En zodat we met meer Statenleden nog beter de link kunnen leggen met plaatselijke kwesties – ook in gemeenten waar we nog geen afdeling hebben. Verder betekent een goede uitslag natuurlijk ook een forse en belangrijke groei van de Eerste Kamerfractie. En tenslotte gaat van forse winst ook het duidelijke signaal

uit dat de SP de toekomst heeft.

Naast de folders zullen ook de brandweerauto's weer uit de garage gehaald worden voor de campagne, en zetten we de laatste dagen voor de verkiezingen op ruime schaal onze radio- en tv-spotjes in. Ook zullen Kamerleden op veel plaatsen aanwezig zijn bij acties en op verkiezingsavonden. In de campagnes worden plaatselijke boodschappen ingezet, zoals het verzet tegen industriegebied Moerdijk-2 (in Brabant), tegen de Westerschelde Containerterminal (in Zeeland) en tegen de honderden miljoenen provinciegeld voor de zweefrein (in Flevoland, Friesland en Groningen). Veel terugkerende thema's in de folders zijn de volkshuisvesting, waarbij sterk gepleit wordt voor betaalbare woningen, het openbaar vervoer en de wijze van besturen, die meer open moet zijn. Groningen zet sterk in op een rood college van Gedeputeerde Staten en wijst daarbij op de meerderheid die PvdA, SP en GroenLinks in januari haalden. Gelderland pleit voor een 'wisseling van de wacht' om schoon schip te kunnen maken na de nodige affaires in het provinciaal bestuur. De landelijke boodschap waarmee we de provinciale campagnes kracht bij zetten, wordt op de affiches naar voren gebracht: kies voor een grote SP-fractie in de Eerste Kamer (In provincie en Eerste Kamer, stem voor. Stem SP), en

stem nu met je hart (Je hart zit links. Klopt het nog?)

'Eigenlijk is ons verhaal dat mensen nu hun hart én hun hoofd moeten volgen', zegt Zuid-Hollands lijsttrekker Gerard Harmes. 'Het is nu ook strategisch heel verstandig om SP te stemmen. Hoe groter de SP wordt, hoe kleiner de kans is dat Bos zijn eerdere beloften zal breken en heel veel zal inleveren om maar te mogen meeregeren.' Ondanks de goede argumenten om de linkse mensen te overtuigen die in januari voor de PvdA kozen, is het volgens Harmes nog lang geen gelopen race. 'Was dat maar waar! Er is een nieuwe campagne met nieuwe kansen. Niets gaat automatisch. Bos zal echt wel zo slim zijn om niet vóór 11 maart veel toe te geven aan het CDA. En waarom zouden die PvdA-stemmers van januari dan hun grote linkse partij verruilen voor een kleine linkse partij? Wij zullen de mensen echt allemaal moeten overtuigen dat SP stemmen nu echt héél verstandig is.'

Binnenhof &

Preventief fouilleren: ja of nee?

Onlangs ging de Eindhovense SP akkoord met preventief fouilleren in de lichtstad. Ook de SP in Heerlen toonde zich voorstander van dit middel. En dat terwijl Jan de Wit het in een eerder stadium in de Kamer juist afwees...

‘Voorkomen moet worden dat de politie ten onrechte gebruik maakt van bevoegdheden die voor zeer bijzondere situaties geschapen zijn, zoals het aanduiden van groepen mensen als ‘criminele organisatie’, het bestuurlijk ophouden en het preventief fouilleren.’ (*Eerste weg links, hoofdstuk 11*)

‘Ten grondslag aan dat standpunt in ons door het congres goedgekeurde verkiezingsprogramma ligt een principieel punt,’ legt P-teammedewerker Luciën Stöpler uit. ‘Waar het in grote lijnen op neerkomt, is dat wij vinden dat je voorzichtig moet zijn met het uitbreiden van politiebevoegdheden. Bij preventief fouilleren is het onontkoombaar dat ook onschuldige mensen aangehou-

den worden op wie geen enkele verdenking rust. Daar mag je niet lichtzinnig mee omgaan.’ Los van het principiële standpunt, heeft Stöpler tevens bedenkingen bij het nut van preventief fouilleren. ‘Iemand die echt kwaad wil, kan ook van een bierglas een wapen maken. Bovendien blijkt er in de praktijk vaak sprake van een ‘waterbed’-effect. Als in de ene buurt gefouilleerd wordt, verplaatsen de problemen zich naar elders. Ook kun je je met recht afvragen of zo’n fouilleeractie die heel veel politie-inzet vergt wel de meest effectieve tijdsbesteding is. Politie-korpsen klagen immers – en terecht – over een gebrek aan agenten.’

Niettemin beseft Stöpler dat onder bijzondere lokale om-

standigheden in sommige plaatsen – zoals Eindhoven en Heerlen – het preventief fouilleren een bijdrage kan leveren aan (het gevoel van) de veiligheid. ‘Als de situatie in een bepaalde wijk zodanig is, dat het onveilig is, dan is het inderdaad een optie. Als de politie aangeeft, dat ze het niet meer aan kan bijvoorbeeld. Of als wijkbewoners zich niet meer veilig voelen. Er ligt dus een taak bij de afdelingen waar deze discussie speelt, om erachter te komen hoe het zit met het veiligheidsgevoel in de wijken. Als het daarmee echt goed mis is, kun je wellicht aan preventief fouilleren gaan denken. Wordt het lokaal ingevoerd, dan is het wel zaak om goed op de hoede te zijn. Zo werd in Eindhoven bijvoorbeeld een antidiscrimi-

natie-clausule aan de invoering verbonden.’

In Heerlen is het preventief fouilleren gekoppeld aan ‘Operatie Hartslag’ die de openbare orde moet herstellen in de stad. ‘De drugsoverlast is té groot; ook vanuit Duitsland en België. We moeten het aanpakken,’ aldus SP-wethouder Riet de Wit onlangs in de Tribune.

‘Heerlen is natuurlijk een compleet ander verhaal dan Bloemendaal of ‘t Gooi,’ zegt Stöpler. ‘Maar zelfs als dit middel lokaal wordt ingevoerd, dan zeggen wij nog dat dat niet de meest wenselijke situatie is. Waar het aan ontbreekt, is de wijkagent. Dáár gaat het om. Surveilleren in de wijken is uiteindelijk altijd beter dan lukraak dit soort acties te gaan houden. De achterliggende gedachte moet echter altijd zijn dat de burgers beschermd moeten worden door de politie en niet het slachtoffer ervan moet worden. Want dan hebben we een politiestaat. Tegen die achtergrond moet je het landelijke SP-standpunt zien. Het is zaak dat SP-raadsfracties ook dat principiële punt in hun afwegingen meenemen – wat dan uiteindelijk hun beslissing ook is.’

Actueel Kamernieuws vind je op www.sp.nl

Wil je heel goed op de hoogte blijven van de SP-standpunten en –activiteiten in de Tweede Kamer? Kijk dan regelmatig op www.sp.nl voor het actuele nieuws. Een greep uit de recente nieuwsberichten, die razendsnel na het betreffende debat of de betreffende activiteit op de site gezet zijn:

- Snel debat over GATS-onderhandelingen in Tweede Kamer
- LPF en Nawijn spelen met mensen
- Kant: ‘PvdA opportunistisch in WAO-debat’
- Van Bommel: ‘Overheid slaat modderfiguur met beantwoording e-mail’
- Irakezen mogen blijven
- ‘Minister laks in aanpak onnodige sterfte Intensive Care’
- Jan de Wit: ‘Uitzetting asielzoekers Ameland ongewenst’

Wat is er aan de hand in Venezuela?

Venezuela kent pas vanaf 1959 een formele democratie, na het aan de kant zetten van generaal Marcos Pérez Jiménez, de laatste militaire dictator in een lange reeks sinds het land in 1830 onafhankelijk werd. Afwisselend wordt daarna het land geregeerd door twee partijen (AD en Copei) die maar moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn. Het bondgenootschap met het Westen en de VS leidt tot actieve marginalisering van linkse organisaties en partijen. In de jaren tachtig kent het land extreme verarming van grote delen van de bevolking, ondanks het feit dat Venezuela de vierde grootste olieproducent ter wereld is. In februari 1992 proberen militairen onder leiding van Hugo Chavez een staatsgreep te plegen, maar die poging faalt en Chavez belandt voor twee jaar in de gevangenis. In datzelfde jaar echter wint voor het eerst een kandidaat van buiten de twee traditionele partijen de presidentsverkiezingen. Bij de volgende verkiezingen (1999) komt Hugo Chavez met zo'n 60 procent van de stemmen overtuigend als overwinnaar uit de bus. Al snel ontvouwt hij plannen voor radicale herverdeling van de rijkdom en voor strijd tegen corruptie. Een nieuwe progressieve grondwet wordt in 2000 per referendum door 80 procent het Venezuelaanse volk goedgekeurd. De wet beschermt het land tegen privatiseringen van bijvoorbeeld de oliemaatschappij, en regelt

ingrijpende landhervormingen, verbetering van de sociale zekerheid, gratis onderwijs, lagere woonlasten en het terugbrengen van de 48-urige werkweek tot 40 uur.

Chavez spreekt zich uit tegen de blokkade van Cuba en flirt openlijk met zijn vriendschap met Castro. Ook zijn verzet tegen het Amerikaanse 'Plan de Colombia' en de Amerikaanse opvatting van de 'war on terrorism' markeren Chavez als radicaal links. Als in 2002 een coup poging tegen zijn regering wordt verijdeld, trekken meer dan een miljoen Venezuelanen door de straten van Caracas om hun steun aan Chavez te betuigen. Ondanks de niet aflatende druk van de VS, de Venezuelaanse economische elite en de conservatieve katholieke kerk blijft Chavez ongekend populair onder de bevolking, met name de armen.

De laatste maanden komt Venezuela echter vooral in het nieuws vanwege de massale protesten tegen Chavez. Maar terwijl in heel Latijns-Amerika boeren en arbeiders de protestmarsen bevolken wordt de opstand in Caracas vooral gesteund door de meer comfortabele klasse van het land. Is Chavez de nieuwe dictator, zoals de oppositie zegt? De stakingen die het land eind vorig jaar lamleggen, hebben als meest uitgesproken eis nieuwe verkiezingen of minstens een

Hugo Chavez

Is Hugo Chavez, de 'comandante en jefe' van Venezuela een populistische boef of de hoop van links in Latijns-Amerika? Heeft hij een progressief programma, of helemaal géén programma en doet hij maar wat? Een analyse van Johan van den Hout.

referendum over het al dan niet aanblijven van Chavez als president. Dat zou een raadgevend en niet-bindend referendum zijn dat in februari 2003 gehouden had moeten worden. De regering weigert dat, maar stelt voor in augustus een bindend referendum te houden. Pas na negen weken van stakingen en rellen gaat de oppositie daarmee akkoord.

Ook de aanval van Chavez op alle gevestigde instituties in het land, de hele bureaucratie inclusief de gerechtshoven, wordt gezien als een aantasting van de democratie. Toch valt daar veel op af te dingen. De gevestigde partijen AD en Copei en de aan hen gelieerde elite hebben door hun jarenlange dominantie op alle relevante posities hun poppetje neergezet en maken daarmee elke hervorming onmogelijk. Cliëntilisme en corruptie vierden onder hun bewind hoogtij, en Chavez moest die macht doorbreken om zijn verkiezingsbeloften waar te kunnen maken. Zijn strategie bestaat er niet zelden uit te dreigen hele instituten op te heffen of het volk tegen hen te mobiliseren, om dan na enige tijd een compromis voor te stellen en zo

de geprivilegieerde macht van de elite te breken. Venezuela is geen Nederlandse 'polder' en met alleen overleg laten oude machthebbers zich niet aan de kant zetten. In tegenstelling tot echte populistten laat Chavez zich er echter niet toe verleiden zijn eigen achterban op de vrijgekomen posten te zetten.

De protesten van de afgelopen maanden kunnen in belangrijke mate gezien worden als het verzet van de oude machthebbers in de olie-industrie en de centrale vakbondsfederatie tegen de radicale hervormingen van Chavez. Na decennia van cliëntilisme is Venezuela tot in de haarvaten van het bestuur doordrongen met bureaucraten voor wie elke hervorming een directe bedreiging betekent. Die zullen hun posities niet zonder slag of stoot opgeven. In de Westerse media is Chavez bovendien door zijn agressieve retoriek en capriolen in zijn buitenlandse politiek een makkelijk doelwit. Hopelijk krijgt zijn collega Lula, de nieuwe president van Brazilië die met gelijksoortige problemen geconfronteerd wordt, het gemakkelijker. ●

Nico Schouten:

'bereid je voor op veel meer anti-oorlogsacties'

Miljoenen mensen over de hele wereld gingen in het weekend van 15 februari de straat op om te protesteren tegen de oorlog van Bush en Blair tegen Irak. Hun motto: 'Stop de oorlog, give peace a chance'.

'De opkomst was geweldig', kijkt Nico Schouten terug, die de SP vertegenwoordigt in het Platform tegen de nieuwe oorlog dat de demonstratie in Amsterdam organiseerde. 'Er waren veel meer mensen, dan waar we vooraf op gerekend hadden'. Wat is volgens hem de betekenis van de massale acties? 'Die zijn een sterk signaal dat je niet zomaar oorlog kunt voeren en daarom heel belangrijk. Het is

moelijk te zeggen wat er nu gaat gebeuren. Bush wil oorlog, dat blijkt duidelijk uit zijn gedram in de afgelopen maanden. Maar hij moet toch rekening houden met het verzet in eigen land en elders. Hij kan wel een coalitie smeden met een aantal regeringen, maar kan er niet omheen dat de basis van die regeringen wel erg smal is. Daarbij komt dat hij de oorlog wel zal kunnen winnen, maar wat

dan? Er zal een soort koloniaal bestuur gevestigd moeten worden, en daarvoor heb je een breder en langduriger draagvlak nodig.'

De SP speelt een prominente rol in de anti-oorlogstrijd in Nederland. Welke adviezen heb je in dat verband aan de afdelingen?

'De afdelingen doen er goed aan te beseffen dat het echt van groot belang is om het verzet tegen de oorlog in Irak te versterken. Het is niet symbolisch wat er gebeurt, maar kan daadwerkelijk bijdragen aan een klimaat waarin Bush te zeer geïsoleerd wordt om daadwerkelijk te gaan bombarderen. Wat afdelingen in ieder geval kunnen doen, is het organiseren van discussies en debatten. Verder doen ze er heel verstandig aan alvast activiteiten voor te bereiden voor het geval er een grootscheepse aanval komt.

Landelijk is afgesproken dat we dan de tweede zaterdag nadat de massale gevechten uitbreken opnieuw een grote demonstratie houden. Daarvoor moeten mensen gemobiliseerd worden. En verder zullen er dan ook veel plaatselijke demonstraties plaatsvinden. Afdelingen moeten daar echt mee aan de slag.'

Hoe doen ze dat?

'In veel plaatsen is al een platform waarin de SP meedraait. Is dat nog niet het geval, dan doet een afdelingen er heel verstandig het voortouw te nemen. Dat kan door organisaties te benaderen – waarvoor GroenLinks al heel snel in aanmerking komt, maar ook door een oproep te plaatsen om individuele mensen erbij te betrekken die boos zijn over er gebeurt. Kijk uit dat je niet in het kamp komt van mensen die Saddam verdedigen, maar ga vooral aan de slag.' ●

Alle activiteiten op www.wereldcrisis.nl

Over de oorlogsdreiging, Irak en de acties is natuurlijk veel te vinden op de SP-site, maar ook op www.wereldcrisis.nl, een initiatief van het Platform Tegen de Nieuwe Oorlog. Daar vind je ook de adressen van de lokale platforms en een uitgebreid overzicht van de lokale activiteiten die overal in het land plaatsvinden. Nieuwe activiteiten kun je zelf rechtstreeks op de site plaatsen.

Give peace a chance!

Uit de toespraak van Jan Marijnissen op 15 februari op De Dam.
(De complete tekst is te vinden op www.sp.nl)

'Wereldwijd demonstreren dit weekend zo'n 10 miljoen mensen tégen de oorlog en vóór de vrede. Dat is na de demonstraties tegen de oorlog in Vietnam niet meer gebeurd. Dit weekend schrijven jullie geschiedenis!

De voorstanders van de oorlog beweren dat wij Saddam Hoessein steunen. Die bewering is 'n schande! We veróordelen het bewind van Saddam Hoessein. Laten we eens naar de feiten kijken. Wie hebben Saddam Hoessein daadwerkelijk gesteund en bewapend, tijdens zijn ruim dertigjarige dictatuur, tijdens zijn oorlog tegen Iran? Juist, álle permanente leden van de Veiligheidsraad. Omdat ze er belang bij hadden. Zij hebben het monster gecreëerd dat nu gewelddadig bestreden zou moeten worden. Tegen elke prijs.

De oorlog van Bush, Blair en Balkenende wijzen wij af!

Omdat het fenomeen van de Preventieve Oorlog (of is het Primitieve Oorlog?) levensgevaarlijk is. Elk land kan immers altijd wel 'n aanleiding vinden voor 'n preventieve oorlog.

Omdat ook het rapport van Blix en El Baradady van gisteren aantoonde dat Irak op dit moment geen grote en acute dreiging vormt voor de regio.

Omdat Blix en passant ook nog even heeft duidelijk gemaakt dat de beweringen van Powell van vorige week op geen enkele manier als bewijzen kunnen worden gezien.

Omdat daar dus ook niet het motief voor de oorlog ligt, maar veel meer in de wil van de VS om ook in deze regio haar hegemonie te vestigen. Vooral in

verband met het strategische belang van de aanwezige olie. Wij zeggen: geen bloed voor olie! Omdat onderzoek van de VN ons waarschuwt dat er 500.000 doden en gewonden kunnen vallen, velen ten prooi zullen vallen aan hongersnood en aan besmettelijke ziektes, en anderhalf miljoen mensen op de vlucht zullen slaan.

Omdat de VS Irak niet aan de oppositie willen overdragen, maar er zélf 'n koloniaal bestuur willen vestigen.

Omdat de regio grote risico's loopt. Er bestaat geen enkele garantie dat de strijd zich tot Irak zal beperken.

Omdat de frustratie van de mensen in de regio verder zal toenemen. Frustratie die dagelijks gevoeld wordt door de weigering van Israël de Palestijnen een fatsoenlijk leven te gunnen. De VS hebben geen poot uitge-

stoken om Sharon tot de orde te roepen.

Omdat de oorlog tegen Irak de strijd tegen 't internationaal terrorisme verdringt, zoals Schröder terecht opmerkt. Omdat 'n nieuwe oorlog tegen Irak het zaad zaait voor nóg meer haat, nóg meer terreur, nóg meer geweld.

Om al deze redenen wijzen wij 'n oorlog tegen Irak af!

Ik zeg: weg met Saddam! Zo snel als het maar kan. Maar ik zeg ook: met bommen vang je geen boeven! Dat doe je anders. Vaardig 'n internationaal opsporingsbevel uit. Spoor Saddam op, zoals we dat ook met andere misdadigers tegen de menselijkheid hebben gedaan en doen. Arresteer 'm. Breng 'm voor 'n internationaal tribunaal. Veroordeel 'm voor zijn gruwelijke staat van dienst. Maar vermoord niet de mensen van Irak!'

Oorlogsvrije gemeenten

Tientallen SP-afdelingen hebben inmiddels in hun stad of

dorp het voorstel gedaan zich tot 'Oorlogsvrije gemeente' te verklaren. Kern daarvan is dat over het grondgebied van die gemeenten geen militaire transporten worden toegestaan die een rol spelen bij de oorlogsvorbereidingen in de Golf. De actie wordt ondersteund door het ophalen van handtekeningen op straat, scholen en bibliotheken om de eis kracht bij te zetten niet mee te werken aan oorlogsvorbereidingen. ●

Acties tegen opbouw oorlogsmacht

Zijn er ergens militaire transporten die te maken hebben met de opbouw van de oorlogsmacht van de VS? Ga dan demonstreren! Heb je informatie over mogelijke transporten, neem dan contact op met P-teammedewerker Guido van Leemput, gvleemput@sp.nl, 070 - 318 3805. Hij coördineert de informatiestromen en trekt ook bij afdelingen aan de bel als hij weet heeft van een transport. ●

Congres in voorbereiding

Over de groei naar 40.000 leden in 2006 gaan we het op het 12de SP-congres niet hebben. Daarentegen zal de discussie uitgebreider dan eerst voorzien was, gaan over zaken als het zorgvuldig omgaan met de vele nieuwe leden, het belang van goede scholingen en de ontwikkeling van Rood.

Als voorbereiding op het congres is de 'oude' congrescommissie inmiddels bezig het stuk *Nieuwe kansen grijpen* te actualiseren en zijn er afspraken gemaakt over het vervolg van de voorbereiding.

Het Partijbestuur vergadert op 28 februari over het gewijzigde stuk. Vervolgens gaat het snel naar de afdelingen, die de maand maart hebben om er een ledenvergadering over te organiseren. In april zijn de regiocon-

ferenties, waarna het congres op 24 mei besluit. Dat congres vindt overigens niet plaats in Utrecht – zoals eerder wel gezegd is –, maar in congrescentrum De Flint in Amersfoort. Voor de regioconferenties zijn de volgende data en zalen vastgelegd:

- **Zaterdag 5 april**
Aristo Eindhoven (Brabant)
- **Zondag 6 april**
Hotel de Jonge Assen
Groningen, Friesland, Drente)
- **Zaterdag 12 april**
Aristo Amsterdam
(Noord-Holland, Flevoland, Utrecht)
- **Zondag 13 april**
Leiehoes Heerlen (Limburg)
- **Zaterdag 26 april**
Palti-zalen Dordrecht (Zuid-Holland, Zeeland)

- **Zondag 27 april**
Orpheus Apeldoorn (Gelderland, Overijssel)

De regioconferenties zijn toegankelijk voor alle aangemelde kaderleden van de afdelingen. Stemrecht hebben alleen de stemgerechtigde afgevaardigden van de afdeling. Het aantal daarvan hangt af van de afdelingsgrootte: per 50 leden heeft een afdeling recht op één stemgerechtigde afgevaardigde. Afdelingsvoorzitters dienen uiterlijk twee weken vóór de regioconferentie de deelnemers en afgevaardigden van hun afdeling per e-mail aan te melden bij de landelijke administratie: tvhouten@sp.nl. Ook bij het congres wordt gewerkt met één afgevaardigde per 50 leden.

Nieuwe cursussen

Masterclass Live

Masterclass Live behandelt de praktische kanten van het onderhoud van de lokale SP-site, en is in de eerste plaats bestemd voor functionerende afdelingswebmasters en verder ook voor assistent-webmasters of beoogd opvolgers. Niet voor vertegenwoordigers van afdelingen

die nog geen eigen site hebben. De cursus wordt twee keer gegeven: op 1 maart en op 8 maart, van 11.00 tot 16.00 uur op het SP-partijkantoor, Vijverhofstraat 65, Rotterdam. Aanmelden moet via het formulier op <http://www.sp.nl/intern/masterclass/>

Afdelingscommunicatie

Hoe optimaliseer je de communicatie met je leden, je kiezers en de andere mensen in jouw afdeling? Daarover gaat de cursus *afdelingscommunicatie*. Je leert hier geen persbericht schrijven, maar nadenken over de relaties die jouw afdeling heeft met de buitenwereld en het beeld dat daaruit naar voren komt. De cursus is bestemd voor de politiek verantwoordelijken in

de afdelingen: de afdelingsvoorzitters en fractievoorzitters. Hij wordt gegeven op zaterdag 22 maart, van 11.00 tot 16.00 uur. De plaats waar dat gaat gebeuren, is nog niet bekend.

Aanmelden kan via een e-mail aan studiecentrum@sp.nl met vermelding van naam, afdeling en lidnummer, of telefonisch bij Rosita van Gijlswijk: (010) 243 55 64.

Lokale financiën en politiek rendement

Op de cursus *lokale financiën en politiek rendement* gaat het over zaken als: de samenstelling van de afdelingsfinanciën, de rol van de penningmeester in het afdelingsbestuur en het behalen van optimaal (politiek) rendement uit de beschikbare middelen. De cursus is een absolute must voor elke penningmeester. Hij

wordt gegeven op 10 april in Zwolle, op 17 april in Eindhoven en op 24 april in Rotterdam. Steeds op een donderdagavond en steeds van 19.30 tot 22.00 uur. Aanmelden kan via een e-mail aan studiecentrum@sp.nl met vermelding van naam, afdeling en lidnummer, of telefonisch bij Rosita van Gijlswijk: (010) 243 55 64.

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vierde jaargang nummer 3, 27 maart 2003

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE

PARTIJEN

Hoe verder met VN
en Veiligheidsraad?

Stop de oorlog!

Eerste-Kamerlijst vastgesteld

Partijraad

over Kamer- en Statenverkiezingen

46 Kandidaten voor 20
regiobestuurdersfuncties

Tiny Kox

Stop de oorlog

De oorlog in Irak is heel ver weg – maar onze verbondenheid met de bevolking van Irak, met alle bedreigde mensen hoort heel direct te zijn en te blijven. Juist nu er zoveel onzeker is, moeten wij duidelijk en consequent zijn en blijven.

Wij waren, zijn en blijven tegen deze oorlog die onwettig en onverantwoord is. Wij waren, zijn en blijven tegen onderdrukking en terreur door verwerpelijke regimes als dat van Saddam Hoessein. Wij waren, zijn en blijven tegen het gruwelijke cynisme in de wereldpolitiek waarin dictators van vriend in vijand en van vijand in vriend veranderen. Wij waren, zijn en blijven voor morele en concrete steun aan onderdrukte mensen en volken. Wij waren, zijn en blijven de partij die gebeurtenissen altijd afmeet aan hun gevolgen voor menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.

Als we blijven wat we waren, dan zijn we een partij die mensen hoop geeft in onzekere en onveilige tijden en het besef dat het morgen beter kan worden dan het gisteren was en vandaag zal zijn. Stop de oorlog, stop de geweldsspiraal, stop de onderdrukking, stop de terreur. Het kan, het moet!

Tiny Kox is algemeen secretaris van de SP

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies. De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010 243 55 55). Noem dan wel het code-nummer van het artikel dat je wilt hebben.

Bouwer IHC Caland maakt nog steeds vuile handen in Birma
Yorick Haan in de Haagsche Courant van 6 maart
IHC Caland wil zijn contract in Birma uitdienen omdat terugtrekken de reputatie van het bedrijf schaadt. Volgens Haan een verwerpelijk staaltje maatschappelijk onverantwoord ondernemen.

Code: 03/05

Supportersaanpak vereist meer maatwerk
Agnes Kant en Sander Faas in het Algemeen dagblad van 6 maart
Binnenkort komt het ministerie van VWS met een nieuw rapport over de supportersproblematiek. Er zullen voorstellen worden gedaan om nog ingrijpender maatregelen te nemen die weer alle supporters treffen. Een verkeerde zaak, volgens Kant en Faas.

Code: 03/06

Wat is de ideologie van Wouter Bos?
Ronald van Raak in De Volkskrant van 10 maart
Het is een goede gewoonte dat lijsttrekkers in aanloop naar verkiezingen inzicht geven in hun politieke uitgangspunten. Een boek van Bos ontbreekt nog. Mede daarom is het onduidelijk wat de inzet is van de sociaal-democraten in de formatie

Code: 03/07

Stem 11 maart tegen de vossenjacht
Krista van Velzen in diverse regionale bladen op tien maart
In de laatste maanden van 2002 hielpen volksvertegenwoordigers van CDA, VVD en LPF, met jagen als hobby, de Flora- en Faunawet om zeep. Met zijn stem kan de kiezer de vos en andere dieren beschermen.

Code: 03/08

Hoger onderwijs is geen handelswaar
Fenna Vergeer
Liberaal politici denken dat financiële concurrentie tussen onderwijsinstellingen tot lagere kosten leidt en meer keuzevrijheid en kwaliteitsverhoging biedt. Dit alles valt echter zeer te betwijfelen.

Code: 03/09

Verbod opties in eigen bedrijf, maak accountant onafhankelijker
Agnes Kant en Ewout Irrgang in het Financieel Dagblad van 12 maart
Met Ahold lijkt ook Europa nu zijn eigen kleine Enron te hebben. Om herhaling te voorkomen moet het topondernemers verboden worden om opties in het eigen bedrijf te hebben, en moet de onafhankelijkheid van de accountants worden vergroot.

Code: 03/10

Agenda

Regioconferenties

- 5 april; Eindhoven
- 6 april; Assen
- 12 april; Amsterdam
- 13 april; Heerlen
- 26 april; Dordrecht
- 27 april; Apeldoorn

Cursus Lokale financiën en politiek rendement

- 10 april; Zwolle
- 17 april; Eindhoven
- 24 april; Rotterdam

Congres

- 24 mei; Amersfoort

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl

Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres:

Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam

telefoon (010) 243 55 31

fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Opvallende presentatie over 'waanidee' Waalboss

Bernheze staat volgens de plaatselijke SP-afdeling voor een belangrijke keuze: handhaven van het groene karakter, of toestaan dat Waalboss aangelegd wordt, een regionaal industrieterrein van 180 hectaren langs de A59. De SP kiest voor groen, en illustreerde dat met een opvallende presentatie op de raadsvergadering. Als onderdeel van zijn bijdrage (vanaf de publieke tribune – de SP nam in 2002 niet deel aan

de raadsverkiezingen) toonde Theo van der Heijden een cd-rom waarin de verschillende scenario's geschetst werden. In het ene wordt de gemeente in 2010 opgeschrikt door een grote explosie op een chemisch bedrijf, in het andere wordt de gemeente in datzelfde jaar uitgeroepen tot de mooiste groene gemeente van Noord-Brabant, als uitvloeisel van de keuze om Waalboss niet aan te leggen. De

presentatie ontmoette veel waardering, maar leidde niet tot afwijzing van Waalboss. De afdeling laat het er niet bij zitten en werkt samen met

milieugroeperingen aan het opzetten van gezamenlijke acties. De Waalboss-presentatie is on-line te bekijken op www.waalboss.nl.

Oproep SP-Utrecht: meld leegstand van huurwoningen

Ook in de regio Utrecht is de woningnood tot grote hoogte gestegen: er worden nauwelijks betaalbare woningen bijgebouwd, terwijl verkoop en sloop van de bestaande voorraad op grote schaal doorgaan. Dat maakt het volgens de Utrechtse SP belangrijk dat de schaarse betaalbare woningen die er nog zijn, daadwerkelijk bewoond worden. De afdeling roept daarom melding te maken van woningen die al lang leeg staan. Op de Utrechtse website kunnen het adres, de naam van de verhuurder en de (geschatte) datum waarop de leegstand is begonnen doorgegeven worden. De informatie zal gebruikt worden om de corporaties en de gemeente onder druk te zetten om zorgvuldiger te werken.

Breng een bezoek aan de SP-fractie op het

De Tweede Kamerfractie houdt elke 14 dagen een 'open dag'. De belangstelling daarvoor is zo overweldigend dat er weer verschillende extra dagen zijn gepland: zaterdag 31 mei, vrijdag 13 juni en vrijdag 20 juni. Het programma duurt van 13.00 tot 17.00 uur, en bestaat uit:

- Ontvangst met koffie en thee
- Introductiefilm over het werk van de SP-fractie
- Rondleiding door de Kamergebouwen
- Gesprek met een van de SP-Kamerleden.

Aanmelden kan via:
www.sp.nl/interact/bezoek/
en telefonisch op
070 318 30 44.

SP-Delft start Jaar van de Sociale Woningbouw

Met een tentenkamp op de Beestenmarkt op 1 maart doopte de Delftse SP 2003 om tot het Jaar van de sociale woningbouw. Heel wat Delftse sociale huurwoningen staan op de nominatie gesloopt te worden, terwijl de woningnood nu al groot is. Op de manifestatie spraken Kamerlid Piet de Ruiter, fractievoorzitter Behnam Taebi en een bewoner van een te slopen woning.

Allemaal benadrukten ze de ernst van de situatie.

In de rest van het jaar zal de volkshuisvesting hoog op de agenda blijven van de SP in Delft. Robert Vergeer: 'Op korte termijn gaan we een enquête houden in een wijk die volgens de gemeente gesloopt moet worden. Het argument dat ze daarvoor aandraagt, is dat de bevolkingssamenstelling moet veran-

deren. Wij gaan in kaart brengen hoe de mensen daar zélf over denken.' Andere actie-ideeën worden ook ontwikkeld. Vergeer: 'We hebben bijvoorbeeld plannen voor ludieke acties die de aandacht vestigen op de woningnood en we denken ook over het kraken van een pand dat al heel lang leegstaat.'
Meer info: www.delft.sp.nl en Robert Vergeer, 06 41 31 26 85.

Van de Krant voor de Sociale Volkshuisvesting is een nieuwe uitgave beschikbaar die lang actueel blijft en die uitstekend gebruikt kan worden als ondersteuning van acties rond sloop en woningnood. De krant bevat onder andere tien concrete SP-voorstellen om de volkshuisvesting socialer te maken.

uit het land

Verkeerd beleid? Kom met een initiatiefvoorstel voor verbetering!

Het afgelopen half jaar presenteerde de fractie voorstellen voor een huurkorting voor tijdelijke bewoners van sloopwoningen, belastingskwijtschelding voor mensen met een minimum-inkomen en een eigen huis, het opstellen van regels om overlast door heien te voorkomen, het overstappen door de gemeente van Microsoft-software op GDU/Linux en het invoeren van een formulierenbrigade die helpt bij het invullen van moeilijke papieren.

Hoe komen jullie aan de ideeën ervoor?

'Veelal uit de praktijk. We lopen – bijvoorbeeld op het Hulpdienstspreekuur – tegen problemen aan die we niet kunnen oplossen binnen de bestaande regels, en dus stellen we dan voor het beleid aan te passen.'

Is het moeilijk een initiatiefvoorstel te maken?

'Je moet zorgen dat je echt weet hoe de zaak in elkaar steekt en je moet ervoor zorgen dat je geen voorstellen doet niet uitgevoerd kunnen worden. Je moet dus zorgvuldig werken. Maar moeilijk is het zeker niet. En het zal in elke gemeente zo zijn dat je voor informatie die je nodig

'We dagen het college en de andere partijen uit en laten zien dat we niet alleen kritiek hebben, maar ook eigen voorstellen,' licht fractievoorzitter Rosita van Gijlswijk de inzet toe waarmee de Groningse raadsfractie initiatief-raadsvoorstellen maakt.

hebt kunt aankloppen bij de ambtenaren.'

En haal je de voorstellen ook binnen?

'Gedeeltelijk. Groningen kent niet echt een politieke cultuur waarin voorstellen van de oppositie enthousiast onthaald worden, maar toch worden ze

af en toe helemaal of gedeeltelijk overgenomen. Winst is verder, dat we ons duidelijk profileren als een partij die zaken goed uitzoekt en omzet in voorstellen.'

Een aanrader voor andere afdelingen?

'Ik denk het wel. In ieder geval

raad ik alle fracties aan vooral niet beschroomd te zijn om een initiatiefvoorstel te maken en in de te dienen. En wellicht ook kunnen afdelingen hun voordeel doen met voorstellen die elders ontwikkeld zijn. Al zijn de beste voorstellen natuurlijk de voorstellen die uit de eigen praktijk voortkomen.'

Busactie Vlissingen slaat aan

Vanaf 15 maart rijdt vervoerder Connexxion op een vijftal buslijnen door Vlissingen met kleine busjes. Vooraf zei het bedrijf dat dit zou moeten kunnen. De plaatselijke SP-afdeling hoorde van chauffeurs dat zij er heel anders over dachten, en startte een actie.

Afdelingsvoorzitter Trix de Roos: 'Vóór de 15^e voorspelden wij al dat regelmatig mensen in de kou zouden blijven staan en dat er grote problemen zouden komen rond het meenemen van bagage of een kinderwagen. We startten een actie die meteen aansloeg, en die nog

harder loopt nu in de praktijk blijkt dat de busjes echt te klein zijn.' Tot tevredenheid van de chauffeurs postte de SP een hele dag bij het Vlissingse NS-station. De Roos: 'We gaven stapels protestkaarten aan de chauffeurs en kregen de ingevulde kaarten weer terug bij de

volgende keer dat de bus bij het station kwam.' Dagelijks zijn SP'ers bij bushaltes te vinden, waar ze zien hoe groot de problemen zijn en waar de kaarten dankbaar in ontvangst genomen worden. De Roos: 'We hebben we er nu zo'n 1900 en het loopt nog steeds geweldig.'

De opinie

Leenstelsel studiefinanciering stimuleert 'ieder voor zich'-mentaliteit

Fenna Vergeer

Noortje van der Meij

Over mogelijke bezuinigingen in het hoger onderwijs zingen de meest verschrikkelijke verhalen rond. De Centraal Economische Commissie (CEC), een club topambtenaren die de regering adviseert, stelt voor om 700 miljoen euro te bezuinigen, en hogere bedragen worden ook al genoemd. Aan mogelijke maatregel gaan onder andere over tafel: verdubbelen collegegeld, afschaffen OV-jaarkaart en omzetten in leningen van de studiefinanciering. Op 13 maart was er een massaal studentenprotest, als schot voor de boeg om niet daadwerkelijk met afbraakmaatregelen te komen in het regeerakkoord. Toch ziet ook de LSVB (landelijke studentenvakbond) in navolging van de PvdA wel iets in een nieuw stelsel waarbij het lenen een grotere plaats krijgt toebedeeld. In een interview in de nieuwste A3-studentenkrant zegt LSVB-voorzitter Noortje van der Meij: 'Nu krijgen studenten een prestatiebeurs. Voldoe je niet aan de prestatienormen, dan moet je alles terugbetalen. Ook je levensonderhoud, dus ook je boterham met pindakaas. Wij willen een scheiding van kosten maken: de vergoeding voor het levensonderhoud moet een gift zijn, in de vorm van een uitkering via Sociale Zaken. En die vergoeding moet hoger zijn dan de 211 euro die een uitwonend student nu krijgt. Ook vinden wij dat het collegegeld afgeschaft moet worden. Er mag geen financiële

Geen extra geld, maar extra kortingen lijken er voor het onderwijs uit de koker van de kabinetsformatie te rollen. Een mogelijke invulling daarvan is het omzetten van studiebeurzen in leningen.

drempel zijn om te gaan studeren. Na de studie zou iedereen dan een afgesproken percentage terug moeten betalen. Waar wij met de PvdA nog verschillen, is dat de PvdA hiermee 500 miljoen denkt te kunnen bezuinigen. Dat zien wij heel anders.'

SP-Kamerlid Fenna Vergeer ziet niets in een leenstelsel. Haar visie: 'De studiebeurs vervangen door een leenstelsel is een van de voorstellen tot bezuiniging op het Hoger Onderwijs in de kabinetsformatie. Onderhandelaar Bos noemt het 'sociaal', onderhandelaar Balkenende wijst het af, omdat de studiefinanciering niet gebruikt mag worden voor 'nivellerende inkomenspolitiek'. Tja, als een leenstelsel sociaal én nivellerend is, dan zou ik er toch wel voor moeten zijn. In eigentijds politiek ABN (Algemeen Beschaafd Newspeak) noemt de PvdA het profijtbeginsel in het onderwijs een 'sociaal leenstelsel'. Alle beurzen, ook de aanvullende toelagen voor minder draagkrachtige studenten, worden omgezet in leningen. Afgestudeerden betalen later inkomensafhankelijk terug voor het profijt dat zij van hun studie hebben. Wat ik ervan vind? Het vooruit-

zicht van een hoge studieschuld is voor studenten zonder gouden wiegje een enorme barrière. Ook nu al wordt er door studenten veel gewerkt om studieschulden te beperken. Uitzicht op een hoog inkomen? Misschien, maar vooral op hoge vaste lasten. En wat is eigenlijk het profijt bij een baan in de verpleging, het onderwijs of de cultuursector? Het profijt is natuurlijk enorm, maar niet in termen van salaris. Dat is ook de fundamentele kritiek die ik op het profijtbeginsel heb. Het hoort bij een 'ieder-voor-zich' mentaliteit en miskent de grote culturele en maatschappelijke waarde van hoogopgeleiden. Ik voel er niks voor om studenten aan te moedigen calculerende burgers te worden. Een ieder is er bij gebaat dat studenten burgerzin ontwikkelen en hun talenten en studietijd gebruiken voor kennisverrijking, het verder ontwikkelen van vaardigheden en talenten en het zich verdiepen in zingevingsvraagstukken en het dragen van maatschappelijke verantwoordelijkheid. Die onderwijsdoelstelling behoren de volwassen burgers en werkgevers van nu te betalen via een progressief belastingstelsel, met het oog op een goede toekomst voor alle mensen.' ●

Hoe selecteer je de beste regiobestuurder?

'Kunnen werken als smeeroilie'

Wat moet een goede regiobestuurder in huis hebben?

Van Leeuwen: 'Een belangrijke eigenschap voor een regiobestuurder is dat hij of zij communicatief goed in elkaar zit. Als regiobestuurder heb je een smeeroelifunctie. Je moet zorgen dat het goed draait tussen de afdelingen onderling, en tussen de afdelingen en de landelijke partij. Je moet mensen kunnen enthousiasmeren en je moet waar nodig ook op scherp kunnen zetten. Wat je daarbij beslist niet kunt gebruiken, is een houding van ik weet het allemaal wel.'

Uitgebreide ervaring binnen de SP, hoe belangrijk is dat?

'Ervaring is zeker belangrijk. Het is een groot voordeel als je van de hoed en de rand weet binnen de partij. Het wordt bijvoorbeeld moeilijk om afdelingen te adviseren bij het raadswerk, als je daar zelf nooit mee te maken hebt gehad. Maar het is een misvatting om te denken dat je bij wijze van spreken eerst jaren folders uitgedeeld moet hebben voordat je iets kunt betekenen in de SP. Er is natuurlijk al heel veel ervaring binnen de partij en binnen de regio's, en daarvan kun je als regiobestuurder uitstekend gebruik maken. Voor de begeleiding van het raadswerk kun je bijvoorbeeld heel goed een beroep doen op een ervaren raadslid in jouw regio. Je moet als regiobestuurder dan ook

Achthonderd afgevaardigden kiezen op zes regioconferenties in april twintig SP'ers tot regiobestuurder en daarvoor automatisch ook tot lid van het partijbestuur. De vraag voor de afgevaardigden op de conferenties zal zijn: wie is daarvoor het beste geschikt? Waar moet ik op letten als de kandidaten zich presenteren? Als hulpmiddel bij het maken van de juiste keuze volgt hier een handreiking in de vorm van de kijk op het regiobestuurderschap van Hans van Leeuwen, afdelingenbegeleider op het landelijk partijbureau.

vooral niet solistisch te werk gaan, maar een netwerk opbouwen van mensen die jou kunnen helpen. In goed Nederlands: je moet een *open mind* hebben. Zowel in je benadering van de afdelingen als in het bedenken hoe je anderen kunt inschakelen.'

Regiobestuurders zijn ook lid van het landelijk partijbestuur. Levert dat nog extra aspecten op voor het maken van een afgewogen keuze?

Regiobestuurders moeten hun werk in de regio goed doen. In het bestuur hebben ze daarnaast de taak om de landelijke partij te voeden vanuit de basis. Dus niet optreden als pleitbezorger voor

de eigen regio, maar de ervaringen inbrengen die onze leden aan de basis opdoen. Daarbij is het heel goed als ze de ambitie hebben om de balans binnen de partij wat te verschuiven: naast mee te helpen de landelijke partij te besturen te zorgen dat er meer aandacht komt voor deontwikkeling in de afdelingen.'

Niet in elke regio is er een mogelijkheid om te kiezen tussen meerdere kandidaten. Hoe kan dat?

'Simpel: daar heeft maar één iemand zich kandidaat gesteld. Soms omdat anderen zeiden: *tegen hem of haar wil ik geen tegenkandidaat zijn, want hij of zij is er geknipt voor*. Daar is

weinig tegen in te brengen. Maar soms ook is het puur een gebrek aan beschikbare kandidaten. En dat is jammer.'

Is de verkiezing nog wel nodig, als er maar één kandidaat is?

'Jazeker, want zo iemand moet wel het vertrouwen verwerven van de stemgerechtigde afgevaardigden op de regioconferentie. Is er slechts één kandidaat, en krijgt die de steun van minder dan de helft van afgevaardigden van de regio, dan is hij of zij niet gekozen.'

En wat dan?

'Dan is dat een duidelijk signaal aan de leden in de regio dat er andere kandidaten moeten komen. Ik ga ervan uit dat zo'n signaal opgepikt wordt, dat er mensen komen die zich alsnog kandideren en dat vervolgens de beste gekozen wordt.'

Hans van Leeuwen

kandidaat-bestuurders voor 20 regio's

Regio Groningen

(Groningen, Winschoten, Reiderland, Menterwolde, Noord-Groningen i.o., Stadskanaal/Vlagtwedde i.o)
Kandidaten: Winfried van Mierlo, Peter Verschuren

Regio Friesland

(Leeuwarden, Sneek, Smalingerland, Heerenveen, Westellingwerf i.o., Steenwijk i.o)
Kandidaten: Theo de Backer, Henk Klaster, Josko Sostaric, Arie Visser

Regio Drenthe

(Emmen, Assen)
Kandidaat: Marijke van den Broek, John Frank

Regio Twente

(Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Almelo)
Kandidaat: Vincent Mulder

Regio Overijssel-West

(Zwolle, Salland, Deventer, Kampen i.o)
Kandidaat: Düzgün Yildirim

Regio Flevoland

(Almere, Lelystad)
Kandidaten: Jeroen Groot, Frank van der Vorst

Regio Gelderland-I

(Arnhem, Ermelo, Wageningen, Culemborg)
Kandidaat: Hans de Boer

Regio Gelderland-II

(Nijmegen, Doesburg, Zevenaar, Zutphen, Groesbeek i.o., Montferland i.o., Rheden i.o)
Kandidaat: Willem Bouman

Regio Utrecht

(Utrecht, Amersfoort, Zeist, Nieuwegein, de Bilt, Houten i.o., Heuvelrug/Kromme Rijn i.o)
Kandidaten: Annette Melse, Samir Rahmouni, Harry Sangers

Regio Noord-Holland-Noord

(Alkmaar, Langedijk, Hoorn i.o., Enkhuizen i.o., Texel i.o., Beverwijk i.o)
Kandidaat: Ake de Vries

Regio Noord-Holland-Midden

(Amsterdam, Zaanstreek, Pumerend i.o)
Kandidaat: Nico van der Berg, Serdar Dosky, Laurens Ivens, Meta Meijer

Regio Noord-Holland-Zuid

(Haarlem, Zandvoort, Haarlemmermeer, Velsen i.o.)
Kandidaten: Chandra Yankie, Bas Vermaat

Regio Zuid-Holland-Noord

(Leiden, Gouda, Leiderdorp, Alphen aan den Rijn, Bodegraven i.o.)
Kandidaat: Bart Vermeulen

Regio Haaglanden

(Den Haag, Zoetermeer, Delft, Leidschendam/Voorburg)
Kandidaten: Ingrid Dekker, Peter Romijn

Regio Rijnmond

(Rotterdam, Schiedam, Vlaarding, Maassluis, Dordrecht, Spijkenisse i.o., Gorinchem i.o)
Kandidaten: Theo Cornelissen, Jolanda Goojker, Ineke Palm

Regio Zeeland

(Middelburg, Vlissingen)
Kandidaat: Trix de Roos

Regio Brabant-West

(Roosendaal, Tilburg, Breda, Dongen, Bergen op Zoom, Moerdijk i.o)
Kandidaten: Peter den Hartog, Paul Huijgen, Suleyman Yurtseven

Regio Brabant Noord-Oost

(Oss, Uden, Den Bosch, Boxmeer, Bernheze)
Kandidaten: Henk Foolen, Nico Heijmans, Spencer Zeegers

Regio Brabant Zuid-Oost

(Schijndel, Boxtel, Eindhoven, Helmond, Veldhoven, Veghel i.o., Geldrop i.o., St. Oedenrode i.o)
Kandidaten: Henk van der Wal, Ger Wouters

De procedure

De op tijd aangemelde deelnemers aan de regioconferenties krijgen vooraf nadere gegevens toegestuurd over de kandidaten waaruit ze kunnen kiezen. De kandidaten krijgen op de conferentie ieder twee minuten om zichzelf te presenteren. Daarna kunnen de afgevaardigden vragen stellen en geven de kandidaten kort antwoord, waarna er schriftelijk gestemd wordt. Zijn er meerdere kandidaten, dan is degene met de meeste stemmen gekozen. Is er één kandidaat dan moet die méér dan de helft van de stemmen verwerven om gekozen te worden.

Regio Limburg-Noord

(Weert, Venray, Horst, Roermond)
Kandidaten: Marc Haex, Theo Janssen Steenberg, Paul Lempens

Regio Limburg-Zuid

(Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Valkenburg, Maastricht, Westelijke Mijnstreek, Kerkrade i.o.)
Kandidaten: Stuf Boumans, Rinus Franssen, Lou Hollander, Riet de Wit

uit de 15 maart 2003 partijraad

Op naar het twaalfde congres

12de congres 2003

Rond de congresvoorbereiding zijn op de Partijraad enkele afspraken gemaakt.

Afgevaardigden voor het congres en de regioconferentie dienen uiterlijk op 23 maart aangemeld te worden, of – als dat echt niet lukt – minstens twee weken voor de regioconferentie. Het aantal afgevaardigden per afdeling wordt – conform de statuten – gebaseerd op het aantal leden

op 1 januari 2003. Op korte termijn wordt het aantal afgevaardigden meegedeeld aan de afdelingen.

Verslagen van de discussie in de afdelingen over congresstuk Nieuwe kansen grijpen moeten meteen na de bespreking per mail ingestuurd worden naar hvleeuwen@sp.nl. Daarbij gaat het om de hoofdzaken die in de discussie naar voren zijn geko-

men. Een A4-tje zal daarvoor genoeg zijn.

Op de regio-indeling is een toelichting gegeven. Uitgangspunten daarbij zijn geweest een redelijke evenredige spreiding van het aantal afdelingen en leden over de regio's, en de geografische indeling. Vanwege dat laatste zijn bijvoorbeeld Drenthe, Flevoland en Zeeland (kleine) zelfstandige regio's geworden. Of de nu voorgestelde regio-indeling werkbaar is, en wanneer uitbreiding van het aantal afdelingen leidt tot een toename van het aantal regio's, zal in de praktijk moeten blijken. Op voorstel van de afdelingsvoorzitters uit

Noord-Holland komen er niet twee maar drie regio's in die provincie.

Aan de orde was ook de vraag waarom regiobestuurders al gekozen worden op de regioconferenties, terwijl over de inhoud van hun functie pas besloten wordt op het congres. Daarvoor is gekozen, omdat het erg ingewikkeld wordt om op het congres twintig regiobestuurders te kiezen en er op de conferenties meer tijd voor is voor die verkiezing. Daarnaast moeten er sowieso vertegenwoordigers van de regio in het Partijbestuur komen, wat het congres ook besluit over de exacte functie-inhoud. ■

partijraad kort

- Op voordracht van moederafdeling Vlaardingen is Maassluis erkend als volwaardige afdeling.
- De financiële controlecommissie, die de doelmatigheid gaan onderzoeken van de bestedingen in 2002 en die daarover verslag uitbrengt op de Partijraad van juni, is geïnstalleerd. De commissie bestaat uit de afdelingsvoorzitters Ben Meersen (Brunssum), Marijke van den Broek (Assen), Chandra Yankie (Haarlemmermeer), Ton Hagens (Horst) en Harre van der Nat (Leiderdorp).
- Twaalf nieuwe afdelingen-in-oprichting zijn toegelaten tot de Partijraad: Bodegraven, Geldrop, Gorinchem, Noord-Groningen, Heuvelrug / Kromme Rijn, Houten, Kerkrade, Moerdijk, Montferland, Rheden, Veghel en Westellingwerf. Het totaal aantal afdelingen bedraagt nu 103 waarvan 24 in oprichting.
- Afgesproken is, dat alle afdelingen snel doorgeven aan Hans van Leeuwen (hvleeuwen@sp.nl) welke nieuwe afdeling zij nog dit jaar gaan oprichten.
- Tweede-Kamerlid Harry van Bommel benadrukte het belang van de strijd tegen de dreigende oorlog in Irak en wees op de grote verantwoordelijkheid die de SP draagt om die strijd in Nederland zo massaal te laten zijn dat de regering er niet omheen kan. Hij riep de afdelingen op alle aandacht te richten op het mobiliseren voor de demonstratie van 22 maart in Amsterdam. Met succes: vrijwel alle aangevoerde actiemateriaal werd door de afdelingsvoorzitters meegenomen.
- Yorick Haan, verbonden aan het politieke team van de SP op het Binnenhof, legde de afdelingsvoorzitters uit wat zijn functie als spil tussen de afdelingen en de Kamerfractie precies inhoudt, en gaf die uitleg ook op papier mee. Haan verzorgt de informatievoorziening van de Kamerfractie naar de afdelingen en andersom, regelt de inzet van Kamerleden op bijeenkomsten die de afdelingen organiseren, coördineert de bijdragen van afdelingen aan onderzoeken naar de lokale effecten van landelijk beleid, stroomlijnt de contacten tussen fractie en afdelingen rond acties en helpt raadfracties door ze van goede ideeën te voorzien. Yorick Haan is te bereiken op (070) 318 38 22 en op yhaan@sp.nl.
- Renske Helmer van 'Zorg voor Iedereen' gaf een toelichting op de 'week tegen de bureaucratie in de zorg' die op 17 maart van start ging. Doel van de campagne – die ook na de actieweek doorgaat – is duidelijk te krijgen waarin die bureaucratie precies zit, en hoe hij aangepakt kan worden. Meldingen van zorgsector-bureaucratie zijn van harte welkom op het meldpunt zvi@sp.nl.
- Kamerlid Arda Gerken kondigde de actie Kabelklacht aan, waarin schrijnende ervaringen van UPC-kanten gebundeld worden in een zwartboek om dubieuze praktijken van de kabelboer collectief aan te kunnen pakken. De actie is een vervolg op drukbezochte openbare avonden in Zaandam en Purmerend waar het klachten regende. Afdelingen in een gebied waar UPC de kabel bezit wordt verzocht mee te helpen door bekendheid te geven aan de mogelijkheid klachten te uiten. Opgeven bij Dirk Damsma van het Haagse politieke team, ddamsma@sp.nl of (070) 318 38 14.

'Onze electorale mogelijkheden zijn nog lang niet uitgeput'

'Vóór de campagne van januari stonden we *sky-high* in de peilingen, maar toen het erop aankwam, was het moeilijk mensen te overtuigen ook echt SP te stemmen. Dat kwam door onszelf, en door de concurrentie van Wouter Bos, die SP-programmapunten overnam, het voordeel had een charmante nieuwigheid te zijn en een potentiële regeringspartij vertegenwoordigde. In maart hebben we een verdubbeling gerealiseerd van onze zetels in de Staten en de Eerste Kamer, maar gingen we procentueel wat achteruit ten opzichte van januari.

Mijn conclusie is, dat onze electorale mogelijkheden nog lang niet zijn uitgeput. De snelle ledengroei die we nu meemaken staat niet op zichzelf. Die zegt wat over de potentie van de SP. Uit onderzoeken blijkt dat één op de drie mensen zich kan voorstellen ooit SP te stemmen. Er is veel respect voor onze ideeën en voor ons werk en onze houding. De sympathie voor de SP is nog steeds groeiende.

Het is zaak dat we de komende tijd de sterke kanten van de SP verder versterken: ons analytisch vermogen, onze functie als waakhond en aanklager en

De resultaten van twee verkiezingen stonden op de agenda van de Partijraad. SP-voorzitter Jan Marijnissen trapte de discussie af en reageerde ook namens het Partijbestuur op de opmerkingen.

onze rol als belangenbehartiger. Daarbij zullen we ons vooral kwalitatief moeten verbeteren: in de afdelingsbesturen en de fracties in raden en staten, in onze organisatie en in onze politieke strategie. Dat laatste betekent beslist niet, dat we onze standpunten moeten aanpassen. Maar we moeten goed nadenken over wat er de laatste weken voor 22 januari is gebeurd. Het is belangrijk dat we ook in verkiezingstijd onze standpunten onverkort handhaven. Maar we moeten leren sommige standpunten een stuk beter te verwoorden, bijvoorbeeld over onze belastingplannen, over de Navo of het koningshuis. Die zorgden nu te vaak voor onbegrip en dat moet ons niet weer overkomen. Als ons dat lukt, worden we voor meer mensen een serieuze kandidaat voor hun stem.'

Uit de Statenuitslag-analyses van Partijraadsliden bleek dat

opnieuw bewezen is, dat concrete activiteiten stemmen opleveren. 'Het waren bemoedigende verkiezingen voor ons actief kader,' verwoordde iemand het. Over januari was van teleurstelling over de terugval ten opzichte van de peilingen niets meer te merken. 'In januari had de PvdA vreselijk de wind in de zeilen. Het is een knap resultaat dat wij ondanks recordscores voor de PvdA toch wisten te winnen.' Vragen waren er wel.

Hebben we de PvdA te veel buiten schot gelaten in de campagne? Antwoord: 'Toen de campagne begon, stond de PvdA heel laag, en was het logisch de wapens te richten op VVD en CDA. In een later stadium was het ook niet verstandig om naar de PvdA uit halen. Dat zou immers als snel uitgelegd zijn als zeurderig. Wat ook meespeelde, is dat de grote tv-debatten vooral een strijd van 'links tegen rechts' waren en we daar dus

nauwelijks konden ingaan op de verschillen met de PvdA.'

Hoe gaan we ons in de toekomst wapenen tegen het probleem van de 'machtsvraag' als belangrijk aspect bij verkiezingen? Antwoord: 'Daar is moeilijk op vooruit te lopen. Bij elke verkiezing ligt dat weer anders. De strategie voor de volgende keer zullen we op dat moment moeten bepalen – waarbij we lessen moeten trekken uit wat nu gebeurd is. Jezelf profileren als potentiële regeringspartij levert grote risico's op – daar moeten we dus erg voorzichtig mee zijn. Je loopt de kans een karikatuur van jezelf te worden, of je gaat er in je standpunten toch rekening mee houden. Tegelijkertijd moet duidelijk zijn dat we niet per definitie een oppositiepartij zijn.'

Waarom scoorden wij in januari beter dan GroenLinks, en was dat in maart omgedraaid? Antwoord: 'SP'ers zijn in vergelijking met maart in grotere mate thuisgebleven. Daarvoor zijn wel verklaringen te geven. Wij zeggen immers dat de provincies beter afgeschafte kunnen worden; provincie-onderwerpen liggen onze aanhang minder en de onze Statenleden zijn er afgelopen jaren niet echt in geslaagd zich in de kijker te spelen.' ●

Kox, Meulenbelt, Van Raak en Slagter naar Eerste Kamer

Op 26 mei kiezen de leden van de Provinciale Staten de Eerste Kamer. De Parijraad stelde nu de kandidatenlijst vast.

Tiny Kox

Agnes Kant gaf namens de kandidatencommissie een toelichting op de gevolgde procedure en op de top van de lijst. 'We hebben op basis van gesprekken met allerlei betrokkenen eisen geformuleerd waaraan de kandidaten moeten voldoen, en de uitgangspunten op basis waarvan we de conceptlijst zouden moeten opstellen. De kandidaten moesten volgens ons

- de SP-standpunten onderschrijven en kunnen uitdragen
- beschikken over voldoende politieke feeling en de kwaliteiten om politieke analyses te kunnen maken
- voldoende beschikbaarheid en bereidheid tot tijdsinvestering, ook voor activiteiten naast het Eerste Kamerwerk

- kunnen debatteren
- bereid zijn tot het initiëren van maatschappelijk debat en acties
- goed in een team kunnen samenwerken.

Onze uitgangspunten voor de samenstelling van de lijst zijn dat het Eerste-Kamerwerk

Ronald van Raak

kwalitatief goed gebeurt, met een goed SP-profiel, en dat het streven naar verbreding en verdieping van de SP erin tot uiting komt. Het is erg moeilijk om je als Eerste-Kamerlid te profileren. We denken dat dat het beste kan door mensen die al gezag hebben opgebouwd. En we verwachten ook dat we voor meer mensen aantrekkelijk worden als ze

Ewout Irrang

zien dat we al aan het verbreden zijn. De commissie heeft daarom – naast mensen met veel SP-ervaring – bewust ook actief gezocht naar SP'ers die hun gezag en naam hebben opgebouwd buiten de SP. Het gevolg is een lijst die een mix biedt van SP- en andere ervaring, waarbij de volgorde bepaald is door het antwoord op de vraag *wie voegt het meeste toe aan wat we op de hogere plaatsen al hebben.*

Voor de eerste vijf kandidaten (er is een heel kleine kans dat we vijf zetels halen – dat hangt

af van het stemgedrag van de vertegenwoordigers van provinciale partijen) leverde dat het volgende voorstel op:

1. Tiny Kox, Tilburg, *partijsecretaris SP*
2. Anja Meulenbelt, Amsterdam, *docente, zet zich sterk in voor de Palestijnen*
3. Ronald van Raak, Amsterdam, *filosoof en politoloog, docent aan de Universiteit van Amsterdam, medewerker wetenschappelijk bureau SP*
4. Tineke Slagter, Zuidhorn (Gr.), *huisarts, oud voorzitter van de Landelijke Huisartsen Vereniging*
5. Ewout Irrang, Amsterdam, *econoom en politicoloog, medewerker SP-Tweede Kamerfractie.*

Voor plaats 4 had Johan van den Hout, fractievoorzitter in Tilburg en webmaster in Rotterdam zich als tegenkandidaat gemeld, en voor plaats 5 Willem van Hoorn uit Oegstgeest, oud-hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en schoolpsycholoog. Op het voorstel van de commissie stond Van den Hout op plaats 9 en Van Hoorn op plaats 8. De Partijraad besloot in een schriftelijke en gewogen stemming (waarbij voorzitters van grote afdelingen meer stemmen uitbrengen dan voorzitters van kleine afdelingen) het commissie-advies te volgen. ●

2 opmerkelijke senatoren

Bij de Eerste Kamerlijst is bewust ook gezocht naar 'nieuwkomers' die hun sporen in de samenleving verdiend hebben buiten de SP. De gevolgde procedure vind je hiernaast beschreven. Op deze bladzijde stellen we de twee nieuwkomers voor die naast de bekende gezichten Tiny Kox en Ronald van Raak op 26 mei geïnstalleerd worden als SP-senator.

Kennis van de medische wereld en maatschappelijke betrokkenheid

Huisarts Tineke Slagter verwierf landelijke bekendheid – en speelde zich ook bij de SP in de kijker – tijdens de huisartsenacties van 2001. Slagter was toen voorzitter van de Landelijke Huisartsenvereniging (LHV) en leidde de acties. 'Het ging ons om een betere organisatie van de diensten, uitbreiding van de capaciteit van de huisartsenopleidingen en verhoging van praktijkkostenvergoeding en het honorarium. Moeilijk was om de eensgezindheid te bewaren: de genuanceerden en de miskenen onder de artsen op één lijn te houden. Maar de acties waren succesvol: op alle punten hebben we verbeteringen binnengehaald.'

Tineke Slagter

Partijpolitieke betrokkenheid speelde tot voor kort nauwelijks een rol in het leven van Slagter. Maatschappelijke betrokkenheid wel. 'Huisarts is een beroep waarin je veel van die betrokkenheid kwijt kunt, en zo heb ik het altijd uitgeoefend. Bijvoorbeeld door mee te draaien in projecten rond kindermishandeling en seksueel misbruik.' Afkomstig uit een gereformeerd nest sympathiseerde Slagter al snel met de Rooie Vrouwen en het feminisme. 'Een van de eerste boeken die we als gereformeerde feministengroep bespraken was *De schaamte voorbij* van Anja Meulenbelt. Dat maakte grote indruk.'

In haar rol als voorzitter van de LHV maakt Tineke Slagter kennis met Agnes Kant. 'Dat klikte, zowel politiek als persoonlijk.' Ze nam deel aan activiteiten van Zorg voor Iedereen en kreeg steeds meer belangstelling voor de SP. Ook verleent ze haar medewerking aan de recente SP-campagne tegen de bureaucratie in de zorg, en is ze één van de drijvende krachten achter *Artsen voor vrede*, een initiatief dat inmiddels door honderden artsen ondersteund wordt. De Eerste Kamer ziet ze als een podium waar haar maatschappelijke betrokkenheid, haar vakbondsverleden en haar kennis uitstekend

samenkomen. 'De Kamer, maar vooral ook de activiteiten buiten de vergaderzaal lijken me heel inspirerend en motiverend. Ik denk dat ik een zinvolle bijdrage kan leveren en ik heb er zin in.'

Emancipatie en internationale solidariteit

Anja Meulenbelt zal voor veel SP'ers minder onbekend zijn. Als schrijfster van boeken als *De schaamte voorbij*, en *Het be-*

Anja Meulenbelt

roofde land timmert ze al lang aan de weg, en in april 2002 publiceerde de Tribune een interview met haar. Meulenbelt was als studente lid van KEN, één van de voorlopers van de SP. Ze groeide uit tot een boegbeeld van het feminisme in Nederland, studeerde Sociale Wetenschappen, gaf jarenlang les aan hulpverleners – de afgelopen jaren onder andere in de Balkan – en

zet zich momenteel met hart en ziel in voor de Palestijnen. Uit de Tribune: 'In de winter van 1994/95 ben ik er voor het eerst naar de Gazastrook geweest. Ik schrok me lens. Door wat ik zag en meemaakte, maar ook door het besef dat iedereen daar al lang van op de hoogte had kunnen zijn. Ik niet uitgezonderd! Toen zijn mij de schellen van de ogen gevallen en ben ik meer informatie gaan zoeken.' Meulenbelt zette haar woede over de behandeling van de Palestijnen om in actie, en richtte de stichting Kifaia op. 'Kifaia heeft tot doel gehandicapten in de Gazastrook met geld en praktische training te ondersteunen. Wat we doen lijkt een druppel op een gloeiende plaat. Maar door die Palestijnse organisaties te steunen, bieden we ook werk aan Palestijnen. Bovendien geeft het hen het gevoel dat er aandacht voor ze is. Ik merk dat het bijdraagt aan hun moraal. Ze zeggen ons steeds: vertel in Nederland wat er hier aan de hand is.' Op de Partijraad liet Meulenbelt weten 'hartstikke trots' te zijn dat ze gevraagd werd voor de Eerste-Kamerlijst. Ze beloofde binnen de SP en de Eerste Kamer sterk aandacht te blijven geven aan internationale solidariteit en de discussie aan te zwengelen over emancipatie in deze tijd. 'En dan kom je ogenblikkelijk terecht bij het thema integratie.' Ook nodigde Meulenbelt de SP-afdelingen van harte uit haar uit te nodigen voor een openbare avond of debat. ●

Kamerdebat Irak

NEE

Soms vallen Binnenhof en Buitenland samen. Zoals op 18 maart, toen de Tweede Kamer debatteerde over de Nederlandse steun aan de oorlog tegen Irak. In Spanning een fors deel van de bijdrage van Jan Marijnissen aan dat debat.

'Ons land is klein en beslist niet over de vraag of er een oorlog komt of niet. De VS en het Verenigd Koninkrijk zijn de landen die hebben aangekondigd nog deze week een preventieve oorlog te willen beginnen tegen Irak. Ze doen dat zonder de uitdrukkelijke steun van de Veiligheidsraad. Er wordt veel gesproken over alle eerdere resoluties die aangaande Irak zijn aangenomen door de Veiligheidsraad, die zouden een voldoende juridische rechtvaardiging bieden voor een gewapend ingrijpen. Veel vooraanstaande juristen zijn het uitdrukkelijk niet met die stelling eens. Maar nog belangrijker: ook de meerderheid van de Veiligheidsraad is het

daar niet mee eens. Het is ook dáárom dat de VS, het Verenigd Koninkrijk en Spanje hebben afgezien van een stemming in de Veiligheidsraad over hun laatste resolutie. Geweld tegen een staat is niet toegestaan anders dan als verdediging tegen een oorlog of tegen een dreiging, maar dan alleen wanneer er een mandaat is van de Veiligheidsraad.

VS ontberen politieke macht en moreel gezag

De Veiligheidsraad besloot de lijn van de VS niet te steunen en stelde zijn hoop op wapeninspecties en wapenvernietiging. De SP had graag gezien als daar

aan toegevoegd waren een opsporingsbevel tegen Saddam Hoessein en zijn handlangers en het instellen van een Irak-tribunaal. Want laat één ding duidelijk zijn: het vertrek van de dictator Saddam Hoessein zou een zegen zijn voor de inwoners van Irak en de regio. En ook over de biologische en chemische wapens is de SP steeds duidelijk geweest. Die horen niet in Irak, net zo min als in andere landen. De VS was nog wel bereid om even de Veiligheidsraad een kans te geven, maar hebben nu toch besloten het pad van de diplomatie en de samenwerking te verlaten, en te kiezen voor een oorlog.

Ging het eerst de VS om massavernietigingswapens, nu gaan het de VS alleen nog om het vertrek van Saddam Hoessein, gezien het ultimatum dat Saddam gisteren gesteld is.

De ware aard van de Pax Americana etaleert zichzelf brutaler en vastbeslotener dan iemand voor mogelijk had gehouden. En de enige reden waarom: men heeft er de militaire en economische macht voor. De politieke macht ontbreekt, net als het morele gezag. Op dat laatste heeft men iets gevonden. Mensen als Sheeny, Rumsfeld en Bush zijn er al langer van overtuigd dat de VS moreel superieur zijn aan de rest van de wereld. Men wil het Amerikaanse volk laten geloven

dat men – als moderne kruisridders, desnoods dus met oorlog – anderen op deze wereld mag dwingen de moraliteit van Bush en de zijnen te accepteren. De strategie van de Amerikaanse regering is gebaseerd op superioriteitsdenken.

Zeker, natuurlijk speelt de olie van Irak een belangrijke rol, net als de invloed in de hele regio die zo rijk is aan olie. Maar er is meer. Ook geopolitiek heeft de VS een belang bij de oorlog. De allesoverheersende macht van de VS moet de wereld getoond worden. De preventieve oorlog moet als instrument internationaal aanvaard worden gemaakt door de wereld gewoon voor een voldongen feit te plaatsen. Maar ook de *war on terrorism* had een nieuw agendapunt nodig, zeker nu steeds duidelijker wordt dat Afghanistan geen onverdeeld succes geworden is.

De buitenlandse politiek van de VS is te karakteriseren als:

- isolationistisch als het gaat om de constructie van een menselijke wereldorde (Kyoto, strafhof, ABM, atoomproeven, landmijnen, etc.)
- egoïstisch als het gaat om het verdedigen en uitbreiden van de eigen belangen
- monomaan zoals men de wereld wil inrichten naar eigen gelijkenis

tegen de oorlog

en geïsoleerd van de rest van de wereld. De Azoren – midden in de Atlantische Oceaan – zijn daar een mooi beeld voor.

Standpunt Nederlandse regering 'laf'

Dan de positie van de Nederlandse regering. Die is vanaf het allereerste moment onduidelijk geweest. Het is maar goed dat we geen lid zijn van de Veiligheidsraad. Het toppunt van onduidelijkheid was de verklaring van de Minister-president gisteren. Wel politieke steun voor de oorlog, maar geen militaire bijdragen aan de oorlog. Een laf

standpunt. Ik kan het niet anders zien. Waarom politieke steun verlenen aan een beleid dat een bom legt onder de Veiligheidsraad, een gevaarlijk precedent vormt voor de toekomst, disproportioneel is afgezet tegen het acute gevaar van Irak – zoals Bondskanselier Schröder zei, en leidt tot grote verdeeldheid in de internationale gemeenschap? En dan: wel politieke steun, maar geen militaire steun. Wat is dat voor een slappe opstelling? Bovendien in strijd met eerdere uitspraken van de regering toen werd gesteld dat Amerikaanse verzoeken welwillend bekeken zouden worden, militaire transporten werden toege-

staan en Patriots werden gestationeerd in Turkije. Natuurlijk, er zijn coalitiebesprekingen. Natuurlijk, er moeten compromissen gesloten worden. Maar bij vraagstukken van oorlog en vrede zijn de marges daarvoor heel erg klein. Het kabinet heeft ze onverantwoord opgerekt om toch vooral de PvdA binnen boord te kunnen houden voor een nieuwe coalitie. De uitkomst van deze slappe houding is een flutstandpunt waarmee ons land internationaal een modderfiguur slaat. Zalm vindt de positie van Nederlandse regering hypocriet. En hij heeft gelijk. De verwijzing van de Minister-president naar het draagvlak gaat niet op. Onder de bevolking is er nóch sympathie voor militaire steun, nóch voor politieke steun.

We staan aan de vooravond van een nieuwe oorlog van de VS. Weer wordt een arm land daar het slachtoffer van en in het bijzonder weer gewone mensen.

Nieuwe internationale agenda nodig

De Veiligheidsraad is de enige plek waar landen met elkaar in gesprek zijn en gewerkt kan worden aan vrede en een rechtvaardige verdeling van de rijkdom in de wereld. Meer dan ooit dringt zich de vraag op: *Hoe kunnen we bouwen aan een vredige wereld? Hoe kunnen we werken aan een rechtvaardige, wereldrechtsorde?* De EU is weer eens machteloos

gebleken, de NAVO staat aan de zijlijn, de VN meer Verdeelde Naties dan Verenigde Naties. Daarom is een nieuwe internationale agenda noodzakelijk. Een agenda die niet vrijblijvend is. Bij het opstellen daarvan moet 'het oude Europa' een belangrijke rol spelen. Onderdeel van die agenda zou moeten zijn een programma voor een rechtvaardige verdeling van de welvaart en een plan voor de ontwikkeling van de Derdewereldlanden, en een verregaande democratisering van de VN. We leven bijna zestig jaar na WO II, maar nog steeds hebben de geallieerden van toen alles te zeggen, ongeacht wie ze zijn (of niet meer zijn). Een nieuwe agenda en nieuwe machtsverhoudingen kunnen de VN nieuwe kracht en daarmee gezag brengen. In het belang van de wereld en haar bewoners.'

Aan het slot van het debat diende de SP-fractie een motie in die uitsprak dat de aanval van de VS en Engeland die toen in voorbereiding was 'verwerpelijk en onwettig' is. En hoewel Wouter Bos zich eerder in het debat duidelijk uitgesproken had tegen politieke en militaire steun en tegen het faciliteren van de oorlog door zogenaamde *backfill*, waarbij Nederlandse troepen Amerikanen elders aflossen, steunde de PvdA de motie niet. Alleen GroenLinks deelde de opvattingen van de SP. ●

Verklaring Marijnissen na de start van de oorlog tegen Irak

'In weerwil van de mening van de overgrote meerderheid van de wereldbevolking zijn de VS en het Verenigd Koninkrijk een oorlog begonnen tegen Irak.

In deze uren en dagen gaan onze gedachten uit naar de vrouwen, mannen en kinderen die doodsangsten uit staan, de doden bewenen en de gewonden verzorgen. Na twee lange oorlogen en na meer dan tien jaar ellende als gevolg van een economische boycot krijgen de burgers van Irak nu te maken met de militaire vuist van de machtigste landen ter wereld. Deze oorlog is onwettig en ongerechtvaardigd. Oorlogen zijn het meest vreselijke wat de mensheid heeft voortgebracht. Oorlog kan alleen een optie zijn als verdediging tegen een aanvalsoorlog of als actie tegen een grote bedreiging, maar dan alleen als de Veiligheidsraad daar toestemming voor heeft. Van beide is in zake deze oorlog geen sprake.'

Het einde van de Verenigde naties?

Van Bommel erkent dat er veel kritiek mogelijk en nodig is op de samenstelling van de Veiligheidsraad, bijvoorbeeld op de zwakke positie van grote arme landen als India. 'Maar de Raad is wel het enige lichaam dat gelegitimeerd is om in internationale conflicten tot gewapend ingrijpen te besluiten. De basis van de Veiligheidsraad is een goed handvest, waarin belangrijke rechten en plichten zijn opgenomen en dat expliciet het interstatelijk geweldverbod vastlegt. De verbeteringen die nodig zijn in de werking van de VN en de Veiligheidsraad kunnen met kleine stappen gerealiseerd worden. Het verlies aan betekenis en geloofwaardigheid van de VN waarvoor Bush verantwoordelijk is, betekent echter een enorme stap terug.'

Toen de Verenigde Naties in oktober 1945 opgericht werden, kregen vijf landen een permanente zetel in de Veiligheidsraad, het orgaan dat uit naam van de VN optreedt om de internationale vrede en veiligheid te handhaven. Die permanente leden, de Verenigde Staten, Rusland, China, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk, kregen bovendien het vetorecht: de mogelijkheid om elke onwettelijke uitspraak tegen te houden. Voor een verklaring voor die

'De bijl aan de wortel van de Verenigde Naties'. Zo betitelt Harry van Bommel het optreden van Bush. 'De grote verliezer – naast de Iraakse bevolking – is de wereldgemeenschap. Met deze schoffering van de Verenigde Naties zetten Bush en Blair de klok tientallen jaren terug in de tijd.'

machtige positie moet gekeken worden naar het moment waarop de VN opgericht is (kort na een oorlog met de geallieerden als overwinnaars) en vooral naar de krachtige druk vanuit de VS, die een sterke status eisten als voorwaarde voor deelname. De andere landen protesteerden daar heftig tegen, maar moesten bakzeil halen. Voor hen bleef niets anders over dan het bij toerbeurt voor twee jaar bezetten van de vijf (in 1965 verhoogd tot tien) tijdelijke Veiligheidsraadszetels zonder vetorecht.

Al jarenlang wordt er binnen de VN gepleit voor een andere verdeling van de macht in Veiligheidsraad. Zowel bevolkingsrijke ontwikkelingslanden als India, Indonesië, Brazilië, Pakistan en Nigeria, als industrielanden als Duitsland, Japan, Italië en Canada (alle lid van de G-7) vinden dat hun feitelijke macht juridisch weerspiegeld zou moeten worden in de samenstelling van de Veiligheidsraad. In 1993 stelde de Algemene Verga-

dering van de VN een werkgroep in die het functioneren van de Veiligheidsraad tegen het licht moet houden. De werkgroep heeft zich uitgesproken voor hervorming van de Veiligheidsraad, maar discussieert al jaren zonder enige vooruitgang te boeken. Enerzijds is er de strijd tussen de landen die aanspraak maken op een permanente zetel en hun regionale rivalen; anderzijds verzetten de vijf permanente Veiligheidsraadsleden zich tegen de verdergaande transparantie van het werk van de VR, die door het merendeel van de lidstaten wordt verlangd.

Naast de oververtegenwoordiging van de rijke westerse landen in de Veiligheidsraad zijn er nog meer aspecten die de onpartijdige werking van het orgaan uithollen. De VS domineren de Veiligheidsraad ook door hun uitgebreide personeelsstaf. Discussie-ontwerpen worden vaak opgesteld door de VS. Zij beslissen over het vergaderschema

en voeren het hoogste woord in informele raadplegingen waar de permanente leden afzonderlijk vergaderen.

Verder maakt de grote economische macht van met name de VS het mogelijk stemmen te kopen door belonen en bedreigen. En daar wordt enthousiast gebruik van gemaakt. Resolutie 678 uit 1990 bijvoorbeeld, die acties tegen Irak toestond, werd aangenomen met twaalf stemmen tegen twee (Jemen en Cuba) en één onthouding (China). Nadat Jemen tegen de resolutie gestemd had, sneden de Verenigde Staten alle economische hulp aan Jemen af.

Harry van Bommel: 'De tijdelijke leden worden letterlijk omgekocht of gechanteerd. Dat is ook de afgelopen weken het geval geweest. Samen met zijn dreigement – dat hij nu waargemaakt heeft – om buiten de VN om te gaan, heeft Bush daarmee die organisatie opgeblazen. Dit is een historisch moment dat niemand zo maar mag laten passeren.' ●

'Medeplichtigheid aan bewapening Saddam niet compenseren door te pleiten voor oorlog'

Op zondag 16 maart sprak Harry van Bommel op de herdenking van de gifgas-aanval van Saddam Hoessein op het Koerdische dorp Halabja in Noord-Irak in 1988. Een samenvatting.

'Elke beschrijving van die gasaanval bezorgt mij koude rillingen. Mensen en dieren stierven binnen enkele uren een verschrikkelijke dood. Bescherming was niet aanwezig. De bevolking had geen gasmaskers. Er voltrok zich een horrorscenario zoals alleen zieke geesten

kunnen bedenken, laat staan uitvoeren. De wereldgemeenschap moet alles in het werk stellen om herhaling te voorkomen.

Om te beginnen moet het toezicht op naleving van de verdragen over chemische en biologische wapens worden verscherpt. Landen die meewerken aan de productie van chemische en biologische wapens, moeten worden veroordeeld en geïsoleerd. Westerse landen, waaronder ook Nederland, hebben producten geleverd aan Irak, die later tegen de eigen bevolking zijn ingezet. Die medeplichtigheid is misdadig, maar wordt niet gecompenseerd door nu te pleiten voor een Amerikaanse aanval op Irak. Want de prijs voor die oorlog zal opnieuw worden betaald door de volkeren van Irak.

De Verenigde Naties zouden een speciaal tribunaal voor Irak moeten oprichten om de leden van het misdadige regime in Bagdad te berechten. De immuniteit van leden van dat regime moet worden opgeheven zodat zij niet meer vrij kunnen reizen in de democratische wereld. Toen Tariq Aziz, handlager van Saddam Hoessein, enkele weken geleden op bezoek ging bij de Paus, heb ik aangedrongen op aanhouding en het formuleren van een internationale aanklacht wegens betrokkenheid bij misdaden tegen de menselijkheid. De Nederlandse regering heeft dat niet gesteund, integendeel. Het bezoek van misdadigers aan een bevriend staats-

hoofd wordt niet eens veroordeeld. Dat is een belediging voor alle slachtoffers van het regime in Bagdad. De SP zal blijven ijveren voor aanhouding van alle betrokkenen bij het regime. We zullen blijven ijveren voor een vreedzame ontwapening van Irak. In het belang van de volkeren van Irak, in het belang van de volkeren in andere landen van het Midden-Oosten en in het belang van de wereldgemeenschap die vertrouwen wil houden in de Verenigde Naties.' ●

ing van Irak. In het belang van de volkeren van Irak, in het belang van de volkeren in andere landen van het Midden-Oosten en in het belang van de wereldgemeenschap die vertrouwen wil houden in de Verenigde Naties.' ●

Israël royaal aan kop met schenden VN-resoluties

'Irak negeert maar liefst 16 VN-resoluties. En als de VN hun verantwoordelijkheid om in te grijpen niet nemen, moeten wij het wel doen.' Aldus George W. Bush om zijn oorlog te rechtvaardigen. Snijdt dit argument hout?

Stephen Zunes, hoogleraar politieke wetenschappen aan de Universiteit van San Francisco onderzocht het naleven van VN-resoluties door de jaren heen. Hij keek alleen naar concrete en eenduidige resoluties die landen opdroegen hun beleid te wijzigen. Zijn conclusie: 'In grote meerderheid betrof het landen die aanzienlijke militaire, diplomatieke en financiële steun ontvangen van de Verenigde Staten'. Israël gaat met 32 genegeerde resoluties royaal aan kop, gevolgd door Turkije dat 24 Veiligheidsraaduitspraken aan zijn laars lapt, en Marokko met 17.

Ongeloofwaardig, niet proportioneel en in-effectief

Harry van Bommel: 'Deze oorlog is ongeloofwaardig, niet proportioneel en niet effectief. Niet geloofwaardig omdat je een land niet ontwapent door het kapot te schieten. Als het om ontwapening gaat, wat officieel de reden is, moet je verder gaan met de wapeninspecties en wellicht komen tot een permanente monitoring. Niet-proportioneel omdat de enorme vuurkracht van de VS samen met de

eis van het thuisfront om Amerikaanse slachtoffers te voorkomen leidt tot bombardementen van grote hoogte en dus veel burgerslachtoffers en vernietiging van de infrastructuur. En niet effectief omdat juist de oorlog de kans groter maakt dat Saddam massa-vernietigingswapens gaat gebruiken – als hij die heeft. Bovendien is de oorlog het beste propagandamiddel om nieuwe terroristen te werven.'

Verenigde Naties versterken

Uit het SP-verkiezingsprogramma *Eerste weg links*: De VN moeten een sterker internationaal forum worden voor overleg en actie en horen een grotere rol te krijgen in de verdeling van de welvaart en de coördinatie van ontwikkelings samenwerking. Veel onderdelen van de VN moeten dringend gedemocratiseerd worden. De Algemene Vergadering moet meer gebruikmaken van haar mogelijkheden inzake vrede en veiligheid en lidstaten horen meer gebonden te zijn aan haar resoluties. Het monopolie van de grootmachten (Verenigde Staten, Rusland, China, Groot-Brittannië, Frankrijk) dient doorbroken te worden.

Zij zijn gekozen

Groningen,

6,0 procent, 3 zetels

Hennie Hemmes, Oude Pekela - Irene Bulk, Groningen - Kees Swagerman, Haren

Friesland,

4,9 procent, 2 zetels

Hanny Palmen - Ferwert Piet Kuipers, Drachten

Overijssel,

4,3 procent, 3 zetels

Düzgün Yildirim, Zwolle - Marisca van Ommen, Deventer - Marian Beldsnijder, Zwolle

Gelderland,

5,6 procent, 4 zetels

Paul Freriks, Zevenaar - Agnes Lewe, Nijmegen - Hans de Boer, Harderwijk
Akansel Kaymaz, Arnhem

Zuid-Holland,

5,1 procent, 4 zetels

Gerard Harmes, Alphen ad Rijn - Peter Romijn, Zoetermeer - Jolanda Gooiker, Rotterdam - Bart Vermeulen,

Zeeland,

3,8 procent, 2 zetels

Fons Luijben, Walsoorden - Gertjan Bouterse, Koudekerke

Noord-Brabant,

7,9 procent, 6 zetels

Nico Heijmans, Rosmalen - Mia van Boxtel, St.Oedenrode - Hugo Polderman, Roosendaal
Nico Schouten, Oss - Marijke Kamphorst, Eindhoven - Bert Moeskops, Vierlingsbeek

Limburg,

5,8 procent, 4 zetels

Edwin Bus, Heerlen - Rob Janssen, Gennep - Leny Eijssen, Peter Crombach, Voerendaal

Noord-Holland,

6,7 procent, 5 zetels

Mienk Graatsma, Amsterdam - Carlien Boelhouwer, Amsterdam - Piet Keijzer, Zaandam - Ake de Vries, Hoorn
Koos Kuijt, Haarlem

Utrecht,

5,5 procent, 3 zetels

Ton Witteman, Kockengen - Annelies Jonkers-Cornelisse, Eemnes - Leen de Vries, Harmelen

Flevoland,

4,6 procent, 2 zetels

Piet Walraven, Lelystad - Victor Maijer, Almere

Drie keer Zomerschool 2003 – meld je nú aan

De inmiddels traditionele Zomerschool voor actieve SP'ers wordt dit jaar maar liefst drie keer georganiseerd: van 17 t/m 20 juli, 14 t/m 17 augustus en 21 t/m 24 augustus. Telkens van donderdagmiddag tot zondagmiddag. Het thema is: 'Nederland is geen eiland'. Met discussies, boeiende gastcolleges van verrassende

docenten en een ontspannend politiek café wordt ingegaan op globalisering, de politieke en economische structuren in de wereld en internationale solidariteit.

Deelname staat open voor alle actieve en betrokken SP'ers. Voor meer informatie en voor aanmel-

ding kun je terecht bij Rosita van Gijlswijk: (010) 243 55 64 of studiecentrum@sp.nl

De Zomerschool 2003 wordt georganiseerd op de Paasheuvel in Vierhouten. Een bijzondere plek waar vroeger strijdbare mensen bijeen kwamen om te spreken over de misstanden in het kapita-

lisme en te discussiëren over hoe dat onrecht te bestrijden.

De kosten, ook van de maaltijden, komen grotendeels voor rekening van de landelijke partij, maar van de deelnemers wordt wel een bijdrage gevraagd. Het aantal plaatsen is beperkt tot 60 per keer. Daarbij geldt: wie het eerst komt, het eerst maalt. Wees er dus snel bij.

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden

Verschijnt 12 keer per jaar, vierde jaargang nummer 4, 17 april 2003

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

De spannende weg van werkgroep naar erkende afdeling

Voorspelling:

**sterk oploaiende strijd
aan het woonfront**

Scott Ritter over VS en VN

**Na rood en grijs ook roze een
aparte plaats binnen de SP?**

EP-fractie stemt in met uitbreiding EU

Tiny Kox

Alles stroomt

Alles stroomt, alles verandert, kraste een Griek duizenden jaren terug op een steen. Die vaststelling maakte hem terecht wereldberoemd. Want hij had groot gelijk: alles verandert – en hoe snel soms! Twee dramatische Kamerverkiezingen binnen het jaar, de derde wellicht alweer in zicht. Een compleet door elkaar geschud politiek landschap. De snelle opkomst én val van politici. Een stortvloed aan nieuwe en veranderende standpunten over ingewikkelde maatschappelijke kwesties. Nieuwe oorlogen met nieuwe tegenstanders en onder nieuwe omstandigheden. In voormalig Joegoslavië, in Afghanistan, in Irak, en binnenkort waarschijnlijk weer ergens anders. De ingrijpend veranderende positie van de Verenigde Naties en de internationale rechtsorde, het feitelijke verval van een militair bondgenootschap dat onveranderbaar leek: de NAVO. De razendsnelle ontwikkeling naar een grote Europese statenbond. De neoliberale globalisering die de internationale verhoudingen op zijn kop zet en het leven van miljarden mensen beïnvloedt.

In zo'n tijd valt het niet mee om als partij bij de tijd te blijven. Veel wordt er verlangd van ons vermogen in te kunnen spelen op die snel wijzigende situaties. Dat vereist flexibiliteit in ons denken en vooral ook in onze organisatie. In de achterliggende buitengewoon onrustige tijd hebben we ons bijzonder goed gewerd. We bleken méér te kunnen dan menigeen gedacht had. Daar moeten we tevreden over zijn – maar we mogen niet zelfgenoegzaam worden. Daarom is het fijn dat we binnenkort ons 12de congres hebben. Daar durven we onszelf, onze partij tegen het licht te houden en ons de vraag te stellen: hoe kan het nog beter, hoe kunnen we ons nog beter organiseren om nog beter te kunnen presteren? Veel succes daarbij!

Tiny Kox is algemeen secretaris van de SP

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies. De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010 243 55 55). Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Agenda

Congres
24 mei Amersfoort

Cursus Lokale financiën en politiek rendement

12 juni Zwolle
19 juni Eindhoven
26 juni Rotterdam

Partijraad
14 juni Amersfoort

NS-top moet verantwoordelijkheid nemen

Door Arda Gerkens in de Wegener kranten van 15 maart

De hoge bonussen die de NS-directie zichzelf heeft toebedeeld, ondanks de zwaar tegenvallende financiële resultaten over 2002, sporen niet met de hogere tarieven en afnemende frequentie van treindiensten waarmee de NS-klanten geconfronteerd worden. Een oproep tot maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Code: 03/11

Doctrine van de humanitaire oorlog is failliet

Door Karel Glastra van Loon en Jan Marijnissen in De Volkskrant van 23 maart

De doctrine van 'humanitaire oorlogvoering', die de afgelopen jaren in Nederland door vrijwel alle politieke partijen werd omarmd is een levensgevaarlijke dwaling. Het militarisme is niet de oplossing, maar juist één van de belangrijkste oorzaken van de groeiende onveiligheid in de wereld.

Code: 03/12

Privatisering van openbaar vervoer moet nu stoppen

Door Arda Gerkens en Ronald van Raak in het Eindhovens Dagblad van 25 maart

De ervaringen met de aanbestedingen van het regionaal openbaar vervoer zijn zo slecht, dat provincies verdere privatisering zouden moeten stoppen. De Europese regelgeving biedt daar wel degelijk ruimte voor.

Code: 03/13

Moslims zijn de katholieken van 1853

Door Ronald van Raak in De Volkskrant van 1 april

De parallellen zijn treffend tussen de opstelling tegenover de katholieken van halverwege de 19^e eeuw en de moslims van nu in de Nederlandse samenleving. En net als toen zal de huidige angst voor de islam voorbijgaan.

Code: 03/14

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl

Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres:

Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam

telefoon (010) 243 55 31

fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

uit het land

Relatie met milieu ver te zoeken in lokaal gezondheidsbeleid

Hoe staat het met het plaatselijke gezondheidsbeleid? Die vraag is actueel, doordat alle gemeenten verplicht zijn uiterlijk op 1 juli 2003 een Nota Lokaal Gezondheidsbeleid te hebben, en doordat uit een eerste inventarisatie van de Wetenschapswinkel Biologie van de Rijksuniversiteit Groningen blijkt dat het op een belangrijk punt tobben is met veel van de inmiddels opgestelde nota's.

De Wetenschapswinkel beoordeelde op verzoek van het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu het milieugehalte van tweeëntwintig nota's die samen zo'n dertig gemeenten vertegenwoordigen.

De resultaten tonen aan dat de nota's in meerderheid niet voldoen aan de minimumeisen van de maatschappelijke organisaties die vertegenwoordigd zijn in het Forum Gezondheid en Milieu.

Gekeken werd onder andere of er in de nota's aandacht is voor het milieu, of er concrete plannen van aanpak zijn voor problemen

met milieufactoren, of de effecten van gezondheidseffectscreening aan de orde komen en of er aandacht is voor risico-inventarisaties, milieuprofielen en dergelijke. Het gemiddelde rapportcijfer dat de nota's op deze punten scoorden was een drie. En daarbij wordt nog opgemerkt dat de betreffende gemeenten waarschijnlijk als 'de besten uit de klas beschouwd' moeten worden.

Het Meldpuntennetwerk concludeert dat het milieu een stiefkindje blijft in het lokale gezondheidsbeleid, en betreurt dat. 'Voor burgers zijn deze nota's

van groot belang. Steeds weer valt te constateren dat lokale autoriteiten de gezondheidskant van problemen wegzuiven en overigens ook vaak klachten over milieuhinder niet kunnen oplossen. Lokale groepen die zich bezighouden met de relatie gezondheid en milieu lopen vaak stuk in hun pogingen vervuilers en autoriteiten er toe te brengen hun verantwoordelijkheid te nemen.'

De relatie tussen gezondheid en milieu verdient de volle aandacht van SP-afdelingen en fracties. Als hulpmiddel daarbij kun je het rapport Milieu, stiefkindje van het lokale gezondheidsbeleid bestellen bij de Wetenschapswinkel Biologie, (050) 362 32 85. De kosten zijn 12,50 euro plus verzendkosten (kijk eerst op www.biol.rug.nl/biowinkel, want het rapport komt ook op die site). Meer informatie over de activiteiten van het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu is te vinden op de website van het netwerk: www.mngm.nl. Een bezoekje waard!

Fotowedstrijd tegen sloop

De afdeling Den Haag heeft een fotowedstrijd ingezet als middel tegen de sloop van een groot aantal woningen in Zuid-West. 'Jarenlang heeft niemand naar de woningen omgekeken en nu moeten ze maar gesloopt worden,' luidt de oproep aan de bewoners. 'Maak foto's van plekje in de wijk waarvan je denkt: *Een beetje opknappen en dan is sloop helemaal niet nodig.* Het aantal inzendingen valt nog wat tegen, meldt fractievoorzitter Ingrid Gyömerei. 'Maar de kwaliteit is hoog.' Een deskundige jury met onder andere schijver/cabaretier Adriaan Bontebal, fotograaf Suzanne van de Kerk en cineast Kiki Amsberg gaat de foto's beoordelen, die vervolgens ook in de wijk geëxposeerd zullen worden.'

Woede over wegstoppen zender achter decoder

In een paar uur tijd met vier man 2500 handtekeningen ophalen. Dan zijn de mensen echt boos. 'Nou en of,' meldt afdelingsvoorzitter Jeroen Groot uit Almere. 'De mensen stonden in de rij om te kunnen tekenen.' De reden van de boosheid – en van de SP-actie – was het voornemen van kabelbedrijf UPC om Discovery Channel uit het standaard tv-aanbod in Flevoland te halen. 'Na alle ellende

die mensen al hebben van het bedrijf en nadat eerder al National Geographic en Eurosport achter de decoder weggestopt zijn, was nu echt de emmer vol.' De handtekeningen zijn inmiddels aangeboden aan wethouder Bijl, die nog met UPC gaat praten maar al aangaf weinig te kunnen doen. Groot is van dat laatste niet overtuigd. 'We gaan het contract tussen UPC en de gemeente goed bestuderen.

Want wat nu gebeurt is pure wanprestatie: het zenderaanbod neemt af terwijl de kosten gelijk blijven.' Ook andere activiteiten zijn in beeld: 'uitbreiding van de actie over de rest van de provincie, het organiseren van een openbare bijeenkomst en wellicht acties om de administratie van UPC in de war te schoppen.' De eisen waaronder de afdeling Almere zo veel steunbetuigingen kreeg, zijn:

- UPC moet zo snel mogelijk Discovery Channel, National Geographic en Eurosport weer in het basispakket opnemen.
- UPC moet garanties afgeven over aanbod, beschikbaarheid en service.
- De gemeente moet de mogelijkheden onderzoeken om de kabel terug te kopen van UPC.

Info: Jeroen Groot
(036) 529 57 75

luit het land

Onderzoek zet extra druk op kabelterugkoopplan

In februari presenteerde de Amsterdamse SP-fractie een uitgewerkt initiatiefvoorstel plus businessplan om de kabel, die ooit van de gemeente was en verkocht is aan UPC, terug te kopen. Een inhoudelijke reactie bleef uit, waarna de afdeling een nieuwe manier vond om de druk op te voeren:

aan het gemeentelijke Bureau Onderzoek en Statistiek, dat ook voor raadsfracties werkt, werd gevraagd te onderzoeken wat de Amsterdammers van het voorstel vinden. De uitkomst is 66 procent van de ondervraagden is er vóór dat de gemeente de kabel terugkoopt, zelfs als ze er enig

financieel verlies mee zou lijden. Ook vindt een meerderheid van de Amsterdammers dat de kabel nooit verkocht had mogen worden. Naast de vele schrijvende UPC-ervaringen die de Actie Kabelklacht ook in Amsterdam oplevert is het onderzoek een extra steun in de rug van de fractie.

Korte kraakactie geeft helder signaal af

Het karakteristieke Haarlemse pand *De Beer en de Adder* aan het Spaarne staat al zeven jaar onbewoond in de steigers. Het is eigendom van de stichting Stadsherstel, die van dat herstellen echter weinig werk maakt. Tegen de achtergrond van de woningnood die ook in Haarlem grote vormen aanneemt, besloten Rood het pand te kraken. Dat gebeurde op 9 april, en liep voortvarend, tot de politie kwam en de kersverse bewoners gedwongen werden het pand te verlaten. Het bleek dat de gemeente op 26 maart bepaald had, dat het pand nog een jaar leeg mocht blijven staan. Toch is onze actie geslaagd concludeerde ROOD-Haarlem: 'Het doel was immers een signaal af te geven aan het gemeentebestuur. En dat is gelukt. We hopen dat men voortaan leegstaande panden invordert, als

ze niet binnen een redelijke termijn geschikt zijn gemaakt voor bewoning. Ook als het om panden van particulieren gaat. En na alle tumult zal het

ongetwijfeld de laatste keer zijn, dat Stadsherstel toestemming kreeg om De beer en de adder nog een jaar leeg te laten staan.

Waar blijft het extra geld voor 'langdurige minima'?

De gemeenten in Nederland krijgen dit jaar extra geld om hun 'langdurige minima zonder arbeidsmarktperspectief' een aanvulling te geven op het sociaal minimum van 450 euro voor gezinnen, 400 euro voor alleenstaande ouders en 320 euro voor alleenstaanden. Uit recent onderzoek van de FNV blijkt, dat maar heel weinig gemeenten inmiddels plannen gemaakt hebben om het geld daadwerkelijk uit te keren. Veel gemeenten nemen een afwachten-

de houding aan, en ruim 10 procent van de gemeenten stelt zich zelfs op het standpunt dat het minimale bedrag voor 2003 al is vastgesteld, en dat ze dat niet meer gaan veranderen. De FNV heeft inmiddels een brief aan de staatssecretaris gestuurd en Piet de Ruiter heeft Kamervragen gesteld. Maar natuurlijk is het ook zaak voor de afdelingen en raadsfracties om stevig aan de bel te trekken als de eigen gemeente laks of asociaal is.

Motie tegen militaire oefening

Met succes heeft de SP-fractie in Zuthpen geageerd tegen de militaire oefening die in de omgeving zou plaatsvinden met pantservoertuigen en 'losse munitie'. De fractie betoogde dat de oefening, gezien de oorlog in Irak en de vele aandacht daarvoor traumatische ervaringen uit de oorlog naar boven kon halen. Aan de raad werd voorgesteld in een motie uit te spreken dat de oefening op z'n minst wordt uitgesteld tot na de oorlog. Behalve VVD, CDA en D66 stemde de raad daarmee in, waarna de burgemeester zich tot Defensie wendde en de oefening voortijdig werd beëindigd.

SP'er als PvdA-wethouder?

Hoe maak je duidelijk dat je niets ziet in wethouders van buiten de gemeente die geworven worden in een advertentie? Door zelf te solliciteren! Dat deed de Arnhemse SP-fractievoorzitter Gerrie Elfrink dan ook nadat de PvdA landelijk een vacature opstelde voor de vervanging van een vertrekkende wethouder. 'Aan carrièretypes die niks met Arnhem hebben, hebben we geen moer,' meent Elfrink. De PvdA liet overigens weten dat er geen sollicitatiegesprek volgt met de SP'er.

De opinie

Homoseksuele SP'ers pleiten voor roze thema-afdeling

Nu de SP groter en groter groeit, ontstaat de mogelijkheid om ons als SP breder te oriënteren op standpunten die tot voorheen meer ad-hoc werden ingenomen. Alhoewel er altijd redelijk wat openlijke lesbische vrouwen en homomannen actief waren binnen de partij, is homoseksualiteit nooit echt een onderwerp geweest waar de SP zich actief mee bezig hield. Standpunten werden ad-hoc bepaald. Soms gaat dat goed, maar soms slaan we de plank mis. Het stoort enorm wanneer dat het geval en niet nodig is gezien de kennis en ervaring die we in huis hebben.

Wij bepleiten daarom om, op het congres, te komen tot de oprichting van een thema-afdeling rond homoseksualiteit. Roze krijgt daarmee, evenals Rood en Grijs, de plaats binnen de SP die het verdient, ook op de website. Na sluimerende discussies binnen de partij over homoseksualiteit is het volgens ons nuttig en nodig om voortaan betrokken leden in een vroegtijdig stadium te betrekken bij de standpuntbepaling binnen de partij.

In antwoord op een vraag van de GAY Krant (januari 2003) wordt bijvoorbeeld de SP geciteerd dat er wat valt te zeggen voor de uitsluiting van homo's bij donatie van bloed en organen, want het belang van de ontvanger dient immers voorop te staan. Dit standpunt staat vol-

Na rood en grijs moet ook roze een eigen plaats krijgen binnen de SP, vinden Willy Lourenssen en Ron van Zeeland in onderstaand pleidooi voor een thema-afdeling rond homoseksualiteit.

gens ons haaks op wat er waarschijnlijk bedoeld wordt. Niet de homo maar onveilig seksueel gedrag kan gevaar opleveren voor de ontvanger van bloed en organen. Dat betekent dat iedereen, homo én hetero, uitgesloten zou moeten worden. Dat wil de SP niet, dus zal iedereen uit vrije wil de keuze moeten maken om al of niet te doneren. Bij donatie dient er wel gecontroleerd te worden op veilig materiaal, zoals nu al gebruikelijk is. Een ander citaat in de GAY Krant 475 (18 t/m 31 januari 2003): 'De SP heeft meerdere openlijke homo's op de lijst, zelfs bij de top, maar ze kiezen er bewust voor dat niet aan een groot publiek kenbaar te maken omdat het geen rol zou mogen spelen.' De vraag is nu wat bedoeld wordt met 'openlijk', als betrokkenen er bewust voor kiezen dat niet aan een groot publiek kenbaar te maken. Is dat dan nog wel openlijk? En omdat het geen rol zou mogen spelen, wordt verondersteld dat het dat

dus wel doet. Wij willen dan weten welke rol? Wij storen ons in hoge mate aan deze houding van we willen wel maar durven niet. Het is toch triest om te moeten constateren dat ze bij het CDA en de VVD deze schaamte al voorbij zijn.

Om voor standpuntbepaling een beter platform binnen de SP te creëren is voorstel 18 van de congressstukken, een thema-afdeling, een geëigend middel. Wij bepleiten dan ook de oprichting van zo'n thema-afdeling rond homoseksualiteit, waarin allerlei vraagstukken rond geaardheid en de daarvan afgeleide leefstijl aan de orde kunnen komen. Gegadigden voor de roze thema-afdeling kunnen nu al met ons contact opnemen om samen de handen ineen te slaan voor een gedegen congresvoorbereiding. ●

*Ron van Zeeland
Willy Lourenssen
wlourenssen@sp.nl
(0572) 35 67 16*

Hoe zet je enthousiasmisme en orga

De afgelopen verkiezingscampagnes hebben duidelijk gemaakt dat er in heel wat plaatsen groepjes SP-leden zijn die voor hun partij aan de slag willen. Het recept daarvoor lijkt duidelijk: de leden bundelen zich in een plaatselijke werkgroep of kerngroep, worden vervolgens 'afdeling in oprichting' en krijgen – als alles naar wens verloopt – na een half jaar van de Partijraad de status van zelfstandige afdeling. Helder. Maar: wanneer is een werkgroep zover dat ze afdeling in oprichting kan worden? Hoe meet je of de ontwikkeling naar wens verlopen is? En: hoe verzorgt de moederafdeling optimale begeleiding? Spanning over een belangrijk thema: de opbouw van nieuwe afdelingen.

De statuten en het huishoudelijk reglement geven geen nadere omschrijving van het fenomeen *afdeling in oprichting*. Dat gebeurt wel in *Sterkere partij, betere maatschappij*, waarin de doelstellingen van het 8^e congres uit '99 geformuleerd zijn. 'Gedurende de startperiode van een nieuwe afdeling, krijgt ze maximaal zes maanden de status van *afdeling in oprichting*, met het recht een toehoorder naar de Partijraad af te vaardigen. Na die periode beslist de

Partijraad over de toelating als volwaardige nieuwe afdeling.' Afdeling in oprichting is dus de startfase van een nieuwe afdeling, waarvoor ook de statutaire vereisten van een afdeling gelden: minstens vijftig leden en minstens vijf bestuursleden. Daarnaast moeten – nog steeds volgens *Sterkere partij, betere maatschappij* – 'de mensen die samen de nieuwe afdeling gaan vormen aantonen dat ze daadwerkelijk een SP-afdeling zijn. Dat betekent dat er gewerkt

moet worden onder de mensen. Een afdeling is méér dan een gespreksgroep.'

Nieuwe kansen grijpen, het discussiestuk voor het komende 12e congres stelt als doelen onder andere de uitbreiding van het aantal afdelingen tot honderdvijftig in 2003 en de oprichting van lokale ledenwerkgroepen in plaatsen waar we nog geen zelfstandige afdeling kunnen oprichten, maar waar wel vijftig of meer leden wonen. Met de realisering van het eerste doel is de afgelopen tijd een voortvarende start gemaakt: op de Partijraad van december 2002 konden elf nieuwe afdelingen in oprichting toegelaten worden en op die van maart 2003 twaalf.

Tot zover de feiten. Nu de ervaringen.

'We zijn nu bezig met een groot onderzoek. Dat wordt een testcase'

Vanuit Groesbeek belde Marcel Kersten in het voorjaar van 2002 naar de landelijke partij omdat hij wat wilde doen in de SP. Hij werd verwezen naar Nijmegen en vervolgens naar enkele SP'ers die al langer in Groesbeek folders verspreidden en affiches plakten. 'Ik heb ze opgezocht en duidelijk gemaakt wat ik wilde.' Het vervolg was een bijeenkomst waarop ook mensen uit Nijmegen aanwezig waren. 'Met dalen en pieken

Enthusiasme om in organisatie?

hebben we de boel inmiddels zo opgebouwd dat er een man of vier, vijf zijn die de kar trekken en een grotere club die wil meehelpen met folderverspreiding en dergelijke.' Sinds december heeft Groesbeek de status van afdeling in oprichting. Activiteiten zijn er bijvoorbeeld in de vorm van deelname aan de wettelijke vredeswake, een actie tegen verslechtingen in de Wvg-vervoersvoorzieningen en een enquête naar zaken die volgens de Groesbeekse bevolking aangepakt moeten worden. 'En we zijn nu bezig met een groot onderzoek naar de relatie tussen jongeren en de gemeente. Daarbij interviewen we allerlei betrokkenen en brengen we in kaart wat er goed loopt en wat verbeterd moet worden. Dat onderzoek is een goede testcase voor de afdeling: er komt heel wat bij kijken en het zal duidelijk maken hoe ver we zijn.'

Scholing heeft een aantal Groesbeekers gevolgd in Nijmegen: in een cursus van vier zaterdagen. Over de begeleiding van de moederafdeling is Kersten te spreken, al maakt hij wel een kanttekening. 'Groesbeek en Nijmegen zijn compleet verschillende gemeenten en de situatie van de SP is er ook compleet anders. Ik kreeg wel eens de indruk dat dat een beetje vergeten werd. Dat we vergeleken werden met zoals het bij hen was. Ook was er sterk de neiging om ons ervoor te behoeden dat we onze neus zouden stoten.

Terwijl ik denk dat we er juist veel van leren als we zelf beslissingen nemen en merken dat ze misschien niet helemaal goed zijn. Inmiddels gaat het overigens steeds beter, en krijgen we een steeds grotere autonomie.' Een les uit het eerste opbouwjaar van een SP-afdeling? 'Denk niet te snel dat je iets wel weet, maar onderzoek het heel goed, zodat je je stevig onderbouwd in de lokale politiek kunt storten. Je moet daar echt je plaats zelf veroveren en dat doe je niet met halve informatie.'

'In het begin hebben we meer energie gestoken in het groepsproces en minder in de politiek'

In Steenwijkerland was het Henk Klaster die – in februari 2002 – contact zocht met de landelijke partij omdat hij aan de slag wilde. 'Via Zwolle kwam ik in contact met twee andere actieve SP-leden. We zijn voorzichtig gestart: de campagne van mei hebben we met ons drieën gedaan. Pas in augustus hebben we alle leden bij elkaar geroepen. Die avond hebben we trouwens ook via de media aangekondigd, waardoor er ruim twintig mensen kwamen opdaven waarvan de helft nog geen lid was. Op 9 september volgde een nieuwe bijeenkomst, waar we echt van start gegaan zijn.' Inmiddels is er een groep van zo'n vijftien mensen erg actief in de afdeling in oprichting. Be-

langrijk daarbij is volgens Klaster de nadruk geweest die op het groepsproces is gelegd. 'Politiek heb je allemaal dezelfde keuze gemaakt, maar dat betekent nog niet dat je een afdeling bent. We hebben de actieve leden meteen in werkgroepen opgedeeld. Niet met duidelijke politieke doelen, maar om de mensen elkaar te leren kennen en met elkaar te leren samenwerken.' Grote problemen heeft de afdeling nog niet gehad. Ook heeft niemand van de begingroep afgehaakt. 'Wat meespeelde, was dat er vanaf het begin twee duidelijke initiatiefnemers geweest zijn. De vraag wie de kar trekt, werd daardoor vanzelfsprekend beantwoord.' Moederafdeling Zwolle was bij de eerste vergaderingen aanwezig en heeft verder vooral begeleiding gegeven in persoonlijke gesprekken. 'We werden meteen overal bij betrokken; alles was bespreekbaar. Dat heeft goed gewerkt.' Ook de scholing is gegeven door Zwolle. 'Met een groep van acht mensen hebben we drie avonden politieke basisvorming gehad. En inmiddels neemt een nieuwe groep deel aan scholingen in Friesland.'

Wat Klaster vooral opviel, was de belangstelling van de media voor de nieuwe partij. 'De politiek is hier nogal gezapig, dus zien ze ons graag wat leven in de brouwerij brengen. Dat is wel iets voor een afdeling in oprichting om je goed op voor te berei-

den.' Adviezen op basis van zijn ervaringen heeft Klaster ook. 'Scheep duidelijkheid rond de financiën en de verantwoordelijkheid daarvoor. Het was ons lang onduidelijk wat we wel of niet konden bestellen. We hadden ook geen idee van de consequenties daarvan – maar baalden er af en toe wel van dat het over meerdere schijven moest lopen. En maak ook de structuur van de partij wat helderder. Bijvoorbeeld rond de vraag wat een kerngroep is. Dat is me pas heel langzaam duidelijk geworden.'

'Waar je als nieuwkomer tegenaan loopt is de onduidelijkheid over procedures en lijnen binnen de partij'

Joop Knukkel is de contactpersoon van de afdeling in oprichting Enkhuizen. In september 2002 zocht hij contact met de afdeling Alkmaar, waarna de leden uitgenodigd werden voor een bijeenkomst. Er kwamen er achttien, die een coördinatiegroep vormden en als onderdeel van de afdeling Alkmaar aan de slag gingen. Het ledental groeide snel, aan de verkiezingscampagnes werd enthousiast meegedaan en in december kreeg Enkhuizen de status van afdeling in oprichting. Knukkel: 'We hebben een groep van zes mensen die al langer structureel actief zijn, en op de laatste ledenvergadering zijn er daar nog drie bijgekomen. Tot nu toe zijn het vooral de verkiezingscampagnes geweest waarmee we ons beziggehouden hebben, maar een aantal acties zal binnenkort starten. Rond de uitgestelde bouw van een verzorgingscentrum, het mogelijk verdwijnen van postkantoren en de eventuele verkoop van onze spoorlijn.' Knukkel heeft zijn politieke sporen ruimschoots verdiend in de CPN en als wethouder voor een lokale partij.

Wat viel hem op in de maanden dat hij voor de SP actief is? 'Dat er vreselijk veel op je afkomt. Al die mailtjes van dit doen, en dat doen. In ons team waren er mensen die verbijsterd vroegen *moeten we dat allemaal doen?* Natuurlijk is dat niet zo: het is een aanbod waaruit je zelf moet pikken wat je als afdeling aankunt, maar je moet wel oppassen dat er door de veelheid geen paniek ontstaat.' Een zaak waar de afdeling in oprichting tegenaan loopt, is de onduidelijkheid over de structuur van de partij en over allerlei procedures. 'Hoe regel je iets als het opvragen van stickers voor een mailing? Wat is een kerngroep? Wie gaat binnen de partij waarover? Het kost veel tijd om antwoorden te vinden op al dat soort praktische vragen, en je wilt ook niet voor elk wissewasje naar Alkmaar bellen.'

'Een werkgroep moet zich al bewezen hebben voordat ze afdeling in oprichting kan worden'

Willem Bouman is als voorzitter van de succesvolle afdeling Doesburg nauw betrokken bij de oprichting van nieuwe afdelingen in de regio. Zijn recept: 'Het is belangrijk om nieuwe plaatselijke werkgroepen meteen op het goede spoor te zetten: de partij neer te zetten, duidelijk te maken wat we verwachten van kaderleden en aan te geven wat er afkomt op een SP-afdeling. Mensen die komen discussiëren zijn van harte welkom, maar voor een nieuwe afdeling heb je anderen nodig. Voordat een plaatselijke werkgroep de status van afdeling in oprichting krijgt, moet de boel al goed op orde zijn. Dan moet er een voorlopig bestuur zijn en iemand die leiding geeft. Is dat niet voor elkaar, dan is de kans groot dat het de komende zes maanden ook niet lukt.' Leg je de lat niet erg

hoog? 'De lat móet hoog liggen, willen we ons als SP ook kwalitatief goed verder kunnen ontwikkelen. Een enthousiast groepje SP-leden in een plaats is geweldig, zeker bij verkiezingscampagnes, maar niet genoeg om te starten als afdeling in oprichting.'

'Een bevoogdende opstelling doodt alle spontaniteit en enthousiasme'

Veel enthousiasme in de afdelingen in oprichting, maar ook vragen over procedures, af en toe wrevel over de bevoogding van de 'moederafdeling' en een pleidooi om de lat vooral niet te laag te leggen. Spanning legde de verhalen voor aan Hans van Leeuwen die als vraagbaak voor afdelingen werkt op het landelijk partijbureau. Zijn reactie: 'De voorbeelden geven aan dat de start van een afdeling in oprichting bestaat uit mensen die zélf aan de slag willen en daarom contact met de partij zoeken. Ik denk dat zo'n start een streepje vóór biedt, maar natuurlijk kan het ook anders: doordat de moederafdeling actief op zoek gaat naar enthousiaste leden en daarvoor een lokale ledenbijeenkomst organiseert. Verder is duidelijk dat de rol van de moederafdeling belangrijk is. En dat moet vooral zo blijven. Het gaat erom de voorwaarden te scheppen die de kans op een succesvolle start zo groot mogelijk maken. Dan biedt ondersteuning van een naastgelegen afdeling met inzicht in de regio, korte lijnen en korte afstanden grote voordelen boven centraal geregeld begeleiding. De moederafdeling moet vooral de leden bij elkaar brengen en verder zorgen voor scholing en coaching. En natuurlijk moet de moederafdeling zich bewust zijn van de schaalverschillen en de verschillen in ervaring. Een

bevoogdende, paternalistische opstelling doodt elke spontaneiteit en laat enthousiaste nieuwkomers al snel afhaken. Aan de andere kant: het is natuurlijk wel de taak van de moederafdeling om grote fouten te voorkomen. Het zal altijd een zoeken blijven naar het juiste evenwicht. Mijn advies als afdelingen in oprichting denken dat ze betutteld worden: kaart het aan. Maak het duidelijk als de beschermende opstelling je te ver gaat. In een goed gesprek kom je er vast uit.

En over de opmerkingen van Willem Bouman: natuurlijk heeft hij gelijk dat er een ploeg moet zijn die er écht voor wil gaan en die al wegwijs gemaakt is voordat ze aan een afdeling in oprichting begint. Daarmee vergroot je de kansen richting zelfstandige afdeling en voorkom je teleurstelling. Die ploeg kan overigens best gevormd worden door leden die in eerste instantie graag komen discussiëren over politieke onderwerpen die ze interesseren. Maar denken en praten moeten inderdaad wel tot dóen leiden.'

'Je bewijst je pas door plaatselijke zaken zelf aan te pakken'

Wat vind je van de roep om meer duidelijkheid?

'Ik denk dat die terecht is, en daar werken we ook aan. In de voorstellen voor het congres van 24 mei is opgenomen dat er een goed en steeds actueel Hoe & Wat-Handboek voor de afdelingen moet komen, en dat er scholingen moeten komen voor afdelingen in oprichting. De SP is niet pas gisteren opgericht. We hebben in dertig jaar een aantal werkwijzen ontwikkeld en een schat aan ervaring opgedaan. Het is van groot belang dat die snel en goed beschikbaar is voor nieuwe afdelingen – maar niet onder het motto *Zo hebben we*

het altijd gedaan en zo blijven we het dus altijd doen. Ook bij de SP is een niet aflatende behoefte aan creativiteit en nieuwe ideeën. En over de financiën: de verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de moederafdeling. Niet om het moeilijk te maken activiteiten op te zetten, maar om in de oprichtingsfase ook de relatie tussen afdelingspolitiek en afdelingsfinanciën duidelijk te maken.'

Wat mag je van de aspirant-afdeling verwachten in de zes maanden van de in-oprichtingsstatus?

'Dat er een bestuur is dat er blijk van geeft op zijn taken berekend te zijn: dat dus kan samenwerken, dat vertrouwen in elkaar heeft en waarin continuïteit aanwezig is. En dat de afdeling bewijst zelf lokale activiteiten te kunnen ontplooiën waarin ze contacten legt met de mensen die het aangaan. Het is mooi als een afdeling stevig aan landelijke campagnes deelneemt, maar je bewijst je pas door ook zelf plaatselijke zaken aan te pakken. En natuurlijk geldt dat een afdeling zich nooit gek moet laten maken door alle mogelijkheden die vanuit de landelijke partij aangedragen worden. Het

is een kwestie van prioriteiten stellen. En ik zou zeggen: leg prioriteit op die activiteiten waarbij je veel met mensen in contact komt.'

Hoe kijk je aan tegen het volgen van de gemeenteraad terwijl je er nog niet in zit?

'Het is een goede zaak dat je zorgt op de hoogte te zijn van belangrijke discussies die spelen in de raad. Maar doe dat wel vanuit de gedachte *Wat kan ik er als SP mee?* Wat een nieuwe afdeling niet moet doen, is te werk gaan alsof ze al in de raad zit en alle stukken gaan lezen. De raad kan nuttig zijn als bron voor mogelijke actieterreinen. Maar dat is de plaatselijke krant natuurlijk ook. Wat ik maar wil zeggen: staar je niet blind op de raad, maar geef prioriteit aan wat de rode draad is in de voorstellen voor het komende congres: versterking van het activisme van de SP. Dan komt die vertegenwoordiging in de raad er over drie jaar vanzelf wel.' ●

Remi Poppe over de noodzaak van SP-inzet voor de

We moeten er stáán

Fatsoenlijk en betaalbaar wonen is al sinds de oprichting van de partij een belangrijke eis van de SP. In de jaren zeventig organiseerden we veel huurders in de Bond van Huurders en Woningzoekenden, die – vaak felle – actie voerde tegen verhuurders en gemeenten. In de jaren negentig zetten we massale campagnes op tegen de absurde huurwoningen en de laatste jaren roeren we ons in veel plaatsen nadrukkelijk in de strijd tegen de sloop van betaalbare huurwoningen. Spanning schreef er al eerder over, en laat nu actievoerder en oud-Kamerlid Remi Poppe aan het woord. Wat is er mis met de volkshuisvesting, hoe moet het anders, en welke concrete plannen zijn er om onze taak te vervullen als bondgenoot van de huurders die het kind van de rekening dreigen te worden?

Woningcorporaties: minder geld, maar meer mogelijkheden om projectontwikkelaar te spelen

Poppe: 'De ellende begon met de plannen van staatssecretaris Heerma, die in zijn nota *Volkshuisvesting in de jaren negentig* al sterk inzette op verkleining en privatisering van de huursector. Maar echt rampzalig was de stelselwijziging van 1995, waarbij de bruteringswet ingevoerd werd die de financiële banden tussen overheid en woningcorporaties helemaal doorsneed. De subsidies voor sociale nieuwbouw en renovatie zijn toen afgeschaft, waardoor de corporaties sindsdien hun eigen broek moeten ophouden. Om ze daartoe in staat te stellen, hebben ze wel meer vrijheid gekregen van de regering.

'Sterk oploaiende strijd aan het woonfront', voorspelt Remi Poppe die na zijn Kamerlidmaatschap weer helemaal terug is in de buitenparlementaire actie.

'En dus de kans én de verplichting voor de SP om zich te bewijzen. Landelijk en plaatselijk.'

Ze mogen – of misschien kun je beter zeggen moeten – op grote schaal huurwoningen verkopen en ze mogen projectontwikkelaar spelen: koopwoningen bouwen om met de winst hun sociale taak te kunnen financieren. Het gevolg is dat de volkshuisvesting compleet van karakter is veranderd. Niet langer de ambitie iedereen fatsoenlijk te huisvesten is dominant, maar de bedrijfs-economische belangen. En dat leidt tot grote problemen.'

Zoals...

'Zoals de projecten die je in veel plaatsen ziet om betaalbare huurwoningen te slopen om ruimte te maken voor koopwoningen. Met als gevolg een toenemende wo-

ningnood voor mensen met een laag inkomen. In veel steden praat je al over wachttijden van vijf tot acht jaar. Dat levert echt enorme problemen op, bijvoorbeeld voor starters die geen enkele kans maken op een woning. Terwijl vrijwel nergens waar we als SP te maken krijgen met sloopplannen sprake is van slooprijpe krotten. Wel is er vaak sprake van slecht onderhouden woningen. Maar daarvoor hoeft je ze helemaal niet te slopen.'

Sloopprogramma's vaak gebaseerd op compleet achterhaalde prognoses

Woningcorporaties moeten dat toch ook zien. Waarom gaan ze dan door met slopen?

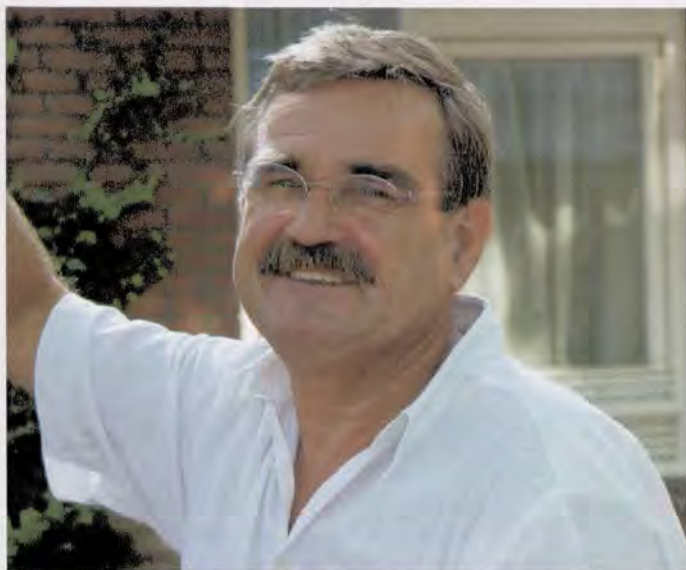
'Er zijn nog heel wat corporatiedirecteuren die de problemen haarscherp zien en die niet meedoen aan de sloopacties. Maar de privatisering en schaalvergroting hebben ook een nieuw slag corporaties en corporatiedirecteuren opgeleverd, die zich vooral projectontwikkelaar voelen. Voor hen zijn verouderde portiekflats die aan groot onderhoud toe zijn vooral een kostenpost waar ze snel vanaf willen. En wat ook meespeelt, is dat er veelal wordt uitgegaan van woningbehoefte-prognoses van een jaar of vijf geleden. Toen gaven de modellen aan dat de bomen tot in de hemel zouden groeien en dat het aantal mensen dat aangewezen is op

Foto: Hollandse Hoogte / Chris de Krogh

volkshuisvesting:

de komende jaren

Remi Poppe

Foto: Liebeth Hoogenboom / SP

een betaalbare huurwoning sterk zou afnemen. Daarop werden de sloopprogramma's gebaseerd die nu uitgevoerd worden. Terwijl de vooruitzichten inmiddels compleet anders zijn.'

Wat is jouw oplossing?

'In de eerste plaats moeten we af van het waanidee van Paars, dat de huursector teruggebracht moet worden van 50 procent van het aantal woningen tot 25 pro-

cent. Enerzijds omdat de onderhoudstoestand van huurwoningen over het algemeen beter is dan die van koopwoningen, en anderzijds omdat mensen door het ontbreken van huurwoningen nu aangezet worden tot erg risicovol kopen. Er worden levensgevaarlijke hypotheek genomen. Er hoeft maar iets mis te gaan in de levens van heel veel mensen en de ramp is niet te overzien. Door de privatisering

van de volkshuisvesting lopen we echt op de rand van een bulderende vulkaan. Concreet moet er een subsidieregeling komen voor het renoveren van sociale huurwoningen, en moeten de plannen voor sloop en verkoop van huurwoningen onmiddellijk bevroren worden. Grondig onderzoek moet vervolgens uitwijzen hoe groot de behoefte is aan betaalbare woningen. Daar zal uitkomen dat de meeste sloopplannen snel van tafel moeten. Dan houd je natuurlijk nog, dat de kwaliteit van die woningen vaak niet geweldig is. Wel, als woningen voor starters zijn ze vaak nog uitstekend geschikt, en ook zijn ze heel goed te renoveren. In Roosendaal bijvoorbeeld is onlangs een project uitgevoerd waarbij portiekwoningen omgebouwd zijn tot galerijflats, zodat het trappenhuis bij de woning getrokken kon worden. Het resultaat zijn ruime flats die gemakkelijk nog veertig jaar meekunnen voor een huur van 316 euro in de maand.'

Landelijke werkgroep Volkshuisvesting wil graag op bezoek bij veel afdelingen

Wat betekent dat allemaal voor de SP?

'De gevolgen van de privatisering van de volkshuisvesting zullen de komende jaren op een uiterst pijnlijke manier duidelijk worden. Het wonen zal daardoor een belangrijk maatschappelijk strijdtoneel worden. Dat betekent dat we er als SP moeten staan. En daar zijn we ook erg geschikt voor. Juist op dit vlak is de samenhang tussen actie en fractie van grote

waarde, en juist onze werkmethode van *naar de mensen toe-stappen* is hierbij een uitstekend instrument. Ik raad alle SP-afdelingen dan ook aan goed het belang te beseffen van de strijd rond de volkshuisvesting en erg alert te zijn op klachten van bewoners, gemeentelijke nota's, geruchten over sloopplannen, enzovoort. Een middel dat daarbij gebruikt kan worden, is de Krant voor de sociale volkshuisvesting, waarvan onlangs een nieuwe versie is gemaakt die een aantal maanden actueel blijft, en die nog besteld kan worden.

Landelijk gaan we er natuurlijk ook mee aan de slag. Onlangs is er een werkgroep Volkshuisvesting opgericht met mensen van de Kamerfractie en van enkele afdelingen die zich nu al veel met volkshuisvesting bezighouden. Die werkgroep gaat een aantal zaken doen. Er komt bijvoorbeeld een boekje waarin we de gevolgen ontlede van de privatisering van de volkshuisvesting en er komt een onderzoek naar de omvang van de woningnood in een groot aantal gemeenten. Maar wat belangrijker is: de leden van de werkgroep willen nog voor de zomervakantie op bezoek gaan bij besturen of kerngroepen van heel veel afdelingen. Om een goed beeld te krijgen van wat er allemaal speelt in het land, om adviezen te kunnen geven en om te ontdekken welke vragen er allemaal leven. Na de vakantie denken we dan aan een aantal regionale bijeenkomsten om die vragen te kunnen beantwoorden en afdelingen te laten leren van elkaars ervaringen.' ●

Landelijke werkgroep Volkshuisvesting

In de werkgroep Volkshuisvesting zitten Remi Poppe, Kamerlid Piet de Ruiter, fractiemedewerker Volkshuisvesting Anna Tijsseling, Ingrid Gyömerei uit Den Haag en Peter Verschuren uit Groningen. Over het verzoek van de werkgroep om bij veel afdelingen langs te komen, krijgen de afdelingsvoorzitters binnenkort bericht. Voor meer informatie over de werkgroep kun je terecht bij Anna Tijsseling, atijsseling@sp.nl of (070) 318 38 21.

Binnenhof &

Slechte gehandicaptenvoorzieningen? Sla de gemeente met het Wvg-protocol om de oren

Sinds de invoering van de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) op 1 april 1994 loopt de SP ertegen te hoop. De wet hield immers een vermindering in van het voorzieningenniveau (met zelfs iets minder geld moest een veel grotere doelgroep geholpen worden), en leidde tot willekeur doordat de gemeenten een grote mate van vrijheid kregen bij het bepalen van hun eigen voorzieningenpakket. Landelijke rapporten, klachtenboeken en demonstraties volgden, evenals veel plaatselijke activiteiten. Mede door de grote inzet van de SP is de Wvg de afgelopen jaren bijgesteld en werd de vrijheid van de gemeenten ingeperkt. Voor een deel is dat laatste gebeurd in de wet zelf, en voor een deel ook in een protocol dat geen rechtskracht heeft. En daarover gaat dit artikel.

Het Wvg-protocol geeft het minimumniveau aan, dat gemeenten volgens de regering en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten eigenlijk zouden moeten garanderen. In de Kamer heeft de SP-fractie er uiteraard op gehamerd dat het minimum niet in een protocol, maar in de wét zelf verbeterd moet worden. Dat voorstel heeft het echter niet gehaald, en dat betekent dat individuele gehandicapten geen rechten kunnen

afdwingen op basis van het protocol. Maar natuurlijk kunnen SP-afdelingen en fracties wel heel goed het Wvg-beleid van hun gemeente houden naast de fraaie woorden van het protocol, en aanpassing eisen als de gemeente een lager niveau hanteert. Een afdeling die dat momenteel doet, is Rotterdam. De gemeente wil daar beknibbelen op de vervoersvoorziening en de SP voert daar een protestkaartenactie tegen. In de raad ondersteunt ze die met pleidooien waarin onder andere verwezen wordt naar het protocol. Te verwachten valt, dat Rotterdam niet de enige gemeente is die door financiële zorgen in de verleiding komt het protocol te negeren.

Volgens het protocol moet bij de toekenning van een vervoersvoorziening rekening gehouden worden met 'persoonlijke behoeften en omstandigheden' van de aanvrager. 'Een keuze voor collectief vervoer is derhalve zeker geen automatisme.' Aan het collectief vervoer stelt het protocol de volgende eisen:

- Er moet onbeperkt mee gereisd kunnen worden binnen het zorgplichtgebied;
- Het zorgplichtgebied moet zo groot zijn, dat reizen van vijf OV-zones standaard mogelijk zijn;

Invoering van de Wvg betekende een ramp voor veel mensen met een handicap. Jarenlange strijd ertegen heeft een aantal scherpe kanten kunnen wegslijpen

- Het tarief voor het collectief vervoer mag niet boven dat van de blauwe strippenkaart uitkomen;
- Bij aanvragers die aangeven buiten het zorgplichtgebied te willen reizen, moet de gemeente een indicatieadvies geven op de mogelijkheden van bovenregionale reizen.

Het protocol behandelt ook de woningaanpassing en rolstoelen. Rode draad daarbij is dat de gemeente erg zorgvuldig moet kijken naar de omstandigheden van de aanvrager. Harde regels worden echter nauwelijks gesteld.

Het protocol is te vinden op de site van het ministerie van VWS: www.minvws.nl/documents/dgb/Kamerstuk/protocol%20WVG.pdf. Wijkt de gemeente in negatieve zin af van de protocolnormen, dan is het natuurlijk zaak voor afdeling en raadsfractie om stevig aan de bel te trekken. Maar ook is het dan belangrijk om aan de Kamerfractie door te geven dát, en hóe de gemeente afwijkt. Zodat we onze landelijke eis voor een wettelijke basis onder de afspraken meer kracht kunnen bijzetten. Dat doorgeven kan aan Christine Holtkamp, choltkamp@sp.nl ●

Buitenland

SP stemt in met uitbreiding Europese Unie

Het Europees Parlement stemde op 9 april in Straatsburg in overgrote meerderheid in met de uitbreiding van de Europese Unie. Ook de SP stemde voor.

Volgens SP-Europarlementariër Erik Meijer bestaan er volop argumenten om de tien landen die willen toetreden tot de EU, daarvoor af te wijzen. Sommige landen zoals Slowakije, Hongarije en Roemenië discrimineren de daar wonende grote Roma-bevolkingsgroep. Over Hongarije en Cyprus wordt geklaagd wegens achterstelling van homoseksuelen. Polen wil de vrijheid behouden om vrouwen ten eeuwigden dage het recht op abortus te ontzeggen. Estland en Letland hebben geprobeerd hun grote Russische minderheid gelijke rechten te onthouden. Cyprus zou de EU kunnen meertrekken in een oorlog tegen Turkije. En vanuit de huidige lidstaten wordt geklaagd over corruptie, arbeidsmigratie en hoge kosten van hulpfondsen.

Wij moeten niet beter dan de mensen zélf willen weten wat goed voor hen is

'Een minstens even belangrijk argument tegen de uitbreiding vind ik,' zegt Erik Meijer, 'dat deze landen worden onderworpen aan een neoliberale Europese wetgeving. Dat ook daar onder druk van Europa de publieke dienstverlening wordt afgebroken en dat grote delen van de bevolking worden veroordeeld tot een langdurige

voortzetting van armoede die de laatste tien jaar ontstaan is. Toch zijn het de inwoners van die landen, en niemand anders, die zelf moeten uitmaken of ze bij de EU willen horen. Overall, behalve op Cyprus, kunnen ze zich daarover uitspreken in een referendum. De SP wil ze dat recht niet afnemen om onszelf te beschermen of door beter dan zichzelf te willen weten wat goed voor hen is.'

Slowakije: vat vol problemen

Bijzondere zorg heeft Erik Meijer over Slowakije. Meijer is als lid van de Slowakije-delegatie van het Europees Parlement nauw betrokken geweest bij de voorbereidingen voor toetreding van dat land en kent de problemen die er spelen tot in detail. 'Slowakije is het toneel van instabiele politieke partijen die opkomen en verdwijnen. De economie is grotendeels ingestort, het oosten van het land kent een enorme werkloosheid en opeenvolgende regeringen weigeren om het ontrecht tegen leden van nationale minderheden ongedaan te maken. De nieuwe provincie-indeling houdt op geen enkele wijze rekening met het feit dat de zuidrand van Slowakije Hongaarsstalig is en dat de meeste mensen daar graag bestuur en onderwijs in

die taal willen hebben. De dorpen in het oosten hebben in meerderheid een Roma-bevolking, maar worden bestuurd door een Slowaakse elite, die vindt dat praktische zaken als straatverlichting en waterleiding er alleen voor henzelf zijn. Met de komst van Slowakije importeert de EU ook de milieuproblemen van kerncentrales en de Donau-stuwdam. Toch is in het intern verdeelde Slowa-

kije de toetreding tot de EU veel minder omstreken dan in de buurlanden Polen en Tsjechië, waar in een referendum de meerderheid straks misschien tegenstemt. Men verwacht blijkbaar verbetering door de toetreding tot de Europese Unie. 'Ik respecteer hun keuze,' aldus Meijer in het Europees Parlement, 'maar het zal me niet verbazen als zij teleurgesteld zullen worden.' ●

Vreugde en vragen na de val van Bagdad

'De vreugde van de mensen in de straten van Bagdad vervult iederéén met vreugde,' aldus Jan Marijnissen in zijn eerste reactie op 9 april op de verovering van de Iraakse hoofdstad.

'De prijs van de Amerikaans-Britse oorlog is hoog. Vele duizenden doden en gewonden; veel menselijk leed; een geruïneerd land met water- en voedseltekorten in de steden; een machtsvacuüm waarvan nog niemand weet hoe, wanneer en door wie het gevuld zal worden; en een internationale gemeenschap die tot op het bot verdeeld was en is.

De SP wees en wijst deze oorlog af, omdat er geen rechtsgrond voor was en is, omdat hij ontzettend veel risico's inhield en -houdt voor de bevolking van Irak en de regio, omdat een zogenaamde 'preventieve oorlog' een levensgevaarlijk precedent vormt, omdat er nog alter-

natieven voorhanden waren in de vorm van het doorgaan met de wapeninspecties, het aanpakken van het regime in plaats van de bevolking en het steunen van de oppositie. Behalve het lijden en de vreugde van de Iraakse bevolking zit er ook een andere, mondiale kant aan de oorlog. Wat is de werkelijke en volledige agenda van Bush en zijn regering? Het herscheppen van de wereld naar Amerikaans voorbeeld en met de oorlog als middel, zoals sommigen in en rond de Amerikaanse regering bepleiten? Als dat zo is, markeert *de dag van de vreugde* van de Iraaketen niet het sluitstuk maar het begin van nog meer soortgelijke oorlogen. ●

'VN gedegradeerd van humanitaire h

Internationale regels moeten nageleefd worden.' Dat was – en is – de overtuiging van Ritter en tevens zijn drijfveer om aan de slag te gaan als wapeninspecteur. Hij stond bekend als een van de strengste inspecteurs. 'Maar,' zegt Ritter, 'alle partijen moeten zich aan die regels houden, zowel Irak als de supermacht Amerika.' In 1998 nam hij ontslag. 'Allereerst als protest tegen de Iraakse tegenwerking om te voldoen aan de eisen van de VN. Maar ook uit protest over het falen van de VN en vanwege de Amerikaanse inmenging in de Verenigde Naties. We moeten regels volgen of we moeten ze veranderen. Maar we moeten regels niet omzeilen. Want dan krijg je situaties waarin je je buurman kunt opknopen aan de boom in de achtertuin en zijn we terug in de Middeleeuwen. Het internationale recht moet criminelen als Saddam Hoessein vervolgen voor hun misdaden. Maar door deze oorlog zijn het de Amerikanen die het internationale recht hebben geschonden, en niet Irak.'

Volgens Ritter is de oorlog in Irak in strijd met het VN-handvest en met de regels in het internationale recht. De Amerikanen hebben de oorlog altijd gerechtvaardigd door te stellen dat Saddam Hoessein massavernietigingswapens heeft en daardoor een bedreiging vormt voor de Amerikaanse en internationale veiligheid. Ritter: 'Amerika zou

Op uitnodiging van SP-Kamerlid Harry van Bommel was Scott Ritter van 8 tot 10 april in Nederland om te spreken over de oorlog in Irak en het buitenlandbeleid van VS. Ritter vocht als Amerikaans marinier in de Golfoorlog van 1991 en was vervolgens tot 1998 VN-wapeninspecteur in Irak. Inmiddels is hij een erkend tegenstander van het buitenlandbeleid van de VS. Voor Spanning bezocht Niels de Heij, student Politicologie en bestuurslid van afdeling Utrecht de discussie van Ritter met Mient Jan Faber van het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) en Harry van Bommel in de Lutherse Kerk in Utrecht. Een verslag.

op kleine schaal wat chemicaliën of gevaarlijke wapens kunnen vinden. Maar ze zullen niks vinden waarmee ze hun oorlog kunnen rechtvaardigen! En tot nu toe hebben ze ook niks gevonden. Daarom zie je ook dat Amerika de legitimiteit probeert om te zetten van een oorlog voor ontwapening naar een bevrijdingsoorlog.'

'Wake up world. De VS stoppen niet na Irak!'

Volgens Ritter is de werkelijke reden voor de oorlog overduidelijk het vestigen van een Amerikaanse hegemonie. 'Wake up world! De VS zal niet stoppen totdat de Amerikaanse ideologie is verspreid over de wereld.' Volgens hem bestaan er al lang plannen, gemaakt door conservatieve denktanks onder leiding

van sleutelfiguren uit de Bush-regering zoals Cheney, Rumsfeld en Wolfowitz, om in het hele Midden-Oosten regeringen te plaatsen waarmee de VS goede zaken kunnen doen. 'Deze roadmaps zijn terug te vinden in regeringsplannen als de National Security Strategy en de Patriot Act waarin gesteld wordt dat Amerika de enig overgebleven supermacht is en dat ze niet zal tolereren dat andere landen ook maar in de buurt komen van deze positie.' Met die 'andere landen' wordt China bedoeld. Volgens Midden-Oostenkenners als politicoloog Paul Aarts is de hegemoniale strategie van Amerika gericht op het bemachtigen van olie om hiermee onder andere in de toekomst grip te houden op China. Volgens Aarts haalt China nu slechts een klein

deel van haar olie uit het Midden-Oosten, maar zal dat oplopen tot 70 procent zodra één op de tien Chinezen auto gaat rijden. Ritter erkent dit: 'China is een belangrijk opkomende macht in de wereld en we kunnen in de toekomst een nieuwe wapenwedloop verwachten met China.'

'Over tien jaar verlaten de VS Irak met de staart tussen de benen'

Amerika houdt de wereld voor dat de oorlog voorbij is zodra Saddam geen machtsbasis meer heeft. Maar volgens Ritter gaat de oorlog nooit voorbij. 'Het Iraakse volk wil vrij van Saddam leven, maar zal een Amerikaanse bezetting ook niet accepteren. Wolfowitz heeft al gezegd dat Amerika zeker twee jaar in

tot leverancier ulp'

Irak zal blijven. Het grootste probleem zal voor Amerika zijn om het Iraakse volk te controleren. Amerika geeft geen reet om het Iraakse volk! Ze willen Irak bezetten en er de Amerikaanse macht vestigen. Je kunt Irak bezetten maar over tien jaar komt de Baath partij vanzelf terug en zullen de VS met hun staart tussen de benen Irak moeten verlaten. Net zoals dat de Amerikanen zal gebeuren in Afghanistan en net zoals het de Russen is overkomen in Afghanistan. De Baath-partij heeft zo lang de macht gehad dat het Iraakse volk niets anders gewend is. En juist omdat dit regime zo diep geworteld zit in Irak moet verandering van binnenuit gerealiseerd worden en kan die het Iraakse volk niet opgedrongen worden.'

Het vooruitzicht dat Ritter schetst over de Amerikaanse plannen na Irak zoals die omschreven zijn in de *roadmaps* is ronduit onthutsend. 'Amerika zal z'n troepen aanvullen tot 500.000 manschappen. Deze manschappen zullen niet naar huis gaan zonder de grenzen van Israël veilig te stellen. De VS zal de gespannen verhouding met Syrië verder laten escaleren en Libanon verantwoordelijk houden voor haar steun aan Hezbollah. Vervolgens zullen stappen worden ondernomen om Iran en Noord-Korea, de As van het Kwaad, aan te pakken.' Als antwoord op de vraag waarom hij

Foto: Herman Beekers / SP

zo zeker is van zijn zaak zegt Ritter: 'De Bush-regering zei vorig jaar al dat ze Irak zou binnenvallen. Ik was ervan overtuigd dat ze deze plannen inderdaad zouden gaan uitvoeren. Ik ben naar de NAVO geweest om ze hiervan te overtuigen maar daar kon men het niet geloven. Nu is het zo ver en heeft de Bush-regering zich aan z'n woord gehouden. Waarom zouden we nu dan ook niet geloven dat ze van plan zijn de regio te beheersen, te beginnen met Syrië en Iran?'

'Waarom is Saddam niet aangeklaagd bij het Internationale Gerechtshof?'

'Sadam Hoessein is een tiran; hij is een dictator en verdachte van schendingen van de mensenrechten. Maar waarom heeft het Internationale Gerechtshof in Den Haag geen aanklacht

ingediend tegen hem en zijn regering? De dag dat de VN de Verenigde Staten kunnen beïnvloeden is voorbij. De VN is gedegradeerd tot facilitator van humanitaire hulp na Amerikaanse oorlogen.' Harry van Bommel is het eens met deze conclusie van Ritter, maar stelt ook dat er gesproken moet worden over hoe de VN zijn functie kan terug krijgen. Volgens Ritter is er een gat geslagen in de dijk van het internationale recht door het optreden van Amerika. De wereldgemeenschap moet haar vinger in het gat steken, deze dijk repareren en zo de VN haar functie teruggeven.

'Nederland moet duidelijk zijn, en de steun aan de VS intrekken'

Over de Nederlandse regering stelt Ritter: 'Het Nederlandse volk is óók in oorlog met Irak omdat de Nederlandse regering

zich niet duidelijk heeft uitgesproken tegen de oorlog. En pas als je de straat op gaat en je stem laat horen ben je tegen de oorlog.' Ritter betitelt het Amerikaanse volk als 'consumenten die gestopt zijn burgers te zijn'. Hij geeft regelmatig lezingen in Amerika voor een publiek van meer dan duizend personen. 'Deze mensen komen en luisteren, gaan vervolgens naar huis en doen niks!' Er wordt volgens hem in Amerika veel gepraat over vrede en er is veel kritiek op Bush. 'Maar als je vrede wilt, zul je je moeten laten horen, je moet vechten, je moet strijden voor vrede! Maar het Amerikaanse volk doet niks. Dat is pure lafheid. Het is mogelijk om tegen de oorlog te zijn en niet anti-Amerikaans. Je bent pas een goede vriend als je je vriend niet dronken achter het stuur laat zitten; wij hebben een dronken bestuurder in het Witte Huis en die moet aangesproken worden op zijn gedrag!'

'Nederland is nu één van de 44 landen die Bush noemt in zijn lijst van coalitiepartners. Nederland moet duidelijk zijn en die steun intrekken; dan zullen er meer landen volgen en is Amerika uiteindelijk alleen over. Want ook Blair zal de VS uiteindelijk niet steunen in hun plannen met de wereld.'

Meer over de visie van Scott Ritter is te lezen in zijn boek: 'Oorlog tegen Irak; wat George W. Bush ons niet vertelt.' ●

'Bos en Balkenende blameren zich'

'De fractieleiders van het CDA en de PvdA hebben zich gediskwalificeerd door vanaf 22 januari de formatie te rekken, nog eens te rekken en nog eens te rekken: eerst tot de verkiezingen voor de Provinciale Staten, toen gaf de oorlog weer aanleiding tot vertraging en toen weer de uitkomst van een doorrekening van het CPB. Nu stellen de heren dat er geen sprake is van onderling vertrouwen. Dat is wel erg laat om daar nu pas achter te komen. Het CPB-rapport

De poging van CDA en PvdA om een kabinet te vormen is op 10 april stukgelopen. 'De chemie was onvoldoende. Er was onvoldoende vertrouwen om de maatregelen te nemen die nodig waren,' aldus CDA-leider Balkenende. Zijn PvdA-collega Bos: 'We hebben tweeëneenhalve maand voor niets zitten praten en zijn voor de gek gehouden.' Volgens Jan Marijnissen, in zijn reactie direct na het stuklopen van de onderhandelingen, blameren zowel Bos als Balkenende zich.

gaf een dramatisch slecht resultaat van wat de heren hadden uitgebreed. Beide heren stemden in met een bezuiniging van 20 miljard euro (inclusief een miljarden lastenverzwaring),

bezuinigingen die een dramatische slechte uitwerking zouden hebben op zorg, onderwijs en al datgene waar het in de laatste verkiezingen over ging, en ook op de werkgelegenheid en de in-

komens. Tweeëneenhalve maand is nu weggegooid, terwijl het land al een jaar niet meer fatsoenlijk wordt bestuurd. Een voortzetting van Balkenende-I (met de LPF) is door het CDA en de VVD eerder als ongeloofwaardig getypeerd. En D66 wil niet. Balkenende en Bos zwijgen nu nog in alle talen over hoe het nu verder moet. Dat kan niet lang meer duren. Op korte termijn moet duidelijk worden of er snel weer verkiezingen (de derde in één jaar!) nodig zijn.'

Cursus afdelingsfinanciën niet vrijblijvend

Op drie plaatsen verspreid over het land wordt in de maand juni de cursus Lokale financiën en politiek rendement gehouden. De cursus is bestemd voor de penningmeesters van de afdelingen en is niet vrijblijvend. 'We verwachten echt mensen van alle afdelingen,' licht scholingscoördinator Rosita van Gijlswijk toe. 'De verantwoording van wat we als partij allemaal doen met het geld van onze leden, moeten we heel serieus nemen. Dat geldt ook voor de

middelen die via de afdelingen lopen. Daarbij gaat het niet alleen om de boekhoudkundige verantwoording, maar vooral ook om de politieke. Hoe zorgen we ervoor dat ons geld een optimaal politiek rendement oplevert? Daarover willen we het met alle afdelingen hebben.'

De cursus wordt gegeven op 12 juni in Zwolle, op 19 juni in Eindhoven en op 26 juni in Rotterdam. Mocht de penningmeester van een afdeling echt niet in staat zijn één van de

bijeenkomsten bij te wonen, dan wordt de afdelingsvoorzitter verwacht. Van Gijlswijk: 'Ook vertegenwoordigers van afdelingen in oprichting zijn welkom. Die dragen nu nog geen financiële verantwoordelijkheid, maar gaan dat binnenkort wel doen. Het is heel verstandig dat ze zich daarop goed voorbereiden.' Opgeven voor de cursus kan via studiecentrum@sp.nl Meer informatie krijg je bij Rosita van Gijlswijk, (010) 243 55 64.

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vijfde jaargang nummer 5, 22 mei 2003

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Het **kan** weer en het **moet** weer
actie tegen de huurverhoging

**Tiny Kox maakt
balans op**

Scholing opzetten voor nieuwe leden

hoe doe je dat?

Superstaat Europa
komt razendsnel dichterbij

**NEE tegen Nederlandse deelname
stabilisatiemacht Irak onder VS-leiding**

Niet weg hoor!

Vanaf 24 mei hebben we een nieuw takenpakket voor ons allemaal klaarliggen, als gevolg van de besluiten van ons 12de congres. Vanaf dan hebben we ook een nieuw Partijbestuur, met daarin een heleboel nieuwe gezichten. We krijgen ook een sterk vernieuwd dagelijks bestuur. Ik zal daar voor het eerst sinds jaren geen deel van uitmaken. Er treedt een nieuwe algemeen secretaris aan, die de dagelijkse leiding van de partij van mij overneemt – en daarmee de leukste baan die er in de SP bestaat. Toch sta ik mijn plek met plezier af want ik ben erg voor vernieuwing op een moment dat het ons zo goed gaat. Ik vertrek als algemeen secretaris, maar ik ben zeker niet weg! Ik verhuis van het hoofdkantoor in Rotterdam naar het Binnenhof in Den Haag waar ik onze nieuwe fractie in de Eerste Kamer, die 26 mei wordt gekozen door de leden van Provinciale Staten, mag gaan leiden. Een mooie uitdaging, vind ik. Er zal overigens tijd overblijven om me op andere manieren behulpzaam te maken in de SP, bijvoorbeeld voor scholing, opleiding en onderzoek. Ik zal me niet vervelen.

Rest me om vanaf deze plek iedereen te bedanken met wie ik in de afgelopen jaren heb mogen samenwerken als partijsecretaris. Ongelogen waar: het was een hele eer en een groot genoegen. Dankjewel daarvoor.

Tiny Kox was algemeen secretaris van de SP

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies. De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010) 243 55 55. Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Agenda

Congres

24 mei Amersfoort

Landelijke SP-ouderendag

7 juni Utrecht

Cursus Lokale financiën en politiek rendement

12 juni Zwolle

19 juni Eindhoven

26 juni Rotterdam

Partijraad

14 juni Amersfoort

Zomerschool, Paasheuvel Vierhouten

17 t/m 20 juli

14 t/m 17 augustus

21 t/m 24 augustus

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl

Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres:

Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam

telefoon (010) 243 55 31

fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Laat huisarts in basispakket

Door Agnes Kant in het Algemeen dagblad van 22 april

Volgens VVD'er Wiegel, aanvoerder van de commercieel werkende zorgverzekeraars moet de politiek kiezen: of wachtlijsten of eigen bijdragen en een kleiner pakket. Agnes Kant dient hem van repliek: er zijn meer keuzes mogelijk.

Code 03/15

Waarom socialisten geloven in spoken

Lezing van Ronald van Raak op 29 april voor het Studium Generale van de Universiteit Utrecht

'Een spook waart door Europa – het spook van het communisme,' schreef Marx in 1848 als begin van zijn Communistisch Manifest. De morele boodschap van het Manifest: het belang dat het stelt in de gelijkheidwaardigheid van mensen en in een fatsoenlijke samenleving, is nog even actueel als toen.

Code 03/16

Een mislukking van Paars geknutsel in het Europees Parlement

Door Erik Meijer 25 april 2003 in De Staatscourant

In de Tweede Kamer zijn SP en GroenLinks elkaars naaste burens. In het EP gaat dat anders: de groenen hebben er welbewust voor gekozen om de allerbeste verdedigers van de huidige Europese Unie te worden, inclusief de centralistische kenmerken van een superstaat zoals een gezamenlijke buitenlandse en defensiepolitiek...

Code 03/17

Overheid moet kweek softdrugs controleren

Door Jan de Wit in De Volkskrant van 2 mei

Het nieuwe kabinet moet legalisering van softdrugs in het regeerakkoord opnemen en de overheid moet de productie en distributie uit handen van criminelen halen.

Code 03/18

Provincie kan beter afgeschaft worden

Door Jolanda Gooiker in de Haagsche Courant van 5 mei

De provincie kan beter afgeschaft worden en vervangen door kleinere regio's die dichter bij de mensen staan én natuurlijk democratisch gekozen worden.

Code 03/19

Digitaal de wijk in

'Digitaal de wijk in gaan,' noemt de Arnhemse SP-fractievoorzitter Gerrie Elfrink de discussie die hij gestart is op de site van voetbalclub Vitesse. De SP ziet niets in een reddingsplan van de Arnhemse sportwethouder, maar heeft wel ideeën over

hoe Vitesse kan blijven bestaan. In een uitgebreid verhaal lichtte Elfrink die ideeën toe op de site, waarna een discussie startte die meer dan driehonderd reacties opleverde en door duizenden mensen is gelezen. 'Wij doen niet mee aan het populisme van sommige partijen die zeggen dat ze achter elk plan staan dat Vitesse overeind houdt. Dan heb je uit te leggen wat je wél wilt, en dat hebben we gedaan.' Het bijhouden van de discussie kost veel tijd. Elfrink: 'Je moet op

elke vraag antwoord geven en steeds snel reageren. Maar het levert ook heel wat op. De supporters die wat verder kijken, bezien de SP inmiddels heel wat positiever en voor heel veel mensen is duidelijk geworden dat de SP zich grondiger verdiept heeft in de kwestie dan de

andere partijen. De discussie wordt nauwlettend in de gaten gehouden door de media, de politiek en de ambtenaren. En inmiddels is ook de wethouder aan het opschuiven in onze richting.'

De discussie te vinden via de site van de afdeling Arnhem.

Kamerbezetting tegen kamernood

Negen activisten van ROOD hebben op 8 mei een uur lang de kamer van de Tilburgse wethouder Hamming bezet uit protest tegen het uitblijven van maatregelen om de woning- en kamernood in te dammen. Tilburg kent een wachtlijst van 3500 jongeren op een bestand van 1500 kamers en daardoor een wachttijd van anderhalf tot twee jaar. In het gesprek dat volgde zegde de wethouder toe dat op zeer korte termijn een overzicht komt van wat er reeds gerealiseerd is en wat er in de toekomst verwacht kan worden op het gebied van jongeren-, studenten- en starterswoningen. Naar aanleiding daarvan zal een vervolgesprek plaatsvinden.

Wereldvreemde burgemeester

Gemeenteambtenaren die tegen de afspraken in hun auto's parkeren op plaatsen die bestemd zijn voor de bewoners van de appartementen boven het gemeentehuis. Dat vraagt om actie. En dus schreef de SP in Swalmen een brief naar de gemeenteraad en plaatste ze een verbodente-parkerenbord in de vorm van een tomaat. De burge-

meester liet duidelijk blijken dat hij nog niet gewend is aan ludieke SP-acties. 'Ik vind nooit wat van de SP, een partij die mensen misbruikt voor haar eigen politieke propaganda, dus ook nu niet,' luidde zijn bitse reactie in de krant. Reactie van de Swalmense SP: 'Geen beter argument voor een gekozen burgemeester dan Denie zelf.'

Laatste autorally!

'Geen gescheur voor mijn deur', riepen tientallen opvallende SP-posters langs de route van de autorally die op 26 april gehouden werd over de smalle wegen van de Zeeuwse gemeente Hulst. Al jaren is de rally een doorn in het oog van de aanwonenden, die er veel overlast van ondervinden en een dag lang hun huizen nauwelijks uit kunnen. Na een dodelijk ongeval in 2002 was het ook dit jaar weer raak met een ongeluk waarbij twee gewonden vielen. Voor de SP in Zeeuws-Vlaanderen is het duidelijk: nu al starten de acties die ervoor moeten zorgen dat de rally van 2003 de allerlaatste was.

De berg moet blijven

De steenberg van de voormalige Oranje Nassaumijn IV moet blijven. Dat is de inzet van een actie in de Heerlense wijk Heksenberg die enthousiast ondersteund wordt door de SP. De berg, de laatste van de hele Mijnstreek die nog in zijn oorspronkelijke staat bewaard is gebleven, wordt bedreigd door het bedrijf Sigrano dat afgra-

ving van de steenberg eist om het daaronder liggende zilverzand te kunnen exploiteren. Omwonenden en SP vrezen dat de provincie de afgravingsvergunning wel wil afgeven. Met acties en met een voorstel van SP-wethouder Riet de Wit om de berg de status te geven van industrieel monument, geven ze tegengas.

Milieu en lokaal gezondheidsbeleid

De vorige Spanning schreef over het rapport *Milieu, stiefkindje van het lokale gezondheidsbeleid* van de Wetenschapswinkel Biologie van de Groningse universiteit. Het rapport is inmiddels online te lezen: op <http://www.rug.nl/wewi/dewetenschapswinkels/biologie/publicaties>

uit het land

Recht op speelruimte gerealiseerd

De Tilburgse gemeenteraad heeft ingestemd met de nota 'Ruimte voor buitenspelen', waarin een initiatiefvoorstel van de SP-fractie wordt uitgewerkt. De nota legt vast dat minimaal 7,2 vierkante meter per kind (iedereen onder de 19 jaar) aan formele speelruimte beschikbaar moet zijn. In de bestaande stad komt

een 'stand-still', wat inhoudt dat de beschikbare speelruimte niet mag afnemen door herstructureren of nieuwbouw. Uitgangspunt bij speelruimte in nieuwbouwplannen wordt de zogenaamde NUSO-richtlijn, die stelt dat drie procent van de ruimte bestemd moet worden voor spelende kinderen.

Gemeentekantoor belangrijker dan schoolgebouwen?

Wel geld voor een nieuw gemeentekantoor en tegelijkertijd verzochten dat de allerbeldste huisvesting van de scholen niet te veranderen is. Dat kan niet, vindt de SP in Vught. En dus verspreidt de kersverse afdeling momenteel een kleurrijke folder waarin ze zichzelf voorstelt en waarin

een kaart zit om te protesteren tegen de verkeerde prioriteit van de gemeente. Eerst investeren in fatsoenlijke schoolgebouwen, is daarbij de eis.

Kijkdoos als actiemiddel

De Bredase SP is er een warm voorstander van dat de gemeente bijdraagt aan de realisering van een *Huis der Kunsten*, een locatie waar kunstenaars welkom zijn voor opvoeringen, repetities en

exposities, en waar ze ondersteuning kunnen krijgen. Om het idee onder de aandacht te brengen, kwam ze met een creatief idee: een oproep aan de mensen om in een kijkdoos te laten zien wat er in het Huis der Kunsten zou kunnen en moeten gebeuren.

Investeren in onderhoud en toezicht in plaats van sloop!

De bewoners van de Delftse Poptahof zijn over het algemeen slecht geïnformeerd over de herstructureringsplannen voor de wijk. Verder zijn ze tevreden over hun woningen en over de voorzieningen in de wijk, en zijn ze boos over het gebrek aan toezicht. Dat blijkt uit een enquête die de Delftse SP hield onder 165 bewoners als reactie op de onrust die in de wijk was ontstaan over sloopplannen van gemeente en verhuurder. De SP concludeert dat er allereerst geïnvesteerd moet worden in

onderhoud en toezicht, en dat daardoor rigoureuze maatregelen als herstructurering wellicht niet nodig zijn. Als er toch gesloopt wordt, moet er een absolute terugkeergarantie komen in de eigen wijk voor mensen met een krappe beurs.

Op een bewonersavond die de afdeling organiseerde, is het comité *Bewoners Poptahof tegen Sloop* opgericht, dat samen met de SP de strijd aandiend tegen de nodeloze vernietiging van schaarse betaalbare huizen.

Vertwijfeling

Nog niet in de raad en nu al een wethouder tot vertwijfeling gebracht. Dat presteerde de SP-afdeling Didam. Scherpe kritiek op het gemeentebestuur – mede naar aanleiding van een vernietigend rapport van het ministerie van VROM over het Didamse ruimtelijke ordeningsbeleid – bracht de wethouder tot de verzuchting dat de SP 'het puur en alleen om hem gaat'. In een open brief legde afdelingsvoorzitter Wim van Hal uit hoe het echt zit. 'Het gaat de SP niet om de persoon, maar om de wethouder ruimtelijke ordening die er een zootje van maakt betreffende de regels van vergunningen en de controle daarop.'

Dongen overhandigt eerste steen sociale volkshuisvesting

De feestelijke oplevering van 82 dure woningen in het Dongense Rosariopark was voor de plaatselijke SP-afdeling aanleiding om te protesteren tegen het uitblijven van eerder beloofde sociale nieuwbouw. De Dongense SP eist dat minstens een kwart van de nieuwbouw uit betaalbare woningen moet bestaan. Met een spandoek 'CDA-VPD-VVD: bouwen voor de rijken' en de overhandiging van een symbolische 'eerste steen voor de sociale volkshuisvesting' aan de volkshuisvestingwethouder werd de eis kracht bijgezet.

De opinie

Ons land is de afgelopen jaren een oorlog 'ingerommeld', de oorlog tegen drugs. Nederland heeft zelfs militaire bases op Aruba en Curaçao aan de VS beschikbaar gesteld voor het tegengaan van cocaïnesmokkel. Zo is er dus letterlijk sprake van een *war on drugs*: ook ons leger wordt erbij ingeschakeld. De *war on drugs* uit zich ook in de inhumane aanpak van de bolletjesslikkers, waarvan iedereen weet dat die maar een miniem aandeel in de cocaïnesmokkel hebben, en in het op dubieuze rechtsgronden uitleveren van Nederlanders die verdacht zijn van XTC-handel met de VS. Kortom, de inzet om het verbod op drugs te handhaven wordt steeds hoger, zonder dat er trouwens een fatsoenlijk politiek debat over is gevoerd.

De *war on drugs* waarin Nederland verzeild is, roept twee vragen op. Waarom deze aanpak en is hij effectief? Waarom sluiten we eigenlijk Jacob, die heroïne gebruikt, op? Omdat wij vinden dat de heroïne slecht is voor zijn gezondheid. Toch valt dat alleszins mee. De gezondheid van Jacob wordt veel eerder bedreigd door de illegale levenswijze die hij erop na moet houden, waardoor hij meer kans heeft op besmetting met aids, hepatitis of tbc. In de media wordt het aantal doden door drugs breeduit vermeld. Maar het aantal mensen dat overlijdt als direct gevolg van alcoholgebruik ligt twaalf maal hoger dan het aantal drugsdoden. En het aantal doden als gevolg van tabaksgebruik zelfs 133 maal hoger. Alcohol en tabak zijn legale middelen.

Toont dit nu juist niet het nut van het verbod aan? Nee. Im-

Drugs uit het strafrecht!

Strafrechtelijk optreden tegen harddrugs is een doodlopende weg, betogen de schrijvers van onderstaande opinie. Wil je erop reageren? Spanning plaatst je mening graag.

mers, in de coffeeshop kun je al jarenlang softdrugs kopen. Toch verschilt het gebruik ervan nauwelijks met dat in de ons omringende landen, waar de verkoop wel verboden is. Dat iemand met een pintje op gezellig is maar iemand met een pil in zijn mik in overtreding, is vooral cultureel bepaald en heeft met volksgezondheid niets te maken. Nu sluiten we Jacob meestal niet op wegens het gebruik van heroïne maar bijna altijd voor de criminele activiteiten, die nodig zijn voor het verkrijgen ervan. Wat ons brengt bij de belangrijkste vraag. Is toepassen van het strafrecht effectief bij de bestrijding van drugs? Ook hierop kan het antwoord slechts een volmondig *nee* zijn. Ondanks alle inspanningen zijn coke, XTC of wat dan ook moeiteloos te verkrijgen. Zelfs in de gevangenis! De poging het drugsgebruik uit te bannen met inzet van het strafrecht kent zelfs nadelige gevolgen die veel groter zijn dan de vermeende bedreiging van de volksgezondheid. Want ondanks alle justitiële inspanningen verdienen criminele organisaties vele miljarden verdiend met de illegale handel. Hoe ijveriger de vervolging van productie en handel werd, hoe vakkundiger en on-grijpbaarder de criminele organisaties. Zestig procent van de

strafzaken is inmiddels drugsgerelateerd maar er is nog geen deukje in de criminele infrastructuur geslagen, terwijl daarentegen het justitiële apparaat volledig dreigt te verstoppelen. Kortom, de weg van het strafrecht is een doodlopende weg. Wat dan wel? Haal de drugs uit het strafrecht! Reguleer als overheid de markt en laat dit niet aan de misdaad over. Te denken valt aan uitbreiding van het experiment met heroïneverstrekking, binnenlandse teelt van hennep voor levering aan

de coffeeshops en een goede regeling voor productie en verkoop van drugs voor recreatieve gebruikers via speciale staatswinkels. Natuurlijk zijn er verdragen waar Nederland aan gebonden is die dit verbieden. Maar deze kunnen gewijzigd en opgezegd worden. Steeds meer landen ervaren dat verbieden meer nadelen dan voordelen oplevert en Nederland staat wat dat betreft lang niet zo alleen als men ons altijd wil doen geloven. Het is een lange weg, maar de discussie moet in ieder geval gevoerd worden. In een open debat met rationele argumenten en zonder valse sentimenten.

Remine Alberts
Hans Bakker

Roze thema-afdeling leidt tot verwarring

Het instellen van landelijke thema-afdelingen voor SP-leden is een goed voorstel. Het voorstel voor een thema-afdeling rond homoseksualiteit past echter niet in voorstel 18 van *Nieuwe kansen grijpen*, en leidt tot versnippering van de SP. We hebben dit al eens eerder meegemaakt in de PvdA en de CPN en zien gebeuren in de PSP. We willen erop attenderen dat de protestants-christelijke, katholieke, humanistische, narcistische, rooie vrouwen, femsoc vrouwen, homo- en lesbische werkgroepen niet hebben bijgedragen tot grote

socialistische partijen, maar eerder tot verwarring en belangenbehartiging binnen die partijen. Er is nu naast de sociaal-democratie, de christen-democratie en het liberalisme behoefte aan een socialistische partij, de SP zonder toeters en bellen. Gewoon rood. Wanneer we praten met SP-leden zijn we niet geïnteresseerd in hun geloof, seksuele voorkeur, vrouw zijn enzovoort, maar wel in de problemen die ze ervaren en in mogelijke oplossingen.
Erna Kick -Vonk
Theo Kick

Scheidend SP-secretaris Tiny Kox:

'We kunnen voortbouwen op een stevig fundament dat we de afgelopen jaren gelegd hebben'

'Juist nu het zo goed gaat met de hele partij is het een geschikt moment om te vernieuwen,' lichte algemeen secretaris van de SP, Tiny Kox, in de Tribune van oktober 2002 zijn besluit toe om zich niet herkiesbaar te stellen. Als algemeen secretaris is Kox jarenlang verantwoordelijk geweest voor de dagelijkse leiding van de partij en heeft hij een uitermate belangrijk aandeel gehad in de positieve ontwikkeling van de SP.

Op verzoek van Spanning maakt hij de balans op.

Ons streven om een betere maatschappij te helpen bouwen, maakte het nodig dat we een sterkere partij werden dan we waren, zo stelden we vast op ons 8de congres op 1 mei 1999 in Nijmegen. Nu, vier jaar later, zijn we een stuk verder: van 25.000 leden zijn we gegroeid naar 41.000, van ruim 300.000 kiezers en 5 zetels in de Tweede Kamer naar meer dan 600.000 stemmers en 9 zetels. In ledental en Kamerzetels zijn we de vierde partij van het land geworden. We zijn in Provinciale Staten gegroeid van 19 naar 38 zetels,

in de Eerste Kamer van 1 toen naar 4 zo meteen, en we zitten nu in het Europees Parlement. Niet overal gaat het voorspoedig. Ons zeteltal in de gemeenteraden is bij de afgelopen verkiezingen zowat gelijk gebleven, terwijl we op stevige groei hadden gerekend. Op het 12de congres moeten we maatregelen nemen om snel sterkere afdelingen te krijgen, beter opgeleide mensen, meer en breder activisme. Dat zal ons nieuwe kansen geven bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen in 2006. In enkele tientallen plaat-

sen wordt al hard gewerkt aan het opzetten van nieuwe partijafdelingen. Dat is hoopvol, maar ook hard nodig. De mensen verwachten terecht veel van ons.

Ideologisch zijn we een sterkere partij geworden. We hoeven geen theorieën van anderen te lenen maar hebben onze eigen kijk op de samenleving geformuleerd. 'Heel de mens', uit december 1999, is een bijzonder document, waar we nog veel plezier van zullen hebben. Dat bleek al bij het maken van ons actieprogramma 'Eerste weg links', dat nu haalbare en betaalbare politieke alternatieven levert op de korte termijn, in lijn met de lange termijnvisie van 'Heel de mens'. Jan Marijnissen liet in 'De laatste oorlog', 'Schrale rijkdom' en 'Nieuw optimisme' zien hoe we een steeds breder spectrum aan visie en voorstellen ontwikkelen. Andere publicaties, zoals over de uitverkoop van de publieke zaak, dragen bewijzen aan dat de samenleving beter sociaal en democratischer kan worden, dan nóg liberaler en egoïstischer.

Ons activisme is breder geworden. We spelen een rol van belang in de opbouw van een nieuwe vredesbeweging. Denk maar aan de tienduizenden die deelnamen aan de grootste vredesdemonstraties sinds tijden. Kijk ook naar onze campagnes tegen gasboringen in de Biesbosch en voor het beter beschermen van de Wadden. Festival Tomaat is ons culturele visitekaartje en moet op de derde zondag van september weer beter worden dan vorig jaar, met meer betrokkenheid van onze leden en afdelingen. Dat we dit soort grotere projecten aandurven, die enkele jaren de kans moeten krijgen om zich te ontwikkelen, laat ook zien dat we sterker worden. Kijk naar de Alternatieve Troonrede, die nu al een traditie begint te worden, net als de Rooie Reusprijs.

We slagen erin creatieve actie-methoden te ontwikkelen. Zoals de kopersstaking tegen multinational IKEA vanwege de spanning tussen haar vriendelijke imago en de verdenking van kinderarbeid. Het bedrijf moest strengere accountantscontrole toezeggen. We pakten Shell aan met automobilisten- en aandeelhoudersacties vanwege de giftige hoop bedrijfsblubber in de Biesbosch. We staan bij ABN-AMRO voor de deur en wijzen klanten op de banden van de bank met een bedrijf dat geld verdient aan clusterbommen. Dé Bank moest toezeggen dat ze haar belang in het omstreden bedrijf kwijt wil. We pakten AkzoNobel aan, dat wekelijks chloor over het spoor stuurt tus-

Andere plekken

Tiny Kox (50) was raadslid in Tilburg, hoofdredacteur van de Tribune en als algemeen secretaris belast met de dagelijkse leiding van de SP.

Op 24 mei neemt hij afscheid van die functie, maar niet van de SP. 'Ik barst van zin, energie en ideeën, en reken erop dat ik die op andere plekken in de SP zeker kwijt kan,' stelde hij in oktober 2002. Op één andere plek wordt hij in juni geïnstalleerd: als voorzitter van de SP Eerste-Kamerfractie.

sen Delfzijl, Hengelo en de Rijnmond. We stonden op de stoep van het bedrijf, van het ministerie van Milieu en van gemeentehuizen. Het helpt: vóór 2006 moet het gedaan zijn met het chloortransport. Met de campagne 'Pak de trein en de bus terug' zoeken we nieuwe methoden om mensen te mobiliseren tegen de uitverkoop van het openbaar vervoer. Veel mensen zijn het met ons eens. Dat is overigens geen garantie voor succes. Onze mobilisatiepoging van het publiek tegen de aanschaf van nieuwe JSF-bommenwerpers mislukte – vanwege de draai van 180 graden van de LPF na de verkiezingen van 2002, maar ook omdat we de boosheid van de burgers niet in concrete actie konden omzetten. Ook rondom de WAO en de sociale zekerheid is het hartstikke moeilijk echte beweging op gang te krijgen. We organiseerden picketlines voor de Tweede Kamer en stelden WAO'ers in staat om een virtueel zwartboek te schrijven voor

minister De Geus van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, maar kregen de vlam nog niet in de pan. We worden actiever als het om wonen en huren gaat. Dat moet ook want de tweedeling groeit snel op dat gebied. Hetzelfde geldt voor de zorg. Op dat terrein zijn we in de afgelopen jaren voor veel mensen hét politieke alternatief geworden, door onze voorstellen en onze vele acties.

Oude initiatieven, zoals het comité Asbestslachtoffers blijken succesvol te kunnen blijven; recent kondigde de regering een voorschotregeling aan op schade-uitkeringen van het Instituut Asbestslachtoffers. Nieuwe initiatieven als het SP-Ouderenplatform en ROOD, jongeren in de SP, zijn nog onvoldoende ontwikkeld. Dat heeft meer tijd nodig. De Rode Monumentendag op 1 mei vorig was een mooi initiatief van het Ouderenplatform. ROOD, dat sinds de start in 1999 op en neer ging, gaat de laatste tijd de goede kant op,

met acties rondom globalisering, oorlog en onderwijs. We werken aan een betere relatie met de vakbonden, zonder dat we ons door hen laten verleiden tot matiging van alleszins gerechtvaardigde eisen die werknemers stellen en die de vakbonden namens hen hoog in het vaandel zouden moeten hebben. Ook al lopen de visies van vakbondsleiding en SP dus nog vaak niet parallel, binnen de vakbond begint het besef te groeien dat de SP een betrouwbare bondgenoot is als het gaat om zaken als eerlijker delen van lusten en lasten en het beter beschermen van mensen die voor dit land de kost verdienen. In het buitenland worden we ook als sterkere partij gezien. Door onze uitslagen en door onze werkwijze. We worden gevraagd bij grote buitenlandse demonstraties en evenementen als het Europees Sociaal Forum tegen de voortgaande neoliberale globalisering en toenemende oorlogsdreigingen.

Op parlementair niveau worden we sterker. Kijk maar eens naar enkele opmerkelijke resultaten van het afgelopen jaar. De Kamer steunde onze oproep tegen de voorgenomen sluiting van verschillende kleine ziekenhuizen, waartegen door het comité Zorg voor Iedereen diverse protestacties werden opgezet. Een Kamermeerderheid steunde ons voorstel voor een parlementair onderzoek naar de resultaten van het Nederlandse integratiebeleid. Het nationale parlement stemde in met ons voorstel om tot een versnelde

evaluatie van het systeem van orgaandonatie te komen. Een voorstel om te komen tot een experiment met een reclamevrij jeugdblok op de publieke omroep kreeg de steun van een Kamermeerderheid. De Kamer wees ons voorstel om te komen tot een absoluut verbod op gasboringen in nationaal park de Biesbosch weliswaar af maar besloot wel tot een tienjarig moratorium. Naar aanleiding van vragen van onze fractie wordt de wachtgeldregeling voor ex-politici aangescherpt.

Veel werk wordt gedaan door onze leden en partijafdelingen. Zij hebben recht op én plicht tot meer scholing en opleiding. We kunnen niet zeggen dat we de mensen missen om ons werk goed te doen. We groeien harder dan welke partij ook. Maar om alle mensen die iets willen doen dat ook te laten doen, is een hele klus. Niemand wordt als socialist geboren. Dat vereist veel inzicht, veel inzet en veel doorzettingsvermogen. Wie 'Heel de mens' leest, ziet dat we veel pretenderen. Dan dienen we ook navenant te presteren. Dat is lang niet altijd makkelijk, maar absoluut noodzakelijk. Het gaat goed met onze partij. Maar voor zelfgenoegzaamheid is geen plek. De maatschappelijke onrechtvaardigheid en ongelijkheid neemt toe, in eigen land en wereldwijd. We zijn meer nodig dan ooit om tegenwicht te bieden en alternatieven aan te dragen. Ik vertrouw erop dat het ons lukt. ●

De lonen worden gematigd, in de sociale zekerheid gaat enorm gesnoeid worden, en ... de huren gaan fors méér omhoog dan de inflatie. Dus: actie.

Actie tegen de huurverhoging

Met de actie *Nul is genoeg* was de strijd tegen de huurverhoging in de jaren negentig een belangrijk thema voor de SP. De overheid had de financiële banden met de woningcorporaties verbroken en bood als alternatief voor de subsidies alle ruimte om extra huurinkomsten te realiseren. Jaar na jaar lag daardoor de huurverhoging voor veel mensen ver boven de inflatie. De SP reageerde met demonstraties, een landelijke volkspetitie, de bouw van een muur rond het huis van toenmalig staatssecretaris Tommel en heel veel plaatselijke acties. Mede door die inzet kwam er een eind aan de bovenmatige huurverhogingen. Ook werden er in heel wat plaatsen concrete successen geboekt rond het onderhoud van de woningen en de servicekosten. De afgelopen jaren is het front in de volkshuisvesting verschoven naar de woningnood en het behouden van betaalbare woningen. Die strijd moet de komende jaren vooral voortgezet worden, maar ook de huurverhoging zal tot veel terechte woede leiden en dus tot een roep om inzet van de SP. De voor tekenen van wat er in het regeerakkoord komt te staan, zijn

uiterst onheilspellend: PvdA en CDA waren het in hun gestrande formatiepoging al eens over extra huurverhogingen en minder huursubsidie, en van VVD-CDA-D66 is zeker niets beters te verwachten. Van de dringend noodzakelijke overheidsinvesteringen om verouderde sociale huurwoningen op te knappen en betaalbaar te houden zal niets terecht komen. Meer nog dan voorheen zullen het de huurders zijn op wie alles afgewenteld zal worden. En bovendien ligt ook dit jaar de huurverhoging voor veel mensen al duidelijk boven de inflatie.

Maximale verhoging vijf procent

Op 1 juli mogen de huren omhoog met drie tot vijf procent. Drie procent is de gemiddelde inflatie over de afgelopen vijf jaar. Een verhuurder die daarop gaat zitten, hoeft de verhoging niet te motiveren. Elke verhoging met méér dan drie procent is aan regels gebonden en moet gemotiveerd worden. Daarbij geldt het volgende:

- Ligt de oude kale huur tussen 0 en 52 procent van de

maximaal redelijke huur, dan mag de huurverhoging maximaal 5 procent zijn;

- Ligt de oude huur tussen 52 en 62 procent van de maximaal redelijke huur, dan is de verhoging maximaal 4,5 procent;
- Ligt de oude huur tussen 62 en 72 procent van de maximaal redelijke huur, dan is de verhoging maximaal 4 procent;
- Ligt de oude huur boven de 72 procent van de maximaal redelijke huur, dan is de verhoging maximaal 3 procent.

Wat de maximaal redelijke huur is, hangt af van het puntentotaal van de woning. Bij een verhoging van meer dan drie procent is de verhuurder verplicht een puntenoverzicht mee te sturen. Ook moet hij dan aangeven wat de onderhoudsplanning voor de woning is.

Voor woningcorporaties geldt verder nog een extra regel: de totale huursom van hun bezit mag maximaal met 3,4 procent stijgen. Voor particuliere verhuurders geldt zo'n maximum niet.

Onderhoudsklachten geen reden voor bezwaar tegen huurverhoging

Bezwaar maken tegen de huurverhoging kan tot zes weken na 1 juli. Het bezwaar moet ingediend worden bij de verhuurder, en belandt vervolgens bij de Huurcommissie. De mogelijk-

Informatie

Alle informatie over de regels rond huurverhoging en de formulieren om mee naar de Huurcommissie te stappen zijn te vinden op www.minvrom.nl en www.huurcommissie.nl. Even surfen en je vindt alles, ook de manier waarop je een papieren versie online kunt bestellen.

heid om daar de huurverhoging lager vastgesteld te krijgen, zijn niet erg groot. De situaties waarin de huurverhoging met succes aangevochten kan worden, zijn beperkt tot de volgende:

- De huurverhoging is hoger dan het maximaal toegestane percentage.
- De huur komt door de huurverhoging boven de maximale huurprijs.
- De huurverhoging is niet op de juiste manier aangekondigd, of bevat fouten.
- De huur is door de huurcommissie tijdelijk verlaagd omdat er ernstige onderhoudsgebreken zijn, die nog niet zijn verholpen.
- De puntentelling van de verhuurder bevat fouten, waardoor het percentage van de huurverhoging hoger is dan het maximaal toegestane percentage.
- Binnen 24 maanden vindt er meer dan twee maal een huurverhoging plaats terwijl er geen sprake is van woningverbetering.

Onderhoudsklachten zijn dus geen reden meer om de huurverhoging aan te vechten bij de Huurcommissie, maar kunnen wel – als ze ernstig zijn en als de verhuurder weigert ze te verhelpen – aangegrepen worden om een verzoek tot huurverlaging in te dienen bij de Huurcommissie. Dat is niet gebonden aan 1 juli, maar kan het hele jaar door.

Investerings in huuracties renderen!

In het verleden was het massaal indienen van bezwaarschriften bij de Huurcommissie een beproefde actievorm van de SP. Doordat er inmiddels 11 euro aan leges betaald moet worden voor elk bezwaarschrift, ligt de inzet van dit middel nu minder voor de hand. Wat kunnen afdelingen dan wel doen?

Peter Verschuren uit Groningen maakt deel uit van landelijke werkgroep Volkshuisvesting van de SP. Hij raadt afdelingen aan in ieder geval goed de stemming onder de huurders te gaan peilen. 'De marktwerking in de volkshuisvesting is de afgelopen jaren een steeds grotere tol gaan eisen. In combinatie met zaken als uitstel van noodzakelijk onderhoud en onzekerheid over sloop, zal er daardoor nu heel wat boosheid zijn over de huurverhoging. Afdelingen doen er erg goed aan daar onderzoek naar te doen. Wat ze er vervolgens mee kunnen doen, hangt af van wat er precies aan de hand is. De massale gang naar de Huurcommissie ligt inderdaad minder voor de hand. Maar een handtekeningenactie tegen de huurverhoging, een onderhoudsklachtenzwartboek of een actie om de verouderde verwarmingsketels te vervangen te krijgen kan ook heel zinvol zijn. Of neem de servicekosten: daarbij wordt nog steeds aangeroot door veel verhuurders. Mijn advies is: verdiep je in de huurverhoging. Zoek uit wat de regels zijn, en praat met huurders. Volkshuisvesting wordt echt een heel belangrijk strijdtoneel de komende jaren. Alle investeringen die je als afdeling doet om vertrouwd te raken op dit terrein, betalen zich royaal uit.'

Als concreet initiatief gaat de afdeling Groningen huursprekuren opzetten. Verschuren: 'In twee wijken gaan we enkele spreekuren houden, die we bekend maken met huis-aan-huisfolders waarin we vertellen dat iedereen welkom is met vragen over huren, woningonderhoud, servicekosten en huursubsidie. We zien het als een experiment. Blijkt dat er veel mensen komen en dat er zaken aangekaart worden waar we wat echt mee kunnen, dan gaan we het volgend jaar waarschijnlijk op grotere schaal doen.' ●

De grote 'Huur is te duur-muur' rond hethuis van staatssecretaris Tommel van Volkshuisvesting

Actie in Arnhem: 'Help, de huurder verzuipt'

Massale demonstratie op het Binnenhof, najaar 1993

'Er is een enorme behoefte aan informatie over

Spanning schreef er al vaker over: voor de verdere ontwikkeling van de SP is het van het grootste belang het enorme potentieel te benutten waarover we beschikken door de grote ledengroei van de afgelopen tijd. Eén van de middelen om die nieuwe leden goed kennis te laten maken met de SP – en andersom – is het organiseren van kennismakingscursussen. Scholingscoördinator Rosita van Gijlswijk over een aantal ervaringen die er inmiddels mee zijn opgedaan.

Waarom is het belangrijk juist nieuwe leden uit te nodigen voor een scholing?

'In de praktijk zie je, dat juist de nieuw toestromende leden het meest nieuwsgierig zijn naar de doelstellingen en ideologie van de partij waarvan zij deel zijn gaan uitmaken. Bovendien leren die nieuwe leden via de scholing ook de mogelijkheden kennen om actief te zijn. En dat is natuurlijk heel belangrijk voor de afdelingen.'

Hoe ziet een goede cursus voor nieuwe leden eruit? Is het verstandig de hele serie politieke basisvorming aan te bieden?

'Ik denk dat nieuwe leden schrikken als je ze meteen de hele serie politieke basisvorming aanbiedt. Die bestaat namelijk uit minimaal twaalf avonden. Nieuwe leden willen vooral kennismaken met de SP, landelijk én plaatselijk. En dat moet geen twaalf avonden duren. Ik denk dat een korte

kennismakingscursus van drie of vier delen goed aansluit op de informatiebehoefte van de nieuwe leden. Een cursus waarin centraal staan de ontwikkeling, de werkwijze en de ideologie van de SP.'

Wat weet je van afdelingen die cursussen geven voor nieuwe leden, en van hun ervaringen?

'Een aantal afdelingen is er al voortvarend mee aan de slag gegaan. Ervaringen waarover ik wat kan vertellen zijn opgedaan in Nijmegen, Amsterdam, Tilburg, Den Bosch, Groningen en Zwolle.'

In Nijmegen worden alle leden uitgenodigd om deel te nemen. De ervaring is dat vooral nieuwe leden zich aanmelden en mensen die betrokken zijn bij de nieuwe ledenwerkgroepen in het buitengebied van de afdeling. De cursus wordt in twee groepen en om de twee weken gegeven op zaterdag van 10.00 tot 14.00 uur. In vier bijeenkomsten worden alle twaalf boekjes

van de cursus politieke basisvorming behandeld. De thema's zijn onder andere de geschiedenis van de SP en het socialisme, actievoeren en ons beginselprogramma *Heel de Mens*. Er doen ongeveer dertig leden aan mee. In Zwolle is vorig jaar een cursus van drie avonden gegeven. Met ongeveer twintig leden per avond was die zeer geslaagd. De eerste avond ging over het ontstaan en de ontwikkeling van de SP, de tweede over de gemeenteraad en het duale stelsel, en de derde over het programma van de SP: *Heel de Mens*. De interesse van de leden was groot, daarom starten ze in 2003 opnieuw met de cursus.

In Tilburg heet de cursus Kaderscholing. In vier bijeenkomsten loop je door de geschiedenis en de werkwijze van de partij. In de eerste les wordt kort de structuur van de SP uitgelegd en heel belangrijk: de plaats die de afdeling daarin inneemt. Ook wordt aandacht besteed aan de vraag hoe de SP zich heeft ontwikkeld en waarin we ons

ehoeft de partij'

onderscheiden van andere partijen. De tweede bijeenkomst staan de standpunten van de SP centraal (zowel landelijk als lokaal) en wordt gekeken hoe we proberen deze te realiseren. De derde en vierde avond hebben als thema 'Politiek in de praktijk'. Dan gaat het om vragen als: Hoe kom je tot een standpunt? Wanneer voer je actie? Hoe voer je actie? Hoe voer je een politieke discussie? In februari van dit jaar trok de cursus ongeveer twintig deelnemers. Voor de nieuwe uitgave hebben zich inmiddels al vijftien mensen opgegeven.

In Amsterdam is de cursus bedoeld voor actieve kerngroep-leden en bestaat hij uit vier avonden. De eerste heeft als thema 'Lokaal actief', waarbij de nadruk ligt op de betrokkenheid van onze leden. De tweede avond wordt veel aandacht besteed aan actievoeren: waarom voeren we actie, en helpt actievoeren? De raadsfractie staat centraal op de derde avond. Dan wordt onder andere geschetst wat de plaats van de fractie is binnen het geheel van de afdeling en hoe de fractie tot haar standpunten komt. Op de vierde en laatste bijeenkomst wordt vervolgens de link gelegd tussen het activisme en het parlementaire werk. Het SP-principe 'geen actie zonder fractie' komt dan aan bod. In Amsterdam nemen ongeveer veertig actieve SP'ers deel aan de scholing.

In Groningen bestaat de kennismakingscursus voor nieuwe leden uit drie avonden waarin achtereenvolgens de ontwikkeling, werkwijze en ideologie

van onze partij centraal staan. Ook hier komt de geschiedenis van het socialisme en van de SP aan bod, waarbij de nadruk ligt op de recente geschiedenis, en verder het activisme van de partij, onze kernvisie en de doelen die we onszelf gesteld hebben. De avonden zijn een mix van videobeelden, colleges en discussies. Uiteraard is er ook alle ruimte voor een eigen inbreng in de vorm van vragen.'

Hoe nodig je de mensen uit, met een oproep in het inlegvel, of met een mailing?

'Als je echt alleen de nieuwe leden wilt bereiken, dan werkt een mailing het beste. De afdeling Groningen heeft bijvoorbeeld alle mensen die in 2002 en 2003 lid geworden zijn per brief het aanbod gedaan mee te doen aan een kennismakingscursus. Met een antwoordkaart konden zij zich aanmelden en daarbij kiezen uit drie verschillende groepen. We rekenden op maximaal 45 aanmelders, maar het werden er 93. Daarom hebben we snel extra bijeenkomsten ingelast. In Tilburg en Nijmegen worden alle leden die geïnteresseerd zijn in een kaderscholing uitgenodigd via het inlegvel en de website. Maar ook moedigen ze nieuwe leden waarmee ze onlangs kennis gemaakt hebben aan om aan de cursus mee te doen. In Amsterdam is de cursus sterk gericht op nieuwe activisten, de leden van de verschillende kerngroepen.'

En wat na de cursus? Wat bied je de mensen vervolgens aan?

'Dat is iets wat heel erg belangrijk is, maar wat de afdelingen zelf het beste kunnen bekijken. Wat ik zo kan bedenken, is dat je geïnteresseerde mensen opneemt in de kerngroep of in werkgroepen als die er zijn. Je kunt ook denken aan vervolgscholingen: bijvoorbeeld om de verschillende thema's in *Heel de mens* verder uit te diepen. En natuurlijk is het ook zaak om de mensen bij het praktische werk te betrekken. Niet alleen door ze een stapel folders in de hand te drukken, maar vooral door eens met ze te gaan praten over waar hun interesses liggen en wat ze zelf als mogelijkheden zien om iets voor de afdeling te betekenen. Contacten met nieuwe mensen met nieuwe achtergronden zijn vaak een uitstekende aanleiding om het werkkterrein van de afdeling uit te breiden.'

Komt er speciaal materiaal voor het scholen van nieuwe leden waarmee alle afdelingen aan de slag kunnen?

'Jazeker, op basis van de ervaringen die nu opgedaan worden in de diverse afdelingen gaan we een kennismakingscursus voor nieuwe leden ontwikkelen. De *experimenten* in het land zijn een uitstekende manier om goed inzicht te krijgen in wat wél werkt, en wat niet werkt. Ik hoor het dan ook heel erg graag als nog meer afdelingen ervaringen opdoen met cursussen voor nieuwe leden. De verwachting is, dat het nieuwe materiaal meteen na de zomer klaar is. Maar afdelingen moeten zich daardoor vooral niet laten weerhouden om eerder aan de slag te gaan. Hebben de voorzitters vragen over het opzetten van cursussen voor nieuwe leden, dan kunnen ze mij altijd bellen.'

Rosita van Gijlswijk is telefonisch te bereiken op (010) 243 55 64, en per mail op rvgijlswijk@sp.nl

Buitenland

Deelname stabilisatiemacht Irak alleen bij 'VS eruit – VN erin'

Alles wijst erop dat de Nederlandse regering op korte termijn gehoor geeft aan het verzoek van de VS en Groot-Brittannië om een bijdrage te leveren aan een stabilisatiemacht voor Irak. Onder de huidige omstandigheden is dat volgens Harry van Bommel een volstrekt verkeerd signaal.

Eind april verklaarde minister van Buitenlandse Zaken De Hoop Scheffer dat de Nederlandse regering in principe bereid was om een bijdrage te leveren aan een stabilisatiemacht voor Irak. Daarbij gaf hij aan zeer te hechten aan een VN-mandaat voor een dergelijke missie. Tegelijkertijd hield hij een klein gaatje open voor het geval de VN haar goedkeuring aan een dergelijk initiatief zouden onthouden. Net als bij de aanval op Irak geldt hier kennelijk het uitgangspunt dat een VN-resolutie 'wenselijk' is maar niet 'noodzakelijk'. In strijd met artikel 90 van onze Grondwet – dat het bevorderen van de internationale rechtsorde voorschrijft – werkt Nederland daardoor mee aan het verzwakken van die rechtsorde.

Begin mei schetsten de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Ontwikkelingssamenwerking een optimistisch beeld van de voorbereidingen inzake de wederopbouw van Irak. De Amerikaanse minister Powell zou hebben laten weten dat de VS zo spoedig mogelijk een conceptresolutie aan de Veiligheidsraad zouden

voorleggen. Deze tekst zou de opheffing van de VN-sancties invoeren, een regeling treffen voor het geleidelijk uitfasen van het Olie-voor-Voedselprogramma en de verdere rol van de VN bij de wederopbouw van Irak definiëren. Powell zou hebben aangegeven dat de VN in deze resolutie een vitale rol toebedeeld zouden krijgen. Inmiddels weten we beter.

Volgens The Guardian valt in de ontwerpresolutie van de VS te lezen dat zij erop uit zijn om voor onbepaalde tijd de dienst uit te maken in Irak. De VN-wapenspecties worden niet meer gewenst en met geen woord wordt verwezen naar een interim-regering die het bestuur overneemt of naar een stabilisatiemacht die nodig zou zijn. Dat houdt in dat de aanwezige troepen slechts opgevat kunnen worden als een bezettingsmacht. Nederlandse deelname zou daarmee de illegale bezetting en dus ook de oorlog die eraan vooraf ging legitimeren. Voor de Britse minister van Ontwikkelingssamenwerking vormde deze gang van zaken aanleiding om alsnog af te treden. Kom daar maar eens om in eigen land!

Uit de ontwerpresolutie blijkt verder zonneklaar dat de VS absoluut niet bereid zijn om de VN een rol van betekenis te laten spelen in de ontwikkelingen binnen Irak. Terwijl de VS de Irakezen en de internationale gemeenschap naar haar pijpen laat dansen, behouden zij zichzelf het recht voor om te beslissen over de olie-inkomsten, de importen, exporten en investeringen evenals de vorming van een haar welgevallige regering. Door zich niet vast te leggen op een termijn waarop zij zich terugtrekt, verovert de VS met deze politiek een regionale machtspositie van waaruit zij het hele Midden-Oosten kan bestrijken. Humanitair mogen de VN aan de slag in Irak, maar betrokkenheid bij de economische wederopbouw is ongewenst en de inrichting van een nieuwe politieke constellatie houden de VS in eigen handen. De VN verworden zo tot een veredelde Artsen zonder Grenzen die na gewelddadige conflicten doekjes voor het bloeden mag aanreiken.

Zowel de bevolking van Irak als de internationale gemeenschap hebben er alle belang bij dat de VS en Groot-Brittannië hun eigenmachtige optreden staken en het proces van maatschappelijke, politieke en economische wederopbouw van Irak onder verantwoordelijkheid van de VN brengen. Nu het misdadige regime van Saddam Hoessein verdreven is, dienen de Irakezen op de kortst mogelijke termijn weer zeggenschap in eigen land te krijgen. In plaats van een

stabilisatiemacht te sturen op verzoek van de bezetters van Irak, zou Nederland een mogelijke bijdrage aan de pacificatie en heropbouw van dat land moeten koppelen aan het herstel van de internationale rechtsorde. Dat betekent dat deelname aan een stabilisatiemacht politiek alleen verantwoord zou zijn in het scenario van 'de VS – eruit VN erin'.

Daarnaast – want laten we de lessen van Srebrenica niet vergeten – dient een dergelijke missie politiek en militair haalbaar te zijn. Uit een recent rapport van de hulporganisatie CARE valt op te maken dat misdadigers momenteel vrij spel hebben in Irak, dat de basisvoorzieningen niet functioneren en dat de situatie snel zal verslechteren wanneer de Amerikanen en Britten als bezettende macht hun verplichtingen zoals vastgelegd in de Geneefse Conventie, niet serieus nemen. Zo zijn zij volgens die afspraken verantwoordelijk voor het welzijn van de Iraakse bevolking in de zin van voedsel, water en medische zorg maar schiet men daarin schromelijk tekort.

Voor de SP zijn dit belangrijke overwegingen om zich voorlopig vierkant tegen het sturen van een Nederlandse stabilisatiemacht naar Irak uit te spreken. Met een overweldigende militaire macht in de regio hebben coalitietroepen de oorlog snel kunnen winnen, maar over stabiliteit en democratie in vreedzaam Irak lijkt men erg weinig te hebben nagedacht. ●

& Binnenhof

Regeerakkoord net te laat

Deze Spanning moest opgemaakt worden op het moment dat er nog geen definitief regeerakkoord lag van CDA, VVD en D66. Een reactie op akkoord van de SP-fractie kunnen we dus nog niet geven.

Nee tegen eigen bijdrage gezondheidszorg

Eén van de voorstellen van de nieuwe regering die het meest in het oog springt, is de invoering van een eigen risico van tweehonderd euro voor de gezondheidszorg. 'Dat gaat mensenlevens kosten,' voorspellen patiëntenorganisaties. 'De administratieve kosten zullen veel hoger blijken dan het bedrag dat het toekomstige kabinet denkt te besparen,' concludeert de Drentse huisartsenvereniging. Agnes Kant is het helemaal mee eens met hun verzet.

'Het invoeren van eigen bijdragen en een kleiner pakket worden gezien als de meest effectieve maatregelen om de uitgavengroei in de zorg te beteugelen. Ik bestrijd dat. In de eerste plaats leidt een verschuiving van de lasten naar individuen weliswaar tot minder collectieve lasten, maar de kosten van de zorg worden er niet geringer door. Een schijnoplossing dus. In de tweede plaats is het de vraag of eigen bijdragen leiden tot het gewenste effect, namelijk meer gepast gebruik van de zorg. Het gebruik van geneesmiddelen, het bezoek aan de specialist, de opname in het ziekenhuis en dergelijke zijn meer een beslissing van de arts dan van de patiënt. De rol van de huisarts als poortwachter is

daarom erg belangrijk en moet juist versterkt worden. Hoewel, dat geef ik toe, een eigen bijdrage voor de huisartsenzorg wel tot effecten kunnen leiden, mag juist gezien de toegang tot de huisarts als poortwachter, hier geen financiële drempel zijn. Mensen gaan naar de huisarts omdat ze een probleem hebben. Je mag en kan van mensen niet verwachten dat zij een goede zelfdiagnose kunnen stellen. In de derde plaats als er al een effect is van minder gebruik van zorg – en dat zou kunnen bij forse eigen bijdragen – kan het gaan om onnodige maar ook om noodzakelijke zorg. Mensen die om financiële redenen afzien van noodzakelijke zorg of deze te lang uitstellen. De verzekeraars wijzen op hun

eigen verantwoordelijkheid, zij zouden dan moeten zorgen voor goede aanvullende pakketten. Met de tandzorg zouden hier goede ervaringen zijn opgedaan. Niets is minder waar. De verwijdering van de tandzorg voor volwassenen uit het pakket door Paars I heeft ertoe geleid dat enerzijds veel mensen niet of onderverzekerd zijn en dat anderzijds mensen die dat kunnen betalen nu luxe pakketten hebben waar alles mogelijk is. Tweedeling dus. Niet voor niets nemen veel gemeenten in hun armoedebestrijding collectieve verzekeringen op voor bijstandsgerechtigden en ander mensen met een laag inkomen. Deze gemeenten constateren kennelijk een probleem. Anderzijds zijn er mensen met sterrenpakketten die ook niet-noodzakelijke zorg zullen betreffen. Het totaal aan uitgaven aan tandzorg is toegenomen in plaats van afgenomen. In de vierde plaats wijzen de zorgverzekeraars terecht op de hoge administratieve kosten die eigen bijdragen met zich meebrengen. De opbrengst moet dan ook hoog genoeg zijn, vinden zij, anders wordt er slechts

geld rondgepompt. In plaats van te pleiten voor extra hoge bijdragen is het beter helemaal niet hieraan te beginnen. Invoering belast zorgverzekeraars en zorgaanbieders alleen maar met veel onnodige bureaucratie en irritatie. Kijk bijvoorbeeld maar naar de eigen bijdrage thuiszorg. Kortom: de eigen bijdrage veroorzaakt een enorme bureaucratie en belast zorgaanbieders met werkzaamheden die niets met genezen van patiënten van doen heeft. Dat past niet bij een toekomstig kabinet dat besparing in en afschaffing van bureaucratie hoog in het vaandel heeft staan. De invoering van eigen bijdragen en een kleiner pakket doet afbreuk aan de solidariteit in de zorg tussen arm en rijk, en tussen gezond en ziek. Voor mensen met lagere inkomens is de financiële klap als ze ziek zijn, relatief harder. En als we allemaal premies betalen voor als we ziek zijn, waarom moeten mensen die de hebben pech vaker ziek te zijn, of zij die bijvoorbeeld chronische ziek zijn, ook nog eens extra financieel worden gepakt met hoge eigen bijdragen? ●

de Verenigde Staten

Superstaat Europa komt eraan. De planning van de eenheidsvoorstanders gaat ervan uit dat er nog deze maand een ontwerp-grondwet komt, en dat de hele boel in kannen en kruiken is vóór de Europese verkiezingen van juli 2004. Erik Meijer legt uit hoe het zit en geeft er zijn visie op.

Zonder noemenswaardig publiek debat wordt er momenteel keihard gewerkt aan de omvorming van Europa tot één superstaat. Een staat met bijna 500 miljoen inwoners, met 21 officiële talen en sterk uiteenlopende welvaartsniveaus. Maar met, volgens de plannen, straks wel één munt, één buitenlands beleid, één legermacht, één strafwetgeving en één Grondwet. De eenheidspleitbezorgers vinden een ingrijpende verandering van de EU nodig om die na de komende uitbreidingen 'bestuurbaar' te houden. Als het aan hen ligt wordt die superstaat een voldongen feit vóór 10 juni 2004, de eerstvolgende verkiezingen voor het Europees Parlement. Om dat voor te bereiden is februari vorig jaar een 'Conventie' ingesteld, een groot beraad met 207 vertegenwoordigers van regeringen en parlementen van de huidige vijftien en de komende dertien lidstaten van de Europese Unie, en delegaties van Europese Commissie en Europees Parlement. Die mensen mogen wel meepraten, maar niet stemmen, en zij vinden dat ze nog lang niet klaar zijn met hun voorbereidende werk. Toch stelt de dertienkoppige leiding

van dat beraad al op 30 mei het ontwerp voor een grondwet vast. Voor eind 2003 zullen de gezamenlijke regeringen besluiten wat zij van dat ontwerp vinden, en kunnen ze het desgewenst nog wat veranderen. Daarna wordt het in Rome ondertekend. In sommige landen ijveren actiecomités voor een referendum over het door hun land goedkeuren van dat eindresultaat, maar dit is nergens toegezegd.

Een Europese regering, een Europese president en één buitenlands beleid

Hoe gaat die grondwet eruit zien? Deel 2 ervan kennen we al. Dat is het 'Handvest van de grondrechten van de Europese Unie' dat in 2000 door ook al zo'n conventie is opgesteld. Een slap aftreksel van gemeenschappen die al in nationale grondwetten staan. Alles wat verder

gaat dan het gemiddelde komt er niet in. Dat geldt bijvoorbeeld voor de anti-discriminatiebepaling in artikel 1 van de Nederlandse grondwet of voor sociale grondrechten die voor iedereen inkomen, huisvesting en democratische zeggenschap over de economie garanderen.

Deel 1 van de Europese grondwet wordt het grote nieuws. Dat deel gaat over een Europese president, een Europese regering en een Europees beleid op het gebied van buitenland en defensie. Hoe het precies wordt, is nog niet duidelijk. Waarschijnlijk gaat het er als volgt uit zien.

Het bestuur van de EU wordt een mengsel van het Franse en het Duitse model, die beide minder democratisch zijn dan het Nederlandse. Frans is de 'sterke' president die, tegen parlement en regering in, zijn wil kan doorzetten. Hij wordt voor 2,5 jaar gekozen door de rege-

ringsleiders uit de kring van (oud-)regeringsleiders, en kan daarna nog een keer voor 2,5 jaar herbenoemd worden. Die president wordt de baas over beleid tegenover de buitenwereld en de inzet van het militaire apparaat. Duits is dat hij ook de 'Raad' (ER), een voor belangstellenden geheim overleg tussen de regeringen van de 25 EU-lidstaten voorziet, om ze voortdurend te dwingen het met elkaar eens te worden. Die regeringen functioneren net als de gezamenlijke Duitse deelstaatregeringen als een soort Eerste Kamer, die besluiten van het Europees Parlement opzij kan schuiven. Inmiddels is ook al geregeld dat in dit geheime beraad de zes grote landen niet meer kunnen worden overstemd door de negentien kleintjes, waarvan Nederland de grootste is.

Naast die president komt er een 'regering' van vijftien leden, die nog steeds 'Europese Commissie' (EC) heet, maar die anders samengesteld gaat worden. Nu bestaat de EC uit één of twee leden per land, die door hun regeringen zijn aangewezen, zoals de Nederlandse VVD'er Bolkestein. In de toekomst zullen er uit tenminste tien landen geen leden meer in de EC zitten en beslissen de lidstaten niet langer over 'hun' vertegenwoordiger, maar mogen ze alleen een voorselectie doen. Elk land kan drie

'ontwerp-grondwet komt nog deze maand'

en van Europa

Wie wordt de eerste president van Nederland als onderdeel van superstaat Europa?

kandidaten voorstellen, maar daarna kiest de door president en ER aangewezen premier/kabinetformateur daaruit de leden voor zijn ploeg. Eén daarvan wordt de minister van buitenlandse zaken, die als enige zowel lid is van EC als ER. Hij moet dus nauw samenwerken met president én premier. Een belangrijke plaats krijgt het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB). De president en de minister van buitenlandse zaken moeten zorgen dat de in naam nog steeds zelfstandige 25 staten, die elk een zetel in de VN hebben, naar buiten als eenheid optreden. Verwacht wordt dat er een interventieleger komt om de wil van de EU elders te komen opleggen, waarbij los van de VN kan worden opgetreden. 'Preventieve' oorlogen tegen landen die zelf niet aanvallen worden mogelijk, de Europese bewapene-

ningsindustrie wordt versterkt en de EU-landen nemen ook artikel 5 van het NATO-verdrag over. Dit betekent dat als een lidstaat in een oorlog verzeild raakt ook alle andere lidstaten in die oorlog terechtkomen. Ook de vier lidstaten die geen NATO-lid zijn, Finland, Zweden, Oostenrijk en Ierland, kunnen niet langer neutraal blijven. De EU wordt daarmee ook een militair bondgenootschap.

Uit de EU stappen is de enige, weinig aantrekkelijke manier om te ontsnappen aan dwingende centrale regels

Dit model houdt vooral rekening met de wensen van de bazen van industrie, banken en leger. Voor gewone kiezers en buitenparlementaire bewegingen wordt het moeilijker om

zicht in en greep op de besluitvorming te krijgen. Uit de EU te stappen wordt straks de enige manier om te ontsnappen aan de dwingende centrale en uniforme regels van de superstaat. Anders dan nu krijgen de lidstaten waarschijnlijk wel die mogelijkheid, vooral als geruststelling voor voormalige lidstaten van de Sovjet-Unie die slechte ervaringen hebben met een unie waaruit ze niet weg kunnen. Maar inmiddels is iedereen – mede door de euro – zo aan handen en voeten gebonden dat dit uittreden nauwelijks nog kan zonder grote financieel-economische schade. De voorstellers van het uittreedrecht verwachten dat nergens de publieke opinie het risico van een ernstige verlaging van de levensstandaard zal willen nemen en dat partijen die zoiets bepleiten zich van hun kiezers zullen vervreemden. De SP wijst dit nieuwe model

EU af. Wij hebben ons altijd gekeerd tegen de uitgroei van de Europese Unie (EU) naar één Europese superstaat. In zo'n grootmacht is de kans groot dat beslissingen ver van de gewone mensen worden genomen door een machtige elite. Dan krijgen we Amerikaanse toestanden, waarin prestige-projecten, militaire acties, bedrijfswinsten en kortingen op de overheidsuitgaven belangrijker zijn dan het welzijn van de mensen en hun leefmilieu. Alle dingen die we in Nederland beter geregeld dachten te hebben dan in de rest van Europa lopen dan gevaar. Europese samenwerking kan zich daarom beter richten op het samen oplossen van grensoverschrijdende problemen met de burens, het garanderen van een hogere standaard voor sociaal beleid, milieubescherming en mensenrechten, het aanpakken van de overmacht van machtige grote internationale bedrijven en het organiseren van solidariteit met arme regio's. Maar onze kritiek gaat niet alleen over een autoritair bestuursmodel. Die gaat nog veel meer over het neo-liberale en militaristische beleid. Wij kunnen misschien die verkeerde grondwet niet tegenhouden, maar die grondwet kan ons ook niet tegenhouden. Met of zonder zo'n EU gaan we gewoon door met waarin we sterk zijn. Samen met vakbeweging, milieubeweging, sommige consumentenorganisaties, anti-globaliseringsbeweging en vredsbeweging opkomen voor een beter Nederland, een beter Europa en een betere wereld. ●

'Laat je er niet onderschoffelen'

Derde landelijke ouderendag van het SP-Ouderenplatform

Met onder andere:

**Kees Slager,
Jan Marijnissen
en troubadour Kees Korbijn**

**Zaterdag 7 juni
Jaarbeursgebouw
Utrecht**

Over:

wonen, gezondheidszorg en nog veel meer

Voor:

iedere belangstellende

*de grijze
roodstaart*

Toegang en lunch gratis

**info en aanmelding: John Kuijpers,
(0475) 48 81 60, jkuijpers@sp.nl**

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vijfde jaargang nummer 6, 26 juni 2003

Aan de slag om
de **solidariteit**
te **redden!**

Partijraad
over **Europa** en de
acties tegen B II

SP-café's
in de praktijk

Bezuinigingsdrift
bepaalt nieuwe
bijstandswet

Balkenende en beschaving

Paulus Jansen

*Afspraak
=
afspraak*

Een van de zaken die ik me had voorgenomen als algemeen secretaris is het zo snel mogelijk verbeteren van de service vanuit het partijbureau aan ons kader. Goed informeren, op tijd leveren van bestelde spullen en het nakomen van afspraken. Dat is cruciaal voor het motiveren van de vrijwilligers waarvan onze partij afhankelijk is.

Op dit moment gaat er op dit punt nog veel te veel mis. Dat ligt niet aan de onwil van onze medewerkers op het partijbureau, die hebben een inzet waar de meeste ondernemers jaloers op kunnen zijn. Maar het ontbreekt nog vaak aan vaste werkwijzen, en ook zijn er te weinig deugdelijke regelingen voor vervanging bij ziekte.

Een erg vervelend voorbeeld van wat er mis kan gaan was de aflevering van de grote oplage 'Bende van Balkenende'-kranten. De Tribune en grote oplage kranten besteden we uit bij een externe drukker. Die had in dit geval in eerste instantie beloofd te leveren op de eerste twee dagen na pinksteren. Daarover waren de verdeelpunten al lang en breed geïnformeerd toen op het laatste moment gemeld werd dat de levering later zou starten omdat de papierlevering verlaat was. Eerst zou het eind van de week worden, vervolgens pas begin volgende week. Nadat de drukkerij had aangegeven dat er nu 'zeker' geleverd zou worden, is het nieuwe uitleverschema doorgegeven aan de afdelingen.

Ook dat is niet volledig waargemaakt, en evenmin zijn de contactpersonen twee uur voor aankomst gebeld door de chauffeur van de drukkerij. Gevolg: weer heel veel kaderleden die uren hebben zitten wachten op folders die niet aankwamen. Droevig! Wat hebben we hiervan geleerd: 1. De externe drukkerij krijgt een schadeclaim aan de broek, met de aankondiging dat we elders gaan uitbesteden als ze hun leven niet zeer snel beteren. 2. We gaan de distributie van kranten en andere materialen zo snel mogelijk optimaliseren, om te verzekeren dat alles zo snel mogelijk, zo zeker mogelijk en met de minste wachttijd voor onze vrijwilligers in het land komt.

Ik heb grote waardering voor iedereen die soepel met dergelijke problemen weet om te gaan, maar wil dat we zo snel mogelijk het principe afspraak = afspraak kunnen waarmaken!

Paulus Jansen,
Algemeen secretaris SP

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies.

De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010) 243 55 55. Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Clubs en KNVB moeten nieuwe start maken

Agnes Kant in het Algemeen Dagblad van 4 juni

Een groot deel van de Nederlandse profvoetbalclubs doet een beroep op gemeenten om bij te springen. Het schenken van gemeenschapsgeld moet worden uitgesloten, en op andere wijzen een helpende hand bieden kan alleen onder zeer strenge voorwaarden.

Code 03/20

Deelname stabilisatiemacht verkeerd signaal

Harry van Bommel, 4 juni

De regering schetst een te rooskleurig beeld van de wederopbouw in Irak en de rol van de VS. De SP spreekt zich voorlopig vierkant uit tegen het sturen van een Nederlandse stabilisatiemacht naar Irak.

Code 03/21

Het VMBO verdient beter!

Jan Marijnissen op de landelijke dag van het platform VMBO bouwtechniek, 4 juni

'Geef scholen geld en de ruimte om zich te kunnen vormen tot volwaardige instellingen waarin leerlingen serieus worden genomen. Geef de school terug aan de leraar!'

Code 03/22

Bescherming van consumenten kan veel beter

Arda Gerkens in het Financieele Dagblad van 5 juni

De consumentenbescherming faalt. Het wordt tijd dat de regering kartelautoriteit NMa meer mogelijkheden geeft om de consument centraal te stellen.

Code 03/23

Kraken nu noodzakelijk

Fenna Vergeer en Piet de Ruiter in Het Parool van 8 juni

In Amsterdam is de wachttijd voor een kamer ongeveer de duur van een studie. Zowel de gemeente als de Rijksoverheid moeten zeer snel hun verantwoordelijkheid nemen. In de tussentijd moeten studenten vooral gaan kraken: in naam der kenniseconomie.

Code 03/24

Agenda

Partijraad

14 juni, Amersfoort

Zomerschool, Paasheuvel Vierhouten

17 t/m 20 juli

14 t/m 17 augustus

21 t/m 24 augustus

Festival Tomaat

Paasheuvel Vierhouten

14 september

Voor laatst bijgewerkte agenda,
zie: www.sp.nl/nieuws/agenda/

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl

Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres:

Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam

telefoon (010) 243 55 31

fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Het SP-jeugdstraatvoetbaltoernooi in Leiderdorp

Voetballen voor de samenhang in de wijken

De afdeling Leiden organiseert binnenkort de derde editie van haar SPEer-voetbaltoernooi en buurtafdeling Leiderdorp had onlangs de tweede aflevering van het Leiderdorpse SP-straatvoetbaltoernooi voor de jeugd. Vanwaar die inzet op het sportieve vlak van een politieke partij?

'De gedachte achter het voetbaltoernooi is het bevorderen van de contacten tussen mensen, van de samenhang in de wijken,' legt de Leidse afdelingsvoorzitter Bart Vermeulen uit. 'Ook is het toernooi een gelegenheid om de verveling te doorbreken. Voor veel jongeren is er maar weinig te doen.'

De populariteit van het SPEer-toernooi neemt elk jaar toe. Voor dit jaar hebben zich inmiddels 33 teams van zes voetballers ingeschreven. Hoe kan de afdeling dat organisatorisch aan? 'We hebben inderdaad veel vrijwilligers nodig,' beaamt organisator Louk Rademaker, 'als scheidsrechters en als ordedienst. Pakweg de helft daarvan rekruteren we uit onze eigen achterban en de andere helft zijn mensen van buurtverenigingen, die ook heel enthousiast zijn over het toernooi en waarmee we door de samenwerking uitstekende contacten opbouwen.' En de kosten? 'Dat is een kwestie van alle winkels in de wijk benaderen en vragen om een sponsorbijdrage. Vorig jaar hebben we een paar euro verlies

geleden. Dit jaar zullen we minstens quite draaien.'

Aan het Leiderdorpse toernooi deden dit jaar zeventien teams mee. In de categorie 8 en 9 jaar won Real Madrid. Bij de 10 tot 12-jarigen ging Iron Spikes er met de beker vandoor na een bloedstollende finale die uiteindelijk door strafschoppen werd beslist.

*Meer info: Louk Rademaker:
(06) 25 56 33 89.*

Sportenquête leidt tot voorstellen aan gemeenteraad

Met een uitgebreide enquête onder de plaatselijke sportverenigingen bracht de afdeling Uden in kaart welke problemen en wensen er op sportgebied spelen. Onder andere het huur- en pachtbeleid van de gemeente blijkt een zwaar struikelblok te zijn, evenals het invullen van functies op bestuurlijk en organisatorisch gebied. Het onderzoek leidde tot een aantal concrete aanbevelingen die in een initiatiefvoorstel aan de gemeenteraad gepresenteerd zijn.

Het onderzoeksrapport is te vinden op www.uden.sp.nl

uit het land

Voorstellen voor behoud werkgelegenheid in Doesburg

Doesburg moet zuiniger zijn op de bestaande werkgelegenheid. Dat concludeert de plaatselijke SP-fractie in een notitie met concrete aanbevelingen aan het gemeentebestuur.

'Nu er de laatste jaren veel arbeidsplaatsen zijn verdwenen uit Doesburg, is het zaak de bestaande werkgelegenheid te koesteren,' aldus fractievoorzitter Gerrit Hammink. 'Dat betekent niet dat we werkgevers in de watten moeten gaan leggen, maar wel dat we onnodige belemmeringen voorkomen voor bedrijven om zich te ontwikkelen. Daarbij moet de gemeente eerlijk zijn over de eigen mogelijkheden en onmogelijkheden om het bedrijfsleven van dienst te zijn'.

De notitie is te vinden op www.doesburg.sp.nl

SP-Nijmegen werkt voorstel buskortingskaartje uit

De Nijmeegse SP-fractie heeft een eigen voorstel uitgewerkt om de 'knaakretour' nieuw leven in te blazen. Daarmee konden busreizigers tot de invoering van de euro op

marktdagen en koopzondagen en -avonden voor 2,50 gulden op en neer binnen Nijmegen. Met de invoering van de euro sneuvelde de kortingskaart, zonder dat er iets terecht kwam van het toegezegde alternatief. Daarom ontwikkelde de SP een eigen uitgewerkt voorstel. Kern daarvan is de invoering van een kortingskaartje dat voor de hele stad geldig is en na de ochtendspits verkrijgbaar is. Het kaartje moet rond de 1,50 euro gaan kosten, waarmee het goedkoper is dan het goedkoopste buskaartje. De afdeling verwacht dat de invoering een stimulans zal betekenen voor het busvervoer, waardoor de invoering ervan de gemeente geen extra geld kost.

Het voorstel is te vinden op www.nijmegen.sp.nl

Luit het land

Week van
de vooruitgang
rond autoloze
zondag

Gezamenlijke klachtenweek woonruimteverdeling van SP en PvdA

**Een klachtenweek rond het nieuwe woonruimteverdeel-
systeem organiseren... samen met de PvdA? Dat kan. In
Eindhoven.**

'Ja,' zegt SP-afdelingsvoorzitter Willemieke Arts. 'De PvdA zit hier nu in de oppositie en maakte zich in de raad – net als wij – erg druk om de nieuwe verhuurregels. Wij zijn daarbij hun natuurlijke bondgenoot en de samenwerking loopt goed.'

Eindhovense woningzoekenden moeten zich tegenwoordig weer bij elke woningstichting apart inschrijven, hebben te maken gekregen met inschrijvingskosten en een heel andere weg van de inschrijvingsduur, en moeten alles via e-mail en internet doen. Tel daarbij de sterk toenemende woningnood, en het beeld van veel ellende is compleet.

'Er bellen vooral veel ouderen,' meldt PvdA-stagiaire Yusuf Akyildiz die – in toerbeurt met SP'ers – de klachtenlijn bemant. 'Zij kunnen slecht uit de voeten met internet en hebben te maken met enorme wachtlijsten of veel onduidelijkheid rond de urgentieregels.' 'Het is echt terug naar af,' vult Arts aan. 'Zowel met de woningnood die snel toeneemt, als met de verplichte rondgang langs alle woningcorporaties. Een kwalijk gevolg is ook, dat het zicht ontbreekt op

de totale omvang van de woningnood. Elke verhuurder heeft weer zijn eigen regels en eigen registratie.'

Klachtenweken zijn een instrument met veel voordelen: ze leveren goed inzicht op over de praktijk, ze brengen contacten tot stand met de mensen om wie het gaat, ze laten zien dat de SP zich druk maakt over een bepaalde misstand en ze helpen je aan munitie om in de slag te gaan met de instantie die verantwoordelijk is voor de misstand.

Recente voorbeelden van SP-klachtenweken komen bijvoorbeeld uit Winschoten (WVG-klachtenweek als reactie op de invoering van een regionaal Central Meldpunt Zorg dat niet op zijn taak berekend is), uit Leiderdorp (klachtenweek leerlingenvervoer als reactie op klachten van ouders) en uit Amersfoort (klachtenweek sociale dienst als reactie op signalen over problemen door organisatieveranderingen). Ook zaken als woningnood en kamernood onder studenten zijn goed in beeld te krijgen met een klachtenweek.

Initiatiefvoorstel weidevogelbescherming

De gemeente Groningen bezit zo'n 700 hectare landbouwgrond die aangekocht is om ooit te dienen als bedrijven- of woningbouwterrein en die verpacht wordt aan boeren. In de pachtcontracten zouden eisen gesteld kunnen worden die de boeren verplichten om de grond weidevogelvriendelijk te bewerken, maar dat gebeurt niet. De SP-fractie

heeft nu een voorstel ingediend om die bescherming wel te regelen. Raadslid Peter Verschuren: 'De nieuwe Flora- en Faunawet biedt bedreigde weidevogels als de grutto en de tureluur op papier wel bescherming, maar in de praktijk komt daar weinig van terecht. Wij willen nu dat de gemeente bijvoorbeeld regelt dat er pas ná 15 juni voor het eerst

gemaaid wordt op de weilanden. Dan kunnen de jonge vogels zich wel redden. Zo'n maatregel kost de boeren een deel van hun inkomen, maar daarvoor kunnen ze van het ministerie subsidie krijgen. Ons voorstel hoeft de gemeente dus niets te kosten.' *Het voorstel is te vinden op www.groningen.sp.nl*

Rond de 'autovrije zondag' op 21 september organiseren Milieudefensie, 3VO, Reizigersvereniging ROVER, de Stichting voor Gedeeld Autogebruik en het samenwerkingsverband tussen Fietsersbond, COS Nederland en NIGZ van 16 tot en met 22 september 2003 de 'Week van de Vooruitgang'. Onder het motto 'wie verder denkt kan alle kanten op', roepen de organisaties gemeenten én bewoners op een week lang groen licht te geven voor fietsen, lopen, openbaar vervoer en autodaten.

De organisaties willen problemen rond autoverkeer aan de kaak stellen, maar vooral laten zien dat het ook anders kan. 'Autoverkeer rond scholen zorgt voor zóveel verkeersonveiligheid, dat ouders besluiten hun kinderen juist per auto naar school te brengen. Bedrijven geven veel geld uit aan de gezondheid van hun medewerkers, terwijl ze ook simpelweg het fietsen naar het werk kunnen stimuleren,' zegt Andy Palmen, projectleider bij Milieudefensie 'Dit soort vicieuze cirkels willen we tijdens de week doorbreken door gemeenten én bewoners samen te laten werken. Zo komen projecten van de grond die ook de rest van het jaar duurzame mobiliteit stimuleren'.

Aan de gemeenten is gevraagd de week te organiseren. Voor SP-afdelingen biedt dat de mogelijkheid hun plaatselijk bestuur daarop aan te spreken, en natuurlijk kunnen ze ook uitstekend van de gelegenheid gebruik maken door zelf iets te organiseren. (De afdeling Valkenburg bijvoorbeeld organiseert al jarenlang een succesvolle straatspeeldag tijdens de autoloze zondag.)

Een gratis werkboek en gratis promotiemateriaal kunnen besteld worden op de servicelijn van Milieudefensie: (020) 626 2620.

De opinie

Haal harddrugs uit het strafrecht betoogden Remine Alberts en Hans Bakker in de vorige uitgave van *Spanning*. Deze keer enkele reacties.

Tolerantie beter dan repressie

Dat het met de harddrugs anders geregeld moet worden, blijkt ook in de plaatselijke politiek. Vanuit Arnhem kan ik verzekeren dat er in feite een vrijwel raadsbrede meerderheid voor gecontroleerde verstrekking van harddrugs aan zwaar verslaafden zou zijn, ware daarvoor wettelijke basis en partijpolitieke wil. Dat komt vooral omdat Arnhem pas besloten heeft voor 5 miljoen euro een 24-uurs opvang op te zetten voor zo'n dertig tot zestig harddrugsgebruikers van wie bekend is dat ze problemen voor de omgeving geven. Een groot deel van de kosten gaat op aan veiligheids- en extra locatie-eisen, omdat de handel voor de deur toegestaan zal moeten worden

en de verslaafden snel even naar de stad moeten kunnen om aan geld te komen. Maar dat zijn natuurlijk slechts praktische overwegingen die de reden van het huidige verbod op harddrugs niet raken: het zal een speciale invalshoek in de distributie vereisen om deze, voor de naëven onder ons, zeer gevaarlijke middelen onder controle te houden. Waar nu de instellingen voor verslavingszorg zich beroepen op hun individuele kennis van de verslaafden (ze bedoelen natuurlijk degenen die gepakt zijn of uit eigen beweging hulp zoeken) zal voor legale verstrekking een eenduidige definitie van 'verslaving' moeten komen. Dit alles zou ik de 'Homo Economicus', zoals die in het euthanasiedebat

voorgesteld is, niet toevertrouwen. Liever dan dat zou de Nederlandse wet op Nederlandse wijze uitgevoerd, tot praktischere oplossingen (gedogen) kunnen leiden waarbij de medische- en zorgverlenende betrokkenen dwingend gecontroleerd worden door justitie, die vervolgens zelf kan uitrekenen hoe tolerant ze het voordeligst uit zijn, en de burger die individueel een strafproces kan forceren als het Openbaar Ministerie te zuinig dreigt te worden. Hoe het gedogen op zich zo geregeld kan worden dat de beoogde verbetering in de handhaving niet verloren gaat door de willekeur die het met zich meebrengt, is overigens een andere kwestie.

In elk geval blijkt uit vergelijkingen tussen verschillende landen dat tolerantie tot minderverslaafden leidt dan repressie. ●

Bart Buitinga, Arnhem

Gezondheidsproblemen moeten centraal staan

Wat ik in het artikel zeer heb gemist, is een analyse die gaat over de ernstige gezondheidsproblemen, zowel fysiek als mentaal, die het gebruik van drugs met zich meebrengen. Of drugs nu wel of niet vrij te krijgen cq te kopen zijn, ze vormen een enorme aanslag op je gezondheid. Soms zijn de gevolgen daarvan pas veel later in je leven

zichtbaar, zoals bij een dierbare vriend van mij die twintig jaar na zijn laatste heroïneshot toch op 49-jarige leeftijd overleed aan de gevolgen van zijn 'jeugdzonde'. Ook is algemeen bekend dat gebruikers van cocaïne zeer agressief kunnen zijn, soms met fatale gevolgen voor een ander. Dat er meer rokers en drinkers doodgaan dan drugsgebruikers is

natuurlijk waar. Ook zij zijn verslaafden. Mijns inziens is deze verslaving niet te vergelijken met harddruggebruik. Na twintig jaar werken in de gezondheidszorg heb ik te vaak gezien wat harddrugs teweegbrengen. Wat dacht u van een twintigjarige die denkt te kunnen vliegen (na gebruik van harddrugs) en vervolgens de rest van zijn leven verlamd is? De gevolgen van XTC moeten voor de langere termijn nog onderzocht worden, maar ieder weldenkend mens moet toch weten dat stoffen als

alcohol, tabak, hard- en softdrugs vroeg of laat een aanslag op je lichaam zijn, onafhankelijk van de mate waarin het gebruikt wordt (helaas wordt *gebruik* vaak *misbruik*).

Misschien zou u eens iemand van de Jellinekkliek, een longarts en een internist moeten uitnodigen die u exact kunnen vertellen wat drank, drugs en tabak met een mens doen. Wat mij betreft: alle drugs de wereld uit, te beginnen in Nederland. ●

Bernadet Colasse, Amsterdam

Nieuwe Wet Werk en Bijstand draait alleen om bezuinigingen

De nieuwe Wet Werk en Bijstand gaat uit van het principe: 'werk boven inkomen'. Wie kan werken, moet dat ook. Het is de bedoeling dat iedereen die een bijstandsuitkering heeft door de sociale dienst zal worden benaderd, en ofwel in een reïntegratietraject naar werk zal worden gezet, ofwel in een sociaal activeringstraject. Op zich heeft de SP daar geen problemen mee. Wij vinden het ook niet sociaal dat grote groepen aan de zijlijn blijven staan.

Waar we echter wel grote problemen mee hebben, is de manier waarop Balkenende II dit gaat aanpakken. Het lijkt uitsluitend om de bezuiniging te gaan. Daarom wordt de wet er echt doorheen gedrukt: zelfs tijdens het zomerreces van de Tweede Kamer gaat de parlementaire behandeling door. Koste wat kost moet de wet per 1 januari 2004 in werking treden. Ook al zegt iedereen dat het niet kan, dat moet en zal toch gebeuren – omdat de bezuiniging volgens BII geen uitstel kan dulden. In totaal wordt er 1,15 miljard aan bezuinigingen ingeboekt met de nieuwe wet. 680 Miljoen op het reïntegratiebudget (en toch heet de wet Werk en Bijstand), 250 miljoen op de gewone bijstandsuitkeringen, 70 miljoen op de bijzondere bijstand en nog eens 150 miljoen extra volgens het regeerakkoord.

Invoering op 1 januari 2004 wordt een puinhoop

Op 10 en 13 juni zijn er hoorzittingen geweest over de nieuwe wet, waar een divers gezelschap het woord voerde: onder andere de Vereniging Nederlandse Gemeenten, FNV/CNV, Sociale Alliantie, Vrouwen en de Bijstand,

Invoering van een nieuwe bijstandswet is één van de hoekstenen in het bezuinigingsbeleid van Balkenende II. De gevolgen ervan zijn rampzalig, laat P-teammedewerker Joan van der Lingen zien in de volgende analyse.

Divosa, UWV, mensen uit de ICT en de Raad voor de Financiële Verhoudingen. De sprekers gebruikten verschillende invalshoeken, maar kwamen met een gemeenschappelijke boodschap: invoering per 1 januari 2004 leidt tot een zootje. Het computersysteem is er niet klaar voor, de financiële uitvoering is er niet klaar voor, de sociale diensten zijn er niet klaar voor, en het CWI kan het er niet bij hebben. De boodschap aan Staatssecretaris Rutte is luid en duidelijk: als de wet al ingevoerd moet worden, stel dat dan in ieder geval een jaar uit.

Wat gaat er nou veranderen met de nieuwe wet? Ten eerste de financiering. De gemeenten worden voor 100 procent verantwoordelijk voor de bijstandsuitgaven. Ze krijgen van het Rijk een uitkering die is gesplitst in twee delen: een 'werkdeel' voor reïntegratie en een 'inkomensdeel' voor de uitkeringen. De bedoeling is dat gemeenten gestimuleerd worden een actief reïntegratiebeleid te gaan voeren. Als werklozen snel weer werk vinden, houdt de gemeente over op het inkomensdeel. Daarmee mag ze doen wat ze wil, ook uitgeven aan lantaarnpalen of een nieuw gemeentehuis. Komt ze tekort op het inkomensdeel,

doordat ze meer uitgeeft aan uitkeringen dan verwacht, dan moet ze dat zelf bijpassen. Anders gaat het bij het werkdeel, het geld bestemd voor de reïntegratie. Alles wat daarvan overblijft, mag nergens anders aan besteed worden (ook niet om bij te passen bij het inkomensdeel), maar moet terug naar het rijk. Hierdoor wordt bereikt dat het maximale reïntegratiepotje wordt ingezet om mensen uit de uitkering te krijgen. Maar wel wordt er op dat reïntegratiebeleid 680 miljoen bezuinigd, en dat zal de komende jaren alleen maar oplopen.

Een andere wijziging is dat de gemeenten minder rapportageverplichtingen naar het rijk krijgen, daardoor minder administratieve lasten, en dus ook minder geld. Hier geldt het 'eerst zien, dan geloven' maar de besparing is al ingeboekt.

Terug naar het fietsplaatje met een gat erin?

Ook voor de mensen die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering, gaat het nodige veranderen. Ten eerste kunnen ze zich maar beter aan elke regel houden. Hoewel de Wet Boeten en Maatregelen wordt afgeschaft, krijgt de gemeente tegelijkertijd

een nieuwe bevoegdheid: het verlagen van de uitkeringen. En dat kan al heel gauw. Als je niet solliciteert, bijvoorbeeld. Want dat is ook een nieuwtje: de sollicitatieplicht gaat voor iedereen gelden. Dus ook voor mensen die ouder zijn dan 57,5 jaar. En niet alleen voor hen. De sollicitatieplicht wordt ook ingevoerd voor eenoudergezinnen met kinderen jonger dan 5 jaar.

De bijstandsnormen veranderen niet. Maar wel worden ze voortaan gekoppeld aan de ambtenarensalarissen, die vervolgens minder omhoog gaan dan de gemiddelde prijsontwikkeling. Dus ook de bijstand wordt verder op achterstand gezet...

Verder wordt de categoriale bijzondere bijstand afgeschaft. Dat is bijvoorbeeld het extraatje voor de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen (ook wel 'witgoedregeling' genoemd) of voor de contributie van sportverenigingen. Ook de stadspassen en de tegemoetkoming in de gemeentelijke lasten lopen gevaar. Het enige wat hiervoor in de plaats komt, is een extraatje voor mensen die al vijf jaar of langer op het minimum zitten én geen arbeidsmarktperspectief hebben. Die krijgen voortaan jaarlijks maximaal 450 euro. Dat geld is er dus niet voor de bijstandsmoeders of de 57,5-plussers.

Als je moet solliciteren, heb je immers arbeidsmarktperspectief. Het laatste nieuwtje is de invoering van 'bijstand in natura'. Die zal worden verstrekt aan bijvoorbeeld dak- en thuislozen, alcoholisten, drugsverslaafden. Of je daartoe behoort, gaat de ambtenaar van de sociale dienst bepalen. Die had al de bevoegdheid je eerst te verplichten een cursus 'boodschappen doen voor beginners' te laten volgen voordat je in aanmerking kwam voor schuldhulpverlening.

Piet de Ruiter vroeg laatst al in een debat of we teruggingen naar het fietsplaatje met een gat erin, waaraan je in de crisisjaren van de vorige eeuw de mensen kon herkennen die van de bedeling leefden. Die kant dreigt het inderdaad uit te gaan onder de Bende van Balkenende.

Minder ID'ers die per stuk minder mogen kosten

Niet alleen rond de bijstand, maar ook rond de gesubsidieerde arbeid zal de komende jaren heel veel te doen zijn. Als de nieuwe wet wordt ingevoerd zoals het kabinet voorstelt, verdwijnen de ID- en WIW-regeling en worden de budgetten ervoor samengevoegd met de budgetten voor scholing en activering. De gemeente moet zelf beslissen hoe

het geld wordt ingezet voor reintegratie in het arbeidsproces, en mag ook eigen regelingen voor gesubsidieerde arbeid ontwikkelen. Maar ze moet dat doen met veel minder geld dan nu het geval is.

Balkenende I wilde in 2003 nog 520 miljoen bezuinigen op de regelingen voor gesubsidieerde arbeid. Na een storm van verzet bleef de structurele bezuiniging overeind, maar kwam er incidenteel geld voor 2003 om een grootschalige ontslagronde te voorkomen. Er kwam een regeling die ertoe moet leiden dat dit jaar 10.000 ID-banen omgezet worden in reguliere banen. Werkgevers kunnen daardoor (eenmalig) een subsidie krijgen van 17.000 euro als ze een ID-baan omzetten in een reguliere baan. De FNV heeft onlangs onderzocht hoe het staat met die omzetting. De resultaten vallen vies tegen. De omzettingsverwachtingen van de gemeenten met meer dan 40.000 inwoners (waar het overgrote deel van de ID'ers werkt) komen opgeteld neer op 1.926 banen.

Momenteel zijn de gemeenten bezig de bezuinigingen in te vullen. Dat zal grotendeels gebeuren op de twee volgende manieren: vermindering van de subsidie per werkplek en vermindering van het aantal werkplekken. In beide gevallen zullen veel instellingen waar nu ID'ers en WIW'ers belangrijk werk doen in de problemen komen. Ook zullen er heel wat ontslagen vallen en zullen mensen overgeheveld worden van de ID-naar de (goedkopere) WIW-regeling. Waardoor de toeslag van maximaal 30 procent bovenop het minimumloon waarvoor jarenlang geknokt is, weer verdwijnt. ●

Landelijke werkgroep

De nieuwe wet heeft rampzalige gevolgen en de vraag is natuurlijk: hoe kunnen we daar als SP het beste tegengas aan geven: landelijk, maar vooral ook plaatselijk. Een werkgroep met onder andere Kamerlid Piet de Ruiter en de SP-wethouders van sociale zaken buigt zich momenteel over deze vraag. Hun conclusies en voorstellen zullen zo snel mogelijk naar de afdelingen komen. Ideeën en tips zijn van harte welkom bij Joan van der Lingen, jvdlingen@sp.nl

Tien nieuwe afdelingen erbij

Op voordracht van de betreffende 'moederafdelingen' stemde de partijraad ermee in tien afdelingen-in-oprichting de status van afdeling te geven. In alle gevallen is sprake van een functionerend bestuur en van activiteiten vóór en mét de mensen. De tien nieuwe afdelingen zijn: Groesbeek, Hoorn, Moerdijk, Montferland, Purmerend, Spijkenisse, Steenwijkerland, Velsen, Westfriesland-oost en IJmond-noord.

Ook voor vier andere afdelingen-in-oprichting was het half jaar verstreken om te bewijzen dat ze de status van zelfstandige afdeling verdienen: Kampen, St. Oedenrode, Texel en Vlagtwedde/Stadskanaal. De ontwikkeling is daar echter nog niet zo ver dat er nu een positief advies gegeven kon worden. Voor de plaatsen geldt dat de status van afdeling-in-oprichting verlengd wordt tot de partijraad van september.

Als toekomstige procedure voor de toelating van zelfstandige afdelingen is afgesproken dat

hiervoor pas een voorstel aan de partijraad komt als er een unaniem positief advies ligt van de regiobestuurder, de voorzitter van de moederafdeling en de beoogd voorzitter van de nieu-

we zelfstandige afdeling. Dat – gemotiveerde – advies moet er minstens twee weken vóór de partijraadsvergadering zijn, zodat het verwerkt kan worden in de toelichting bij de agenda.

Een viertal plaatselijke werkgroepen kreeg op de partijraadsvergadering de status van afdeling-in-oprichting: Alblasserwaard, Amstelveen, Grave en Hilversum.

Terugblik op 12de congres

De Partijraad stemde in grote lijnen in met de conclusies die het Partijbestuur in zijn vergadering van 6 juni getrokken had in de nabespreking van het congres. Die conclusies zijn:

1. De voordracht van kandidaten dient voortaan te gebeuren via een commissie. De kandidaten moeten zich tijdens het congres op een gelijkwaardige manier kunnen presenteren. Kandidaten dienen zich sowieso meer te kunnen manifesteren.
2. De beantwoording van de inbreng op het discussiestuk moet door minder personen (nu zeven) plaatsvinden, waardoor de reactie aan diepgang kan winnen.

3. Het verdient uit het oogpunt van politieke logica de voorkeur om eerst het discussiestuk te behandelen en daarna pas te stemmen over kandidaten.
4. De politieke leider dient ook in te gaan op het congresstuk.
5. De drempel voor het indienen van amendementen zou verhoogd moeten worden naar tien leden. Ook voor kandidaatstelling voor het bestuur is een dergelijke drempel wenselijk.
6. Het verdient aanbeveling om de afwijzing van amendementen inhoudelijk te beargumenteren. Hiermee kan het grootste deel van de congresgangers al op voorhand overtuigd worden, hetgeen veel

discussietijd bespaart. Er moet nagedacht worden over het in de hand houden van het aantal sprekers en de totale spreektijd. Voor de meerderheid van de congresgangers is op dit punt de pijngrens bereikt.

Afgesproken is dat deze conclusies meegenomen worden in de voorbereiding van het volgende congres. Ook is geconcludeerd dat het verstandig is om de nota van wijzigingen uit te laten gaan voordat de amendementen ingediend moeten worden. Daarmee wordt voorkomen dat afdelingen wijzigingsvoorstellen indienen over zaken die al door de congrescommissie zijn overgenomen.

Partijbestuur verdeelt taken en verantwoordelijkheden

De partijraad werd op hoogte gebracht van de besluiten die het partijbestuur genomen heeft over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Het bestuur heeft een dagelijks bestuur ingesteld dat bestaat uit Jan Marijnissen (voorzitter), Paulus Jansen (algemeen secre-

taris), Marga van Broekhoven (penningmeester), Rosita van Gijlswijk (scholingssecretaris) en Hans van Leeuwen (afdelingensecretaris).

Een aantal bestuursleden is belast met een specifieke taak. Dat zijn: Herman Beekers (website), Tuur Elzinga (Soli-

dair), Yorick Haan (contacten afdelingen – Tweede Kamer), Ronald van Raak (wetenschappelijk bureau) en Driek van Vugt (ROOD). Over andere specifieke verantwoordelijkheden zal op een volgende bestuursvergadering besloten worden.

Conclusie partijraad: Europadiscussie verdient veel aandacht SP

Hoe verder met de 'Europa-discussie'? In drie workshops met een terugkoppeling naar de voltallige vergadering boog de partijraad zich over deze vraag. Nee tegen alle verdere overdracht van bevoegdheden aan Brussel, en instemming met alle voorstellen die de Europese Unie democratischer en transparanter maken. Dat is kort samengevat de Europa-opstelling van de SP. De vraag dringt zich echter op hoe lang we daarmee nog uit de voeten kunnen, nu duidelijk is dat de Europese trein doordendert.

De werkgroepen bogen zich ieder over een stelling waarin verdergaande integratie op een bepaald terrein afgewezen werd. De eerste stelling ging over de Europese grondwet (ondergraaft de autonomie van de lidstaten en holt de democratie uit), de tweede over het gemeenschappelijke buitenland- en veiligheidsbeleid (zal gedictieerd worden door de grote landen en vergroot het risico van

een agressieve buitenlandpolitiek) en de derde over het gezamenlijke veiligheids- en justitiebeleid (zal ten koste gaan van democratische rechten van de Nederlandse bevolking en zal de privacy aantasten).

De stellingen werden breed onderschreven, maar leidden wel tot geanimeerde discussies. Bijvoorbeeld over de vraag of we wél voor een Europese

grondwet zijn als daarvoor de Nederlandse als model genomen wordt. ('Nee,' reageerde Harry van Bommel: 'een sociaal en democratisch Europa is een idee-fixe. Europa is een neoliberaal project. Uit democratisch oogpunt is het behouden van de soevereiniteit van de natiestaat veel beter.')

Geconstateerd werd dat de discussie binnen de SP over onze

visie op Europa en over onze mogelijkheden om daarmee aan de slag te gaan, voortgezet moet worden. Als concrete voorstellen om daaraan handen en voeten te geven, werden genoemd de instelling van een 'Europadenktank' binnen de SP en de organisatie van een conferentie met vertegenwoordigers van andere linkse partijen in Europa. Verder werd al enthousiast gekeken naar het referendum dat wellicht gehouden wordt over de Europese grondwet: 'daaraan zal een maatschappelijke discussie vooraf gaan die ons de kans geeft ons verhaal nadrukkelijk over het voetlicht te brengen'.

Bewogen jaar 2002 ook financieel afgesloten

Aan de hand van de rekening keek de Partijraad nog één keer terug op het enerverende politieke jaar 2002. Geconstateerd werd dat het jaar ook in financieel opzicht een gunstige ontwikkeling laat zien: vooral de sterke groei in Kamerzetels vergroot de mogelijkheden van de partij.

2002 Is afgesloten met een positief resultaat van 691.700 euro, met een goedkeurende verklaring van de accountant over de

rechtmatigheid van de uitgaven en de waarheidsgetrouwheid van de verslaglegging, en met een positief oordeel van de financiële controlecommissie over de doelmatigheid van de bestedingen. Een aantal aanbevelingen had de commissie wel: beter benutten van de capaciteit van de drukkerij, meer investeren in de website, beter zicht zien te verkrijgen op de financiën van de afdelingen, meer investeren in ROOD (met

name voor scholing) en in het Ouderenplatform.

De Partijraad besloot unaniem van het resultaat 500.000 euro toe te voegen aan het verkiezingsfonds (dat immers in 2003 te maken kreeg met onverwacht snelle verkiezingen) en het restant van 191.700 euro toe te voegen aan de algemene reserve. De afdelingsvoorzitters hebben de jaarrekening 2002 en de accountantsverklaring toegevoerd gekregen.

partijraad KORT

- Op de partijraadsvergadering van september komt de uitvoering van de besluiten van het 12de congres aan bod. Dan worden ook het congresverslag en de noodzakelijke wijzigingen in de statuten en het huishoudelijk reglement vastgesteld.
- Omdat de ruimte in de zaal beperkt is en het aantal af-

delingen groeit, zijn de afspraken over deelname aan de partijraad nog eens benadrukt. Afdelingen zijn vertegenwoordigd door hun voorzitter of een plaatsvervanger. Afdelingen in oprichting mogen één vertegenwoordiger sturen, plus eentje extra naar de partijraad waarin ze erkend worden als zelfstandige afdeling. Verder

kan er alleen in zeer bijzondere gevallen iemand extra toegelaten worden.

- De partijraad van september besluit wie vanaf dan de partijraadsvergaderingen gaat voorzitten. Het partijbestuur draagt als kandidaat daarvoor Paulus Jansen voor, de algemeen secretaris van de SP. Andere kandidaten kun-

nen zich tot 1 augustus melden bij Hans van Leeuwen op het partijkantoor in Rotterdam.

- P-teammedewerker Christien Holtkamp riep de partijraadsleden op om mensen af te vaardigen naar het daklozenontbijt van comité Onderdak: 25 juni op het Plein in Den Haag.

RED DE SOLIDARITEIT!

De afdelingen en het nieuwe kabinet

● De Oppositie BII-tour trekt door land. Met soms heel grote avonden waarin Kamerleden geflankeerd worden door musici of cabaretiers, en soms kleinere debatten. Maar allemaal om mensen op te roepen samen met de SP in verzet te komen tegen de afbraakplannen van de regering. De organisatie van de tour gebeurt in nauwe samenwerking tussen de landelijke partij en de afdelingen. Die laatste moeten in ieder geval alles uit de kast

halen om volle zalen te trekken: mensen en organisaties uitnodigen, flyers verspreiden, leden aanschrijven, enz. Nota bene: die taak geldt niet alleen de afdeling in de plaats waar de avond gehouden wordt, maar ook de afdelingen in de regio. Ook van hen wordt verwacht dat zij hun best doen om veel leden en andere belangstellenden naar de – uiterst motiverende – avonden te trekken. De tour is op 20 juni in Utrecht van start gegaan.

Data en plaats van de andere bijeenkomsten zijn te vinden op www.sp.nl en komen ook in De Lijn. Is jouw afdeling nog niet in het tourschema opgenomen, en wil je wel meedoen, laat dan de voorzitter contact opnemen met Yorick Haan (yhaan@sp.nl/(070) 318 38 22). ● Honderdduizenden kranten 'Het wordt een bende met Balkenende' maken op heel brede schaal duidelijk waar wij staan, en bieden mensen de mogelijkheid zich bij ons aan te

sluiten. Verspreid de kranten snel, als je er nog hebt.

- Gebruik de actiekaarten 'Red de solidariteit' (rond de zorg, de WAO en de bijstand) om mensen een kans te geven zélf te protesteren.
- Een kraampje in het centrum is een uitstekende manier om met mensen in gesprek te komen over de afbraakplannen en ons verzet ertegen. Met kranten, stickers en actiekaarten hebben we er het begeleidende materiaal voor. Een groot bord met 'Wat is de grootste ramp?' en een overzicht van de belangrijkste maatregelen is een eenvoudig te maken blikvanger.
- Wees bedacht op mogelijkheden via de media onze kijk op B II duidelijk te maken. Jan Marijnissen zaaide gras op het Malieveld. De afdeling Groningen organiseerde onder veel mediabelangstelling haar eigen bordesfoto met zestien SP-opbouwministers op de trappen van het stadhuis – op de dag waarop ook Balkenende zijn afbraakbende presenteerde.
- Organiseer plaatselijke acties rond kwesties die te maken hebben met het regeringsbeleid. De afdeling Oss heeft samen met vakbond Nu'91, personeel en familieleden van bewoners een comité opgericht dat aan de slag gaat om de omstandigheden in een verpleeghuis te verbeteren. Amersfoort houdt een klachtenweek over de sociale dienst. Den Bosch belegt een thema-avond over het minimeerbeleid. Enz. Voorbeelden om na te volgen.

uit de partijraad

Campagne *Wakker worden!*

'Wie anders dan de SP kan de mensen informeren en mobiliseren?'

'Ik ben apetrots op onze fractieleider,' startte Agnes Kant haar inleiding op de actuele politieke situatie. Ze onderbouwde haar lof over de bijdragen van Jan Marijnissen aan de regeerakkoord-debatten vervolgens onder andere met een artikel in de Volkskrant onder de kop: 'Marijnissen overschaduwde Bos'.

De huidige situatie is voor de SP vooral een kans, betoogde Kant. 'Een kans om de mensen uit te leggen wat er gebeurt, om voor mensen op te komen en om mensen te mobiliseren. En wie anders dan de SP kan dat doen?' Tegen het asociale regeerakkoord van de *bende van Balkenende* heeft de SP

inmiddels de campagne 'Wakker worden!' gestart. Een aantal elementen daarvan zijn al in stelling gebracht: de actiekrant die inmiddels volop beschikbaar is en die ook heel goed gebruik kan worden bij kraampjes en in andere situaties waar we rechtstreeks met mensen in gesprek zijn, kaartjes *Red de solidariteit* om mensen op deelterreinen mee te mobiliseren (een zorgkaartje is er al, WAO en bijstand volgen) en de oppositietournee met openbare avonden die inmiddels ook van start is gegaan. Kant: 'Sommigen voorspellen een hete herfst. Onzin. We zijn al begonnen. Het wordt een hete zomer.'

In hun reacties wezen afdelingsvoorzitters op de mogelijkheden en de noodzaak om de landelijke

campagne concreet plaatselijk in te vullen en te combineren met acties tegen lokale bezuinigingen. 'En meld je activiteiten, zodat ook anderen er hun voordeel mee kunnen doen!' Ook werd gewezen op de geweldige kansen om onze leden in 'nieuwe' plaatsen te mobiliseren. 'Dit is hét moment. In iedere gemeente kunnen we nu mensen bij elkaar brengen en activeren.' Piet de Ruiters ging tot slot in op de strijd die gaat ontbranden rond de bijstand en de ID- en WIW-banen. Over de bijstand komt binnenkort een SP-analyse beschikbaar die snel het land in zal gaan. Over de gesubsidieerde arbeid concludeerde De Ruiters dat er niets terecht komt van de afspraak die vorig jaar gemaakt is om tienduizend mensen een reguliere baan te geven, en dat de ellende dus heel groot dreigt te worden. 'Het verzet daartegen komt niet van de vakbonden. Dat zal van onze afdelingen moeten komen.'

ORGANISEER HET VERZET TEGEN BALKENENDE II

De gemeenteraden en het nieuwe kabinet

Onderwijs

Het Kabinet wil scholen geen acceptatieplicht voor allochtone leerlingen opleggen. Wél wordt van gemeenten gevraagd om afspraken te maken met de scholen over het tegengaan van verregaande concentratie van allochtone leerlingen. SP-raadsleden kunnen van het college vragen hoe het ervoor staat met deze afspraken. De SP is voorstander van een acceptatieplicht, maar we moeten nemen wat we krijgen kunnen. Dring er bij het college op aan om zo snel mogelijk invulling te geven aan het kabinetsvoornemen.

Toezichthouders

Omdat de politie zich meer op haar kerntaken moet richten, wordt gemeenten geadviseerd een aantal zaken uit te laten voeren door toezichthouders. Die worden echter veelal betaald uit de gelden voor gesubsidieerde arbeid, waarop het kabinet fors wil bezuinigen. De oplossing van de regering is dat ze zichzelf maar moeten bekostigen door onder regie van de politie boetes uit te delen voor zaken als foutparkeren, fietsen zonder licht en foutpoepen. Een probleem daarbij is echter, dat de opbrengst van deze bestuurlijke boetes nu al wordt ingezet door de gemeenten. Het is dus de vraag of alle toezichthouders die er nu zijn, betaald kunnen worden uit dit potje. Laat staan dat er extra toezicht-

Van de uitspraken die het nieuwe kabinet Balkenende doet in zijn Hoofdlijnenakkoord heeft een aantal directe gevolgen voor de plaatselijke politiek. Bladzijde 6 en 7 van deze Spanning gaan in op de nieuwe bijstandswet, die de gemeenten voor enorme problemen plaatst. Hier behandelt Yorick Haan, belast met de afstemming tussen de afdelingen en de Kamerfractie, een aantal andere zaken.

houders ingehuurd kunnen worden.

Preventief fouilleren

De mogelijkheden voor preventief fouilleren worden uitgebreid naar een aantal openbaar vervoerstrajecten. De SP is en blijft grote problemen hebben met het preventief fouilleren, al hebben we er in een aantal uitzonderlijke situaties wel mee ingestemd. In de Spanning van februari werd helder uiteengezet welke afwegingen daarbij een rol spelen.

Referendumwet

Het nieuwe kabinet Balkenende trekt het wetsvoorstel voor de intrekking van de tijdelijke referendumwet in. Dat wil zeggen dat de tijdelijke referendumwet nog wat langer meegaat. In veel gemeenten werden nota's geschreven voor de aanpassing van de referendumverordening aan het dualisme en de tijdelijke referendumwet. Toen het kabinet aankondigde de tijdelijke referendumwet te zullen intrekken, werden de

verordeningen veelal niet aangepast. Nu het kabinet het intrekkingvoorstel intrekt, kunnen gemeenten dus weer aan de slag. SP-fracties staan natuurlijk vooraan om het college hierover aan het jasje te trekken. Als er geen referendumverordening is in de gemeente, en ook als er wel een verordening is die verbeterd kan worden door gebruik te maken van de mogelijkheden van de tijdelijke referendumwet.

Gekozen burgemeester

Balkenende beloofde binnen twaalf maanden te zorgen voor de mogelijkheid van een gekozen burgemeester in elke gemeente. De voorstellen die door het kabinet worden voorbereid, zijn echter een wassen neus. De burgemeester blijft een benoemde vertegenwoordiger van de koningin. De bevolking mag kiezen uit twee door een vertrouwenscommissie voorgedragen kandidaten, maar de koningin (minister van binnenlandse zaken) besluit uiteindelijk.

Wonen

De nieuwe regering wijdt opvallend weinig woorden aan volkshuisvesting en ruimtelijke ordening. Wat wel wordt aangekondigd is een grotere beleidsvrijheid van gemeenten (ook op het platteland) en provincies om te bepalen waar wordt gebouwd en waar niet, en afschaffing van het 'bewonersdeel' van de OZB (met compensatie voor de wegvalende inkomsten via het gemeentefonds). Bij de noodzakelijk geachte stedelijke vernieuwing en de vergroting van het aantal te bouwen woningen, schuift het kabinet zijn verantwoordelijkheid simpelweg af: dat is een taak van de gemeenten en de woningcorporaties. Wel boekt Balkenende een bezuiniging in van 150 miljoen op de subsidies van het ministerie van VROM. Dat daarbij ook het budget voor stedelijke vernieuwing betrokken wordt, ligt erg voor de hand.

Meer info: Yorick Haan
(070) 318 38 22.

Binnenhof

Marijnissen over Balkenende II

'Niets minder dan onze beschaving staat op het spel'

De regeringsverklaring bevestigde wat velen al vreesden: Nederland krijgt een nietsontziend beleid voor de kiezen van een regering die is geobsedeerd door cijfers. De zwaarste lasten worden op de zwakste schouders gelegd.

Namens de SP trok Jan Marijnissen er in de Kamer fel tegen van leer. Hieronder enkele – meer beschouwende – fragmenten uit zijn bijdrage. De complete tekst is te vinden op www.sp.nl

'Vanaf de jaren tachtig heeft de politiek de mensen te verstaan gegeven dat de overheid niet meer garant kon staan voor de zekerheden van weleer: sociale zekerheid, goed onderwijs, goede en voldoende zorg, fatsoenlijk openbaar vervoer en ga zo maar door. Vanaf toen, dachten velen: het is nu 'ieder-voor-zich', en – niet verwonderlijk – velen gingen zich daar ook naar gedragen. 'Dat maak ik zelf wel uit' en 'lekker jezelf zijn' zijn uitdrukkingen die sindsdien pas echt aan populariteit wonnen. De overheid trok zich terug, de mensen moesten het steeds meer zélf uitzoeken. Op zichzelf is daar niks mis mee. Maar wanneer het om zaken gaat waar we niet neutraal, vrijblijvend tegenover kunnen staan,

zoals de kwaliteit van onderwijs en zorg, en al die andere belangrijke zaken die we rekenen tot de kern van onze beschaving en waarvan we zeggen: 'dat is van ons allemaal', wordt het een ander verhaal. Dan hebben we het over de kern van de verantwoordelijkheid van de overheid.'

'Het vertrouwen van mensen in de overheid neemt af omdat ze niet capabel is gebleken om de grote problemen op te lossen die mensen bezig houden, om zelf schoon schip te maken en negatieve tendensen om te zetten in positieve. Terwijl vooral aan dat laatste zoveel behoefte bestaat. Een overheid die de mensen hoop en vertrouwen geeft, zal in staat zijn mensen te bemoedigen en aan te moedigen om actief

mee te doen. Een overheid die dat niet doet, zal vervallen tot een machteloze overheid bij wie de greep op de gebeurtenissen wegglipt als het droge zand op het strand tussen de vingers. Politiek is méér dan op de winkel passen en boekhoudertje spelen. Politiek is analyse, visie en moed. Aan alle drie heeft dit kabinet een schromelijk gebrek. En kom mij niet aan met 'Er is moed voor nodig om de mensen met een uitkering in de min te zetten en om zó fors te bezuinigen'. Voor het pakken van de mensen die zich moeilijk kunnen verweren, is geen moed nodig. Wat wél, mag u zelf invullen. Niet minder dan onze beschaving staat op het spel.'

'Als pijlers van onze beschaving beschouw ik: onze waarden, normen en recht; onze wetenschap, educatie en zorg; onze kunst, cultuur en kritische media. Ik kan bij het kabinetsbeleid onvoldoende vinden dat men juist dáárin wil investeren. En dat is onverstandig. Als het erop aan komt hebben we niet veel meer dan de ankers die onze beschaving ons biedt. Die ankers geven de mensen houvast en vertrouwen; ze voorkomen angst, vervreemding en verbittering; en leveren ons een probaat middel tegen

doorgeslagen egoïsme, fanatisme en geweld. Dáár zou dus vooral in geïnvesteerd moeten worden. Terwijl ons land behoefte heeft aan nieuw en gerechtvaardigd optimisme, krijgt het wéér te horen dat vooruitgang in de praktijk áchteruitgang is.

Het alternatief van de SP: Investeren, investeren en nog eens investeren. Het is het beste voor de economie en de werkgelegenheid, en bovenal: Het is nódig! Draai er niet langer omheen en pak de bureaucratie aan, stel vertrouwen in de mensen in plaats van ze steeds van hun werk af te houden door controles. Draai de marktwerking in de publieke sector en bij de nutsvoorzieningen terug. Ook ik begrijp dat je één euro maar één keer kunt uitgeven. Het geld dat we nodig hebben verkrijgen we door fors te bezuinigen op Defensie. Die JSF bestellen we af. We gaan de bureaucratie écht terugbrengen (alleen al in de zorg levert dat 800 miljoen op). We gaan de rijken vragen meer bij te dragen aan het sociaal houden dit land, en tot slot: Ja, bij ons zal het tekort iets oplopen, maar nog ver onder het tekort in landen als Duitsland en Frankrijk, en ook fors onder het maximum dat Europa ons toestaat.' ●

Buitenland

Europese Conventie wil kapitalisme verankeren in grondwet

Onder leiding van oud-president Giscard-d'Estaing van Frankrijk heeft de Europese Conventie, een college dat in 2001 is ingesteld door de Europese regeringsleiders, een ontwerp gepresenteerd voor een Europese grondwet. De SP moet er niets van hebben.

De voorstellen van de conventie komen erop neer dat de bevoegdheden van de EU aanzienlijk worden uitgebreid ten koste van de autonomie en zeggenschap van de regeringen en parlementen van de betrokken lidstaten,' concludeert Harry van Bommel. 'En verder is het heel opmerkelijk en kwalijk dat de conventie ons huidige economische stelsel wil vastleggen in de grondwet. Daarin zouden zaken als het stelsel van vrije onvervalste concurrentie, markteconomie en economische groei verankerd moeten worden. Ik vraag mij af hoe zich dat verdraagt met de vrijheid van politieke en sociale opvattingen. Zijn wij ongrondwettelijk bezig als wij pleiten voor een andere economische orde?'

Grote problemen heeft Van Bommel ook met het gezamenlijke Europese justitie-, buitenland- en defensiebeleid dat er volgens de ontwerp-grondwet moet komen. (Zie daarvoor ook de Partijraad-discussie op bladzijde 9 van deze Spanning.) 'En juist op terreinen waar eenheid van beleid wél zinvol is, zoals bij een gezamenlijk belastingbeleid om te voorkomen dat de landen tegen elkaar uitgespeeld worden door grote ondernemin-

gen, wil de Conventie – met steun van Nederland – vasthouden aan het principe van beleidsconcurrentie tussen lidstaten. Eens te meer wordt bevestigd dat de Europese Unie zowel qua vorm als inhoud een neoliberaal project is, dat voorwaarden schept voor de vrije markt – dus vooral de multinationale ondernemingen – en dat politieke vormen van aansturing van en controle op de economie onmogelijk maakt.'

Van Bommel is een groot voorstander van het houden van een referendum over de ontwerp-grondwet. 'Een verdere ontwikkeling van de Europese Unie en de gevolgen daarvan voor huidige en toekomstige generaties, zijn wat de SP betreft te belangrijk om daar zonder directe volksraadpleging over te beslissen. Niet om op die manier draagvlak voor het EU-project te creëren, maar om de bevolking in de gelegenheid te stellen om zich uit te spreken over de ontwerp-grondwet.'

In de Eerste Kamer ging kersvers SP-fractievoorzitter Tiny Kox meteen de strijd aan tegen de Europese grondwet. In een motie vroeg hij de senaat uit te spreken dat het geen pas geeft

om de vrije, onvervalste concurrentie als hoofddoelstelling van de Europese Unie op te nemen in de grondwet. Zijn pleidooi leidde tot veel reacties, onder andere van VVD-staatssecretaris Nicolai, die liet weten 'zeer te hechten aan de betreffende bepaling'. Uiteindelijk was er alleen steun van GroenLinks voor het SP-voorstel. Kox: 'In ieder geval een stap vooruit, want in de Tweede Kamer stemde GroenLinks nog tegen ons voorstel. Dat de PvdA onze motie niet steunt, zegt veel over de politieke plaatsbepaling van die partij. PvdA-woordvoerder

Jurgens zei dat de slag al tientallen jaren terug verloren was, toen Europa begon met zijn economische samenwerking.' De staatssecretaris zegde wel toe dat hij advies aan de Raad van State zal vragen over de vraag of de Europese grondwet een wijziging van de Nederlandse grondwet nodig maakt. Is dat het geval, dan is daarvoor een tweederde meerderheid in beide Kamers nodig.

De ontwerp-grondwet en de uitgebreide reactie erop van Harry van Bommel zijn te vinden op www.sp.nl

Kamerdebat Srebrenica-rapport afgerond

De afgelopen maand debatteerde de Tweede Kamer over het rapport 'Missie zonder Vrede' van de parlementaire enquêtecommissie die de Srebrenica-affaire onderzocht. Namens de SP nam Harry van Bommel deel aan het debat, en was eerder Fenna Vergeer lid van de commissie. In een uitgebreide analyse besprak Van Bommel in zijn bijdrage onder

andere de gang van zaken rond de besluitvorming begin jaren negentig, de voorwaarden waaronder Nederland wél zou moeten deelnemen aan vredesoperaties, de verantwoordelijkheid voor de gemaakte fouten en de lessen die getrokken dienen te worden voor toekomstige missies. Zijn bijdrage aan het debat is te lezen op www.sp.nl

Politieke SP-café's hebben één ding gemeen

Socialisten en café's, die gingen vroeger slecht door één deur. Tegenwoordig ligt dat heel anders, getuige de positieve ervaringen van diverse SP-afdelingen met het organiseren van politieke café's.

Het aangenomen congresstuk *Nieuwe kansen grijpen* omschrijft het zo: 'Om verdere verbreding te bevorderen, moeten we meer lokale of regionale politiek-culturele evenementen voor leden en belangstellenden organiseren, in samenwerking met muzikanten, kunstenaars en schrijvers. Daarmee kunnen we ook andere (groepen) mensen aanspreken dan met directe acties tegen bepaalde misstanden. Datzelfde geldt voor spreekbeurten, debatten, koffieochten-

den of -avonden en politieke café's. De ervaringen tot dusver zijn beperkt, maar doorgaans erg positief. Nieuwe initiatieven kunnen daarom rekenen op een aanmoedigingssubsidie van het Partijbestuur.' De positieve ervaringen van het Eindhovense politieke SP-café illustreert Henk van der Wal als volgt. 'Op de dag ervoor drukte het Eindhovens Dagblad een keurige aankondiging van het politiek café af, en de dag erna was een uitgebreid verslag te le-

zen. En dat is niet het enige. De Eindhovense bibliotheken waren nooit zo happig op de A3-affiches van de SP die reclame maken voor het politiek café. Totdat de bezuiniging op de bibliotheken het centrale thema was. Toen waren de affiches van harte welkom.' Andere recente thema's in Eindhoven waren onder meer het VMBO, asielzoekers en overlast door jongeren. Van der Wal: 'Telkens was het volle bak, want het zijn stuk voor stuk aansprekende thema's in de stad.' Het Eindhovense politiek café vindt één à twee keer per twee maanden en plaats. De afdeling werkt met diverse werkgroepen en de politiek café's worden voorbereid en georganiseerd door de werkgroep 'Publiciteit', die samen met de fractievoorzitter in de gemeenteraad zorgt voor de samenstelling van het programma en de uitnodiging van de sprekers.

In Zwolle wordt het programma van het 'SP-café' bepaald door het afdelingsbestuur en de fractie samen. Aan de hand van de actualiteit wordt een onderwerp gekozen (bijvoorbeeld dakloosheid, het stadion van FC Zwolle, woningnood), waarna een panel wordt samengesteld. Margriet Twisterling: 'Toen woningnood het thema was, zaten er in het panel woordvoerders van de ouderenbonden, de studenten en twee woningcorporaties. In zo'n panel kun je het beste mensen uit de stad hebben, die elkaars tegenpolen zijn. De bedoeling van het SP-café is, dat er een brede discussie ontstaat waarin ieder vanuit de eigen praktijk zijn of haar

licht op het thema laat schijnen. Om de link met het landelijke te kunnen leggen zat ook Piet de Ruiter in het panel. De programma-indeling is in Zwolle hetzelfde als in Eindhoven: eerst is het woord aan de sprekers, en na de pauze mengt het publiek zich in de discussie.

Actieve deelname van de zaal ontbreekt in Zout, het politieke café van Oss. 'We hebben er bewust voor gekozen om het publiek niet in de discussie te betrekken. Vaak zie je namelijk dat de hardste schreeuwers dan het hoogste woord voeren. Dat is niet de bedoeling van Zout. Daar zijn andere gelegenheden voor,' zegt Paul Peters, die samen met Jules Iding zo'n drie jaar geleden het initiatief voor Zout nam. Zout, dat onlangs zijn vijfendertigste uitgave beleefde, trekt zo'n tien keer per jaar tot aan vierhonderd (!) bezoekers. Peters: 'Zout is echt opgezet naar het voorbeeld van het radio-programma 'Kopspijkers'. Er gebeurt dan ook van alles: niet alleen discussies, maar ook muziek, cabaret, columns én een hoofdgast. Laatst was dat bijvoorbeeld Huub Oosterhuis, maar Martin Ros en Frans Weisglas waren ook al eens van de partij. En dat alles in hoog tempo en in café-sfeer. Je kunt ook nog een pilsje pakken als je daar zin in hebt.' De Osse aanpak vergt nogal wat inzet. Zo zijn er diverse groepjes die zich elk met een bepaald gedeelte van Zout bezighouden: onder meer de redactie, de presentatoren, de vaste columnisten en het cabaret-ploegje. In totaal zo'n twintig man. Zout werkt met een onafhankelijke

Foto: Peter van Griensven/SP

veel belangstelling

Foto: Peter van Griensven/SP

redactie waarin onder andere journalisten zitten. 'De SP nam destijds weliswaar het initiatief voor Zout, maar we vinden het belangrijk dat er niet al te nadrukkelijk een SP-stempel op Zout rust. Het moet ook voor niet-SP'ers interessant en leuk zijn,' vindt Peters. Henk van der Wal: 'Toen het politiek café hier goed begon te lopen, zag je steeds meer niet-SP'ers komen. Een goede zaak, want preken voor de eigen parochie is wel leuk, maar levert weinig extra op. Daarom is goede reclame vooraf ook erg belangrijk.'

Zaterdag, zondag of door de week

Het Osse Zout is altijd op zondagmiddag van vier uur tot half zes. 'Voor veel mensen zijn dat toch verloren uurtjes tussen een wandeling of een fietstocht en Studio Sport,' aldus Paul Peters. 'Als er 's avonds een voetbalwedstrijd op tv is, kun je het

vergeten,' meldt Margriet Twisterling vanuit Zwolle, waar het SP-politiek café op 's avonds op een doordeweekse dag plaatsvindt. Eindhoven kiest voor de zaterdagmiddag tussen 15.30 en 17.30.

De Amsterdamse SP is bezig om naar het Osse voorbeeld een politiek café met de naam Badzout (de vaste locatie heet 'De Badkuip', een soort buurthuis) op poten te zetten. Volgens Laurens Ivens was de eerste keer 'een overweldigend succes'. 'We hadden een heel gevarieerd programma met onder meer een stand-up-comedian, een debat met Harry van Bommel en een interview met Stella Braam.' Inmiddels is ook de drukbezochte tweede aflevering gehouden, met onder andere PvdA-wethouder Oudkerk als gast. Ivens: 'Het mooie is, dat een politiek café prima bleek te passen binnen de doelstellingen van buurtcentrum De Badkuip, zodat die mensen bereid zijn om voor

de techniek en een aantal andere faciliteiten te zorgen.' Het Zwolse SP-café wordt gehouden in een café dat een ruimte gratis ter beschikking stelt. Wel verwacht het café daarvoor extra omzet. De geluidsinstallatie wordt door de SP gehuurd. Het politiek café van Eindhoven vindt plaats in het SP-pand. Henk van der Wal: 'Voor muziek, cabaret en dergelijke is het te klein, ja. Maar dat vonden wij tot nu toe niet nodig. Bovendien vergt dat weer extra planning en organisatie. Wel hebben we het politiek café één keer op locatie gehouden. Toen iedereen het had over jeugdoverlast in een bepaalde wijk, hebben wij het café in die wijk gehouden. Dat was een gouden greep. Ook de burgemeester kwam erop af.'

In Amersfoort is café De Rooie Cent de locatie voor het gelijknamige politiek café dat de plaatselijke afdeling eens per kwartaal organiseert. Per afle-

vering zijn er – op zondagmiddag – tussen de dertig en vijftig belangstellenden die deelnemen aan discussies en luisteren naar muziek en gedichten. Afdelingsvoorzitter Rikus Marring: 'De kracht van een politiek café is de informele ambiance, terwijl het toch over serieuze dingen gaat. Het positieve ervan is de interactie tussen SP'ers, gasten en de doelgroep, bijvoorbeeld de daklozen. Het gaat er niet om dat wij als SP zeggen: *uw probleem gaan we zus en zo oplossen*, maar dat er echt naar elkaar geluisterd wordt.' Onderwerpen die in Amersfoort aan bod kwamen, zijn onder andere de daklozenproblematiek, zinloos geweld en sociale woningbouw.

En hoe zit het met de kosten?

Volgens Paul Peters is een politiek café als Zout (financieel) alleen mogelijk als iedereen gratis meedoet. 'De gasten krijgen hooguit een reisvergoeding. De zaal – De Groene Engel – hebben we inclusief de techniek gratis. Verder steunt de afdeling Oss het politiek café en hebben we wel eens acties waarbij we zakken zout verkopen. Dat levert dan ook nog wat op.' Margriet Twisterling spreekt van een 'budgetprobleem' als het gaat om de huur van de geluidsinstallatie en de reiskostenvergoeding. Volgens Henk van der Wal levert de Eindhovense aanpak weinig financiële knelpunten op: 'Wij zorgen voor gratis koffie, thee en een plakje cake. En een pilsje kunnen de gasten desnoods ook nog krijgen.' ●

Financiële steun voor *bijzondere projecten* afdelingen

Naast de bedragen die de afdelingen krijgen voor hun 'reguliere' werkzaamheden – en waarover op de Partijraad van september nieuwe afspraken gemaakt worden – is er de mogelijkheid een beroep te doen op het fonds voor bijzondere projecten.

Voor subsidiëring komen activiteiten in aanmerking die buiten het normale afdelingswerk vallen en waarbij veel mensen betrokken zijn. De Partijraad van 1 juli 1999 heeft er nadere criteria voor gesteld, die we hier nog eens noemen – onder andere voor de vele nieuwe afdelingen die sindsdien zijn opgericht.

- 1 De aanvraag dient vooraf overlegd te worden, beargumenteerd en met een begroot bedrag. Daarbij dient tevens aangegeven te worden hoeveel mensen door het initiatief geactiveerd en/of betrokken zullen worden
- 2 Het initiatief dat een afdeling voor vergoeding voorlegt dient een niet-reguliere afdelingsactiviteit te betreffen, welke navolging verdient in andere SP-afdelingen. Onder reguliere afdelingsactiviteit wordt verstaan het doen van onderzoek, het informeren, organiseren en mobiliseren van mensen tegen maatschappelijke misstanden.
- 3 Het dient een project te zijn en geen reguliere investering (voortvloeiend uit reguliere afdelingsactiviteiten).

Aanvragen kunnen worden ingediend bij de algemeen secretaris. Die overlegt met de penningmeester, de afdelingssecretaris en zo nodig ook met

de indieners. Het dagelijks bestuur neemt vervolgens een besluit waarvan de afdeling en de regiobestuurder in kennis gesteld worden. Zo nodig kan de regiobestuurder in een ver-

gadering van het partijbestuur aan het dagelijks bestuur vragen om verantwoording af te leggen over het besluit. Zaken die bijvoorbeeld voor subsidiëring in aanmerking

kwamen zijn het politiek café Zout van de afdeling Oss (een startsubsidie – inmiddels bedruipt het café zichzelf), en het woningnoodfestival van ROOD-Eindhoven. ●

Aanbod grijze roodstaarten:

Geheel verzorgde politieke middag voor ouderen

'We komen met enkele actieve SP-ouderen en met entertainer en musicus Kees Korbijn,' legt John Kuijpers van het Ouderenplatform uit. 'En de ervaringen zijn uitstekend. Met de afdeling overleggen we welk onderwerp we centraal stellen. Dat kan bijvoorbeeld het openbaar vervoer zijn, maar ook de huisvesting of de zorg.' Van de afdelingen wordt verwacht dat ze hun best doen om de ouderen onder hun leden naar de

Een aantal afdelingen heeft de afgelopen maanden gebruik gemaakt van het aanbod van het SP-ouderenplatform om een nuttige en aangename middag voor ouderen te verzorgen. Nieuwe verzoeken worden graag in behandeling genomen.

middag te krijgen. Kuijpers: 'En waar mogelijk natuurlijk ook andere ouderen. Kies daarom voor een locatie waar ouderen toch al komen, en nodig ze uit.'

Afdelingen die meer willen weten over het organiseren van een ouderennmiddag kunnen contact opnemen met John Kuijpers, (0475) 488 160.

Zeer geslaagde ouderendag

Maar liefst 233 ouderen waren op 7 juni naar Utrecht gekomen voor de derde jaarlijkse SP-Ouderdag. Ze kregen een 'stevige politieke injectie' van Jan Marijnissen en een analyse van de verslechtingen in de zorg door Henk van Gerven, wethouder en dokter uit Oss. Kees Korbijn bracht toepasselijke conferenties en liedjes ten gehore en Cees Groot ging in op

mogelijkheden en onmogelijkheden bij het huisvesten van ouderen. Gediscussieerd werd er stevig over de vraag of de werkgroep zich meer moet bezighouden met de wat jongere ouderen, en hun zorgen over pensioenen en AOW. De werkgroep zegde toe daar in de toekomst meer aandacht aan te besteden.

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vijfde jaargang nummer 7, 24 juli 2003

Zó pak je de Wet Werk en Bijstand aan

Cursuskalender 2003 – 2004
vervolg politieke basisvorming
en (nieuw) zelfstudie via internet

Vanaf nu:
maandelijks verslag partijbestuur

Allemaal naar Festival Tomaat!

Paulus Jansen

Scholing

In dit nummer van Spanning veel aandacht voor scholing. Dat onderwerp is hoog op de agenda gezet op ons 12de partijcongres. Om de enorme aanwas van nieuwe leden snel vertrouwt te maken met het gedachtegoed van de SP, is een flinke inhaaloperatie nodig. Het succes van deze operatie zal in hoge mate afhangen van onze ervaren kaderleden. De belangrijkste basiscursussen zullen immers op een groot aantal plaatsen in het land gegeven worden, om de drempel voor de leden om deel te nemen zo laag mogelijk te maken. Dat lukt alleen maar als er voldoende ervaren scholingsbegeleiders beschikbaar zijn: meestal mensen die ook al de nodige andere verantwoordelijkheden dragen. Toch wil ik hen vragen dit onderwerp die prioriteit te geven die dit verdient. Het is namelijk de enige manier om ervoor te zorgen dat we kunnen blijven groeien met behoud van kwaliteit. Veel afdelingen hebben een bestuurskern die er al jaren zit. Veel gemeenteraadsfracties hebben moeite om aan geschikte kandidaten te komen. Onze politieke monopolisten moeten zich realiseren dat ze de partij op lange termijn geen dienst bewijzen. Maak jezelf overbodig: word scholingsbegeleider!

Paulus Jansen

Algemeen secretaris SP

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies.

De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010) 243 55 55. Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Agenda

Zomerschool
Paasheuvel Vierhouten
14 t/m 17 augustus
21 t/m 24 augustus

Oppositie BII Tour
Vanaf 25 augustus diverse
bijeenkomsten door 't hele land
Kijk op <http://www.sp.nl/nieuws/agenda/>

Festival Tomaat
14 september

'Arme kinderen. Sommigen zijn al oud'

Ronald van Raak in Roodkoper, zomer 2003
Het conservatieve idee dat machtspolitiek kan leiden tot democratie toont dat sommige Amerikanen nog maar weinig van hun kinderlijke naïviteit hebben verloren.

Code 03/25

ABN-AMRO bombardeert eigen gedragscode

Krista van Velzen en Ronald van Raak in diverse regionale kranten, 21-23 juni
Onlangs ondertekende ABN-AMRO een gedragscode van de Wereldbank waarbij de bank belooft niet te investeren in projecten die vervuiling, gezondheidsrisico's of sociaal onrecht opleveren. Toch heeft de bank nog altijd een belangrijk aandeel in het clusterbombedrijf Insys, waardoor het spaargeld van haar klanten uiteindelijk 'collateral damage' oplevert.

Code 03/26

Meer lef in de Eerste Kamer

Tiny Kox en Ronald van Raak in het Financieele Dagblad, 26 juni
Op 10 juni werd de Eerste Kamer voor ruim de helft vernieuwd. Waarom hebben deze nieuwe senatoren zitting genomen? Met grote regelmaat gaan immers stemmen op om de Eerste Kamer af te schaffen. De Senaat moet meer lef tonen. Enkele veranderingen zullen daarbij helpen.

Code 03/27

Demografische tijdbom geeft Israël drie opties

Anja Meulenbelt in Het Parool, 5 juli
Zet Israël een stap in de toekomst of wordt het bijvoorbeeld een apartheidsstaat zoals vroeger Zuid-Afrika? Zonder een werkelijke, leefbare Palestijnse staat (en dus ontmanteling van de nederzettingen) geen vrede, en zonder werkelijke democratie in Israël zelf dreigt een duistere toekomst.

Code 03/28

Kopieerheffing bureaucratisch gedrocht

Jan de Wit in het Financieele Dagblad, 11 juli
De kopieerheffing staat op gespannen voet met het voornemen van Balkenende II om te komen tot minder regels. Het levert bedrijven extra lasten op en de regering zou er beter aan doen de alternatieven te bekijken. Maar eerst moet er een fundamentele discussie komen over de relevantie van de Auteurswet uit 1912.

Code 03/29

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl
Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres: Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam
telefoon (010) 243 55 31
fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Sociale Dienst in kaart gebracht

De SP in Amersfoort werkt momenteel aan een rapport over het functioneren van de Sociale Dienst. Dat rapport zal het resultaat zijn van een medio juni gehouden actieweek, waar mensen hun ervaringen aan de SP konden melden. Hoewel de presentatie pas na de zomervakantie volgt, is duidelijk dat de SP op het gebied van onder meer klantvriendelijkheid, bereikbaarheid en uitvoering van de Algemene Bijstandswet de nodige aanbevelingen zal doen. 'Onze raadsleden kregen vaak verhalen te horen over de sociale dienst,' licht Gidia Kap de aanleiding tot de actieweek toe. 'Vaak werden klachten van mensen helemaal niet behandeld, van privacy was dikwijls geen enkele sprake en mensen werden maar al te vaak van het kastje naar de muur gestuurd. Daar kwam nog eens bij dat wij als afdeling goede contacten hebben met de daklozenscene in Amersfoort en ook via dat kanaal kregen we signalen. Om een en ander goed in kaart te kunnen brengen, besloten we een Actieweek Sociale Dienst te houden.' De Amersfoortse SP prikte een week en zocht de publiciteit op. Posters, flyers en de nodige media-aandacht vestigden de aandacht op het initiatief. Twee uur lang bemanden twee tot drie man de telefoon en ook via fax en e-mail kwamen reacties binnen. De meeste meldingen kwamen echter van mensen die tijdens de actieweek bij de SP langskwamen. De Sociale Dienst zelf liet ook van zich horen door te melden dat het te vroeg was voor zo'n initiatief, dat de slechte dienstverlening het gevolg is van een reorganisatie. 'Dat kan best,'

zegt Gidia Kap, 'maar intussen bleef het klachten regenen. Wij weten bovendien, dat bij die reorganisatie de klanten niet betrokken waren. Dus wij vonden dat we gewoon iets moesten doen. Ons doel is niet hoog van de toren blazen. Ons doel is de signaalfunctie: met behulp van de verzamelde ervaringen een beeld vormen over de kwaliteit van de Sociale Dienst. In Amers-

foort zijn drieduizend mensen afhankelijk van een bijstanduitkering en zijn bijna vierduizend mensen zonder baan. Ik bedoel maar.' Als prettige bijkomstigheid noemt Kap de waardering die de SP ten deel viel naar aanleiding van de actieweek. 'Toen we later met de Balkenende II-kranten op de markt stonden werden we regelmatig aangesproken over ons initiatief. Dus

heeft de actieweek ook nog eens een positieve nasleep.'

Het rapport wordt na de zomer aangeboden aan de directeur van de sociale dienst en de verantwoordelijk wethouder. Interessant detail: laatst genoemde liet weten graag alvast een voorpublicatie te willen hebben.

Info: Gidia Kap:
(033) 48 08 632

SP-notitie als handreiking voor socialere SW

'Jullie weten er zo veel van. Kunnen jullie ons niet op weg helpen?' Dat verzoek richtten de raadsfracties van Weert aan de SP. Want de SP had de gemeente opgeroepen naar middelen te zoeken om de sociale doelstelling bij SW 'De Risse' te kunnen beoordelen. Al jaren geleden bereikten de Weerter SP klachten vanuit 'De Risse' – waar bijna zevenhonderd mensen werken – over weinig sociale toestanden op de werkvloer van 'De Risse'. Maar wie is daarvoor eigenlijk verantwoordelijk? 'De gemeente,' zegt Jan Tak van de SP in Weert. 'Wij vinden dat de lokale overheid in feite de uitvoering van de sociale doelstelling bij de SW moet controleren. Kijk, de beoordeling van resultaten van de economische doelstelling is niet zo moeilijk te controleren. Daar heb je de reguliere jaarverslagen voor. Maar de sociale doelstelling is een ander verhaal: die is in de wet weliswaar even zwaar verankerd als de economische, maar de controle hierop is onder invloed van het budgetterings-systeem van 1989 verdwenen.

De vroegere rijksconsulenten in de SW zijn er niet meer en er is eigenlijk nooit iets voor teruggekomen. Maar volgens de nieuwe Wet Sociale Werkvoorziening 1998 en de bijbehorende Ministeriële Toelichting is de verantwoordelijkheid voor wat betreft de controle op de uitvoering van deze wet een gedeelde verantwoordelijkheid van Rijk en gemeenten. Vandaar dat wij de gemeente wilden wakker-schudden met ons appèl aan de raadsleden,' aldus Jan Tak. De raadsleden van Weert pikten het SP-appèl sportief op en verzochten de SP om hen op weg te helpen. Jan Tak: 'Dat hebben we gedaan met een notitie die we inmiddels aan de raad aangeboden hebben. Die notitie is bedoeld als handreiking en niet als SP-blauwdruk van hoe het volgens ons moet. Maar wij vinden dat er een sociaal jaarverslag zou moeten komen. De SW-notitie wordt na de zomer in de betreffende raadscommissie besproken en is te downloaden op www.weert.sp.nl/risse

Info: Jan Tak: (0495) 53 58 21

Luit het land

Nu van levensbelang: contacten met WAO'ers

De landelijke WAO-actie begint op stoom te komen. Afdelingen zijn inmiddels druk in de weer met het verspreiden van de 'Red de solidariteit'-actiekaarten en de WAO-pamfletten (met daarop de plannen van Balkenende II en de SP-visie) gaan momenteel in groten getale het land in. Kamerlid Piet de Ruiter raadt aan om te posten bijvoorbeeld bij Sociale Diensten, bedrijfspoorsten en UWV-kantoren. 'Ook kun je info-avonden beleggen en lokale belangenclubjes aanschuiven. Verder raad ik afdelingen aan die zelf kaarten inzamelen om een lijst bij te houden met reageerders die actief willen worden. Dat kan heel nuttig zijn bij vervolgacties,' aldus De Ruiter.

Maar er zijn meer mogelijkheden. De SP in Boxmeer schakelt de Hulpdienst in om WAO'ers te helpen wat betreft belastingtechnisch advies. Theo Weenink: 'Wij gaan samen met WAO'ers kijken of ze bepaalde aftrekposten – 'buitengewone lasten' – hebben. Daarbij kun je denken aan een bepaald dieet, speciaal schoeisel of beddengoed. Wij toetsen waar het fiscaal onder valt en bekijken vervolgens of het aftrekbaar kan zijn. Als je er slim mee omgaat, kunnen WAO'ers er zo soms aanzienlijke bedragen mee terugkrijgen. En wij hebben toevallig iemand in de afdeling die de weg weet op het belastingtechnische vlak. Via de Hulpdienst kun je WAO'ers dus ook op die manier helpen en contact met ze houden.'

De afdeling Uden beraadt zich momenteel over het re-active-

ren van haar lokale WAO-comité dat vorig jaar bij het aantreden van Balkenende I al in het leven werd geroepen. 'We hebben daar toen veel respons op gehad en daarom overleggen we nu hoe het verder moet,' zegt Wim Somers uit Uden. 'In dat comité zitten naast SP'ers ook WAO'ers van buiten de partij en een aantal andere organisaties. Het moest een spreekbuis zijn voor Wao'ers

en SP'ers. Onze ervaring is wel, dat WAO'ers over het algemeen moeilijk te organiseren zijn. Ze zijn vaak een beetje huiverig dat ze problemen krijgen met hun uitkering. Wij benadrukken dan, dat ze niet bang hoeven te zijn. Want het gaat immers om opgebouwde rechten.' Theo Weenink van de Boxmeerse SP beaamt dat. 'WAO'ers kom je niet zo snel tegen. Vaak is voor hen de

drempel toch te hoog. Wij leggen contacten als het ware via mond-op-mond reclame. Onze Hulpdienst heeft een goede reputatie in Boxmeer. Als het contact gelegd is, gaan we gewoon bij iemand langs. Simpel zat.'

*Info: Theo Weenink:
(0485) 57 47 17
of Wim Somers:
(010) 243 55 33*

Tallose 'gratis adviezen' voor Zeeuwse deputé

Langere reistijden, vaker overstappen door het schrappen van bushaltes, lange wachttijden omdat de (te kleine) busjes propvol zitten. Het is maar een kleine greep uit de ongemakken waar de Zeeuwse busreizigers sinds medio maart mee te maken hebben. Want toen nam Connexxion de nieuwe dienstregeling in gebruik. 'Het is een enorme chaos bij de buslijnen. Sommige routes lijken meer op een toeristische rondrit dan op effectief vervoer van A naar B,' zegt Ria van de Boogaard van de SP in Middelburg. Samen met de afdeling Vlissingen kwam Middelburg in actie. Via een speciale klachtenlijn kwamen zeshonderd klachten binnen. Daarnaast ondertekenden 2750 ontevreden passagiers een petitie. En de verantwoordelijk gedeputeerde mocht inmiddels een zwartboek uit handen van de SP ontvangen. En een strippenkaart en een grote zak snoep. 'Want reizen met de bus in Zeeland duurt heel

lang,' verzekerde de SP hem. De deputé nam de klachten serieus en zegde toe de resultaten van het zwartboek mee te nemen in de evaluatie van de nieuwe dienstregeling door de provincie en Connexxion. 'Elke klacht is een gratis advies daarbij,' zei de provinciebestuurder. De SP stuurde het zwartboek ook naar de gemeenteraden van Zeeland en naar Provinciale Staten met de oproep om 'in het kader van de dualisering de verantwoordelijke wethouder / gedeputeerde opdracht te geven om voor verruiming van de budgettaire financiële mogelijkheden ten behoeve van het openbaar vervoer te zorgen'.

De Zeeuwse SP-actie ging enkele maanden geleden in Vlissingen van start en kenmerkte zich door grote participatie en breed draagvlak onder reizigers, buschauffeurs en middenstand.

*Info: Ria van de Boogaard:
(0118) 61 10 92*

De opinie

In de *Spanning* van mei hielden Remine Alberts en Hans Bakker een pleidooi voor het uit het strafrecht halen van harddrugs. Bart Buitinga en Bernadet Colasse dienden hen in juni van repliek. Deze maand laat Kamerlid Jan de Wit zijn licht erover schijnen.

Harddrugs niet vrijgeven

Remine Alberts en Hans Bakker bevinden zich daarmee in goed gezelschap. Oud-president van de rechtbank in Amsterdam Gissolf deed dat al ruim een jaar geleden en onlangs stelde de president van de rechtbank in Maastricht, de heer Lampe, dezelfde vraag.

Ik ben ervoor dat we onderscheid blijven maken in de aanpak van het drugsprobleem tussen softdrugs en harddrugs.

Ik ben voorstander van het legaliseren van de softdrugs. Softdrugs worden nu al gedoogd in ons land doordat ze verkrijgbaar zijn in coffeeshops. Die moeten dan wel voldoen aan allerlei voorschriften. Zo mogen ze niet verkopen aan minderjarigen, er mag geen alcohol geschonken worden, ze mogen niet te dicht bij een school zijn enz. Maar het vreemde doet zich voor dat de aanvoer van softdrugs nog steeds verboden is. De voordeur is dus gelegaliseerd, maar de achterdeur niet. Legaliseren van softdrugs betekent dat je ook de achterdeur regelt. Dat kan gemakkelijk door het kweken van wiet onder controle en toezicht van de overheid te brengen. Dus alleen nog door de overheid goedgekeurde wiettelers in combinatie met de plicht voor

coffeeshophouders om slechts die wiet te verkopen. Het voordeel van deze regulering is dat de overheid invloed heeft op de plaats waar de hennep wordt geteeld (tegenaan van overlast en risico's), daar accijns op kan heffen en ook de kwaliteit van de wiet kan beïnvloeden bijvoorbeeld door het zogeheten THC-gehalte (de werkzame stof) te bepalen. Door het steeds hogere THC-gehalte gaan softdrugs steeds meer lijken op harddrugs.

Dat wil niet zeggen dat ik geen gevaren zie aan het gebruik van softdrugs. Die zijn er wel degelijk. Maar net als bij alcohol en tabak zullen we ook bij softdrugs een beleid moeten voeren dat gericht is op ontmoediging (van vooral de jongeren).

Harddrugs moeten we niet vrijgeven. Anders dan bij softdrugs is er alle reden om harddrugs in het strafrecht te houden en niet over te gaan tot het invoeren van staatswinkels waar ze vrij verkrijgbaar zijn. De schadelijke werking van harddrugs is groter dan die van softdrugs. Of het nu gaat om XTC, heroïne of cocaïne. Als inwoner van Heerlen zie ik dagelijks de ingrijpende gevolgen van verslaving aan dit soort middelen. Een grote groep

totaal verloederde mensen, alleen nog op jacht naar drugs. Dat gaat gepaard met criminaliteit waar de doorsnee burger last van ondervindt. Staatswinkels zullen die criminaliteit niet verminderen. Want men zal toch nog steeds aan geld moeten zien te komen om de verslaving te bevredigen. En als je als verslaafde niet werkt omdat je te zwaar verslaafd bent, ligt de oplossing die je kiest voor de hand: stelen of nog erger. De bepleite staatswinkels zullen alleen maar nog meer wrakken opleveren! Dat moeten we niet willen.

Mij gaat het vooral om de verwoestende werking van de harddrugs. Juist vanuit het oogpunt van de volksgezondheid moeten we het gebruik van harddrugs blijven tegengaan. Wat mij betreft moet de nadruk daarbij liggen op het bestrijden van de handel en anderzijds moeten we blijven inzetten op het stoppen van het gebruik en terugbrengen van de verslaafde in de samenleving.

Op dat terrein zijn de nodige varianten aanwezig: van gedwongen behandeling via de rechter (de zogeheten strafrechterlijke opvang van verslaafden) tot opvang en begeleiding door particulieren.

Gratis verstrekking van heroïne moet volgens mij beperkt blijven tot de verslaafden die echt niet meer te helpen zijn.

Juist het onderscheid tussen soft- en harddrugs wordt internationaal steeds meer aanvaard, en zal op den duur leiden tot aanpassing van de internationale verdragen die nu nog gebaseerd zijn op bestrijding van misbruik van drugs.

Jan de Wit, Heerlen

WWWB: Wet Water en Brood?

Volgens de planning moet er op 1 januari 2004 een nieuwe wet in werking treden die de huidige bijstandswet en de regelingen voor gesubsidieerde arbeid vervangt. De wet steunt op twee kernpunten: meer zeggenschap voor de gemeenten en een forse bezuiniging voor het Rijk. Het gevolg hiervan is, dat SP-raadsfracties en -afdelingen er veel mee te maken zullen krijgen. Na de analyse in de vorige Spanning daarom nu opnieuw – diepgravender – aandacht voor de *Wet Werk en Bijstand*.

Een landelijke werkgroep binnen de SP heeft zich een aantal keren gebogen over de nieuwe wet. Daarbij ging het zowel over de vraag 'wat vinden wij ervan?', als over 'wat moeten we ermee – binnen en buiten raads- en Kamervergaderingen?' Op basis van hun conclusies gaan we op deze pagina's in op een aantal aspecten die voor de SP van belang zijn.

Einde aan gemeentelijk inkomensbeleid – of toch niet helemaal?

Onder de nieuwe wet mogen gemeenten geen eigen inkomensbeleid meer voeren. Daarvoor is wat te zeggen:

gemeentelijk inkomensbeleid leidt immers snel tot verschillen die op geen enkele manier te rechtvaardigen zijn. Maar: tegenover het afschaffen van de extraatjes die de gemeenten de afgelopen tijd hebben ingesteld, moet dan wel wat anders staan. En dat is er voor de meeste bijstandsontvangers niet bij. Het stoppen met extra geld voor koelkasten en wasautomaten, computers voor minima met schoolgaande kinderen of een tegemoetkoming in de schoolkosten is daardoor een verlaging van een inkomen dat al te laag is. Over hoe drastisch de nieuwe regels afrekenen met de gemeentelijk extraatjes, verschillen overigens de meningen.

En dat maakt het voor SP-afdelingen erg zinvol om te pleiten voor behoud ervan.

Op vragen van de gemeente Oss antwoordt het ministerie van Sociale Zaken dat er in de nieuwe Wet Werk en Bijstand aan vier voorwaarden moet zijn voldaan wil er nog sprake zijn van categoriale bijstandsverlening:

1. er vindt een toets plaats van de individuele bijzondere omstandigheden;
2. er is vastgesteld tot welke kosten die omstandigheden leiden;
3. er is vastgesteld tot welk bedrag de kosten niet kunnen worden voldaan uit de van toepassing zijnde bijstandsnorm en draagkracht;

4. er is vastgesteld of men de kosten maakt en tot welk bedrag.

De eerste drie criteria mogen in beleidsregels worden vastgelegd, het vierde criterium dient door de sociale dienst onderzocht te worden.

Over hoe dit in de praktijk uitpakt, heeft staatssecretaris Rutte van Sociale Zaken opmerkelijke uitspraken gedaan. In Binnenlands Bestuur van 27 juni 2003 zegt hij: 'Gemeenten kunnen nog steeds aan armoedebestrijding doen. Aan individuele uitkeringsgerechtigden kunnen zij de kosten voor een wasmachine of andere onvoorzene uitgaven nog steeds vergoeden. Als ik wethouder zou zijn, zou ik het zo organiseren: uitkeringsgerechtigden vullen een standaardformulier in waarop ze aangeven bijvoorbeeld chronisch gehandicapt te zijn en hoeveel extra kosten dat met zich meebrengt. De gemeente keer het bedrag uit zonder ook maar een bonnetje te willen zien, maar houdt wel steekproeven om te kijken of declaraties terecht zijn betaald. Net als bij de Belastingdienst, die vraagt bij de aangifte toch ook niet om bonnetjes bij te voegen?' Gemeenten hebben dus nog wel degelijk mogelijkheden iets extra's te doen. Aan ons om de wethouders daarop te wijzen en het extraatje zo structureel mogelijk te laten zijn.

Dat het regeringsbeleid erg inconsequent is, blijkt wel uit het beleid rond collectieve aanvullende ziektekostenverzekeringen voor de minima. Veel gemeenten hebben in de afgelopen jaren zo'n verzekering afgesloten als onderdeel van het minimabeleid. Zij mogen die verzekering handhaven en zelfs uitbreiden. Maar gemeenten die géén collectieve verzekering hebben afgesloten voor de aanvullende ziektekosten, mogen dat in de toekomst ook niet doen. Probeer dat maar eens uit te leggen...

Een jaarlijks extraatje – voor een erg kleine groep

Veel gemeenten geven jaarlijks (of minder vaak) een eenmalig extra bedrag aan bijstandontvangers en anderen die al langer dan drie jaar op het minimumniveau zijn aangewezen. In de nieuwe wet wordt dit landelijk geregeld, maar wel met enkele beperkingen. In de eerste plaats wordt de doelgroep beperkt tot mensen die minstens vijf jaar een minimuminkomen hebben. En verder wordt eraan toegevoegd dat het moet gaan om 'mensen zonder arbeidsmarktperspectief'. Die laatste beperking hebben we overigens te danken aan de PvdA. (De verlengde termijn is een CDA-voorstel.) Te vrezen valt, dat maar heel weinig mensen voor het extraatje in aanmerking zullen komen. In de nieuwe wet heeft immers nagenoeg iedereen een arbeidsmarktperspectief. Ook bijstandsmoeders en werklozen van 57,5 jaar en ouder. SP-fracties kunnen erop inzetten de groep die voor het extraatje in aanmerking komt zo groot mogelijk te laten zijn.

Wie kan werken, mag daartoe aangezet worden

'Werk boven inkomen', is het credo van de nieuwe wet. Ook wij vinden dat wie kan werken, moet werken om een bijdrage aan de samenleving te leveren. Arbeid is de bron van alle rijkdom. Dat is ook de reden waarom wij nooit zijn meegegaan in ideeën die ook nu weer de kop opsteken van een 'basisinkomen voor iedereen' of 'werkloos zijn moet kunnen'. In de komende debatten en acties moeten wij ons ook niet in deze hoek laten drukken. Maar natuurlijk zullen er altijd mensen zijn die niet kunnen werken: bijvoorbeeld door arbeidsongeschiktheid, opvoeding van kinderen, of het ontbreken van goede mogelijkheden om arbeid en zorg te kunnen combineren.

Bij eenoudergezinnen en mensen van 57,5 jaar en ouder hanteren wij keuzevrijheid. Wij vinden dat zij niet verplicht mogen worden een baan te zoeken. Voor eenoudergezinnen hanteren wij daarbij de leeftijdsgrens van kinderen tot 16 jaar. De mogelijkheden voor bijstandsmoeders (en -vaders) die het willen om een betaalde baan te kunnen hebben (kinderopvang bijvoorbeeld) moeten uitgebreid worden. Maar we zien niets in Amerikaanse toestanden waarbij een moeder noodgedwongen tientallen kilometers verderop twee banen heeft en de tijd mist om voor haar kinderen te zorgen.

Wat gebeurt er met de mensen die ver van de arbeidsmarkt af staan?

Gemeenten gaan het volledige financiële risico dragen voor de uitvoering van de bijstandswet en kunnen het geld voor reïntegratie in het arbeidsproces geheel naar eigen goeddunken besteden – zolang het maar gebruikt wordt om mensen aan het werk te helpen. Dat schept een groot risico dat het geld ingezet wordt voor kansrijke uitkeringsgerechtigden, de mensen immers die het snelst uit de uitkering gaan. Activiteiten voor werklozen die ver van de arbeidsmarkt afstaan, kunnen dan snel in de knel komen. Daarbij zitten ook activiteiten die door de betrokkenen zelf (en door de SP) als erg waardevol gezien worden. Voorkomen moet worden dat die activiteiten sneuvelen.

Nieuw: bijstand in natura

Nieuw is het begrip bijstand in natura. Die zou volgens de staatssecretaris alleen bedoeld zijn voor mensen die niet met geld kunnen omgaan zoals alcohol- en drugsverslaafden of dak- en thuislozen. Toch zit hier een hellend vlak. Omdat steeds meer bijstandgerechtigden niet

kunnen rondkomen van hun uitkering en de schuldenlast van mensen met lage inkomens explosief stijgt, lopen mensen het risico dat de gemeente voor hen gaat bepalen hoe en aan wie de uitkering wordt uitbetaald. SP-afdelingen doen er goed aan een verordening te eisen waarin is vastgelegd dat alleen aan bijstandsgerechtigden die behoren tot de groep van problematische verslaafden of dak- en thuislozen bijstand in natura wordt verstrekt, en niet aan anderen.

Vrijlating neveninkomsten vervalt

Een belangrijke verslechtering is ook de afschaffing van de vrijlatingsregeling. Van de inkomsten uit een deeltijdbaantje mag je nu een stukje houden als verwervingskosten en extra stimulan. Er is een landelijke centrale vrijlatingsregeling en sommige gemeenten kennen daar bovenop nog een lokale premie. Beide komen te vervallen. Wie straks gaat werken naast de uitkering loopt dus de kans er op achteruit te gaan, bijvoorbeeld als de baas de reiskosten niet vergoed. Wat in de nieuwe wet wél mogelijk wordt, is dat iemand een incidentele premie krijgt. Bijvoorbeeld nadat hij een jaar lang deeltijdarbeid verricht heeft. Probeer zoiets geregeld te krijgen in jouw gemeente.

Gemeentelijk strafuitkeringenreglement

De Wet Boeten en Maatregelen komt te vervallen. In plaats daarvan is het aan de gemeenten zelf om het strafuitkeringenbeleid vast te leggen in een plaatselijke verordening. De ruimte om te straffen neemt toe, doordat het begrip 'passende arbeid' van de huidige vervangen wordt door 'algemeen geaccepteerde arbeid'. Dat betekent dat een afgestuurde bedrijfseconoom die in zijn vakgebied geen baan kan vinden, onmiddellijk

elk ander werk moet accepteren. Ook kan - tijdelijk - werken met behoud van uitkering verplicht gesteld worden.

Het is duidelijk, dat SP-afdelingen bij de vaststelling van het strafuitkeringenreglement ervoor moeten waken dat de straffen niet de pan uit rijzen. Verlaging van de *minimum*-uitkeringen moet tot uitzonderingen beperkt blijven.

En nog meer gemeentelijke beleidsvrijheid

De verhaals- en terugvorderingsplicht wordt weer een *bevoegdheid* van de gemeente (in plaats van de huidige *verplichting*). Dit betekent dat een gemeente kan zeggen: het kost ons te veel moeite om aan verhaal en terugvordering te doen,

we laten het zitten. Nu is de gemeente nog verplicht in alle situaties terug te vorderen. De kans dat gemeenten er daadwerkelijk vanaf gaan zien, is echter klein: de gemeenten worden immers voor 100 procent financieel verantwoordelijk voor hun bijstandsuitgaven.

De krediet hypotheek gaat uit de wet. De gemeente moet zelf uitmaken of en hoe zij een

lening wil verstrekken aan mensen zonder inkomen, maar met vermogen dat vastzit in een eigen woning.

De gemeente moet zelf gaan bepalen hoe de draagkracht wordt vastgesteld als het gaat om bijzondere bijstand aan mensen met een inkomen boven het minimum. De landelijke regels die nu gelden, verdwijnen. ●

En nu de acties – bijstand en minimabeleid

1. Over de wet wordt eind augustus gestemd in de Tweede Kamer. Heel snel daarna willen we met landelijk materiaal komen. Op dit moment denken we aan een actiekaartje en aan een informatieboekje, waarin we de veranderingen op een rijtje zetten en waarin we ook aangeven welke beleidsruimte de gemeente heeft. Zodat de bijstand-ontvangers precies weten waarvoor ze bij hun gemeentebestuur actie moeten voeren. Kaart en boekje zijn uitstekend geschikt om uit te delen bij de sociale dienst. Zoek uit wanneer de bijstandsgerechtigden in jouw plaats hun inkomstenverklaring moeten inleveren en deel dan het materiaal uit. En koppel er méér aan: een informatie-avond (zie hieronder), een in het oog springende activiteit, enz. Presenteer het boekje ook aan allerlei belangenorganisaties, en kijk welke gezamenlijke acties je kunt opzetten.
2. Organiseer als afdeling een informatieavond voor bijstandsgerechtigden en bekijk daar de mogelijkheid om een actiecomité (ondersteund door de SP) te vormen.
3. Maak als afdeling zelf folders waarmee je regelmatig (elke maand?) bij de sociale dienst gaat staan. De komende tijd valt er genoeg te melden over de gevolgen van de nieuwe wet, de opstelling van de verschillende raadsfracties in de debatten en de acties die je voert.
4. Onze SP-wethouders zullen een brief gaan schrijven aan CDA-raadsleden met het klemmende beroep hun sociale hart te laten spreken. Hierover worden afdelingen nader geïnformeerd.

En nu de acties – ID en WIW

Veel ID'ers en WIW'ers weten niet wat hen te wachten staat. Daarom is het zaak dat wij de mensen goed informeren, en vervolgens met hen in actie komen. Mogelijkheden daartoe kunnen zijn:

1. Een informatieavond beleggen, daarbij de verantwoordelijke wethouder en eventueel Piet de Ruiter uitnodigen. Hier noteer je de verhalen van de mensen en richt je een comité op. Van te voren uiteraard aankondigen in de pers. Je kunt ook de gemeente benaderen en vragen waar precies de ID'ers en WIW'ers werken en deze mensen gericht uitnodigen, via de instellingen waar ze werken.
2. Een meldpunt openen waar iedereen zijn verhaal kwijt kan over problemen nu, en vooral over de gevolgen van de bezuinigingen. Doe aan dossiervorming en confronteer het college van B en W met de gevolgen van zijn beleid (bijvoorbeeld sluiting van peuterspeelzalen of buurtcentra).
3. Breng in de gemeenteraad het voorstel om als raad een hoorzitting te houden waarvoor alle instellingen met WIW'ers en ID'ers uitgenodigd worden, plus natuurlijk de werknemers zelf. Of: organiseer zelf die hoorzitting. De afdeling Haarlem heeft dat vorig jaar met veel succes – en met hulp van de gemeente gedaan.
4. Organiseer een week met veel activiteiten rondom de gesubsidieerde arbeid. Je kunt bijvoorbeeld als afdeling/raadsfractie een middag met het kinderwerk mee doen en met een conciërge op een school meelopen. Doel is om aan te geven dat het grote gevaar dreigt dat dit belangrijke werk gaat verdwijnen. In die week kun je ook het telefonische meldpunt openstellen en de informatieavond beleggen.

De verschillen schematisch weergegeven

Verschillen tussen Algemene Bijstandswet (nu) en de Wet Werk en Bijstand (na 1-1-2004)

NU Algemene Bijstandswet	STRAKS Wet Werk en Bijstand
Regels en uitvoeringsvoorschriften vanuit Ministerie	Regels vanuit de gemeenteraad. Drie nieuwe gemeentelijke verordeningen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Reïntegratiebeleid met specifieke aandacht voor doelgroepen 2. Verlagen van de algemene bijstandsuitkering (vergelijkbaar met huidige maatregelenbeleid) 3. Verhogen en verlagen van de bijstandsnorm (vergelijkbaar met huidige toeslagenverordening)
Verantwoording over uitvoering aan Ministerie	Verantwoording aan gemeenteraad
Uitvoering Abw is regelgestuurd	Maatwerk: vraagt om individuele beoordeling, meer eigen verantwoordelijkheid van medewerkers (risico van willekeur)
Aparte termijnen in Abw	Aansluiting bij Algemene wet bestuursrecht en Burgerlijk Wetboek voor wat betreft termijnen
WIW en ID aparte wetgeving	WIW/ID in WWB IOAZ in aparte wet
Gemeente 25% financieel verantwoordelijk	Gemeente 100% budgetverantwoordelijk + artikel 12 status bij disfunctioneren
Hoogte algemene uitkering centraal vastgesteld	Hoogte algemene uitkering centraal vastgesteld Geen (categoriale) inkomensondersteuning. Wel langdurigheidstoeslag met toetsingscriteria over voorgaande vijf jaar
Maatregelen en boeten centraal vastgesteld	Boeten afgeschaft, maatregelen decentraal vastgesteld in verordening
In Abw: passende arbeid	Plicht tot arbeidsinschakeling, aanvaarden algemeen geaccepteerde arbeid
Ontheffingen: wettelijke en gemeentelijke regelingen Categoriaal beleid mogelijk	Geen categoriale ontheffingen mogelijk. Iedereen reïntegratie verplichting, tenzij...
Vrijlating inkomsten mogelijk	Geen vrijlating
Deeltijdpremie mogelijk	Geen periodieke premie op arbeid (wel incidentele)

SP-eisen

Hun kritiek op het wetsvoorstel hebben de SP-wethouders van Sociale Zaken samengevat in een eis tot aanpassing ervan op een aantal belangrijke onderdelen. Onder andere willen ze:

1. Geen bezuinigingen op de budgetten, maar juist extra investeringen in het reïntegra-

tiebudget in deze tijden van recessie

2. Geen bezuiniging op de bijzondere bijstand en handhaving van het categoriale beleid door gemeenten

3. De huidige vrijstelling van arbeidsplicht handhaven voor de ouder met een volledig

verzorgende taak voor kinderen onder de vijf jaar en voor personen van 57,5 jaar of ouder.

Wordt hier niet aan voldaan, dan is er volgens de wethouders sprake van een *Wet Water en Brood*, in plaats van een *Wet Werk en Bijstand*.

uit het partijbestuur

Festival Tomaat

Het programma van Festival Tomaat wordt zeer de moeite waard. Afdelingen worden opgeroepen gezamenlijk vervoer te regelen en veel leden en andere belangstellenden mee te nemen. Bij de Tribune van augustus komt een festivalprogramma. Aan de nieuwe leden zal bijzondere aandacht besteed worden. De Alternatieve Troonrede zal behalve op festival Tomaat ook uitgesproken worden op De Plaats in Den Haag, een dag na het festival.

Open dagen partijbureau

Vanaf september wordt er één vrijdagmiddag in de maand een 'open dag' georganiseerd in het partijbureau in Rotterdam. In eerste instantie bedoeld voor leden.

Fractieassistentie provincies

Besloten wordt de beslissing over en de verantwoordelijkheid voor de eventuele aanstelling van fractieassistenten bij de statenfracties volledig bij fractie zelf en de betrokken regio(s) neer te leggen. Als een provincie besluit een fractieassistent aan te nemen, komt het werkgeverschap in handen van een stichting met een bestuur van vijf personen, bestaande uit afdelingsvoorzitters, regiobestuurders en fractieleden. De achtergronden van het besluit zullen per brief aan de statenleden worden toegelicht.

Regio's

Aan de hand van een verslag van de regiobestuurder zijn de regio's Groningen en Fryslân nader besproken. Het geschetsde beeld was behoorlijk positief. Voortaan zullen iedere maand twee regio's worden besproken.

Aan afdelingsbesturen wordt via het maandelijke kaderblad Spanning verslag gedaan van de besluiten van de Partijraad en het Partijbestuur. Zo luidt één van de besluiten van het twaalfde congres van 24 mei. De Partijraad werd altijd al verslagen in Spanning. En vanaf nu vind je hier telkens ook een kort verslag van de laatste vergadering van het partijbestuur.

Statutenwijziging

Door de besluiten van het laatste congres moeten de statuten en het huishoudelijk reglement op een aantal punten aangepast worden. Ook willen we de flexibiliteit van de statuten verhogen, waardoor méér zaken door de Partijraad per reglement geregeld kunnen worden. De voorstellen daartoe zijn besproken. Ze zullen voorgelegd worden aan de Partijraad van september, die erover besluit.

Handboek afdelingen

Het handboek voor de afdelingen zal eind augustus 'on line' zijn. Het zal – via lidnummer en postcode – te raadplegen zijn voor afdelingsbestuursleden, raads- en statenleden.

Afdelingsverslagen

Ondanks het heldere besluit hierover op het congres, hebben veel afdelingsvoorzitters in juni geen afdelingsverslag ingeleverd. Afsproken is dat de regiobestuurders erop toezien dat dat in de toekomst wél gebeurt, en meteen aan de bel trekken als een voorzitter verzaakt. Verslagen zijn onontbeerlijk voor het landelijk bestuur om zich een goed beeld te kunnen vormen van de situatie in de partij, en het is voor de voorzitters zelf heel nuttig om eens per

maand even de stand op te nemen en stil te staan bij de recente ontwikkelingen.

Europese verkiezingen

De Partijraad van september zal een kandidatencommissie en een programmacommissie voor de Europese verkiezingen van 2004 instellen. Een voordracht voor de commissies wordt vastgesteld op de partijbestuursvergadering van augustus. Op 17 januari 2004 organiseren we een conferentie over Europa.

Themagroepen

Op het 12de Congres is besloten om te starten met themagroepen, waarmee we onze leden een nieuwe mogelijkheid willen bieden om actief te worden en invloed uit te oefenen. Het partijbestuur heeft in lijn hiermee besloten om de Partijraad van 6 september voor te stellen om te starten met drie themagroepen:

1. Internationale solidariteit (o.l.v. Harry van Bommel)
2. Ruimtelijke ordening en natuur (o.l.v. Krista van Velzen)
3. Economie en werkgelegenheid (o.l.v. Ewout Irrgang).

Kalender 2004

De SP-kalender voor 2004 is vastgesteld, met de vergader-

data voor Partijraad en -bestuur, de verschijningsdata van de Tribune en Spanning en ook de data waarop de afdelingsverslagen ingeleverd moeten zijn.

Scholingsprogramma

De bespreking van het scholingsprogramma in het partijbestuur is uitgesteld, omdat het DB er de voorkeur aan geeft om het voorstel te behandelen in samenhang met een opzet voor het SP-studiecentrum. De scholingskalender met het programma voor het komend seizoen vind je al wel in deze spanning.

Campagne

Wakker worden!

Er zijn nu nog enkele grote bijeenkomsten en meteen na de vakantie zal de draad verstevigd opgepakt worden. *Keer het tij*, een samenwerkingsverband waarin ook de SP deelneemt, organiseert een landelijke demonstratie op de zaterdag na Prinsjesdag. Daar moeten we massaal aanwezig zijn. Benadrukt is het belang van alle mogelijke afdelingsinitiatieven. Daarbij is de parallel getrokken met de WAO-zomer van '91. Doordat we als SP ook in de vakantietijd met allerlei initiatieven bezig bleven, verwierven we ons een sterke positie toen in het najaar ook andere organisaties te hoop liepen. Duidelijk moet worden, dat niemand om de SP heen kan als het gaat om protesten tegen het kabinet. Afdelingen wordt aangeraden de leden bij elkaar te roepen, comité's *Red de solidariteit* op te richten en aan de slag te gaan.

Wethoudersoverleg

Willem Bouman is voortaan namens het partijbestuur contactpersoon bij het SP-wethoudersoverleg.

Cursussen

in soorten en maten

'Het scholingsaanbod van de SP is globaal te verdelen in zes categorieën: praktische cursussen, excursies en discussies, de Zomerschool, scholing van raads- staten- en bestuursleden, politieke basisvorming en zelfscholing. Ik loop ze allemaal even bij langs.

De praktische cursussen, bijvoorbeeld voor hulpdienstmedewerkers, over afdelingscommunicatie en voor webmasters staan op de cursuskalender. Daar staat ook vermeld voor wie ze bestemd zijn. De excursies en debatten staan open voor alle geïnteresseerde SP'ers. Ze staan op de cursuskalender en zullen ook in de Tribune aangekondigd worden. Van de Zomerschool worden dit jaar drie edities georganiseerd, waarmee we de afspraak nakomen dat het aantal cursisten moet groeien. De komende jaren moet die groei overigens verder doorzetten. Aan de scholing van raads- staten en bestuursleden gaan we meer doen dan in het verleden. Concrete plannen voor het komende jaar moeten nog uitgewerkt worden. In een komende uitgave van Spanning vertel ik er graag meer over. Dan blijven er nog twee onderdelen over waar ik wat langer bij stil wil staan: de politieke basisvorming en de zelfstudie.

Politieke basisvorming in verschillende uitvoeringen

Uitgangspunt van de politieke basisvorming is dat alle af-

delingen maandelijks een scholingsbijeenkomst organiseren. Daarmee verhogen we de politieke kennis van onze leden en binden we mensen aan onze partij. Daarvoor is – zeker voor nieuwe afdelingen – de cursus politieke basisvorming die we enkele jaren geleden ontwikkeld hebben, uitstekend te gebruiken. De cursus bestaat uit twee delen en wordt begeleid door twaalf handzame boekjes. Afdelingen die de cursus al gedaan hebben, kunnen hem herhalen voor hun vele nieuwe leden. Maar ze kunnen ook een stap verder gaan met de nieuwe cursus 'Heel de mens op lokaal niveau', waarin de vertaling van onze ideologie in de plaatselijke praktijk centraal staat. Daarvoor maken we materiaal, maar raden we ook aan gastsprekers uit te nodigen. Bijvoorbeeld iemand van de vakbond als het gaat om werk en inkomen.

Ook nieuw is een kennismakingscursus voor nieuwe leden. In drie avonden laat je hen grondig kennismaken met de partij – en leer je hen ook kennen. Vooral voor afdelingen met veel nieuwe leden is dit een aanrader. De cursus is een aanvulling op de persoonlijke kennismakingsbezoeken, en kan niet daarvoor in de plaats komen. De geschiedenis van het socialisme en de SP, de werkwijze en organisatie van onze partij en de ideologie komen aan bod. De cursus is een mix van videobeelden, colleges en discussie.

'We gaan betere opleidingen verzorgen voor veel meer leden', besloten we op het twaalfde congres. Hoe staat het daarmee, is de vraag bij de aftrap van het nieuwe schooljaar. Het antwoord komt verderop in deze Spanning in de vorm van de nieuwe cursuskalender, en hier van Rosita van Gijlswijk, landelijk scholingssecretaris.

Zelfstudie via internet

Aan de zelfstudie tenslotte wordt hard gewerkt. We hebben het dan over mogelijkheden voor leden om zich via internet zelf te scholen over de SP en het socialisme. De planning is dat de studiesite in oktober operationeel is. Leden kunnen dan met hun lidnummer en postcode toegang krijgen tot teksten, multiple-choicevragen en beeldfragmenten en tot veel verwijzingen naar artikelen en boeken. In eerste instantie beginnen we met de geschiedenis van het socialisme en de SP, het activisme van de SP, politieke stromingen en onze ideologie. Als alles goed loopt, gaan we de mogelijkheden in de toekomst uitbreiden.'

Voor een goede afdelingscholing heb je ook een goede scholingsbegeleider nodig. Waar vind je die?

'Dat is een zaak voor de afdelingsbesturen. Die moeten iemand verantwoordelijk maken voor de scholingen. Lukt

dat niet, dan kunnen ze eventueel een beroep doen op een buurafdeling. We kunnen als landelijke scholingscoördinatie niet in het hele land zelf scholingen gaan geven. Wel mag je verwachten dat we de scholingsbegeleiders terdege gaan begeleiden. En natuurlijk help ik ook graag mee een begeleider te zoeken als je dat als afdeling niet lukt.'

Wat kunnen afdelingen doen die nu enthousiast worden?

'In ieder geval een scholingsbegeleider zoeken. En verder nog even afwachten. Eind augustus krijgen de afdelingsvoorzitters uitgebreide informatie over de politieke basisvorming. Kort daarna moeten ze al hun leden op de hoogte stellen van de scholingsmogelijkheden – bijvoorbeeld via de plaatselijke bijlage bij de Tribune.'

Rosita van Gijlswijk is te bereiken op rvgijlswijk@sp.nl en op (010) 243 55 64.

Binnenhof

Van het paradijs naar de verdoemenis?

Onlangs stemde de Eerste Kamer – in navolging van de Tweede Kamer in met een aantal wetswijzigingen die de liberalisering en privatisering van gas en elektriciteit mogelijk maken met ingang van 1 juli 2004 resp. 1 januari 2005. De SP stemde tegen, evenals GroenLinks. Het kwam beide partijen op forse kritiek van minister Brinkhorst (D66) te staan. GroenLinks en SP zouden zich schuldig maken aan 'verheerlijken van het verleden'. Het is een veelgehoord verwijt aan het adres van SP'ers. Hoe verdedigde SP-fractievoorzitter Tiny Kox zich hiertegen?

'U laat uw zicht op de werkelijkheid benevelen door dogmatisme en verheerlijking van de tijd toen gas en stroom geproduceerd werden door nutsbedrijven,' hield Brinkhorst de SP-senaatsfractie in het debat voor: 'U doet alsof we van het paradijs naar de verdoemenis gaan,' aldus de bewindsman. In reactie daarop wees Tiny Kox

erop, dat de SP beslist vaker dan de minister met spandoeken en pamfletten op de stoep heeft gestaan van regionale energiebedrijven en hun landelijke koepels. Talrijk zijn immers de voorbeelden waarbij SP'ers samen met consumenten protesteerden tegen domme bureaucratie, klantvriendelijk handelen en ondoorzichtige

prijsbepalingen. Het verwijt van Brinkhorst over een te rooskleurig beeld van het verleden gaat dan ook niet op. Kox tijdens genoemd debat: 'Wij hebben dat soort ernstige mankementen steeds geconstateerd en hebben ook steeds daartegen actie gevoerd. Maar wij geloven niet dat je die problemen aanpakt en oplost door het publieke oligo-

polie van nutsbedrijven uit het verleden te vervangen door een privaat oligopolie van particuliere bedrijven.' Kox verweet de minister eveneens voorbij te gaan aan tal van voorbeelden die aangeven dat het goed fout kan lopen voor consumenten op een geliberaliseerde en geprivatiseerde energiemarkt. Ook wees hij erop dat de minister vanaf 1 januari 2005 de regie over eventuele privatisering niet meer in eigen handen heeft. Hij zal dan voor een groot deel afhankelijk worden van de wensen en eisen van mogelijke kopers en verkopers. Kox wees in dat verband op de gretigheid waarmee in Noord-Brabant de privatisering van onder andere Intergas, Obragas en de BBA ter hand genomen was door lokale en provinciale overheid, tegen de wens van de bevolking in. ●

SP blij met einde aan 'Turkse les'

De SP is blij met de toezegging minister Van der Hoeven van Onderwijs dat ze geen toestemming zal geven om reguliere lessen ook in het Turks te gaan verzorgen.

Toen een aantal Rotterdamse basisscholen had besloten een aantal lessen niet in het Nederlands, maar in het Turks te geven, trokken Fenna Vergeer en Agnes Kant aan de bel bij Van der Hoeven. Want het onderwijs in eigen taal en

cultuur (OALT) is volgens de SP een belemmering voor een succesvolle schoolloopbaan en integratie in de Nederlandse samenleving. 'Allochtonen kinderen hebben juist extra lessen Nederlands nodig. Het is goed, dat dit onderwijs in eigen taal

per 1 augustus wordt afgeschaft,' zegt Fenna Vergeer: 'Als een kind van bijvoorbeeld Turkse ouders in Nederland opgroeit, moet het goed Nederlands leren om tot volle bloei te komen binnen de Nederlandse samenleving. Bovendien is het

nadelig voor de integratie als kinderen van allochtonen niet met kinderen van autochtonen les krijgen. En ik neem toch aan dat het niet de bedoeling was ook de Nederlandse kinderen in het Turks les te geven.' Wel vindt Vergeer, dat er betere garanties voor omscholing en herplaatsing van de OALT-docenten moeten komen. ●

Buitenland

Links Europa bijeen in Helsinki en Talinn

Begin juni vond in Helsinki de 23ste Conferentie plaats van NELF (New European Left Forum), het overlegorgaan van de partijen van socialistisch links in Europa.

Een deel van de bijeenkomst was in Talinn, Estland; één van de tien nieuwe lidstaten die volgend jaar deel gaan uitmaken van de Europese Unie. Namens de SP waren afgevaardigd Harry van Bommel, Johan van den Hout en René Roovers, die voor Spanning verslag doet van de Baltische expeditie.

Heikki Timonen van de Finse Metaalarbeiders Bond voorziet grote problemen voor de nieuwe EU-leden zoals Estland. De Westerse bonden moeten alles doen om de vakbonden uit de nieuwe Oost-Europese lidstaten te ondersteunen, zo zei Timonen. De vakbonden zijn er enorm verzwakt. Ook in Estland, dat bij wijze van spreken een laboratorium voor het neoliberalisme is geworden. Dat is in het dagelijks leven ook goed terug te zien. Talinn, een oude Hanzestad, is een prachtige stad die nog nagenoeg intact is. Toch is er al lang geen sprake meer van Oost-Europese prijzen. Het dagelijks leven is duur, zelfs voor bezoekers uit het Westen. 'De overgang van de oude Sov-

jet-Unie naar zelfstandigheid heeft het land sociaal-economisch enorm teruggeslagen,' vertelde Tiit Toomsahu, de voorzitter van de Estse Sociaal-Democratische Arbeiders Partij. Pas in 2001 werd het oude economische niveau bereikt. De werkloosheid bedraagt nu negentien procent en de helft van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Het zal jaren duren voordat het welvaartsniveau opgetrokken is naar het Europese gemiddelde. De nieuwe wereldorde is volgens Tiit niet in het belang van de kleinere landen als Estland. Ondanks de steun van de meerderheid van de bevolking voor de uitbreiding en het lidmaatschap van de NAVO is er veel weerstand tegen de oorlog

van de VS tegen Irak. Intussen heeft Estland per referendum ingestemd met het lidmaatschap van de Europese Unie.

Een belangrijk thema op de conferentie was het ontwerp voor de nieuwe Europese Grondwet, dat is opgesteld door de Europese Conventie onder voorzitterschap van de Franse oud-president Giscard d'Estaing. Een ambitieus en elitair project dat vaak zelfs door insiders nauwelijks te volgen is. Laat staan door de Europese burgers. Binnen NELF bestaat geen overeenstemming over het resultaat van de Conventie. Een deel van de partijen ziet de uitkomsten van de grondwetdiscussie als een aanzet voor verdere integratie van Europa en als opmaat voor een verdere federalisering: Europa als tegenmacht tegen de VS en als instrument van vrede en veiligheid. Deze zienswijze ontvond vooral vanuit de noordelijke Europese landen kritiek. Net als de SP zijn de met ons verwante partijen in deze landen tegenstander van verdere overdracht van bevoegdheden naar de Europese Unie. 'De pogingen een eigen militaire poot op te richten om een tegenmacht te kunnen bieden aan de militaire macht van de VS, leiden alleen maar tot een nieuwe en voor Europa bij voorbaat kansloze wapenwedloop,' aldus Harry van Bommel.

Van Bommel nam ook de gelegenheid te baat om een verklaring voor te leggen aan het deel van de NELF-conferentie dat ging over Irak. Daarin deed de SP een oproep om er bij de eigen regeringen op aan te dringen niet mee te werken aan het leveren van militairen voor de illegale bezettingsmacht in Irak. De aanwezige partijen werden ook opgeroepen te protesteren tegen het gebruik van misleidende informatie, zoals over de aanwezigheid en het mogelijke gebruik van massavernietigingswapens om de oorlog te rechtvaardigen. Het is volgens Van Bommel nu vooral zaak aan te sluiten bij de ervaringen van de Iraakse linkse partijen en andere organisaties die vechten voor zelfstandigheid en vrijheid in Irak. De meerderheid van NELF was van mening dat er een internationale conferentie moet komen over de toekomst van Irak onder verantwoordelijkheid van de VN.

Tot slot pleitte van Bommel voor een coalitie van progressieve landen die de weg van de VN kiezen – en niet die van supermacht Europa tegenover de nog grotere supermacht VS. ●

Cursus kalender 2003 - 2004

Spelregels

Opgeven voor cursussen gaat via je afdelingsvoorzitter. Na je aanmelding krijg je een uitnodiging. We gaan uit van de stelregel 'aanmelden is komen'. Voor de cursussen en het cursusmateriaal ben je geen kosten verschuldigd. Ook in de lunch (en bij de weekenden in de maaltijden, drankjes en overnachting) wordt voorzien. We hechten grote waarde aan scholing. Eerder hebben we geconstateerd dat afwezigheid bij

scholingen te vaak voorkomt en we willen dat de deelname verbeterd wordt. Door een grotere deelname neemt de kwaliteit toe en kunnen de kosten per deelnemer omlaag. Daarom is besloten dat de kosten die gemaakt worden door afwezigheid van deelnemers voortaan bij afdelingen in rekening worden gebracht. Mocht je onverhoopt om dringende redenen verhinderd zijn, probeer dan een vervanger te vinden binnen je afdeling.

Workshop Helpende Hand

Deze eendaagse cursus met workshops voor medewerkers van de lokale hulpdiensten is bedoeld om onze medewerkers wegwijs te maken in de jungle van de wet- en regelgeving en om onze politieke stellingname in deze te verhogen. Het aantal deelnemers is om praktische redenen gemaximeerd tot 2 mensen per afdeling.

Zaterdag 20 september

Zaterdag 7 februari

Oktober scholing

Ook dit jaar staan er weer drie weekeinden op het programma, waarbij de politiek verantwoordelijken van de afdelingen in staat worden gesteld om eens bij te tanken. Elke afdeling vaardigt twee mensen af, waaronder in ieder geval de afdelingsvoorzitter. Er wordt geschoold in het leiding geven in een afdeling, in het analyseren van de situatie in de afdeling, het bestuur en de gemeente. Daarnaast wordt een deel van het weekend besteed aan politiek-ideologische scholing.

Zaterdag 11 en zondag 12 oktober

Zaterdag 18 en zondag 19 oktober

Zaterdag 25 en zondag 26 oktober

Economie Anders: Liberalisering

In deze avondcursus staat de economie centraal. Aan de orde komen thema's als de liberalisering van de energiesector, de uitverkoop van het openbaar vervoer en ecologie boven economie. Deze cursus is bedoeld voor geïnteresseerde leden en kaderleden. Medewerkers van het wetenschappelijk bureau en de Tweede-Kamerfractie geven hun visie op de thema's. Uiteraard is er volop de gelegenheid om ook met hen in discussie te gaan. Deelname staat open voor geïnteresseerde SP-leden.

Donderdag 20 mei

Start de Hulpdienst

Het hoe, wat en waarom van een SP-Hulpdienst komt in deze cursus aan de orde. Daarnaast worden er veel praktische tips gegeven over het reilen en zeilen van een Hulpdienst. De cursus is bedoeld voor bestuursleden en voorzitters van afdelingen die willen starten met de service van een spreekuur.

Donderdagavond 11 december

Volkshuisvesting

In deze cursus worden de deelnemers up-to-date gehouden van de ontwikkelingen in het Volkshuisvestingsbeleid. Aan de hand van theorie en praktijk passeren onder andere wijkvernieuwing, woningtoewijzing en de rechten en plichten van huurders de revue. Voorzitters, bestuursleden, raadsleden en actieve medewerkers uit onze lokale SP-afdelingen zijn van harte welkom.

Zaterdag 27 september

Zaterdag 8 november

Zaterdag 6 december

Economie Anders: De wereld een global village?

Inzicht in de neoliberale economie is onontbeerlijk voor mensen die naar een andere samenleving willen. In deze avondcursus komt de rol van de wereldbank, het IMF en de WTO aan de orde. Leer aan de hand van een boeiend college hoe het neoliberalisme de economie beïnvloedt. Er is verder volop de gelegenheid om met elkaar in discussie te gaan. Deelname staat open voor geïnteresseerde SP-leden.

Donderdag 13 november

Veluwe excursie

Onder leiding van Harry Voss van het SP-MilieuAlarmteam ga je de Veluwe op om inzicht te krijgen hoe een uniek natuurgebied verkwanseld wordt met biotechnologie en plezierjacht. Kortom: maak kennis met de andere kant van de Veluwe. Aan de excursie kunnen geïnteresseerde SP-leden deelnemen.

Zaterdag 6 december

Actievoeren en publiciteit

In deze interactieve cursus leer je een actie opzetten, organiseren en afronden. Na een inleiding ga je met een concreet praktijkvoorbeeld aan de slag en leer je actieplannen maken. Deze cursus is bedoeld voor voorzitters, raadsleden, bestuursleden en actieve leden uit onze afdelingen.

Zaterdag 10 januari

In debat

Verbeter je debatqualiteiten met de cursus 'In debat'. Onder deskundige begeleiding leer je de kneepjes van debatteren. Voorzitters, bestuurs- en raadsleden worden uitgenodigd zich voor deze cursus aan te melden.

Zaterdag 24 januari

Lokaal Actief

Voor nieuwe lokale bestuursleden organiseren we inwerkcurssussen. Aan de orde komen thema's als de partijorganisatie, planmatig werken en actie & fractie. Ook zal er aandacht besteed worden aan hetgeen we van lokale bestuursleden en SP-afdelingen verwachten.

Zaterdag 4 oktober

Zaterdag 17 januari

Zaterdag 15 mei

Lokale Financiën en Politiek Rendement I

Speciaal voor onze lokale penningmeesters organiseren we deze cursus. Technische aspecten over boekhouden komen niet aan bod, maar wel thema's als de samenstelling van de afdelingsfinanciën, hoe met de beschikbare middelen op lokaal niveau optimaal rendement behaald kan worden, hoe een actie zichzelf kan bedruipen, hoe de verkiezingskas op peil kan worden gebracht en de rol van de penningmeester in het afdelingsbestuur. Deze avondcursus is verplicht voor beginnende penningmeesters.

Donderdagavond 9 oktober

Donderdagavond 8 januari

Donderdagavond 17 juni

Masterclass Live!

Bits en bytes, HTML en andere codes: voor afdelingswebmasters organiseren we een bijeenkomst over onze lokale SP-websites. Naast een inleiding over de politiek-inhoudelijke mogelijkheden van een website, zal er onder deskundige begeleiding uitleg gegeven worden over technische aspecten.

Zaterdag 6 maart

Zaterdag 20 maart

Milieu-excursie

Een boeiende excursie in het Rijnmondgebied waarbij je inzicht krijgt in hoe het milieubeleid in de praktijk (niet) werkt. Waar komt de vervuiling vandaan en hoe kan het anders in de visie van de SP? Aan de excursie kunnen geïnteresseerde SP-leden deelnemen.

Zaterdag 8 mei

Afdelingscommunicatie

Onbekend maakt onbemind. Communicatie is voor een SP-afdeling van groot belang. Daarbij hoef je niet alleen te denken aan het maken van het lokale inlegvel of een persbericht, maar ook aan een jaarlijkse afdelingskrant. Voor veel tips en trucs is er voor afdelings- en fractievoorzitters de cursus afdelingscommunicatie.

Zaterdag 14 februari

Omgaan met de media

Het is voor de SP, net als voor alle andere politieke partijen, van levensbelang om regelmatig positief in het nieuws te komen. De SP slaagt daar heel aardig in, maar het kan altijd beter! Voorzitters, bestuurs- en raadsleden leren in deze cursus hoe journalisten denken en ook hoezelf persberichten en nieuwsberichten te schrijven.

Zaterdag 3 april

Lokale Financiën en Politiek Rendement II

Voor de penningmeesters die in eerdere jaren de cursus Lokale Financiën en Politiek Rendement hebben gevolgd, organiseren we vanaf dit jaar een verdiepingcursus. De inhoud van de cursus wordt bepaald aan de hand van een voorafgaande inventarisatie bij de deelnemers. Deze avondcursus is verplicht voor penningmeesters.

Donderdagavond 16 oktober

Donderdagavond 15 januari

Donderdagavond 24 juni

Zomerschool 2004

In 2004 organiseren we vier edities van de zomerschool die bedoeld is voor betrokken SP'ers. Telkens van donderdagmiddag tot zondagmiddag. Plaats van handeling: de legendarische Paasheuvel in Vierhouten, op de Veluwe. Het programma wordt gevuld met stevige gastcolleges, pittige discussies, excursies en een politiek café. De kosten komen grotendeels voor rekening van de landelijke partij, maar van de deelnemers wordt wel een bijdrage gevraagd. Het aantal plaatsen is beperkt tot 60. Daarbij geldt: wie het eerst komt, die het eerst maalt

Donderdag 22 juli t/m zondag 25 juli

Donderdag 29 t/m zondag 1 augustus

Donderdag 19 t/m zondag 22 augustus

Donderdag 26 t/m zondag 29 augustus

Voor alle informatie over de cursussen waarin de afdelingsvoorzitter niet kan voorzien: bel met Rosita van Gijlswijk, (010) 243 55 64 of stuur een e-mail naar: studiecentrum@sp.nl

FESTIVAL TOMAAT

VOOR WIE?

Vrienden, Kennissen, familie, buren, cultuurliefhebbers en zij die dat graag willen worden, iedereen is van harte welkom

WANNEER?

14 september 2003

WAAR?

Op de Paasheuvel in Vierhouten (Veluwe)

met onder andere

Amsterdam Klezmar Band, De peetvader van de Nederlandse blues
Harry Muskee, De Alternatieve Troonrede, De popcultuur, gesprekken en veel live muziek
o.l.v. Jan Douwe Kroeske, Modeshow ontwerpen Maurice Spapens, workshops theater, modeltekenen, geluidssculpturen, speciaal kinderprogramma, Close Act, Jan Marijnissen, Poëzie, Lekker eten, Een muur van verzet tegen Balkenende II, En nog veel meer!

Kaarten in de voorverkoop (tot 25 augustus):
volwassenen 12,50 euro en kinderen van
4 t/m 16 jaar 6,25 euro.

Vijf redenen om alles uit de kast te halen voor een drukbezocht Festival Tomaat

- Cultuur is te belangrijk om te laten verworden tot een *marketingtool* of een speeltje voor de rijken. Festival Tomaat is onze bescheiden bijdrage aan de bevordering van de culturele diversiteit.
- Festival Tomaat biedt een uitstekende gelegenheid om je medewerkers eens met iets anders te benaderen, dan met werk. Nodig ze uit. Trakteer ze eventueel op een vrijkaartje.
- Een succesvol Festival Tomaat is belangrijk voor de uitstraling, het imago van de SP. Ook plaatselijk vergroot het je prestige als je kunt verwijzen naar geslaagde – en dus druk bezochte – cultuurfestivals die de SP organiseert.
- Festival Tomaat vergroot de betrokkenheid bij de SP van de leden die meegaan.
- Tenslotte, het is geen straf naar het festival te gaan. *Je komt rijker thuis dan je gekomen bent, luidt het motto*, en uit eerdere uitvoeringen blijkt dat echt zo te zijn. Je vindt er van alles, ook zaken waar je uit je zelf niet zo gauw naar toe zou stappen, en de reacties geven aan dat de bezoekers dat bijzonder waarderen. Je laat kortom een wereld opengaan voor de mensen die je meeneemt – voor de prijs die je anders kwijt bent aan één voorstelling. Dat is toch geweldig?!

Dus: regel een bus – eventueel samen met een buurafdeling, bel je medewerkers, schrijf je leden aan, maak reclame en zorg voor een grote delegatie.

Meer informatie vind je op
www.festivaltomaat.nl

JE KOMT RIJKER THUIS DAN JE GEKOMEN BENT!

Sinds 1999 is de SP vertegenwoordigd in het Europees Parlement. Voor ons team in Brussel zoeken we nu op korte termijn een energieke en praktische

Bureaucoördinator

Haar/zijn taken zullen vooral bestaan uit:

- Eerste aanspreekpunt voor bellers
- Bijhouden agenda en afspraken
- Boekhouding en beheer financiën
- Correspondentie en postverwerking
- Bijhouden archief
- Voorbereiding team-overleg

We verwachten **naast ervaring en verbondenheid** met de strijd van de SP voor een betere samenleving:

- redelijke kennis van de Engelse en Franse taal;
- goed kunnen omgaan met computers

(met name Windows, Word, Internet en e-mail);

- zorgvuldigheid en accuratesse in het werk;
- bereidheid om in (redelijke) nabijheid van Brussel te gaan wonen;
- beschikbaarheid voor een volledige werkweek.

De baan is in principe beschikbaar gedurende de huidige zittingsperiode van het EP, dus tot de zomer van 2004, met de mogelijkheid van verlenging in de volgende zittingsperiode.

Salariëring vindt plaats volgens de in de SP geldende normen.

Heb je belangstelling?

Schrijf dan vóór 16 augustus naar Erik Meijer,
p/a Vijverhofstraat 65,
3032 SC Rotterdam.
Voor meer informatie
bel René Roovers
telefoon (0162) 31 90 98 of (06) 226 073 08

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vijfde jaargang nummer 8, 21 augustus 2003

Makkelijke antwoorden taboe op **zomerscholen** over **globalisering**

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Israël – Palestina na de Irak-oorlog

Waarom en hoe de afdeling Uden de hei op ging

De CDA-keuze tussen conservatisme en sociale beweging

20 september
Keer het tij

14 september
Festival Tomaat

Paulus Jansen

Niks aan de hand

Een van de eerste besluiten van het nieuwe partijbestuur was het invoeren van een periodieke bespreking van alle regio's. Iedere vergadering gaan er twee regio's 'onder het mes', aan de hand van een verslag van de regio-bestuurder. Onze bedoeling is dat dit mes aan verschillende kanten snijdt. De rol van de regiobestuurder moet nog uitkristalliseren. Dat wordt door discussie over ieders aanpak versneld. Er vinden zinnige discussies plaats over algemene thema's als: Hoe begeleiden we een nieuwe afdeling. Is een regio-bestuurder alleen adviseur of meewerkend voorman? Een van de eerste regio's die besproken is, was Drenthe, en regiobestuurder Marijke van den Broek kreeg het naar eigen zeggen zwaar te verduren, nadat ze verzucht had dat de mensen in Assen zo moeilijk te mobiliseren zijn voor lokale acties. 'Er is hier niet veel ergs aan de hand.' 'Iedereen verhuizen naar Assen!' was de grappig bedoelde reactie, omdat weinig aanwezigen geloofden dat er echt geen revolutie te maken valt in de kop van Drenthe. Toch is dit een wat gemakzuchtige reactie, want het komt natuurlijk regelmatig voor dat je als afdelingsbestuur op zoek bent naar het grote onrecht en niets vindt om aan te pakken. Tot mijn genoegen was deze constatering voor Assen in ieder geval geen reden om achterover te gaan leunen. Op zaterdag 30 augustus opent de afdeling het nieuwe politieke seizoen met de 'SP zomerspelen', een openluchtmanifestatie op het Koopmansplein ('De Dam van Assen') waaraan maar liefst 45 leden hun medewerking verlenen.

Tussen tien en vier uur kunnen niet alleen de vaste aanhang maar ook de 98 procent andere Assenaren meedoen met een aantal spelen voor jong en oud. Soms met een politiek tintje, soms alleen maar voor de aardigheid. Er is live muziek en een terras. De enige vraag is nog of er een staartje goed weer is overgebleven na de hittegolf van de afgelopen weken. Klasse Assen!

Paulus Jansen, algemeen secretaris.

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies.

De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010) 243 55 55. Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Agenda

Partijraad
6 september, Amersfoort

Festival Tomaat
14 september, Vierhouten

**Alternatieve
Troonrede**
15 september, Den Haag

**Keer het Tij-
demonstratie**
20 september, Amsterdam

Europa-conferentie
14 januari 2004

- Cursussen**
- **Workshop Helpende Hand:**
20 september
 - **Volkshuisvesting:**
27 sept. 8 nov. en 6 dec.
 - **Oktoerscholingen:**
11 en 12 okt. 18 en 19 okt.
en 25 en 26 okt.

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl

Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres: Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam
telefoon (010) 243 55 31

fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Kopieerheffing bureaucratisch gedrocht

Jan de Wit in Het Financieele Dagblad van 11 juli
De kopieerheffing levert bedrijven extra lasten op. De regering zou er beter aan doen de alternatieven te bekijken. Maar eerst moet er een fundamentele discussie komen over de Auteurswet uit 1912.

Code 03/30

Bastion Balkenende eist harde polarisatie

Jan Marijnissen in de Volkskrant van 18 juli
De bezuinigingsplannen van Balkenende II nopen tot massaal verzet. Ook de PvdA moet zich aan-sluiten bij de oppositie, terwijl de vak beweging de kans krijgt zich te herstellen.

Code 03/31

Schiphol barst uit zijn voegen

Harry van Bommel in het Parool van 25 juli
Jarenlang is alleen gekeken naar uitbreiding van Schiphol. Nu is het tijd geworden om op een verantwoorde manier naar krimp te kijken.

Code 03/32

CDA moet investeren in publieke moraal

Ronald van Raak in Trouw van 26 juli
Zie bladzijde 12

Code 03/34

Kabinet moet ingrijpen in medicijnprijs

Agnes Kant in de Volkskrant van 30 juli
Niet prijsconcurrentie, maar aanscherping van de prijzenwet is de beste manier om de geneesmiddelenkosten te verlagen.

Code 03/35

Verbod de mechanische kokkelvisserij

Krista van Velzen in Het Financieele Dagblad van 13 augustus

In de Waddenzee is er geen plaats voor én vogels én mensen die zoveel mogelijk kokkels willen opvissen. De vissers zeggen met slechts acht schepen te varen. Het zou dus niet zo'n probleem moeten zijn om die uit te kopen.

Code 03/36

Hoogste woord voor niet-SP'ers in jaarkrant Horst aan de Maas

De jaarkranten waarmee veel SP-afdelingen aan de plaatselijke bevolking verslag doen van hun activiteiten laten veelal raadsleden, bestuursleden en activisten van de partij zelf aan het woord. In Horst aan de Maas pakt ze het anders aan. De andere kant van Horst aan de Maas laat (onder andere) eerst de directeur van de bibliotheek, een vakbondsbestuurder, een school-directeur, een woordvoerder van een actiecomité, een thuiszorg-directeur en een maatschappelijk actieve boerin aan het woord. *Pas na hun lovende woorden (en ook hun kritische noten) over de SP komen de SP'ers zelf aan*

bod. Fractievoorzitter Paul Geurts: 'Het komt geloofwaardiger over als andere mensen zeggen dat je dingen goed doet, dan wanneer je dat zelf beweert. Zeker als je daarbij ook ruimte geeft voor enige kritiek op de SP. Een andere overweging om voor deze opzet te kiezen was dat we hiermee duidelijk maken dat de SP een partij is die in alle mogelijke kringen gewaardeerd wordt.' Elke afdeling kan eens per jaar voor rekening van de landelijke partij een huis-aan-huiskrant laten drukken.

*Info: Peter Verschuren:
(010) 243 55 31.*

Eensgezind optreden tegen verdwijnen buslijnen

Met honderd mensen uit de hele provincie in één avond heel Lunteren laten tekenen. Dat is één van de acties die de Gelderse SP inzet in de campagne tegen de kaalslag in het regionale busvervoer. De provincie Gelderland wil veertig buslijnen schrappen, waardoor onder andere Lunteren geïsoleerd raakt. 'In negentien afdelingen en plaatselijke kerngroepen organiseren we het verzet daartegen,' laat Statenfractievoorzitter Paul Freriks weten. 'In twee weken gaan we minstens 10.000 protesthandtekeningen verzamelen.' De campagne wordt gecoördineerd vanuit de Statenfractie en is volgens Freriks niet alleen belangrijk voor de mensen op het Gelderse platteland,

maar ook voor de vele beginnende SP-afdelingen. 'Ze krijgen hiermee een uitstekende mogelijkheid om zich te bewijzen en krediet op te bouwen bij de bevolking.'

*Meer info: Paul Freriks:
(06) 10 89 76 75.*

Op tijd beginnen...

Ben jij een SP-volksvertegenwoordiger in spé? vraagt de afdeling Utrecht op haar site. Ze legt verder uit over welke eigenschappen SP-raadsleden moeten beschikken en wat er aan waardering tegenover staat, om vervolgens aan te geven: 'Potentiële kandidaten kunnen – als het klikt – komende anderhalf jaar al ruiken aan het raads-werk, door fractievergaderingen bij te wonen, uitzoekwerk te doen of acties te organiseren, gerelateerd aan het raads-werk. Ook is er het laatste jaar voor de raadsverkiezingen de mogelijk-

heid om een cursus te volgen. Natuurlijk is dit geen garantie voor een plaats op de raadslijst voor 2005, want daarover beslissen uiteindelijk de leden van de SP afdeling Utrecht.'

Waarom nu al deze oproep, terwijl de verkiezingen pas in 2005 zijn? Fractievoorzitter Paulus Jansen: 'Om niet in tijdnood te raken en om er zeker van te zijn dat we in 2005 echt de juiste mensen op de lijst hebben.' Wordt er al gereageerd? 'Jazeker, we hebben inmiddels drie serieuze reacties gekregen.'

Zie www.utrecht.sp.nl

Handelswijze energiebedrijven verdient aandacht

De Tilburgse SP-afdeling heeft energieleverancier Essent in een uitgebreide brief geconfronteerd met een reeks klachten. Gewezen wordt onder andere op torenhoge nabetalingen door kapotte warmtemeters, voorschotten die te laat worden afgeschreven, onterechte voorrijkosten, grote onduidelijkheid rond de verrekening van de *heffingskorting* en onverklaarbare verschillen in de bedragen per geleverde warmte-eenheid. Afdelingsvoorzitter Paul Huygen: 'Het gaat niet langer om incidenten, maar om de houding van een commercieel bedrijf dat zorgvuldigheid als een kostenpost ziet waarop bespaard moet worden. Zo'n bedrijf verdient de hete adem van de SP in de nek.'

Meer info: www.tilburg.sp.nl

Verzet tegen het kabinet

- Vanaf eind augustus gaat de SP Oppositie BII-tour weer van start. Data en locaties zijn te vinden op www.sp.nl/nieuws/agenda
- Tussen 22 september en 20 oktober komt er een SP WAO-tour langs zeven plaatsen, met bijdragen van Piet de Ruiters, vertegenwoordigers van MKB en vakbonden en actieve WAO'ers uit lokale comites. De voorlopige planning gaat uit van Groningen, Hengelo, Amersfoort, Haarlem, Delft, Tilburg en Maastricht.
Info: Joan van der Lingen, (070) 318 38 11, jvdlingen@sp.nl
- De eerste fase van de FNV-campagne 'Het kan socialer, beter' wordt op 13 september afgesloten met een aantal regionale bijeenkomsten. Voorlopig zijn bijeenkomsten gepland in Groningen, Utrecht (Domplein), Amsterdam (Dam) en Deventer. SP'ers horen op de bijeenkomsten aanwezig te zijn om hun steun te betuigen aan de strijd bare aanpak van de bond.

uit het land

Wolmanzouten bestaan uit de uiterst giftige stoffen arseenzuur, chroom VI en koperoxide. Ze zijn ongewenste restanten uit metallurgische processen en behoren eigenlijk als zwaar chemisch afval zeer zorgvuldig, veilig en langdurig (en dus duur) te worden opgeslagen. Dat gebeurt echter niet. In plaats daarvan krijgen ze als 'bestrijdingsmiddel' van schimmel en houtrot nog een tweede leven. Onder hoge druk worden ze in het hout geperst en al dan niet met stoom gefixeerd, waarna elke kubieke meter (500 kilo) hout tussen de een en twee kilo arseenzuur en tussen de twee en drie kilo chroom VI bevat. Deze stoffen komen vervolgens in de verschillende stadia van de levensduur van het *verduurzaamde* hout via lucht en water in de omgeving terecht.

Volgens Europese richtlijn 2003/2/EC van 6 januari 2003 mag het geïmpregneerde hout niet met de blote handen aangeraakt worden, en is er een absoluut verbod op toepassing ervan in woningbouw en huishouden. Toch wordt het op grote schaal verwerkt tot hekjes, tuinmeubels en kinderspeeltoestellen. Arseen en chroom VI zijn zo giftig dat wetenschappers er geen ondergrens voor wat betreft kankerverwekkende eigenschappen aan toekennen. Elke molecuul, die gemakkelijk door de huid gaat, kan op termijn kanker veroorzaken, zelfs via het erfelijk materiaal bij later geboren kinderen. Acuut gevaarlijk is het gewolmaniseerde hout ook in de afvalfase. Meer en meer wordt het namelijk versnipperd en opgestookt als 'biomassa voor

Verduurzaamd hout levensgevaarlijk 'Lokaal, landelijk en provinciaal maatregelen nodig tegen gevaar wolmanzouten

In doe-het-zelfzaken en tuincentra is op grote schaal verduurzaamd of geïmpregneerd hout te koop.

De kankerverwekkendheid van de 'wolmanzouten' die bij de productie hiervan in het hout geperst worden, is al lang bekend. Maar toch aarzelen de overheden met het nemen van maatregelen – de vergelijking met asbest dringt zich op, ook al doordat het SP-MilieuAlarmteam al jaren geleden aan de bel trok. De Brabantse en Gelderse Statenfracties hebben daar onlangs een vervolg aan gegeven met een brief aan de provincie- en gemeentebesturen.

groene stroom'. Met chemisch afval behandeld hout wordt zélf niet als chemisch afval beschouwd, omdat volgens de Bestrijdingsmiddelenwet bij de toelating van een bestrijdingsmiddel op de markt geen rekening mag worden gehouden met milieu- en gezondheidsrisico's ná de gebruiksfase.

Volgens de al genoemde Europese richtlijn dienen de overheden de nodige maatregelen te nemen om te zorgen dat dit hout niet in het milieu komt en dat arbeiders die ermee werken zodanig beschermd worden dat hun gezondheid niet wordt aangetast. EU-lidstaten zijn gehouden om uiterlijk 30 juni 2003 de maatregelen die zij zullen nemen te publiceren en

de Europese Commissie hiervan in kennis te stellen. Op z'n laatst op 30 juni 2004 dienen alle maatregelen te zijn uitgevoerd. Maar ook de provinciale en lokale overheden hebben een verantwoordelijkheid, schreef Brabants Statenlid Mia van Boxtel in haar brief aan de gemeente- en provinciebesturen. 'Gezien de gevaren lijkt het ons onmogelijk dat een gewetensvol en verantwoordelijk bestuur nog één dag langer wacht met het nemen van afdoende maatregelen.' Wat kunnen gemeenten dan concreet doen? Van Boxtel: 'Gemeentebesturen moeten een lokaal gezondheidsbeleid formuleren. We kunnen eisen dat ze daarin aandacht besteden aan de gevaren van gewolmaniseerd hout,

en hoe ze optreden tegen die gevaren. Het minste wat gedaan moet worden, is het algemeen bekend maken van de gevaren van geïmpregneerd hout, zodat gebruikers ook zelf hun conclusies kunnen trekken. Verder is de gemeente natuurlijk verantwoordelijk voor hekken of kinderspeeltoestellen van giftig hout die ze zelf geplaatst heeft, kan ze milieuvergunningen waar nodig aanpassen en kunnen wij maatregelen vragen om het al geplaatste hout uit het milieu te verwijderen en zodanig op te slaan dat de giftige stoffen niet langer kunnen vrijkomen.' ●

Zie www.noordbrabant.sp.nl
Meer info: Mia van Boxtel:
(010) 243 55 46.

De opinie

In de voorbije maanden is er in heel Europa strijd gevoerd tegen de kapitalistische politiek: anderhalf miljoen demonstranten in Parijs tegen aanvallen op de pensioenen op 25 mei, algemene stakingen in Griekenland, Italië en Spanje tegen bezuinigingen op verschillende verwoorvenheden. Maar ook buiten het traditioneel wat fellere zuiden is er actie gevoerd: massaal protest in Oostenrijk, demonstraties in Duitsland tegen Schröders *Agenda 2010* en acties in Groot-Brittannië en Zweden. Zelfs in Nederland broeit het verzet tegen de afbraakpolitiek van Balkenende II: de mobilisatie voor de grote demonstratie van 20 september is in volle gang. Na de anti-globaliseringsbeweging, vooral bestaande uit jongeren, zijn het nu met name de arbeiders (al dan niet gemobiliseerd door de vakbonden) die de straat opgaan. De Europese verkiezingen van juni 2004 staan in het teken van verzet tegen het kapitalisme. Tegelijkertijd wordt de kloof met de regeringen en hun leiders alleen maar groter. Zij hebben alvast maar een Europese grondwet opgesteld, waarin het neoliberalisme als een vaststaand gegeven wordt beschouwd, en waarmee voorwaarden worden geschapen om het sociaal beleid – bezuinigingen op sociale voorzieningen en pensioenen – en werkgelegenheidsbeleid – meer flexibele banen en minder rechten voor werknemers – op Europees niveau te coördineren. De Franse premier Raffarin verzuchtte kort geleden, dat 'Frankrijk een paradijs zou zijn zonder socialisten'. Een paradijs voor hen, die de macht, het geld en de status bezitten, welteverstaan.

'Strijdbare SP nodig bij Europese verkiezingen'

Hoe gaat de SP de Europese verkiezingen van volgend jaar in? Op 17 januari 2004 organiseren we er een conferentie over. Johan Kwisthout geeft op deze pagina alvast een voorschot: hij bepleit een internationaal georganiseerde campagne samen met de meest strijdbare vakbonden, politieke partijen en andere organisaties in Europa. Reacties op zijn betoog zijn erg welkom: spanning@sp.nl

De SP moet in haar programma en campagne voor de Europese Verkiezingen aansluiting zoeken bij deze maatschappelijke beweging, en met de beschikbare middelen daar een leidende rol in spelen. Niet door de huidige situatie in Europa als uitgangspunt te nemen en de nadruk te leggen op 'het socialer en democratischer maken van de EU', niet met, zoals Harry van Bommel voorstelt, een 'coalitie van progressieve landen die de weg van de VN kiezen' (Spanning 7, 2003), niet door neo-Keynesiaanse voorstellen te doen om de economische crisis het hoofd te bieden, maar door op te komen voor een socialistisch alternatief voor het Europa van het kapitaal. Naast een strijdbare campagne en een aansprekend programma, is het

ook belangrijk dat de campagne internationaal georganiseerd wordt, waarbij de SP aansluiting zoekt bij de meest strijdbare vakbonden, politieke partijen en andere organisaties in Europa. De multinationals – en hun handlangers in de politiek – storen zich niet aan landsgrenzen, dus moeten socialisten die voor een betere wereld strijden zich ook internationaal verenigen. De wereldwijde demonstraties op 15 februari tegen de oorlog in Irak laten zien wat voor impact een dergelijke gecoördineerde campagne kan hebben; zo zou de SP ook het initiatief kunnen nemen voor soortgelijke demonstraties in heel Europa aan de vooravond van de verkiezingen, gezamenlijke slogans en internationale bijeenkomsten.

Johan Kwisthout

Die bijeenkomsten zouden, wat mij betreft, vooral moeten gaan over de praktische vraag: 'hoe mobiliseren we de bevolking om bij de Europese verkiezingen een duidelijk signaal af te geven?' Dat er in NELF (het New European Left Forum, waar de SP deel van uitmaakt) überhaupt discussie is over de waarde van de Europese Grondwet (Spanning 7, 2003), geeft te denken over het socialistisch gehalte van dit overlegorgaan. Een orgaan, overigens, waar onder andere de PCF en PDS zitting in hebben, partijen die in de (bonds-)regeringen waarin ze zitting hebben (gehad) niet aarzelen om forse bezuinigingsingrepen ten koste van de bevolking door te voeren. De SP zou zich beter kunnen concentreren op hetgeen er in Europa op straat gebeurt, en zich serieus moeten afvragen wat de meerwaarde is van dit soort bijeenkomsten. ●

Johan Kwisthout, Breda

'Waar deden we het de afgelopen jaren niet goed?'

Afdeling Uden kijkt aandachtig in de spiegel

Er moet meer aandacht komen voor de politieke prestatie van de partijafdeling, staat te lezen in Nieuwe kansen grijpen (Hoofdstuk 3, voorstel 6: versterking afdelingsleiding). De SP in Uden ging onlangs serieus aan de slag met die congressafpraak. Een tienkoppig gezelschap van één van 's lands oudste en meest ervaren afdelingen trok zich een dagje terug 'om elkaar eens goed in de ogen te kijken'. In een Brabantse abdij werden de nodige (harde) noten gekraakt. Het resultaat licht er nu in de vorm van het 'Actieplan 2003-2006'. Over hoe een bezinningsdag tot nieuwe accenten, maatstaven en prioriteiten voor de nabije toekomst leidde.

'De eigenlijke aanleiding om eens een dagje de hei op te gaan vormde de vraag: 'Waar willen we als afdeling staan in 2006 en wat willen we dan bereikt hebben? Ook speelde mee de slechte uitslag tijdens de raadsverkiezingen van vorig jaar. Dat vonden we twee goede redenen om ons eigen functioneren eens kritisch onder de loep te nemen.' Dat zegt Spencer Zeegers, sinds jaar en dag boegbeeld van de SP in Uden. In

het Brabantse stadje huist één van de meest ervaren afdelingen in het land. In de periode 1998-2002 leverde de SP met Spencer Zeegers en Wim Somers twee wethouders en opereerde een zes man sterke fractie in de gemeenteraad. De terugslag volgde bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2002, toen de SP een derde van haar kiezers zag verdwijnen. College-deelname zat er niet meer in en de partij moest met vier zetels verder. Zeegers:

'In 2006 willen we zeven zetels halen. De beste manier om erachter te komen wat je dan moet doen is terugredeneren: waar deden we het als afdeling de afgelopen jaren niet goed?' En dus trok het Udense bestuur zich een dagje terug uit de alledaagse hectiek. En wel op een plek die op zichzelf al aanzet tot herbezinning en overpeinzing: een abdij in Heeswijk-Dinther. 'We vonden dat wel een geschikte locatie om elkaar eens diep in de

ogen te kijken,' zegt Wim Somers. 'Er zouden best gevoelige onderwerpen aan de orde komen, zoals de soms haperende onderlinge samenwerking en andere wrijvingen. Daar moet je serieus en in alle rust over kunnen praten.' Om te voorkomen dat de 'sessie' zou uitdraaien op alleen maar brainstormen, werd gekozen om volgens het zogenaamde INK-model te werken. Het model van INK (Instituut Nederlandse Kwaliteit) bestaat uit negen aandachtsgebieden die in samenhang worden bekeken, waarna prioriteiten vastgesteld kunnen worden. De aandachtsgebieden die de Udense SP hanteerde waren: leiding van de afdeling, strategie en beleid, medewerkers, middelen, waardering (door leden, kiezers, medewerkers en samenleving) en resultaten. Elke punt werd geanalyseerd vanuit vier standaard vragen: 1: hoe is het nu? 2: hoe moet het zijn? 3: welke acties zijn daarvoor nodig? en 4: wie doet dat en wanneer? Geleid werd de sessie door een onafhankelijk gespreksleider. Somers: 'Hij is van beroep zelfstandig procesbegeleider en ik kende hem nog van mijn tijd als wethouder. Hij is daarnaast SP-lid en kent de processen bin-

lid en kent de processen binnen de partij en weet hoe wij communiceren. Zijn deelname heeft goed uitgepakt. Hij pushte ons echt om eruit te gooien wat eruit moest. Als we het zonder hem gedaan hadden, waren de wrevels nooit zo duidelijk naar voren gekomen.'

Zorgen dat de aanwezigheid kwaliteiten beter benut worden

Somers en Zeegers schetsen wat er zoal uit kwam rollen. Zeegers: 'Bij ons stond het dagelijks bestuur bijna helemaal los van de fractie. Het DB geeft leiding aan de acties en de fractie aan het raadswerk. Beide draaiden naast elkaar en dat is niet goed. Dus gaan we het DB uitbreiden met de fractievoorzitter en de lijsttrekker.' Somers: 'Op het punt van ledenactivering is gebleken dat wij van heel wat leden niet goed weten of en hoe zij een actief steentje kunnen en willen bijdragen aan de versterking van de SP. We moeten hen de kans geven om op meerdere terreinen actief te zijn. Iemand kan bijvoorbeeld minder geschikt zijn om de wijken in te gaan, maar aan de andere kant aardige schrijverskwaliteiten hebben. Als afdeling moet je zoiets gewoon weten. Kortom: de kwaliteiten moeten beter benut worden.' Bijzondere aandacht ging uit naar het thema PR en publiciteit. Zeegers: 'Ik ben ervan overtuigd dat – naast externe factoren – één van de oorzaken van ons slechte resultaat bij de raadsverkiezingen lag in het feit dat we het ons niet voldoende gelukt is om datgene wat we bereiken hebben over het voetlicht te brengen. We claimden onze successen niet genoeg, wat een slechte zaak is, want de SP is meer afhankelijk van de resultaten dan andere partijen. Maar wij dachten dat we er waren als we een succes dat in de raad behaald was even met een berichtje op de internetsite meldden. Naast het gericht be-

Wim Somers (l) en Spencer Zeegers

naderen van de pers moet de afdeling veel meer haar eigen nieuws brengen, zodat we minder afhankelijk van de pers worden. Dus naast een actuele en leeswaardige website en contacten met de pers, moeten deelnemers aan acties en onderzoeken veel meer en beter geïnformeerd worden over de resultaten ervan. Ook wijkbezoeken dragen bij aan betere PR en publiciteit. Dus als mensen hebben meegedaan aan bijvoorbeeld een enquête, breng ze dan op de hoogte van de uitslag. Ons 'naar de mensen toe'-imago moet ook voor publiciteit gelden. Ik denk trouwens, dat veel van waar wij in de toekomst aan moeten werken, neerkomt op het intensiveren van het contact met de mensen in de wijk. En dan bedoel ik het *consequent organiseren* van die contacten. Bijvoorbeeld via contact-avonden: er zijn voorbeelden genoeg.'

Met name Spencer Zeegers mag zich met recht het boegbeeld van de Udense SP noemen. Ook Wim Somers is al jaren een vaste en bekende SP-kracht in zijn woonplaats. Heeft het tweetal eigenlijk ooit nagedacht over opstappen ten gunste van nieuw,

jong bloed? Somers: 'Dat is afhankelijk van wat het Actieplan 2003-2006 gaat opleveren. Een belangrijk onderdeel van dat stuk vormt het thema 'Jongeren/ROOD'. We willen van ROOD een levensvatbare club binnen de afdeling maken, die zijn eigen activiteiten organiseert met ondersteuning van het DB. Als we op de juiste manier investeren in mensen, dan kunnen we na verloop van tijd met een gerust hart over onze opvolging gaan nadenken. Met andere woorden: als het Actieplan tot een goede uitvoering komt en er goed gewerkt wordt aan contacten met de leden, komen er vanzelf nieuwe – en ook jonge – mensen naar voren. De nieuwe generatie SP-leden is zeker niet minder ideologisch dan de oude. Alleen weet de nieuwe aanwas vaak nog niet zo goed wat de beste aanpak is. En dat is nou precies waar ons Plan over gaat.'

Geen blauwdruk, wel het advies een vergelijkbaar proces te doorlopen

Het belang van het Udense Actieplan voor de afdeling is evident. Wim Somers gaat

zover, dat dat belang zelfs zwaarder kan uitpakken dan hernieuwde collegedeelname in 2006: 'Het is niet uitgesloten, dat wij over tweeënhalf jaar vinden, dat de kracht van de afdeling prioriteit heeft boven collegedeelname. En in dat geval leveren we dus opnieuw geen wethouders.'

Het SP-tweetal bestrijdt dat hun Actieplan een blauwdruk voor andere afdelingen is. Zeegers: 'Het plan is een concreet stapeltje A4'tjes. Niets meer en niets minder. Maar wat écht belangrijk is, is de manier waarop we er *samen* aan gewerkt hebben en hoe het ontstaan is. Iedereen in de afdeling voelde dat we iets moesten doen en het Actieplan is het resultaat van het feit dat we kritisch naar onszelf gekeken hebben. Er moesten gewoon een heleboel dingen gezegd worden en dat is ook gebeurd. Ik ben blij dat we er de tijd voor genomen hebben. Dus het Actieplan zelf is geen blauwdruk; maar het proces van hoe het tot stand kwam wel degelijk.'

Binnenkort wordt het Udense Actieplan door het DB als voorstel aan het afdelingsbestuur gepresenteerd.

Zomerscholen geanimeerd de diepte in rond globalisering

'Inzicht is nodig om uitzicht te krijgen en te houden'

ROOD

ROOD formuleerde het onderwerp van haar Zomerschool als volgt: wat is globalisering eigenlijk? Waardoor wordt het veroorzaakt? Wat voor negatieve gevolgen heeft het hier en elders? Hoe kunnen we deze negatieve gevolgen bestrijden? Welke methoden gebruikt de anti-globaliseringsbeweging voor welke doeleinden? De algemene Zomerschool had als motto *Nederland is geen eiland*, en behandelde ook de globalisering, gekoppeld aan de politieke en economische structuren in de wereld en aan internationale solidariteit. Gewaardeerde inleidingen werden gehouden door de Eerste-Kamerleden Ronald van Raak (bij de algemene Zomerschool) en Tiny Kox (bij ROOD). Voor Spanning geven ze een kernachtige samenvatting van hun bijdrage.

'De een zijn brood, de ander zijn dood'

Van Raak stelt dat de vraag *Wat is globalisering?* moeilijk te beantwoorden is. 'Het antwoord dat je hierop geeft, is juist onderdeel van het politieke debat. Wat globalisering is, hangt samen met de politieke opvattingen

Twee zomerscholen zijn achter de rug op het moment waarop dit verhaal wordt geschreven: de ROOD-Zomerschool en de eerste van drie uitvoeringen van de 'algemene' editie. Thema van beide werkvakanties (en ook van de twee die nog volgen) was *de wereld*. Waarom ging het daarover? En hoe werden de cursisten gestimuleerd door te dringen tot de kern van de globalisering zoals die momenteel gaande is? Een korte cursus voor de thuisblijvers.

gen die mensen hebben. Voor liberalen bijvoorbeeld is het een proces waarbij economische, culturele en politieke barrières voor vrijhandel worden opgebroken. Vrije uitwisseling van goederen en diensten leidt in de opvatting van liberalen tot toenadering tussen mensen uit verschillende culturen, vergroot de economische voorspoed en maakt vrede tussen volkeren mogelijk. Voor socialisten echter gelden nu meer dan ooit de woorden die Karl Marx in 1848 schreef in het *Communistisch Manifest*, over wat hij noemde de *kosmopolitische* wereldeconomie: de lage prijzen zijn de *zware artillerie* waarmee zij alle landen dwingt de kapitalistische economie over te nemen. De globale wereldeconomie leidt

volgens Marx tot tweedeling, met rijkdom van enkelen en armoede voor velen, tot een monocultuur, die weinig ruimte laat voor andersdenkenden, en politieke centralisatie, waarin geen plaats is voor sociale alternatieven.'

Kox had voor de ROOD-cursisten de volgende werkdefinitie van globalisering: *globalisering is de versnelde wereldwijde integratie sinds het begin van de tachtiger jaren van de vorige eeuw van kapitaal, productie en markten, aangedreven door het winststreven van particuliere ondernemingen*. Hij vult aan dat dit proces 'ideologisch gefundeerd is op het neoliberalisme, dat in essentie een pleidooi is voor het zoveel mogelijk weghalen van belemmeringen (door

liberalisering, deregulering en privatisering) om de werking van de markten te optimaliseren voor particuliere ondernemingen. Dusdoende – stellen de neoliberalen – zal het resultaat uiteindelijk voor iedereen positief worden.'

Kox zelf ziet dat laatste heel anders. Volgens hem is de neoliberale globalisering vooral in het voordeel van de economisch sterke ondernemingen en landen. 'De vrijheid die gezocht en geboden wordt op de markten wereldwijd biedt op de korte termijn aan de sterkste ondernemingen (bijvoorbeeld de Fortune 500) grote kansen tot winstmaximalisatie, maar is tegelijkertijd funest voor minder sterke ondernemingen. *De een zijn dood is de ander zijn brood* geldt heel nadrukkelijk in de zich globaliserende wereldeconomie. Die waarheid geldt ook als het om mensen gaat: omdat de sterkste ondernemingen gevestigd zijn in het rijkste deel van de wereld, versterkt de globalisering op korte termijn de positie van die landen ten koste van de minder sterke landen. Dat heeft directe gevolgen voor de inwoners van de minder sterke landen, wier regeringen, gedwongen of vrijwillig, meegaan in het globaliseringsproces. Op lange termijn leidt de zogenaamde vrijheid op de markten naar onvrijheid van landen en mensen en de dominantie van enkele landen en ondernemingen. Die instabiliteit zal uiteindelijk slecht voor iedereen uitpakken. Beter is écht vrije handel, gebaseerd op eerlijke regels die ook nageleefd worden, met eerlijke kansen voor alle landen en alle burgers om hun inspanningen beloond te zien.'

Van Raak vergelijkt de neoliberale globalisering met een dokter die slechts één recept kent. 'Of je nu hoofdpijn hebt, hartklachten of een gebroken hart, telkens krijg je dezelfde aspirine. Het wondermiddel van de neoliberalen

is de vrije markt. Ontwikkelingshulp is het openbreken van markten, ook al gaat dit ten koste van de lokale economie. Om de arbeidsmarkt flexibeler te maken moeten sociale voorzieningen worden afgebroken, ook al gaat dit ten koste van de gezondheid. Openbaar vervoer moet winstgevend worden, ook al gaat dit ten koste van veiligheid en bereikbaarheid. Enzovoorts. De globalisering zoals die nu plaatsvindt, is erg eenzijdig. De economie wordt weliswaar steeds mondialer, maar zonder culturele en politieke eenheid. Een duidelijk voorbeeld daarvan is Europa: nu krijgen mensen een commerciële cultuur opgedrongen en zijn supranationale organen als de Europese Unie ondemocratisch. Eigenlijk zou het andersom moeten: er komt een Europese democratie, die het uitgangspunt is voor een Europese cultuur, waarin mensen ook economisch nauw samenwerken.'

'Globalisering moet socialistisch aangedreven worden'

Volgens Kox zou de globalisering niet gebaseerd moeten zijn op maximale vrijheid voor particuliere ondernemers maar op optimale vrijheid voor de mensen om hun eigen leven in welvaart en welzijn te leiden. 'Globalisering dient niet marktfundamentalistisch maar veeleer sociaal, nog beter: socialistisch, aangedreven te worden, op basis van de gedachte dat we allemaal samen op deze planeet met elkaar moeten leven en samenleven. Om die richting op te kunnen gaan, is het belangrijk dat wereldwijd sociale, democratische en vooral socialistische bewegingen de strijd voor dat alternatief aandurven en aangaan.'

Neoliberale globalisering roept wereldwijd steeds meer protesten op. De SP laat zich geregeld zien bij de demonstraties van andersglobalisten, hier in Praag in september 2000

Zomerscholen geanimeerd de diepte in rond globalisering

Zowel ROOD als het SP-Studiecentrum kozen voor globalisering als centraal thema. Waarom is het belangrijk dat actieve SP'ers inzicht krijgen in het globaliseringsproces?

Van Raak: 'Socialisten kunnen niet meer volstaan om met Marx te zeggen: het is de schuld van het kapitaal. Wat is het adres van het wereldkapitalisme? Wie moeten we bellen? Wie is de baas? De nationale parlementen, het Europese parlement, de Verenigde Staten, het Internationaal Monetair Fonds, de Wereldbank, multinationals, niet-gouvernementele organisaties? Waar moeten socialisten aankloppen om de wereld te veranderen? In mijn verhaal stelde ik dat je de globale economie misschien het beste kunt vergelijken met een computernetwerk; een groot aantal verbindingen zonder centraal punt. Dat betekent dat er niet één vijand is waar je je op kunt richten – en dat is misschien wat lastig –, maar je kunt er als actievoerders ook gebruik van maken. Een actie tegen de clusterbommen van

ABN AMRO bijvoorbeeld kan gehouden worden bij elk filiaal van deze bank. Op deze wijze kun je op lokaal niveau strijden tegen een probleem van internationale handel en internationale veiligheid.'

Kox: 'Inzicht is nodig om uitzicht te krijgen en te houden. Aan al te simpele verklaringen en oplossingen voor alle onrecht op de wereld heeft niemand behoefte. Om mensen te overtuigen moeten we ze op basis van feiten en daarop gebaseerde redeneringen aan onze kant zien te krijgen. Dat was ook de kern van mijn inleiding: geloof niet in simpele waarheden. Twijfel is het begin van echte kennis. Doorgroning van het globaliseringsproces is nodig om verklaringen te kunnen geven voor allerlei grote maatschappelijke problemen zoals oorlog, terrorisme, dictaturen, productiestromen, armoede enzovoorts. Die zaken hangen allemaal met elkaar samen – en het zien en nader verkennen van die samenhang is voor socialisten nodig om met kans op

succes hun strijd te voeren voor meer menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.'

Opricht: ontwikkel voorstellen voor de komende wereldhandelsconferentie in Mexico

Voor de cursisten was het niet alleen opnemen van informatie: ze werden er ook nadrukkelijk tot aangezet zelf te analyseren en over oplossingen te discussiëren. Kox: 'Ik ga altijd graag uit van de kennis van de cursisten en het daarop baseren van nadere conclusies. Als mensen een uitgebreid verhaal van mij willen horen, kan ik ze dat ook mailen. Ik hoor liever hun verhaal, hun gezamenlijke verhaal, dat ze, als ze hard werken, goed denken en vooral goed naar elkaar luisteren, best snel kunnen maken. Dat vergroot ook hun besef dat je meer weet dan je aanvankelijk denkt. Ik vind het plezierig om dan vervolgens mee te helpen om de zo opgestelde verhalen kritisch te bekijken. Dan ontstaat gezamenlijke kennis die volgens mij kan beklijven, ook als de cursus voorbij is. Mijn cursisten heb ik verdeeld in vijf groepen met de opdracht om, op basis van hun gezamenlijke kennis, binnen anderhalf uur een *quick scan* te maken van de situatie op vijf continenten (Antarctica hebben we maar even laten liggen): hoeveel mensen wonen er in welke landen onder welke omstandigheden en met welke grote problemen en wat hebben die problemen te maken met de zich globaliserende wereld-economie? Naast de *quick scan* vroeg ik ook aan elke groep om met vijf concrete voorstellen te komen die men ten behoeve

van de mensen in het in beeld gebrachte continent zou willen inbrengen bij de wereldhandelsconferentie in Cancun, Mexico, in september 2003. De continentale rapporten en de verbeteringsadviezen van de vijf werkgroepen (die in een razend tempo moesten werken en dat zonder mankeren ook deden) hebben we daarna plenair besproken, om uiteindelijk samen te constateren dat inderdaad alles met alles samenhangt in onze zich globaliserende wereld, dat we nog lang niet alles begrijpen van dat proces maar dat het geen onmogelijke zaak is meer te begrijpen en daardoor ook meer te kunnen veranderen. Blijft over de vraag hoe ik de uitgebrachte vijf maal vijf verbeteringsadviezen van onze ROOD-cursisten daadwerkelijk op tafel kan leggen bij de wereldhandelsconferentie in Cancun...

Van Raak: 'Socialisten gebruiken graag woorden als *neoliberalisme*, *kapitalisme* en *globalisering*. Nu wilde ik van de aanwezige SP'ers weten wat zij met deze woorden bedoelen. Antwoorden op deze vragen kwamen niet gemakkelijk en waren in ieder geval heel verschillend. Wat wel duidelijk werd is dat socialisten op een gemeenschappelijke manier tegen de globalisering aankijken: voor ons komen niet verkoopbaarheid, individuele vrijheid en winststreven op de eerste plaats, maar waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Achter de manier waarop SP'ers naar de wereld kijken blijkt wel degelijk een gezamenlijke ideologie te zitten, of een visie op hoe de wereld eruit zou moeten zien. Dat problemen internationale oorzaken hebben is voor ons geen belemmering om er lokaal mee aan de slag te gaan.' ●

Volgend jaar méér zomerscholen

De thuisblijvers hebben ongelijk. Dat is de breed gedeelde mening van de deelnemers aan zowel de ROOD-Zomerschool als de algemene Zomerschool. Het waren drukke, maar vooral erg gezellige en leerzame dagen. Conclusie: vorm en opzet van de Zomerscholen deugen. Voor grote veranderingen in de aanloop naar de uitvoeringen van volgend jaar is geen reden. En voor de thuisblijvers van nu is er één troost: in 2004 wordt het aantal Zomerschoolweekenden uitgebreid.

uit het partijbestuur

1 augustus 2003

Fractie-ondersteuning Statenfracties

De brief over fractieondersteuning die na de vorige bestuursvergadering gestuurd is aan de Statenfracties bleek tot onduidelijkheid te leiden over de taken van de beheersstichting die ingesteld moet worden als een fractie een fractie-assistent aanneemt. Duidelijk is nu gesteld dat de beheersstichting alleen gaat over het werkgeverschap. Voor de andere (ook financiële) zaken draagt de fractie de verantwoording; dus niet de stichting. Ook is duidelijk gesteld dat het in rekening brengen van kosten aan fracties uitsluitend gebeurt om dubbele subsidiëring (van de landelijke partij én van de provincie) te voorkomen.

Bespreking regio Drenthe

In Assen gaan de ontwikkelingen sinds het dieptepunt van twee jaar geleden langzaam maar zeker de goede kant op: meer acties, publiciteit, succesjes in de raad, een kerngroep, stevige ledenwinst. Emmen is een groot probleem. Er is geen raadsfractie meer en het zicht op wat er wel of niet gebeurt, ontbreekt grotendeels. Een delegatie van het dagelijks bestuur gaat binnenkort naar Emmen om met het afdelings-

bestuur te praten. Om de partij in Drenthe vooruit te helpen wordt gedacht aan een provinciale bijeenkomst in het najaar voor alle leden en met Jan Marijnissen, met als doel mensen te vinden die de kar willen trekken en die in een aantal plaatsen een (nieuwe) start willen maken.

Europese verkiezingen

Het bestuur besluit aan de Partijraad de volgende voordrachten te doen:

Kandidatencommissie Europese verkiezingen: Agnes Kant, Harry van Bommel, Steve McGiffen, Willem Bouman, Arda Gerkens. Is Agnes niet beschikbaar, dan in haar plaats Tiny Kox.

Programmacommissie Europese verkiezingen: Erik Meijer, Harry van Bommel, Guido van Leemput, Hans van Heijningen, Jan Marijnissen, Tiny Kox.

Afdelingsfinanciën

Besloten wordt de kwestie van de afdelingsfinanciën niet op de Partijraad van september te behandelen, maar op die van december. De tijd is te kort om de commissie die daarvoor is ingesteld een afgewogen voorstel te laten doen en dat te bespreken in DB en AB voordat de stukken voor de Partijraad van 6 september opgestuurd moeten worden.

Verslagen

Van de 105 afdelingen waren in juni 38 verslagen ontvangen en in juli 40. Het inleveren van verslagen zal op de Partijraad aan de orde gesteld worden. Niet om erover te discussiëren, maar om de verzakende afdelingen ter verantwoording te roepen en om sancties af te spreken, waarbij gedacht wordt aan een korting op de kwartaalbijdrage.

Acties tegen de kabinetsvoornemens

Stand van zaken: de kranten zijn uitgedeeld, rond de WAO en het ziekenfonds zijn 'red de solidariteit-acties' gestart en de afdelingen zijn opgeroepen plaatselijke 'red de solidariteit-comité's' op te zetten.

Op de kranten komen naast positieve ook vrij veel negatieve reacties. De krant polariseert – en dat is goed – maar de vraag is of we ietwat zijn doorgeschoten: in de kritiek en in de verwijzing naar internet.

Platform *Keer het tij* (waarin ook de SP vertegenwoordigd is – Ronald van Raak maakt deel uit van de coördinatiegroep ervan) organiseert op 20 september (de zaterdag na Prinsjesdag) een landelijke demonstratie en manifestatie in Amsterdam. Flyers en affiches daarvoor zijn inmiddels door de SP gedrukt.

Afdelingen worden opgeroepen te mobiliseren voor de demonstratie. Verder gaan we de ontwikkeling in de stemming onder de mensen nauwlettend in de gaten houden en kunnen we altijd besluiten méér te gaan (bijvoorbeeld subsidiëren van bussen, inzetten van radiospotjes).

Themagroepen

In september zal de mogelijkheid van deelname aan de themagroepen op de website gepubliceerd worden. Gemikt wordt nadrukkelijk op leden die aan de discussie op de betreffende terreinen een waardevolle bijdrage kunnen leveren.

Oktobercholingen

De nieuwe oktobercholingen staan in de steigers. Het thema is dat van de scholingen uit '99: antwoord op vragen als 'wat is een kaderlid? Wat behoort een afdeling te doen? Enz. Er zal veel in werkgroepen gewerkt worden. De scholingen worden gehouden in Driebergen.

Solidair

Op de recent gehouden 'jaarbeursbijeenkomst' hebben heel wat mensen aangegeven verder te willen gaan met het vakbonds- en bedrijvenwerk binnen de SP. Die mensen worden

op korte termijn bij elkaar geroepen met als doel een klein, enthousiast team te formeren dat onder leiding van Tuur Elzinga aan de slag gaat. Doel is een platform te creëren dat inhoudelijk de discussie kan voeren over de vraag wat wij kunnen doen in de arbeidersstrijd.

Afdelingen die mensen kennen die thuishoren op de bijeenkomst moeten de namen doorgeven aan Tuur.

In het najaar komt er een nieuwe *Solidair*krant, die vooral via mensen op hun werk aan collega's verspreid zal worden.

De ambities moeten niet te hoog gesteld worden. De bijeenkomst in Utrecht en een bijeenkomst in Oss zijn weliswaar hoopgevend, maar duidelijk is dat *Solidair* niet hoog staat in de prioriteitenlijst van de afdelingen. Daaraan zal gewerkt moeten worden – om uiteindelijk te komen tot actieve plaatselijke *Solidair*groepen. ●

Binnenhof

'CDA moet investeren in publieke moraal'

In de jaren van Paars praatten CDA'ers en Groen-Linkers samen over het perspectief van sociaal-christelijke samenwerking. Nu voert datzelfde CDA een regering aan die een hard liberaal bezuinigingsbeleid propageert waarin van christelijke principes als 'een schild voor de zwakken' niets meer te herkennen is. Geheel in deze lijn pleitte de Groningse hoogleraar staatsrecht en CDA-Eerste Kamerlid Alphons Dölle er onlangs voor van het CDA een conservatieve partij te maken. Collega-senator Ronald van Raak diende hem van replek in dagblad Trouw: het CDA doet er beter aan te investeren in maatschappelijke organisaties, die de publieke moraal dragen.

Een belangrijke ideologische reden voor Dölle om het CDA 'sociaal conservatief' te noemen is de nadruk die de partij legt op waarden en normen; hij noemt plichtsgevoel, burgerlijk fatsoen en solidariteit. Een meer praktische reden is dat de partij, door haar christelijk karakter te beklemtonen, de aansluiting bij de allochtone kiezers zou verliezen. In beide gevallen gaat Dölle roep om een conservatief CDA voorbij aan het eigen christen-democratische karakter van de partij.

Tijdens de paarse ballingjaren vond binnen het CDA een ideologische 'herbronning' plaats, waarbij de christen-democratie in een modern jasje werd gestoken. Bekeken werd hoezeer traditionele christelijke beginselen als naastenliefde, rentmeesterschap en soevereiniteit in

eigen kring bruikbaar waren voor het oplossen van actuele politieke problemen. De huidige minister-president Jan Peter Balkenende nam destijds, als lid van het Wetenschappelijk Instituut, het voortouw in deze ideologische vernieuwing. In aanloop naar de verkiezingen van mei 2002 deed hij verslag van deze herbezinning in *Anders en beter*, waarin hij de nieuwe christen-democratische visie op de politiek en de samenleving uiteenzette. In dit boek nam partij-ideoloog Balkenende afstand van wat hij noemde het VVD-ideaal van 'meer markt, minder overheid'. Zijn alternatief was het 'primaat van de samenleving', waarbij de overheid moet vertrouwen op het probleemoplossend vermogen van 'maatschappelijke organisaties'. Als voorbeelden

noemde hij pensioenfondsen, woningcorporaties, onderwijsinstellingen, omroepverenigingen en zorginstellingen. Deze organisaties hebben volgens Balkenende ook een algemene maatschappelijke functie en kunnen de publieke moraal versterken.

Het beroep op waarden en normen binnen het CDA heeft de aandacht getrokken van de conservatieven in Nederland, verenigd in het Edmund Burke Instituut. Verheugd spreken zij over de conservatieve 'coming-out' van het CDA, zoals Burkedirecteur Bart Jan Spruyt het omschreef. Het is maar zeer de vraag of het CDA inhoudelijk blij moet zijn met deze conservatieve steun. De burkeanen rondom Spruyt, die eerder redacteur was van het *Reformatisch Dagblad*, houden er een zeer strenge, orthodox-protestantse moraal op na. 'De mens is een giftige bron', zo verwijzen zij naar de Heidelberger Catechismus, die in hun opvatting opnieuw de basis moet worden van een Nederlandse 'Leitkultur'. De door de burkeanen gepropageerde moraal zal niet kunnen rekenen op veel aanhang, ook niet binnen het CDA. Om de aantrekkingskracht voor moslims te vergroten ligt het meer voor de hand om van het CDA een 'confessionele' partij te maken, die behalve op de bijbel ook een beroep doet op de koran.

Het conservatisme-debat in het CDA is wel om een andere

reden van belang. Dat een jaar na de ideologische vernieuwing van Balkenende binnen het CDA opnieuw een roep klinkt om herbronnen duidt op politieke onrust. Deze ontevredenheid komt niet in de eerste plaats voort uit onvrede met de christen-democratische ideologie, maar vooral met de politiek van het kabinet-Balkenende. Als gezegd is in de christen-democratie een belangrijke morele taak weggelegd voor maatschappelijke organisaties. 'Die notie verdraagt zich niet met een minimale staat van de liberalen,' zo wist Balkenende als partij-ideoloog. In *Anders en beter* pleitte hij dan ook voor 'gericht investeren' in onderwijs en veiligheid, een 'betaalbare zorgverzekering naar draagkracht' en een 'verlaging van de maandelijks vaste lasten' voor mensen met een laag inkomen. Door de liberale bezuinigingspolitiek van minister-president Balkenende komen deze maatschappelijke investeringen ernstig in het gedrang.

De roep om conservatisme in het CDA is een verkeerd antwoord op de morele onrust in christen-democratische kringen. Het aanvaarden van een orthodox-christelijke moraal doet afbreuk aan de veel bredere morele opvattingen die leven binnen de partij. Beter zou het zijn om meer te investeren in maatschappelijke organisaties, die volgens Balkenende de dragers zijn van de publieke moraal. Het CDA heeft geen behoefte aan conservatieve moralisten, maar aan sociaal bewogen christenen die waken voor het christen-democratische gehalte van het kabinet. ●

Buitenland

‘Roadmap’ twijfelachtige wegwijzer naar vrede in Midden-Oosten

De protesten tegen de bouw van een ‘veiligheidsmuur’ en het diplomatieke overleg rond de *roadmap* hebben de relatie tussen Israël en de Palestijnen weer teruggebracht in het brandpunt van de belangstelling. Gloort er hoop op de oplossing van het *onoplosbare* probleem?

Onder de titel *Amerika's kruistocht tegen het kwaad en het Israël-Palestina conflict* publiceerde SP Eerste-Kamerlid Anja Meulenbelt onlangs een doorwrocht artikel. Meulenbelt bezoekt voor de stichting Kifaia regelmatig de Gazastrook en publiceerde al vaker over Israël en Palestina. In haar recente betoog gaat ze onder andere in op het beeld dat in de Arabische wereld leeft van de VS, het (on)democratisch gehalte van Israël en van het Palestijnse bestuur, de – materiële en politieke – steun van de VS aan Israël, de opstelling van de VN, de ‘roadmap’ naar vrede en het streven naar werelddominantie van de VS. Het complete artikel is te vinden op www.sp.nl/partij/theorie/opinies/ Hier vind je enkele delen ervan.

De enige democratie in het Midden-Oosten

Het is een vaak gehoord argument, vooral geuit door diegenen die Israël door dik en dun willen verdedigen tegen kritiek: Israël is de enige democratie in het Midden Oosten. Is dat zo? Ten dele. Zeker is het dat de meeste *joodse* bewoners van Israël dat zo ervaren. Voor hen zijn er de westerse verworvenheden als een parlement waarin ze voor hun belangen kunnen opkomen, uitkeringen, door de staat gefinancierde gezondheidszorg en onderwijs en een behoorlijke mate van vrijheid van meningsuiting. Niet ideaal, onder de permanente

financiële zorgen schieten de meest kwetsbare sectoren van de samenleving er het eerste bij in – de kloof tussen arm en rijk is een van de hoogste in westers georiënteerde staten – maar te doen. Maar hoe anders ziet de situatie er uit voor de niet-joodse burgers, waaronder een miljoen in Israël wonende Palestijnen.

Dit is een feit: Israël heeft geen grondwet. Een grondwet garandeert in westerse democratieën gelijke behandeling van alle staatsburgers. Er zijn minstens twee redenen waarom Israël geen grondwet heeft. De eerste is dat het orthodoxe rabbijnendom tegen is. De tweede reden is belangrijker voor alle staatsburgers die niet joods zijn. Israël definieert zichzelf als *joodse* staat en ontkent dat die twee principes – dat Israël een joodse staat is én een democratie – met elkaar op gespannen voet staan. Alle joden ter wereld hebben het recht om staatsburger te worden op het moment dat ze voet zetten in Israël. De niet-joodse ingezetenen, ook als ze daar al generaties, soms eeuwen wonen, moeten dat staatsburgerschap verwerven. De Palestijnse burgers van Jeruzalem, bijvoorbeeld, zijn geen staatsburgers en mogen ook niet stemmen. Ze leven er op een permanente verblijfsvergunning, alsof zij degenen zijn die uit het buitenland zijn gekomen. Iedereen in Israël is verplicht in de identiteitspapieren te vermelden of men joods is, dan wel moslim of christen, lees: Arabisch. Die vermelding heeft veel gevolgen voor het recht op

Anja
Meulenbelt

Bij nadere bestudering van het stappenplan is duidelijk dat de maatregelen die moeten worden genomen zeer in het voordeel van Israël uitvallen

werk, het kiezen van een woonplaats, de kwaliteit van onderwijs, de strafmaat, het bezit van land, vrijheid van politieke activiteit, de hoogte van uitkeringen, de mate van bewegingsvrijheid, de kans op gezinshereniging – en zelfs op de distributie van gasmaskers.

De ongelijke behandeling van niet-joodse burgers vult vele rapporten. Israël, dat furieus reageert bij elke suggestie dat zionisme, het voorrang geven aan joden boven niet-joden, een vorm van racisme is, verhult de ongelijke behandeling soms in wetten en regels waarin niet gesproken wordt over joden en niet-joden. Maar waarin bijvoorbeeld wel voorrechten worden verleend aan burgers die hun dienstplicht hebben vervuld, banen, studietoelagen, hypotheek, hogere kinderbijslag. Daar zijn Arabische burgers en orthodoxe joden vaak van uitgesloten, die hebben immers geen dienstplicht. Maar de orthodoxe joden krijgen weer andere voorrechten om het gemis te compenseren, de Palestijnen niet.

Het belangrijkste argument dat Israël een democratie is, is het feit dat de er wonende Palestijnen met staatsburgerschap stemrecht hebben, op die in Jeruzalem na dan, en die in 'niet-erkende' dorpen. Maar wie het aandurft om een partij op te richten die de belangen van de Palestijnse minderheid behartigt krijgt het moeilijk.

Een partij kan verboden worden wanneer die niet onderschrijft dat Israël een democratie én een *joodse* staat is. Dat is een interessante *catch 22*, want om je burgerrechten te kunnen uitoefenen als Arabier en politiek op te kunnen komen voor

gelijke rechten moet je eerst onderschrijven dat je als Arabier *niet* dezelfde rechten hebt als de joden in Israël, en vooral niet hardop zeggen dat je vindt dat Israël dus geen democratie is.

Kunnen we dat een democratie noemen, wanneer er stelselmatig met twee maten wordt gemeten? Is het een democratie wanneer er met meerderheid van stemmen besloten wordt om de minderheid van hun rechten te beroven? Arafat veroorloofde zich eens een grap: toen hij op zijn ondemocratische bestuur werd gewezen en hem gevraagd werd of het niet tijd werd om daar verandering in te brengen zei hij: 'Stuur ons de grondwet van Israël maar, dan schrijven we die over.'

Spoorboekje voor de vrede?

Onder leiding van de VS heeft het 'kwartet' (de VS, de EU, de VN en Rusland) de 'roadmap' gepresenteerd, het stappenplan om uiteindelijk naar een Palestijnse staat naast Israël te komen. Is dat een spoorboekje voor vrede?

Positief is, dat de grote internationale mogendheden zich ondubbelzinnig uitspreken vóór een Palestijnse staat, en ook in principe bereid zijn daar Israël aan te houden. Sharon heeft geprobeerd om de presentatie van de 'roadmap' tegen te houden. Dat is hem niet gelukt. Na de poging van Clinton zou Bush zeker de geschiedenis in willen als de Amerikaanse president die een eind heeft gemaakt aan het al meer dan een halve eeuw durende centrale conflict in het Midden-Oosten, en hij krijgt alle steun van Blair die daarmee zijn eigen geschokte achterban wil verzoenen. Maar gaat het lukken? Dat is zeer de vraag.

In de eerste plaats is het bij nadere bestudering van het stappenplan duidelijk dat de maatregelen die moeten worden genomen zeer in het voordeel van Israël uitvallen. In de eerste fase zijn het vooral de Palestijnen die onder druk worden gezet: zij moeten bewijzen elke vorm van 'terreur' en geweld af te zweren. Het gaat daarbij om Israëls veiligheid, niet om dat van de Palestijnen. In Sharons en Bush' visie betekent dat, dat van de Palestijnse premier Abu Mazen wordt verwacht dat hij niet alleen Hamas en de Islamitische Jihad ontmantelt en ontwapent, maar ook de Fatah-beweging. Of Abu Mazen bij machte is om elke aanslag tegen te gaan is de vraag: een recente aanslag in Tel Aviv werd niet uitgevoerd door zelfmoordactivisten uit de Palestijnse gebieden, maar uit Engeland. Aan Sharon de macht om te beslissen of Abu Mazen voldoende heeft gedaan om 'de terreur' te bestrijden en te voorspellen is dat de eisen zo hoog zullen worden opgeschroefd dat Abu Mazen daar niet aan zal kunnen voldoen zonder een burgeroorlog te ontketenen. Zolang de Palestijnen geen garantie

hebben dat ze er werkelijke vrijheid en onafhankelijkheid voor terug krijgen, zullen ze hun verzet niet opgeven. (En laten we niet vergeten dat ook Mandela niet bereid was om het gewapende verzet af te zweren vóórdat er een einde kwam aan de apartheid.) Tenslotte kunnen de Palestijnen zich er op beroepen dat verzet tegen een bezetting vastgelegd is in het internationale recht. Wat ze volgens datzelfde recht niet mogen, is aanslagen plegen op Israëlische burgers. Maar Sharon heeft zijn eigen definitie van 'terreür'. Daar valt volgens hem elk verzet tegen Israël's onder, dus ook tegen de soldaten en kolonisten die aanwezig zijn in de bezette gebieden.

Sharon wordt geacht zich ook aan een aantal regels te houden: hij moet ophouden met het doden van burgers en een aantal vertrouwenwekkende maatregelen nemen, zoals het terugtrekken van het leger uit delen van de Palestijnse gebieden, zodat het leven voor de bewoners weer 'genormaliseerd' wordt. Dat is een vage omschrijving en hoe Sharon dat opvat, hebben we daags na de presentatie van de 'roadmap' kunnen zien: meerdere invasies met veel militair geweld in de Palestijnse gebieden: dertien doden, waaronder twee kinderen. Volgens Sharon geen geweld maar gelegitimeerde bestrijding van het terrorisme. Het spreekt vanzelf dat dit de motivatie voor de Palestijnen om hun wapens neer te leggen niet vergroot en waarschijnlijk is dat exact Shariens bedoeling. Want wanneer er een werkelijke wapenstilstand zou komen is hij aan de beurt om 'concessies' te doen, en daar voelt hij duidelijk niets voor. Van de zijde van Bush kwam na de nieuwe aanvallen niet meer dan een standje: Sharon wordt vriendelijk gevraagd om enige 'restraint' te tonen, vertaald: zich een beetje in te houden. Het is niet de eerste keer dat daags na een wapenstilstand, zelfs Hamas was al een keer eerder bereid om zich er aan te houden, een militaire inval plaatsvond, waarbij een aantal Palestijnse leiders, plus enige burgers, werden gedood. Wat de Palestijnen ook zouden doen om een wapenstilstand voor elkaar te krijgen, Sharon heeft de macht die op elk moment weer te breken, en heeft tot op heden die macht gebruikt.

Stel dat het toch nog zou komen tot een overtuigende wapenstilstand, stel dat het Bush er echt om te doen is om een redelijke oplossing te vinden, en hij bereid is om Sharon onder druk te zetten, wat dan? Er wordt in de volgende fase aan Israël niet meer gevraagd dan dat ze dan de nederzettingenbouw bevroeden, en de 'outposts' (lees: caravans en een paar oude containers) opdoeken. Tot nu toe heeft Sharon zich ook aan dat verzoek nooit gehouden. Maar zelfs als de nederzettingen niet nóg verder zouden worden uitgebreid, hoe zou de komende Palestijnse staat er uit moeten zien? Israël wordt in de laatste fase geacht het leger terug te trekken, maar niet is vastgelegd

Foto: Thomas Coor / EPA Photo AP

Zolang Sharon aan de macht is houden de Palestijnen zelfs met de beste afloop van het stappenplan een reeks omsingelde reservaten over die ze dan Palestina mogen noemen

hoever. Het nieuwe Jeruzalem, met de uitgebreide joodse wijken heeft al een groot gat gevreten in de Westoever. Met de bouw van de 'veiligheidsmuur' is nog meer gebied aan de kant van Israël terecht gekomen. Er is in de 'roadmap' geen uitspraak gedaan over de grenzen van de Palestijnse staat, en ook niet over hoever de ontmanteling van bestaande nederzettingen zou moeten gaan. Het is ook buitengewoon onwaarschijnlijk dat Sharon ooit tot een meer dan symbolische ontruiming over zal gaan. Met andere woorden: zolang Sharon aan de macht is, houden de Palestijnen zelfs met de beste afloop van het stappenplan een reeks omsingelde reservaten over die ze dan Palestina mogen noemen. De 'roadmap' spreekt over een redelijke oplossing voor de vluchtelingen, niet op de in de VN-resoluties vastgelegde recht op terugkeer die met de 'definitieve oplossing' komt te vervallen. Nee, wanneer de mogelijkheden van het kwartet, de VS voorop, niet alles in het werk stellen om Israël te houden aan de grenzen van 1967, met de volledige terugtrekking van leger en ontmanteling van de nederzettingen, is er weinig kans op vrede. De Palestijnen hebben hun grote historische concessie al gedaan: de erkenning van de staat Israël en de bereidheid om genoegen te nemen met 22 procent van het oorspronkelijke Palestina. Zelfs over het bijna heilige recht op terugkeer van de vluchtelingen, vastgelegd in VN-resoluties valt te onderhandelen. Maar voor minder dan dat is vrede niet te koop en kunnen we wachten op intifada nummer drie. ●

FESTIVAL TOMAAT

VOOR WIE?

Vrienden, Kennissen, familie, buren, cultuurliefhebbers en zij die dat graag willen worden, iedereen is van harte welkom

WANNEER?

14 september 2003

WAAR?

Op de Paasheuvel
in Vierhouten
(Veluwe)

met onder andere

Amsterdam Klezmer Band, De peetvader van de Nederlandse blues Harry Muskee, De Alternatieve Troonrede, De popcultuur, gesprekken en veel live muziek o.l.v. Jan Douwe Kroeske, Modeshow ontwerpen Maurice Spapens, workshops theater, modeltekenen, geluidssculpturen, speciaal kinderprogramma, Close Act, Jan Marijnissen, Poëzie, Lekker eten, Een muur van verzet tegen Balkenende II, En nog veel meer!

Kaarten in de voorverkoop (tot 25 augustus):
volwassenen 12,50 euro en kinderen van
4 t/m 16 jaar 6,25 euro.

Vijf redenen om alles uit de kast te halen voor een drukbezocht Festival Tomaat

- Cultuur is te belangrijk om te laten worden tot een *marketingtool* of een speeltje voor de rijken. Festival Tomaat is onze bescheiden bijdrage aan de bevordering van de culturele diversiteit.
- Festival Tomaat biedt een uitstekende gelegenheid om je medewerkers eens met iets anders te benaderen, dan met werk. Nodig ze uit. Trakteer ze eventueel op een vrijkaartje.
- Een succesvol Festival Tomaat is belangrijk voor de uitstraling, het imago van de SP. Ook plaatselijk vergroot het je prestige als je kunt verwijzen naar geslaagde – en dus druk bezochte – cultuurfestivals die de SP organiseert.
- Festival Tomaat vergroot de betrokkenheid bij de SP van de leden die meegaan.
- Tenslotte, het is geen straf naar het festival te gaan. *Je komt rijker thuis dan je gekomen bent*, luidt het motto, en uit eerdere uitvoeringen blijkt dat echt zo te zijn. Je vindt er van alles, ook zaken waar je uit je zelf niet zo gauw naar toe zou stappen, en de reacties geven aan dat de bezoekers dat bijzonder waarderen. Je laat, kortom, een wereld opengaan voor de mensen die je meeneemt – voor de prijs die je anders kwijt bent aan één voorstelling. Dat is toch geweldig?!

Dus: regel een bus – eventueel samen met een buurafdeling, bel je medewerkers, schrijf je leden aan, maak reclame en zorg voor een grote delegatie.

Meer informatie vind je op
www.festivaltomaat.nl

JE KOMT RIJKER THUIS DAN JE GEKOMEN BENT!

Mobiliseer je leden en andere belangstellenden, regel een bus en kom massaal naar Vierhouten (14 september) en naar Amsterdam (20 september)

DEMONSTREER TEGEN BALKENENDE 2

KEER HET TIJ!

ZATERDAG 20 SEPTEMBER 2003 IN AMSTERDAM

13:00 UUR – VERZAMELEN OP DE DAM VANAF 14.30 UUR – MANIFESTATIE OP HET MUSEUMPLEIN

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vijfde jaargang nummer 9, 25 september 2003

Algemene Beschouwingen Jan Marijnissen:

'Kijk niet alleen naar
nationaal inkomen,
maar ook naar
nationaal geluk'

www.spnet.nl dé vraagbaak voor actieve SP'ers

Globalisering
en **lokale politiek**

Afdelingsfinanciën
op de Partijraad

Het grote **Paulus Jansen**-interview

Paulus Jansen

*Na het festival:
de Muur van Verzet*

De bezoekers van Festival Tomaat hebben dit jaar opnieuw onder een stralende zon kunnen genieten van een gevarieerd cultureel programma met de nodige doe-het-zelfonderdelen. Een primeur was de 2-meter sessiestent van Jan Douwe Kroeske, van waaruit live werd uitgezonden op Kink FM. En natuurlijk was er de Muur van Verzet, voorbode van het komende actieseizoen.

Bij een eerste nabespreking met de organisatoren Hans van Leeuwen en Paul Peters overheerst tevredenheid. De organisatie liep een stuk gesmeerder dan vorig jaar, toen we voor de eerste keer in Vierhouten zaten. Toen liep het programma bijna twee uur uit, nu volgens draaiboek. Destijds zaten een aantal onderdelen op de verschillende podia elkaar qua geluid in de weg, nu was de aansluiting goed geregeld. En de catering was ook een stuk beter geregeld dan vorig jaar.

Deze verbeteringen kwamen niet uit de lucht vallen. Na het derde festival zijn de sterke en zwakke punten in de organisatie en de programmering op een rijtje gezet en vervolgens is de aanpak bijgeschaafd. Ook nu zullen we weer om tafel gaan zitten om na te denken over verdere verbeteringen. Daarbij zullen we ons niet beperken tot de details, maar ook overwegen om een fundamenteel andere aanpak te kiezen. Het aantal bezoekers bedroeg dit jaar ruim 2.000, ongeveer gelijk aan 2002. Vrijwel alle festivalgangers zijn SP-leden; ondanks de gevarieerde opzet lukt het nog niet om er een links volksfeest van te maken. Op lokale culturele SP-initiatieven, zoals het Vierde Beeld in Oss, komen een stuk meer buitenstaanders af.

Zitten we goed in Vierhouten of moeten we de opzet radicaal aanpassen? Is het Festival Tomaat in de eerste plaats een SP-feest, of moeten we ons juist richten op de bijna 16 miljoen Nederlanders die nog géén lid zijn? Wij gaan erover nadenken en ik ben geïnteresseerd in je suggesties. •

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies.

De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010) 243 55 55. Noem dan wel het code-nummer van het artikel dat je wilt hebben.

Wet Water en Brood schiet door

Henk van Gerven, 21 augustus

Als bijstandgerechtigden een respectvolle benadering verdienen, dan dient de WWB te worden aangepast.

Code: 03/37

'Ga maar kraken'

Piet de Ruiter in het Algemeen Dagblad van 2 september

Wachlijsten voor kamers zijn eindeloos, er is een enorme bouwachterstand, de huurprijzen rijzen de pan uit en minister Dekker van VROM zwijgt. Er zit voor jonge woningzoekenden weinig anders op dan kraken.

Code: 03/38

Blunder vrije energiemarkt wordt steeds duidelijker

Jan Marijnissen in het Financieel Dagblad van 9 september

Minister Brinkhorst van Economische Zaken houdt vol dat de vrije energiemarkt toch nut heeft. Alle problemen die ermee gepaard gaan, bestempelt hij als kinderziektes. Niets is minder waar.

Code: 03/39

Spreading voorkomt apartheid

Agnes Kant in het Algemeen Dagblad van 10 september

Mensen die alleen maar hameren op het vermeende recht van vrije vestiging, gaan voorbij aan de grote problemen die er in sommige delen van Nederland bestaan. Bovendien is er sprake van een schijnvrijheid die voor de meeste migranten puur theoretisch is.

Code: 03/40

WTO laat ontwikkelingslanden in de kou staan

Harry van Bommel en Hans van Heijningen in het Friesch Dagblad van 11 september

De neoliberale economische politiek leidt zowel in ontwikkelde als ontwikkelingslanden tot een ongewenste vorm van tweedeling tussen rijk en arm, tot een uitverkoop van de publieke sector en tot uitholling van de democratie.

Code: 03/41

Israël scheidt extremisme

Anja Meulenbelt, 11 september

Wie wat aan het extremisme wil doen zal de oorzaken daarvoor weg moeten nemen, in plaats van een in het nauw gedreven bevolking juist de kant van extremisme op te sturen.

Code: 03/42

Agenda

Regioconferenties

- Za. 3 november Amsterdam
- Zo. 11 november Heerlen
- Za. 17 november Eindhoven
- Zo. 18 november Deventer
- Za. 24 november Groningen
- Zo. 25 november Rotterdam

Cursussen

Volkshuisvesting

- Za. 8 november
- Za. 6 december

Economie Anders – globalisering

- Do. 13 november

Veluwe-excursie

- Za. 6 december

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl

Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres: Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam
telefoon (010) 243 55 31

fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Doe eens wat anders – organiseer een tentoonstelling

Hoe breng je een thema onder de aandacht van veel mensen? Je kunt een debat organiseren – maar dan mag je met honderd toeschouwers al blij zijn. Je kunt natuurlijk ook een folder uitdelen – maar dat doen we al zo vaak. Waarom niet eens een tentoonstelling georganiseerd?

'Kernenergie? – discussie op herhaling' heet de tentoonstelling die tot 5 oktober te zien is in de hoofdvestiging van de Openbare Bibliotheek in Groningen

en die georganiseerd is door de plaatselijke SP-afdeling. 'Kernenergie is aan een sluipende come-back bezig' legt afdelingsvoorzitter Peter Verschuren

de gedachte erachter uit. 'De beste manier om dat tegen te gaan, is het opnieuw starten van een publiek debat erover. Niets voor niets is in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw na een breed maatschappelijk debat besloten in Nederland met kernenergie te stoppen. De problemen van toen gelden nog steeds. Niemand heeft bijvoorbeeld nog een goede oplossing gevonden voor het afvalprobleem, en steeds duidelijker wordt dat de kosten van afvalopslag en van de ontmanteling van afgedankte centrales kernenergie erg duur maken.'

De tentoonstelling presenteert de argumenten van de voor- en tegenstanders van het gebruik van kernenergie. De helft van de panelen wordt verzorgd door energiebedrijf EPZ, de eigenaar van de kerncentrale in Borssele. De andere helft neemt de SP voor haar rekening.

Is zoiets een voorbeeld voor andere afdelingen? Verschuren: 'Ik denk het wel. In de bibliotheek komen heel veel mensen,

en bibliotheken zijn druk bezig méér te betekenen dan alleen een boekenuitleencentrum. We kregen meteen alle medewerking, en dat zal in de meeste andere plaatsen niet anders zijn. Zaak is natuurlijk wel, dat de tentoonstelling méér is dan SP-propaganda. Uiteraard stelde de bibliotheek als voorwaarde dat ook de kernenergievoorstanders aan bod komen. Maar dat wilden we zelf ook graag. Eerder hebben we in een bibliotheekfiliaal in een volkswijk al eens een tentoonstelling georganiseerd – over de geschiedenis van de wijk. Daarbij kregen we ook alle medewerking.' Hoe werk je een tentoonstelling praktisch uit? 'Simpel en goedkoop. We hebben bij kernenergieactiegroepen foto's geleend en die uitvergroot en zelf tekstbordjes gemaakt. Gewoon papier op foambord geplakt. De bibliotheek kon de panelen leveren. En we vonden een kritische hoogleraar bereid de tentoonstelling te openen.'

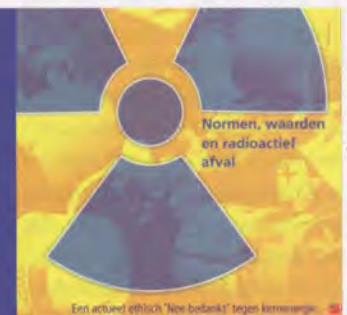
Info: Peter Verschuren
(010) 243 55 31

Boekje over kernenergie

Bij de start van de tentoonstelling Groningen werd ook het boekje *Normen, waarden en radioactief afval* gepresenteerd, geschreven door Herman Damveld en uitgegeven door het Wetenschappelijk Bureau van de SP. Het boekje behandelt tal van actuele elementen in de oploeiende discussie rond het

gebruik van kernenergie. Onder andere de Europese richtlijn die ondergrondse opslag verplicht stelt komt aan bod, evenals de CO₂ uitstoot van kernenergie en de nieuwste inzichten rond afvalopslag in kleilagen en zoutkoepels. Maar vooral gaat de auteur uitgebreid in op ethische aspecten van de productie van kernenergie.

Systematisch zet hij de breed aanvaarde waarden en normen in onze samenleving naast de problemen die het gebruik van kernenergie oplevert. Om vervolgens overtuigend te concluderen dat er in een maatschappij die serieus omgaat met haar ethische beginselen, geen plaats is voor kernenergie.

Normen, waarden en radioactief afval (69 pagina's) is voor 1 euro te bestellen bij het partijbureau.

Luit het land

'Eigen' verkeersborden werken goed

'Dan doen we het zelf,' dacht de afdeling Alphen aan de Rijn, en plaatste samen met de aanwonenden honderdzestig verkeersborden 'maximum snelheid 60 kilometer' langs de Steekterweg.

De voorgeschiedenis is, dat er gevaarlijk hard gereden wordt op de weg, en dat verkeersadviesbureau Advin en verkeersorganisatie 3VO beide al langer dan een jaar adviseren om de maximumsnelheid snel terug te brengen tot 60 kilometer per uur. Dat gebeurt echter niet, met als

argument dat de mensen ontbreken om erop toe te zien dat de automobilisten zich aan de lagere snelheid houden.

De borden werden 's nachts opgehangen, 's ochtends meldden de aanwonenden dat het verkeer zich uitstekend aan de lagere snelheid hield, en 's middags werden de borden verwijderd door medewerkers van Rijkswaterstaat, geëscorteerd door de politie. Met de bewoners volgt nu overleg over vervolgacties als bijvoorbeeld een wegblokkade of het beschilderen van de weg.

Initiatiefvoorstel voor bescherming waardevolle bomen

De SP-raadsfractie in Horst aan de Maas heeft een initiatiefvoorstel ingediend om een verordening voor groen- en landschapsmonumenten op te stellen. Daarmee moet betere bescherming geboden worden aan oude en waardevolle bomen en andere groenelementen in de gemeente.

De ingediende ontwerp-verordening regelt wanneer een boom of een ander groenelement tot monument verklaard wordt, en geeft ook aan hoe waardevolle groenmonumenten beschermd moeten worden. De regeling is te vergelijken met die voor gebouwde monumenten. Particulieren van wie bomen tot monument verklaard worden, krijgen recht op een bijdrage voor het noodzakelijk onderhoud van het groenmonu-

ment. Onderdeel van het voorstel is verder een inventarisatie van alle waardevolle bomen. Daarbij moeten alle belanghebbenden (bijvoorbeeld bedrijven, boeren en burgers) kunnen aangeven welke bomen en landschapselementen voor hen waarde hebben en geregistreerd zouden moeten worden. Meer info: www.horst.sp.nl

Osse Troonrede

Goed voorbeeld doet goed volgen. En dus organiseerde de afdeling Oss haar eigen Alternatieve Troonrede. Die werd uitgesproken door SP-raadslid Carla Steenman, een uur voordat de echte koningin in Den Haag haar toespraak hield. Steenman haalde fel uit naar de plannen van het kabinet en be-

Red de solidariteit – op afdelingsniveau

Red de solidariteit, is het motto waaronder de SP de strijd landelijk aanbindt met de afbraakplannen van Balkenende. In Haarlem is het voortvarend opgepikt.

Zo'n honderdveertig mensen woonden op 8 september de oprichtingsvergadering bij het Haarlemse comité *Red de solidariteit*. Op de avond werd meteen een comité van aanbeveling geformeerd, waarvan onder andere deel uitmaken Jacques de Milliano (huisarts), Anneke Steffers (gezinscoach Leger des Heils), Heidi Walraven (hoofd kinderdagverblijf), Roel van Lierop (locatiedirecteur ZMOK-school), Frans Smit (voorzitter raad van bestuur Zorg Balans) en SP-raadslid Hilde van der Molen. Als eerste activiteit verzamelt het comité handtekeningen tegen het uitkleden van ziekenfonds en WAO.

Hoe heeft de afdeling dat gerealiseerd? Hilde van der Molen: 'Waar we heel veel aan gehad hebben, zijn de maatschappelijke contacten die we de afgelopen jaren hebben opgedaan. Ik heb een boek waarin ik namen

en adressen noteer van allerlei mensen waarmee ik in contact kom, en die heb ik nu gemaild. Mensen die raadsvergaderingen bezoeken en waarmee ik een praatje maak, contactpersonen van wijkraden, enz. Verder hebben we ook flyers uitgedeeld, persberichten verstuurd en de leden aangeschreven, ook die in de regio.'

En de mensen van het comité van aanbeveling? 'Voor een deel zijn het SP'ers die we benaderd hebben. Maar ook hebben we de huisartsenvereniging gebeld en andere contacten gebruikt. Gewoon bellen!'

Hoe gaat het nu verder? 'Volgende week pak ik mijn boek weer en ga ik verder bellen. We willen met een grotere groep mensen om tafel om te gaan overleggen over wat we verder gaan doen. Doel is te komen tot een echt breed en actief comité.' Info: *Hilde van der Molen*, (023) 533 17 00.

tijd worden meer organisaties benaderd om deel te nemen.

De opinie

De SP moet zich serieus afvragen wat ze te zoeken heeft op bijeenkomsten van NELF, het New European Left Forum, waarvan onze Europarlementsfractie deel uitmaakt, en zich meer concentreren op wat er in Europa op straat gebeurt. Dat betoogde Johan Kwisthout in de vorige Spanning. Deze keer twee reacties.

Meer motivatie door directe betrokkenheid leden

Geen weldenkend mens zal het met de hoofdlijnen van het pleidooi van Johan Kwisthout voor een internationaal georganiseerde campagne samen met de meest strijdbare vakbonden, politieke partijen en andere organisaties in Europa echt oneens zijn. Ook het door de Partijraad genomen besluit (artikel Tribune augustus 2003) om de discussie binnen de partij voort te zetten met als concrete suggesties onder meer de instelling van een Europa-denktank binnen de SP of een extra partijraad zijn wat mij betreft een prima manier om de komende Europese verkiezingen strijdbaar in te gaan.

Wat ik echter een gemis vind, is het gebrek aan werkelijke inspraak en keuzemogelijkheden voor de leden van de SP. Zowel het Europese SP-verkiezingsprogramma als de Europese parlements kandidaten worden door de Partijraad gekozen. Dat wil zeggen dat ik er maar op moet hopen dat het bestuur van mijn afdeling mij de kans geeft om te stemmen en dat die stem vervolgens door de voorzitter van de afdeling een beetje meegenomen

wordt naar de Partijraad waar hij vervolgens een nog kleiner beetje meetelt in het programma en voor de kandidaten. En dat alles natuurlijk in het vertrouwen dat diegene dat dan ook echt doet. Zeker weten doe

(Euro)parlementair werk is ook belangrijk

In zijn opinie in de vorige Spanning stelt Johan Kwisthout dat de SP bij de komende verkiezingen meer de nadruk moet leggen op het buitenparlementaire werk dan het werk in het Euro-parlement zelf. Dat ben ik maar deels met hem eens.

Buiten kijf staat dat we aansluiting moeten zoeken met de 'andersglobalisten'-beweging. We zijn niet tegen internationale samenwerking (binnen en buiten Europa) maar dan graag op een eerlijke manier en niet op de ondemocratische wijze waarop die ons nu door de Europese Unie door de strot wordt geduwd. En

je het nooit. Dat dit gemis een zeker effect zal hebben op de actieve deelname van leden aan bovengenoemde campagnes en andere initiatieven, lijkt mij voor de hand liggend. Immers, waarom zou iemand een deelname aan een campagne overwegen als er geen directe betrokkenheid is? Samenspraak is mooi, echte inspraak is nog altijd mooier. Om van het laatste maar eens een voorbeeld te noemen: de maatschappelijke discussie over een Europese

grondwet zal de SP de kans geven haar eigen verhaal nadrukkelijk over het voetlicht te brengen, het echte enthousiasme komt echter pas bij het houden van een referendum over die grondwet.

Het vergroten van de keuzemogelijkheden van de leden zal de campagneplannen van Johan Kwisthout pas echt een strijdbaar karakter geven.

*Miguel Sloendregt
Den Haag*

hoe breder die beweging wordt hoe beter. 'Arbeiders, boeren, buitenlui, sluit u aan!' zou ik zeggen.

Maar laten we niet vergeten dat we zijn wat we zijn, namelijk een politieke vereniging (zij het, door ons buitenparlementaire werk, een bijzondere). Doel daarvan is dan toch óók deelnemen aan de politiek, en dat moet dan in het begin even op de manier zoals die nu bedreven wordt. Ons staat niets in de weg steun te verwerven om te proberen die politiek te veranderen. Hoe meer mensen we vertegenwoordigen als we aan het NELF

deelnemen, hoe 'roder' het geluid van de NELF zal worden. Eruit wegblijven zal daar niet aan bijdragen.

Het wordt dus de komende tijd 'gewoon' hard werken: enerzijds de banden aanhalen met de (internationale) andersglobalisten, vakbonden, vredesbewegingen enz. en tegelijkertijd zorgen dat onze Europarlementariër Erik Meijer samen met een paar SP-collega's zijn stem duidelijker kan laten horen in het Euro-parlement.

*Liesbeth Hoogenboom
Rotterdam*

Algemeen secretaris Paulus Jansen:

'Een stevige kwaliteitsimpuls is hard nodig'

Op 24 mei werd Paulus Jansen gekozen tot algemeen secretaris van de SP, wat wil zeggen dat hij vanaf die dag belast is met de dagelijkse leiding van het partij-apparaat. Na vier maanden was Spanning benieuwd naar zijn eerste indrukken, zijn visie op de partij en zijn doelen voor de toekomst.

Hoe staat de partij ervoor?

'Kwantitatief zijn we sterk, kwalitatief krakkemikkig. Daar bedoel ik mee, dat het in veel afdelingen heel aardig gaat, maar dat heel wat andere, minstens de helft, een stevige kwaliteitsimpuls nodig hebben. En dat geldt overigens ook voor het landelijke partijbureau waar de organisatie nog sterk verbeterd kan worden. Dat is niet zo vreemd: we hebben het afgelopen jaar een enorme groei doorgemaakt en zijn nu aan het verbouwen terwijl de verkoop gewoon doorgaat.'

Hoe gaan we die kwaliteitsimpuls realiseren?

'Op afdelingsniveau zal dat moeten gebeuren door scholing van het kader en scouting van nieuw kader. Een goed voor-

beeld van hoe dat kan gaan, zien we bij ROOD. Daar hebben we nu de een goede groep jongeren die de kar trekt, en het gevolg is dat de slagkracht van partij met sprongen is toegenomen.

Concreet raad ik afdelingen aan als een speer de informatie te benutten van de ledenenquêtes. Betrokken leden dienen zich daarin op een presenteerblaadje aan, en toch wordt er soms nauwelijks iets met die informatie gedaan. En vervolgens moeten die mensen op de juiste manier ingeschakeld worden. Het gebeurt te vaak, dat mensen die kennis hebben van een bepaald onderwerp en daar graag wat mee willen doen, niet aan bod komen. Het werk voor de SP bestaat niet enkel uit folders uitdelen en

posters plakken. Betrek mensen bij het opzetten van acties op het terrein waar ze verstand van hebben, laat ze een enquête bedenken en uitvoeren of onderzoek doen voor de afdeling of de fractie. We moeten het aanbod voor de leden verbreden en ze allerlei mogelijkheden bieden om zich met hun SP te verbinden. Hierdoor kunnen we het netwerk van de partij versterken en de kwaliteit van de afdelingen structureel verbeteren.'

Dat is al vaker verteld. Maar daarmee is het probleem niet opgelost.

'Klopt. Wat ik nu zie, is dat het in nieuwe afdelingen vaak beter gaat. Bij bestaande afdelingen zie je vaste patronen die niet simpel te veranderen zijn.

De oplossing zal vaak bestaan uit het opnemen in het bestuur van nieuwe mensen, en vervolgens zien te komen tot goede samenwerking, op grond van een duidelijke taakverdeling tussen de bestuursleden. Zaken die niet goed lopen, moeten zeker niet op zijn beloop gelaten worden, maar in het bestuur besproken en gecorrigeerd.

Over op het landelijk bureau Hoe staat het daarmee?

'De kwaliteit die het landelijk bureau levert, moet omhoog. Met de motivering en de inzet van de mensen die er werken zit het wel goed, maar er moet slimmer gewerkt worden. Om een voorbeeld te noemen: afdelingen die een mailtje naar het partijbureau sturen, krijgen nu regelmatig geen zichtbare

reactie. Dat gaan we veranderen door mailtjes niet meer aan personen te laten sturen, maar naar functieadressen, zoals bestellingen@sp.nl of verslagen@sp.nl. We gaan ook de distributie van materialen stroomlijnen. En voor de ledenadministratie komt een nieuw systeem, waartoe afdelingen makkelijker toegang kunnen krijgen. Kijk, iedere organisatie moet permanent kijken hoe het handiger kan. Gezien de groei die we doormaken, geldt dat voor de SP dubbel.'

Zijn we er met alleen organisatorische verbeteringen?

'In het verleden is de SP gegroeid door de inzet van vrijwilligers. Deze vrijwilligers zijn binnen de organisatie doorgegroeid naar functies waarvoor ze soms minder geschikt zijn. Dat is nog te managen als je een kleine partij bent, maar door de groei die we doormaken, dreigen we de efficiëntie kwijt te raken. Daar moeten we goed voor waken.'

Kunnen we de groei wel bijbenen?

Ja, als we tenminste in staat zijn de afdelingen zich beter te laten ontwikkelen. Als we door scholing en waar nodig reorganisatie overal een goede werkwijze kunnen neerzetten – waarbij ook het regionetwerk optimaal benut wordt. Uitwisseling van informatie, kennis en ervaringen is van cruciaal belang.'

Maar het regio-overleg is juist afgeschaft op het congres...

'Het congres heeft – naast de regioconferenties – geen verplichte vorm vastgelegd voor het regionaal overleg. Dat betekent niet, dat afdelingen in de regio niet mogen samenkomen om ervaringen uit te wisselen.

Een regio-overleg kán heel goed werken, maar de ervaringen kunnen ook op andere manieren uitgewisseld worden. De regiobestuurder heeft zicht op de kennis of ervaring die in de ene afdeling aanwezig is, en in de andere mogelijk ontbreekt. Dan kan hij die afdelingen samenbrengen zodat ze het wiel niet opnieuw hoeven uit te vinden. De indruk die ik heb, is dat de nieuwe structuur met kleine regio's aardig werkt, vooral in de gebieden waar we genoeg afdelingen hebben om de regio compact te houden. Dan kunnen de afdelingen gemakkelijk contact houden en zijn er veel gemeenschappelijke politieke thema's. Een knelpunt blijft bestaan in regio's die uit slechts enkele afdelingen bestaan. Maar ook daar is volgens mij wel sprake van een verbetering ten opzichte van de oude structuur.'

Waar leg jij persoonlijk de prioriteiten binnen je omvangrijke takenpakket?

'Mijn prioriteiten zijn de interne partijdemocratie – zowel de formele kant, als de vitaliteit en slagkracht van de organisatie – en het functioneren van het partijbureau. Ook ga ik veel op bezoek bij afdelingen – vooral bij afdelingen die ik nog niet zo goed ken. Pakweg 90 procent van mijn tijd gaat hierin zitten. Voor andere taken – zoals het onderhouden van contacten met zusterpartijen in het buitenland en het opzetten van campagnes – blijft momenteel nog weinig tijd over.'

Voorheen werkte je bij de fractie in Den Haag. Je ziet de partij nu vanuit een heel ander perspectief. Levert dat nog verrassingen op?

'Ik ben natuurlijk niet nieuw in de partij, en had al een redelijk

beeld van waarin ik terecht zou komen. Maar een aantal afdelingen kende ik voorheen nog niet. En dan word je inderdaad wel eens verrast, soms negatief, maar vaak ook positief: er lopen een heleboel competente en initiatiefrijke afdelingsbestuurders rond bij de SP.'

Is het werk te combineren met het fractievoorzitterschap in Utrecht?

'Dat is knap lastig. Bij een baan als die van mij zie je al gauw meer mogelijkheden om zaken aan te pakken, dan wat je qua tijd kunt doen. Dus moet ik wel keuzes maken. Ik ben echter wel van plan om in de raad te blijven tot de nieuwe verkiezingen. Om Utrecht niet met problemen op te zadelen, en ook omdat je je functie als gemeenteraadslid niet lichtvaardig moet nemen.'

Heb je jezelf ook doelen gesteld? Wat wil je bijvoorbeeld over één jaar gerealiseerd hebben?

'Ten eerste moet er een soepel systeem komen van informatie-uitwisseling. Binnen de afdelingen tussen de afdelingen onderling en tussen de landelijke partij en de afdelingen. Alhoewel

wel veel regio's de handschoen reeds hebben opgepakt en zich heel goed aan het ontwikkelen zijn kunnen we hierin nog veel verbeteren. Ten tweede streef ik naar een uitbreiding van het kader. Dus meer leden, maar die ook actiever betrekken bij de partij. Breder scholen, een bredere visie creëren en breder gebruik maken van hun mogelijkheden. Ten derde wil ik de centrale organisatie, het partijbureau, beter laten voldoen aan de vragen uit de afdelingen, en het de afdelingen effectiever laten ondersteunen. Als we dat allemaal binnen één jaar gerealiseerd hebben ben ik meer dan tevreden!'

Nog een laatste boodschap aan de Spanninglezers?

'Ja, die heb ik wel. We zijn een uitgesproken club, en we trekken ook uitgesproken types aan. Het is prima als die discussiëren over politiek, maar ik zie ook nogal eens scherp-slijperij over persoonlijke zaken. Dat heeft te maken met gebrek aan vertrouwen, of met persoonlijke rancune. Daar moeten we echt vanaf. Dat kost zoveel energie van alle betrokken en is zó onproductief.'

Paulus Jansen (1954) werd tijdens zijn studie Bouwkunde in Eindhoven in 1974 lid van de SP. Hij was actief in het Bouwkundig Adviesbureau voor Buurtbewoners, een van de eerste wetenschaps-winkels in Nederland. Na zijn studie werkte hij als bouwkundige bij de gemeente Rotterdam, bij een bouwbedrijf en bij een technisch adviesbureau.

Paulus was in de periode 1995-2003 fractievoorzitter van de SP in Provinciale Staten van Utrecht en is sinds januari 2001 fractievoorzitter van de SP in de Utrechtse gemeenteraad. Vanaf 1997 tot mei 2003 werkte hij als medewerker volkshuisvesting en ruimtelijke ordening bij de Tweede-Kamerfractie van de SP.

Herziening bijdrageregeling afdelingen

De partijraad besloot – op een voorstel van een daartoe ingestelde commissie – de regeling over de afdelingsmiddelen op een aantal punten aan te passen:

- Het bedrag dat de afdeling ontvangt per raadslid gaat omhoog tot 50 euro per maand in gemeenten tot 100.000 inwoners en tot 75 euro per maand in 100.000-plus-gemeenten.
- Het basisbedrag dat afdelingen krijgen wordt vanaf volgend jaar geïndexeerd.
- Voor iedere opgerichte afdeling ontvangt de basisafdeling een eenmalige bonus van 500 euro, ter compensatie van de gemaakte kosten bij de ontwikkeling.
- Afdelingen kunnen voor het ophalen van Tribunes een

transportkostenvergoeding voor de afstanden boven de vijftig kilometer krijgen. Die vergoeding bedraagt twintig cent per kilometer

- De vergoeding voor Tribuneverzending wordt aangepast aan de gestegen portokosten. De nu vastgestelde bijdrageregeling zal onderdeel gaan

vormen van een financieel reglement, om maximale duidelijkheid te geven over de financiële afspraken tussen de landelijke partij en de afdelingen.

Negen nieuwe afdelingen toegelaten

Afdelingensecretaris Hans van Leeuwen meldt dat er op dertig plaatsen in het land ledenwerkgroepen actief zijn en toewerken naar de afdelingsstatus. Toegelaten met de status afdeling in oprichting worden

de volgende plaatsen: Capelle aan den IJssel, Goirle, Den Helder, Doetinchem, Schagen en Zeeuws Vlaanderen. Voor Bodegraven, Kerkrade en Veghel wordt de status 'in oprichting' met drie maanden verlengd.

Door terugval van activiteiten laat Kampen de status afdeling in oprichting los, evenals Weststellingwerf.

Negen nieuwe afdelingen worden door de basisafdelingen voorgedragen:

Noord-Groningen door Groningen, Stadskanaal-Vlagtwedde door Emmen, Heuvelrug-Kromme Rijn door Zeist, Houten door Nieuwegein, Amstelland-Meerlanden door Amsterdam, Gorinchem door Rotterdam, Geldrop-Mierlo door Eindhoven, Rheden door Doesburg en St. Oedenrode door Schijndel. In al deze plaatsen wordt aan de criteria voor volwaardige afdeling voldaan: er zijn minimaal vijftig leden en vijf bestuursleden, een actiegericht aanpak, lokale acties en deelname aan landelijke campagnes. Op korte termijn worden de nieuwe besturen uitgenodigd voor een nadere kennismaking met de landelijke partij op het partijbureau in Rotterdam.

Congresverslagen goedgekeurd

De Partijraad keurde de verslagen goed van zowel het 11de Congres als het 12de Congres. Ook werd de definitieve tekst van het congresstuk *Nieuwe Kansen Grijpen*, zoals gewijzigd naar aanleiding van de congresbesluiten, vastgesteld.

De wijzigingen die het partij-

bestuur voorstelde in de statuten, kregen op de meeste punten bijval. Het gaat om enkele aanpassingen op basis van de congresbesluiten en om wijzigingen om praktische redenen. Zo wordt nu de mogelijkheid geschapen om meer zaken in reglementen vast te leggen – zodat niet langer voor

elke kleine aanpassing een statutenwijziging nodig is. Ook zijn de procedures rond het opstellen van kandidatenlijsten voor Eerste en Tweede Kamer, Provinciale Staten en Europarlement gestroomlijnd.

Discussie ontstond over het verbod op een dubbel partijlidmaatschap – dat al opgenomen was in de bestaande statuten. De onverenigbaarheid van het SP-lidmaatschap met dat van een andere landelijke partij staat buiten kijf. Maar wat als het om een lokale partij gaat in een plaats waar de SP niet actief is? Of als iemand naast SP-lid ook lid wil

blijven van een partij in zijn moederland?

Een ander discussiepunt was de regeling voor leden die in het buitenland wonen: moeten zij de keus krijgen om van een Nederlandse afdeling naar keuze lid te worden? Tenslotte moet beter omschreven worden welke personen zonder de Nederlandse nationaliteit, die wel in Nederland woonachtig zijn, lid kunnen worden. Besloten werd dat het partijbestuur voor deze discussiepunten met nadere voorstellen zal komen, waarop de statuten in de partijraad definitief kunnen worden vastgesteld.

De SP op internet

Lokale websites

Op dit moment hebben 73 afdelingen een eigen website, die samen per maand 130.000 bezoekers trekken, en zijn er twintig in aanbouw. Volgens afspraak moeten volgend jaar alle afdelingen *on line*, wat betekent dat er nog 35 te gaan zijn. In een wervende presentatie riep web-verantwoordelijke Herman Beekers die afdelingen op hierover afspraken met hem te maken. Ook legde hij uit wat erbij komt kijken om een goede afdelingssite te bouwen. Uit de bezoekers-top-10 van de SP-afdelingssites blijkt dat relatief kleine afdelingen als Weert en Montferland met een flitsende aanpak méér bezoekers weten te trekken dan bijvoorbeeld Amsterdam.

Een eigen site voor SP-leden

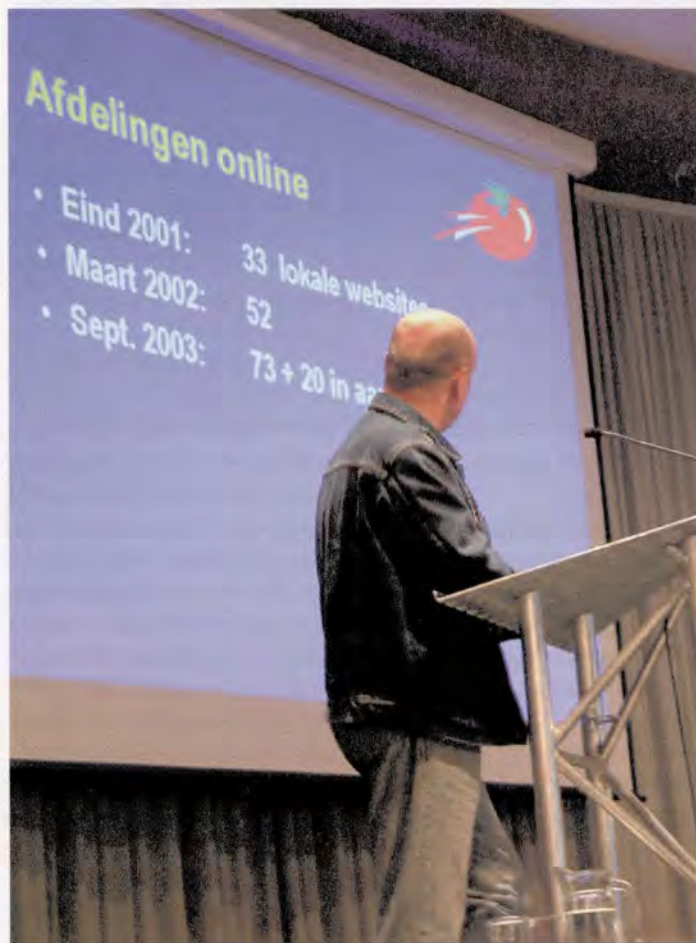
Vanaf de dag van de partijraadsvergadering is www.spnet.nl geopend, een aparte site voor SP-leden. Op deze interne site staat onder andere informatie over het landelijke scholingsprogramma, Spanning digitaal, verslagen van partijraad, partijbestuur en partijorganisatie, maar ook praktische zaken als bestelformulieren en het Wat & Hoe-handboek.

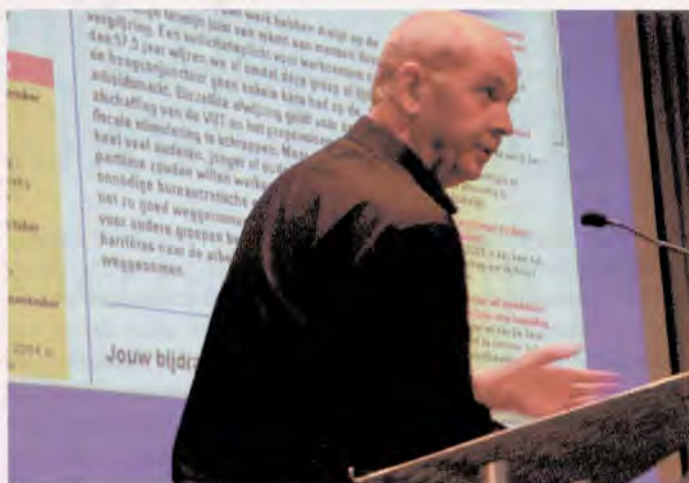
Themagroepen

Ook vanaf www.spnet.nl is deel te nemen aan de eerste drie landelijke themagroepen die nu gestart zijn: Internationale Solidariteit (onder leiding van Harry van Bommel), Ruimtelijke Ordening en Natuur (Krista van Velzen) en Economie en Werkgelegenheid (Ewout Irrgang)

Met deze themagroepen zal eerst ervaring moeten worden opgedaan, voordat er andere bij komen. Leden kunnen reageren op stellingen of vragen, met de bedoeling inhoudelijk bij te dragen. Zaken als het eventueel bij elkaar roepen van themagroepdeelnemers worden later bekeken.

De Partijraad stond stil bij enkele aspecten van onze mogelijkheden op Internet.

Marijnissen over de politieke situatie en de SP

De eerste troonrede van BII zal naar alle waarschijnlijk bevestigen dat we te maken hebben met het meest asociale kabinet sinds de Tweede Wereldoorlog, dat volledig de VVD-agenda uitvoert: 17 miljard aan bezuinigingen, grotendeels in de sociale zekerheid. Eigenbelang wordt gestimuleerd, solidariteit stelselmatig afgebroken. Sinds de kabinetten Lubbers is er sprake van een aaneenrijging van afbraak, die tot gevolg heeft dat het *vertrouwen* verdwijnt – in de overheid, politieke partijen, de ander, en ook in zichzelf. Samenlevingen kunnen niet zonder vertrouwen – met alleen wetten maak je geen samenleving. Vanaf de regeringsverklaring hebben we massaal informatiekranten verspreid. De Oppositie BII tour is vroeg van start gegaan en gaat nu op volle kracht door. Volle zalen vragen wat de SP voor hen kan betekenen in het verzet tegen dit kabinet. Op die vraag moeten de afdelingen reageren. Bijvoorbeeld door lokaal comités 'Red de Solidariteit' op te richten van mensen uit de zorg, het onderwijs, de veiligheid enzovoort, die het

met ons eens zijn en er samen wat aan willen doen. De landelijke afbraak manifesteert zich plaatselijk, bijvoorbeeld in wan-toestanden in de verpleeg- en verzorgingstehuizen. Die moeten we aanpakken. Daarbij is het zaak allerlei initiatieven te plaatsen in het kader van *Red de solidariteit*.

Verder laten we ons bijvoorbeeld zien bij de FNV-manifestaties op 13 september, bij de Keer het Tijden-demonstratie op twintig september en op de Ouderendag. Zaak is dat we de afdelingen er hard aan trekken om zoveel mogelijk mensen bij het verzet te betrekken: door actief te werven voor de demonstratie van twintig september, het vormen van lokale actiecomités, het organiseren van politieke manifestaties en bijeenkomsten. Enzovoort. Prioriteiten voor ons zijn: 1: alles wat met de zorg te maken heeft, 2: de sociale zekerheid en 3: de ouderen (verpleeg- en verzorgingshuizen, afschaffen vut, enz.).

Er komt een folder *Red de solidariteit*, en over de Wet werk en bijstand maken we een boekje waarmee afdelingen aan de slag kunnen.

Voorzitter partijraad

Landelijk secretaris Paulus Jansen is gekozen tot voorzitter van de partijraad. Hij was daarvoor voorgedragen door het bestuur; andere kandidaten hadden zich niet gemeld.

WAO-acties

Vanaf 22 september doet een 'Handen af van de WAO-tour' diverse plaatsen in het land aan. Flyers daarvoor kunnen besteld worden. Ook afdelingen in de buurt worden opgeroepen bekendheid te geven aan de avonden. Algemene WAO-folders en actiekaarten kunnen ook nog besteld worden.

Acties in de zorg

De voorstellen voor de zorg zijn nog erger dan eerst al gevreesd werd. Alle reden dus om een tandje bij te zetten in de kaartenactie Red de Solidariteit! Goede ideeën daarvoor graag doorgeven aan Yorick Haan (yhaan@sp.nl), zodat andere afdelingen er ook van kunnen profiteren.

Dag van de Ouderen

De Dag van de Ouderen (1 oktober) grijpen we aan om met ouderen de misstanden in de verzorgings- en verpleeghuizen aan de kaak te stellen. Aan de afdelingen is het verzoek mensen te mobiliseren voor een manifestatie in Den Haag, en ook plaatselijk activiteiten op te zetten. Dat kan ook na 1 oktober: we gaan minstens een jaar lang aandacht vragen voor de tekortschietende zorg.

Afdelingsverslagen

Van de afdelingen die – in strijd met de afspraak op het 12de congres – geen maandelijks afdelingsverslag inleveren, is een overzicht gegeven. Afdeling die in de komende maanden opnieuw in gebreke blijven, moeten daarover op de volgende partijraadsvergadering verantwoording afleggen. De verslagen moeten naar de afdelingssecretaris verslagen@sp.nl en de betreffende regio-bestuurder gestuurd worden. Inleverdata staan in De Lijn.

VMBO-enquête

Afdelingen worden opgeroepen een stapeltje enquêteformulieren voor VMBO-leerkrachten mee te nemen en die op VMBO-scholen te verspreiden.

Hulpdienst

Op naamkaartjes voor hulpdienstmedewerkers zal met een korte tekst worden aangegeven dat de verantwoordelijkheid voor het opvolgen van de adviezen bij de hulpvrager ligt. Dit om problemen en de kans op claims in de toekomst te voorkomen.

Europese verkiezingen

De partijraad stelde twee commissies in ter voorbereiding van de Europese verkiezingen. Dat zijn een kandidatencommissie, bestaande uit Harry van Bommel, Willem Bouman, Arda Gerkens, Tiny Kox en Steve McGiffen; en een programmacommissie, waarin zitten Harry van Bommel, Hans van Heijningen, Tiny Kox, Guido van Leemput, Jan Marijnissen en Erik Meijer.

uit het partijbestuur

5 september 2003

Ingekomen stukken

Er komt veel post binnen die gericht is aan het partijbestuur. Deze gaat voortaan tijdens vergadering rond in een circulatiemap. Alleen van relevante post wordt expliciet melding gemaakt in de agenda.

Festival Tomaat

De voorbereiding is goed, de aanmelding tot nu toe (1600, inclusief vrijkaartjes) loopt als vorig jaar. Er moet in de laatste week door de afdelingen nog wel flink geworven worden. Daarvoor worden er posters geplakt in de wijde regio van Vierhouten en komen er radiospotjes door festivalartiesten. Gerekend wordt op nog acht- tot negenhonderd deelnemers extra.

Bespreking regio's

De regio's Utrecht, Overijssel-West en Gelderland-2 zijn besproken. Het beeld per afdeling is wisselend, maar over het algemeen genomen heel aardig. Opmerkelijk is het grote aantal werkgroepen in nieuwe plaatsen in Gelderland, en het enthousiasme in die werkgroepen.

Voorstel SP Actiecup 2004

Het voorstel van Serdar Dosky om een 'Actiecup 2004' uit te reiken aan de best-presterende afdeling, ontmoet zowel kritiek als bijval. Afsproken wordt, dat Bart Vermeulen, Hans van Leeuwen en Serdar het voorstel verder uitwerken, rekening houdend met het geleverde commentaar.

Situatie afdeling Emmen

Een bezoek van een delegatie van het DB aan Emmen en Stadskanaal-Vlagtwedde i.o. heeft inzicht gegeven in de situatie. Stadskanaal Vlagtwedde heeft een actief bestuur en kan de overgang naar afdeling aan. In Emmen, waar enkele maanden geleden de raadsfractie opstapte, ligt het moeilijker. Er is een afspraak gemaakt voor een vervolggesprek met het hele bestuur. Daarin zal het DB voorstellen dat de afdeling gedurende een half jaar een 'coach' toegewezen krijgt. Partijbestuurslid Willem Bouman is daarvoor gevraagd. Hij wil de taak op zich nemen op voorwaarde dat hij vooraf het volle vertrouwen krijgt van het afdelingsbestuur.

Verkiezingen Europarlement 2004

De kandidatencommissie komt volgende week voor de eerste keer bijeen. Aan het eerste concept voor het verkiezingsprogramma wordt gewerkt, de programmacommissie vergadert hierover medio oktober. Over de campagne-aanpak en een

eventuele lijstverbinding wordt nog niet op korte termijn beslist. We moeten er rekening mee houden dat er misschien gelijktijdig met de verkiezingen een referendum gehouden wordt over de Europese grondwet.

Voorstel Herziening bijdrageregeling afdelingen

Het voorstel van een daarvoor ingestelde commissie voor aanpassing van de afdelingsfinanciën wordt door het bestuur overgenomen en voorgelegd aan de Partijraad op 6 september.

Scholingsprogramma

Het scholingsprogramma is besproken. Prioriteit ligt bij het opleiden van lokale scholingsbegeleiders en bij de scholing van onze raads- en statenleden. Lokale scholingsbegeleiders moeten in de afdelingen alle ruimte krijgen om scholing te organiseren – vooral nieuwe leden zijn er erg in geïnteresseerd. Voor de scholingsbegeleiders komt begin volgend jaar een opleidingsweekend.

Benadrukt is nog eens dat alle SP-leden in de gelegenheid gesteld moeten worden scholing

te krijgen. Daarvoor moet elke afdeling de cursus 'politieke basisvorming' verzorgen. Bekeken wordt hoe we de leden van hun recht op scholing op de hoogte brengen.

Als er geen lokale scholingsbegeleiders zijn, kunnen deze van elders uit de regio worden ingezet. De landelijke scholingssecretaris kan daarbij helpen.

Ook materiaal voor de scholing is bij haar verkrijgbaar.

Voor raads- en statenleden worden 'terugkomdagen' georganiseerd.

Rondvraag

- Waar blijft de SP in de discussie over het spreiden van kansarme migranten die in Rotterdam is losgebroken? De Rotterdamse fractie heeft gekozen voor een afwachterende opstelling. De Kamerfractie heeft al wel gereageerd, en laten weten blij te zijn met de discussie.
- Herman Beekers zegt een notitie toe over 'Open Source software' en wil discussie over de vraag: wie gaat er over internetsoftware?
- In Amsterdam is verholgen gereageerd op de oproep van een Haarlems bestuurslid om deel te nemen aan de demonstratie na de dood van een Marokkaan. De SP-afdeling in Amsterdam had juist besloten niet mee te demonstreren. Waarom is er geen overleg geweest? Geconcludeerd wordt dat overleg in situaties als deze wél nodig is, en dat de deelname van het Haarlemse bestuurslid onverstandig was.

Buitenland

Falen WTO-top in Cancun opent perspectief op sociale globalisering

De topconferentie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) die onlangs in Cancun, Mexico is gehouden, is mislukt. Volgens medewerker René Roovers van de SP-fractie in het Europees Parlement is daarmee een nieuwe stap in de richting van volledige vrijhandel (tijdelijk) afgewend en opent dat perspectief op sociale globalisering.

Op de conferentie in Cancun zijn de tegenstellingen tussen de G-21 (de coalitie van meer ontwikkelde ontwikkelingslanden onder leiding van Brazilië) aan de ene kant, en de EU en de VS aan de andere kant steeds hoger opgelopen. De EU (die in Cancun ook namens Nederland onderhandelde) had zich in een onmogelijke positie gemanoeuvreerd door eerder een grondige herziening van de landbouwsubsidies te bepleiten en dat nu niet hard te willen maken.

Het is echter te simpel om alleen de G-21 als reden te noemen voor het falen van de top. De WTO komt wereldwijd steeds meer onder druk te staan van de andersglobaliseringsbeweging, die de boodschap uitdraagt dat een andere wereld mogelijk is. Uit die hoek was er in Cancun veel kritiek te horen op de ondemocratische gang van zaken binnen de WTO. Zo is het vaak volstrekt onduidelijk hoe voorstellen tot stand komen en wie ze lanceert.

Van de G-21 landen valt weinig te verwachten aan alternatieven voor de dominante neoliberale wereldorde. Zij vormen een gelegenheidscoalitie met uiteenlopende belangen op het gebied

van landbouw, industrie en diensten. Hun voornaamste doel is de VS en de EU te dwingen om zich aan de regels te houden die zij ontwikkelingslanden dwingend opleggen. Het internationaal forum van parlemen-

tariërs van linkse partijen dat ook in Cancun gehouden werd, biedt meer aanknopingspunten voor alternatieven. Op dit forum, met vertegenwoordigers van alle continenten, werd een verklaring aangenomen waarin het verkleinen van de kloof tussen arm en rijk in de wereld centraal stond. Een slotverklaring bevatte een tiental eisen, waarvan de belangrijkste het recht van landen claimt om zelfstandig sociaal-economisch beleid te maken, met name op het vlak van landbouw, voedselvoorziening en industrie.

Cancun' betekent een stap vooruit voor de global civil society,

de boerenorganisaties, vakbonden en andere sectoren die wereldwijd in verzet komen tegen de neoliberale wereldorde. Of dat verzet er uiteindelijk in slaagt om alternatieven te verwezenlijken die uitgaan van de gewone mensen in de arme en de rijke wereld, is mede afhankelijk van de samenwerking tussen sociale bewegingen en linkse politieke partijen. In dat kader is het zaak dat we op het Europees Sociaal Forum dat medio november in Parijs plaatsvindt, opnieuw stappen vooruit zetten. De indrukken van René Roovers in Cancun zijn te vinden op www.sp.nl

Globalisering in de gemeenteraad

Is globalisering een onderwerp voor de gemeentepolitiek? Jazeker, blijkt uit een lezing die David Cadman, gemeenteraadslid in het Canadese Vancouver onlangs gaf in Utrecht. Cadman was naar Nederland gekomen om te wijzen op de gevaren van de GATS-onderhandelingen voor lokale overheden. GATS staat voor 'General Agreement on Trade in Services', een akkoord van de WTO uit 1994 waarover momenteel onderhandelingen plaatsvinden die waarschijnlijk leiden tot een uitbreiding en verdieping.

Volgens Cadman zijn de voorstellen waarover het in de huidige GATS-onderhandelingen gaat, vrijwel identiek aan de regels in het vrijhandelsverdrag tussen de VS en Canada, dat opgegaan is in het NAFTA-akkoord. Met die regels hebben de Canadese gemeentebesturen inmiddels zoveel ervaring opgedaan, dat er een brede protestbeweging op gang gekomen is – van rechts tot links.

Een belangrijk artikel in het vrijhandelsverdrag dat opgenomen dreigt te worden in GATS geeft individuele bedrijven de mogelijkheid overheden voor een beroepscommissie te dagen. Die commissie vergadert in beslotenheid en doet een bindende uitspraak.

Met een aantal voorbeelden illustreerde Cadman wat hiervan de praktijk is. Daarbij wees hij onder andere op het conflict tussen Vancouver en Wall Mart, een grote warenhuisketen uit de VS die een gigantische weidewinkel wil bouwen. Vancouver wil dat niet toe staan en krijgt nu van Wall Mart te horen; 'je belemmert onze mogelijkheden om te ondernemen, we slepen je voor de beroepscommissie.' De juridische kosten voor de Canadese lokale overheden zijn volgens Cadman de afgelopen jaren explosief gestegen. Bedrijven uit de VS zien hun juridische afdeling niet langer als een ondersteunende interne dienst, maar als een winstmaker, en veel gemeenten geven bij voorbaat maar toe aan eisen van bedrijven, omdat ze de kosten van een procedure niet kunnen opbrengen.

De wijze les van Cadman is: Nederlandse gemeenten pas op. Verdiep je in de mogelijke gevolgen van de GATS-onderhandelingen en trek aan de bel.

Als hulpmiddel daarbij kan de brochure 'Wat is er van uw dienst? Gevolgen van WTO-dienstenonderhandelingen voor gemeenten en provincies' dienen, die uitgegeven is door Milieudefensie en te vinden is op www.milieudefensie.nl/globalisering/

& Binnenhof

Algemene Beschouwingen in de Kamer

'Hoe staat het met ons Bruto Nationaal Geluk?'

De eerste parlementaire ronde van het debat over de komende bezuinigingen is glansrijk gewonnen door het kabinet. De fracties van CDA en D66 hebben zich pal achter het VVD-snoeibeleid van Balkenende en Zalm geplaatst. Nu dus: verzet buiten de Kamer!

Vooraf had CDA-fractievoorzitter Verhagen nog ferme kritiek, vooral op de eigen bijdrage per medicijnrecept die de regering wil invoeren. Maar toen het erop aankwam, bleef er van het CDA-mededogen met chronisch zieken weinig over. Verhagen wilde de medicijnenbijdrage uiteindelijk alleen maar inruilen voor een verhoging van de eigen bijdrage voor andere medische kosten. Dat was voor PvdA, SP en GroenLinks niet te verteren. En dus werd geen enkele Kamer-motie rond de medicijnenknaak aangenomen. Wel zegde Balkenende in een ruim(?) gebaar toe dat hij het totaal van de bijdragen voor één persoon aan een maximum van bijvoorbeeld 100 euro per jaar wil binden. Maar dat gaat dan wel betekenen dat de bijdrage per recept omhoog gaat...

De komende maanden worden de afzonderlijke begrotingen behandeld in de Kamer. Of er dan wél scheuren te maken zijn in het CDA-VVD-D66-blok, zal vooral afhangen van de maatschappelijke druk buiten de Kamer. Volle kracht met de acties dus. Maar eerst een terugblik op de algemene beschouwingen – en dan vooral op de bijdrage daaraan van Jan Marijnissen.

Over asociaal beleid

'In mijn bijdrage aan het debat over het Regeerakkoord zijn grote woorden gebezigd en daarop heb ik reacties gehad. *Waarom, meneer Marijnissen, heeft u het over asociaal beleid, kunt u dat wel waarmaken? En u zegt: het kabinet holt de solidariteit uit, het zijn zulke grote woorden.* Een aantal van die mensen heeft mij teruggebeeld en

zegt nu: *U had gelijk.* Ze konden toen nog niet overzien wat die maatregelen concreet gingen betekenen.

En dan heb ik het over de WW; de vervolguitering is afgeschaft, met terugwerkende kracht. De WAO wordt afgeschaft voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten: de regering gaat proberen hen aan het werk te helpen. Dat klinkt sympathiek. Maar de werkelijkheid zal zijn dat, zeker in deze tijd, de werkgevers juist van deze mensen af willen omdat zij een *gemankeerde* arbeidsproductiviteit hebben. En dat betekent dat ze op termijn in de bijstand komen en dat is dus een regelrechte verslechtering.

Wat nu gebeurt met het uitkleden van het ziekenfonds en het uithollen van de solidariteit, vind ik een pregnant voorbeeld van de huidige situatie. Dit pakket wordt verkleind, in de veronderstelling dat de mensen zich wel gaan bijverzekeren. Maar wat lees ik, tot mijn grote woede? Nationale Nederlanden, Ohra en al die grote jongens weigeren gewoon ouderen een aanvullende ziektekostenverzekering te geven! Dan hebben we toch echt een probleem?! Dus over die acceptatieplicht moeten we vandaag of morgen echt overeenstemming bereiken.

De bijstand werd de nieuwe Wet Werk en Bijstand, die steeds vaker

Binnenhof

de Wet Water en Brood wordt genoemd. Het lokaal armoedebeleid is afgeschaft. We krijgen een feitelijke ontkoppeling, inclusief de AOW, moet ik richting CDA zeggen. Volgens mij had Brinkman daar toentertijd zijn verkiezingsnederlaag aan te danken. En nu schuift het zo voorbij... Je vraagt je af: mensen, wanneer word je wakker?'

Over vertrouwen

'Ik wil in dit verband ook wel een rechtstreekse vraag stellen aan de premier. Wat doet dit met het vertrouwen van de mensen? Het vertrouwen van de mensen in de overheid, de rechterlijke macht, de democratie sijpelt weg. Ook de hoop dat het morgen beter wordt. Dat levert angstige mensen op. Gevolg: ieder voor zich...

Ik wil vragen of de Minister President met dit effect van zijn beleid ook rekening houdt. Want hij heeft het steeds over 'meedoen', maar dat krijgt voor mensen een heel cynische klank als zij die reeks verslechtingen zien en amper nog mee kunnen doen. En het is niet zo dat wij zeggen: *O nee, er zijn geen problemen, er hoeft niet bezuinigd te worden.* Maar regeren is meer. U moet mensen ook hoop en vertrouwen bieden dat het morgen beter wordt en u schiet op dat terrein echt tekort.'

Over de wortels van Balkenende II

'Ik wil niet alle problemen op het bordje schuiven van Balkenende, of van Paars. We hebben te maken met een langdurig proces. Veel problemen begonnen met de introductie van de neoliberale mens- en maatschappijopvatting, begin jaren tachtig. We kregen te maken met een opeenstapeling van verslechtingen onder de kabinetten Lubbers, onder de Paarse kabinetten en onder het rommelkabinet Balkenende I. Je kunt altijd wel ergens bezuinigen, maar je kunt niet twintig jaar lang structureel overal te weinig geld voor uittrekken. Het is voor een belangrijk deel de optelsom van deze kabinetten die heeft bijgedragen aan het wantrouwen van de burger.

Ik herinner mij nog als de dag van gisteren dat ik hier in 1994 stond, bij de begrotingsbehandeling van 1995, het begin van het paarse tijdperk. Ik waarschuwde voor Amerikaanse toestanden. Minder overheid, maar overal meer marktwerking. Privatisering, liberalisering, deregulering waren de kernwoorden. We kregen de afbraak van de sociale zekerheid, vergroting van de inkomensverschillen en een groeiende *ikke, ikke en de rest kan stikken-mentaliteit*. We hoeven niet meer te vrezen dat we ze krijgen: we hebben ze al!'

Over achteruitgang

'Voorzitter, de meest prangende vraag is: wat is er eigenlijk met ons land gebeurd?'

We werden bijna 100 procent rijker in twintig jaar, maar we lijken wel armer geworden. De ziel lijkt eruit, de ambitie lijkt verdwenen. We kachelen op alle terreinen achteruit: met het onderwijs, de zorg, het openbaar vervoer, met de sociale zekerheid, de geloofwaardigheid van de overheid en de democratie, de veiligheid, de integratie van nieuwkomers die niet echt wil lukken. Witte en zwarte wijken en

witte en zwarte scholen illustreren de feitelijke apartheid, steeds meer kinderen komen in de problemen, de woningnood is weer terug, natuur en milieu krijgen een stiefmoederlijke behandeling, de openbare ruimte verloedert, de rechtelijke macht kan het niet meer aan, net als het OM en de politie, er is nog steeds geen fatsoenlijke regeling voor de asielzoekers die al jaren in de procedure zitten, Schiphol is een vrijstaat geworden die de omwonenden mag terroriseren.'

'Ik zou graag willen dat mijn vader een paar keer in de week onder de douche kan in het verpleeghuis, in plaats van, zoals nu, eenmaal in de drie weken. Wat zegt Balkenende: *Nee, dat kan niet.*

Ik zou graag willen dat mijn zoon gewoon vijf dagen in de week naar school kan in plaats van vier dagen. Wat zegt Balkenende: *Helaas, ook dat kan niet meer.*

Mijn vrouw komt vaak te laat thuis voor het eten. Ze heeft steeds te maken met vertragingen van de treinen. Zou het mogelijk zijn ze op tijd te laten rijden? Wat zegt Balkenende: *U vraagt het onmogelijke!* Mijn opa heeft als bouwvakker meer dan veertig jaar keihard gewerkt. Hij heeft met z'n handen het land mee opgebouwd na de oorlog. Nu heeft hij als gepensioneerde zó weinig geld dat hij zijn kleinkinderen maar zelden kan zien. Het openbaar vervoer is zo duur. Zou hij er iets bij kunnen krijgen? Wat zegt Balkenende: *AOW'ers moeten ook op de nullijn en ik sluit zelfs achteruitgang niet uit.*

Mijn nichtje staat al weken op de wachtlijst voor een operatie. Zou ze nu snel geholpen kunnen worden? Wat zegt Balkenende: *U weet dat dat niet kan.*

U kunt zelf de lijst van eenvoudige verzoeken bijna eindeloos aanvullen. Wat is er met ons gebeurd? Wat is met onze rijkdom gebeurd? Wat is er met ons land gebeurd dat het Bruto Nationaal Product maar steeg en steeg, maar ons Bruto Nationaal Geluk zo verwaarloosd is?'

Over leiderschap

'Kunst en cultuur, wetenschap en educatie, democratie en recht, sociale zekerheid en zorg – allemaal peilers van onze beschaving. Op alle punten scoren we een min en zitten we in een crisis. We kunnen

Binnenhof

er uit komen, maar dan hebben we wijsheid, visie en moed nodig. We hebben leiderschap nodig dat het goede voorbeeld geeft, rechtvaardig is, mensen vertrouwen geeft en daarmee vertrouwen oogst, én bovenal leiderschap dat de mens centraal stelt en niet willekeurige Europese afspraken over de overheidsfinanciën.'

Over buitenlandse ontwikkelingen

'Ik feliciteer de Zweden met de uitkomst van het referendum van afgelopen zondag! Ondanks dure overheids campagnes, propaganda van multinationals en de meeste media, hebben de Zweden zich niet laten verblinden door de dreigementen die werden uitgesproken. Dit kan inspirerend zijn voor een campagne tegen de Europese Grondwet, mochten wij die gaan voeren in onze poging Europa socialer en democratischer te maken.'

In de Troonrede stond een passage over *de hechte band* met de VS. Daarmee wordt, neem ik aan, de leiband bedoeld. Kok heeft misschien zijn excuses aangeboden, maar ik zal dat niet doen want ik kan niet anders dan concluderen dat Balkenende en De Hoop Scheffer van Nederland een schoothondje hebben gemaakt.'

Over nieuwe politiek

'Ik heb geen moeite toe te geven dat ik wel enig sympathie kon opbrengen voor de hoogleraar Balkenende, en later ook nog wel voor de lijsttrekker Balkenende die schreef: *nieuwe politiek is vertrouwenwekkend, betrouwbaar, en bezielend*.

Is dit dan nieuwe politiek? Nee, want vertrouwenwekkend, betrouwbaar, en bezielend is het niet.'

'Verandering is nodig, heel hard nodig. Maar de verandering die ik nu zie, is verandering in de verkeerde richting: zonder hoop, zonder verwachting dat het morgen beter gaat, zonder perspectief, zonder dat vertrouwen van mensen hersteld wordt.

De premier heeft, net als eerder zijn voorganger, zijn ideologische veren afgeschud. En dat is jammer, want we horen steeds minder over normen en waarden, en over het mens- en maatschappijbeeld van deze premier. Nu houdt hij zich vooral bezig met plussen en minnen.

Nu spreekt hij de taal van de minister van financiën, de man die in dit kabinet feitelijk de richting bepaalt. Hij zit aan de knoppen en aan het stuur.'

'Ik kies voor een sociale politiek. Sociale politiek brengt mensen bij elkaar. Zorgt dat iedereen naar vermogen kan bijdragen door het beste in zichzelf naar boven te brengen. Denkt niet alleen aan het financieringstekort van het volgende jaar, maar denkt vooral ook aan de lange termijn: wat voor samenleving willen wij? Die zorgt ervoor dat mensen vertrouwen hebben in de overheid, vertrouwen in elkaar en daardoor misschien ook vertrouwen in zichzelf. Daarmee voorkomen we dat de mensen beheerst worden door angst, kiezen voor hun eigen belang, en dat belang alleen.'

Eindelijk sollicitatieplicht voor oud-Kamerleden

Aan het eind van de algemene beschouwingen werd een motie van Marijnissen aangenomen waarmee de Kamer zich uitspreekt voor invoering van sollicitatieplicht voor oud-Tweede-Kamerleden. Daarmee is eindelijk gehoor gegeven aan een oproep die de SP al jaren doet. Tegenstemmen waren er alleen van CDA en VVD. Zij willen wachten op de uitkomst van het onderzoek van de commissie Dijkstal die later dit jaar met voorstellen komt rond de beloning en arbeidsvoorwaarden voor bestuurders en politici.

'U zult niet stelen'

'U heeft het nadrukkelijk over Waarden en Normen. Maar mag ik u vragen of u vindt dat dit kabinet wel het goede voorbeeld geeft,' interrumpeerde Marijnissen Balkenende. De premier was zijn betoog, na een korte inleiding, begonnen met een warm pleidooi voor Waarden en Normen in onze samenleving. 'Kunt u wat specifiekere zijn meneer Marijnissen,' was de wedervraag van Balkenende. 'Wat dacht u van *U zult niet stelen*, verwees Marijnissen naar het compliment van de premier aan het adres van de SGP, die het in eerste termijn nadrukkelijk had gehad over de Tien Geboden als bron van het begrip Waarden en Normen. Marijnissen: 'Ik weet dat het zware woorden zijn maar veel mensen ervaren de maatregelen van het kabinet als diefstal en asociaal. Mensen nemen gedrag over. Wat dat betreft is het een kwestie van goed voorstellen.'

Meteen nadat de Troonrede was uitgesproken haastten de SP-Kamerleden en -fractiemedewerkers zich naar de telefoon. Duizenden mensen maakten gebruik van de mogelijkheid om de speciaal hiervoor ingestelde *Alarmlijn BII* te bellen en te vertellen wat zij vinden van de kabinetsvoorstellen.

Eindelijk: alle informatie op één plek

WWW.SPNET.NL

'Wat stond daarover ook al weer
in Spanning?' **Kijk op spnet.**

'Ik wil meedoen aan discussie van de werkgroep Ruimtelijke
Ordening en Natuur' **Dat kan via spnet.**

'Hoezo niet volgens de huisstijl?!'
Nou, **kijk maar op spnet.**

'Wanneer was die cursusdag over volkshuisvesting ook al weer?'
Dat vind je op spnet.

'Wat is ook alweer het telefoonnummer van
Yorick Haan van de fractie in Den Haag?'
Zoek zelf maar op. **Op spnet.**

'Ik wil meteen weten wat er op de Partijraad is besproken!'
Dan kijk je toch op spnet.

'Zijn de Europese verkiezingen volgend jaar nou in maart of in mei?'
Kijk op de kalender van spnet. Daar vind je bovendien nog veel meer belangrijke data.

Kennismakingscursus nieuwe leden

Nieuw in het cursusaanbod is een kennismakingscursus voor nieuwe leden. In drie avonden laat je hen grondig kennismaken met de partij – en leer je hen ook kennen. Vooral voor afdelingen met veel nieuwe leden is dit een aanrader. De cursus is een aanvulling op de persoonlijke kennismakingsbezoeken, en kan niet daarvoor in de plaats komen. Afdelingen die met de cursus aan de slag willen kunnen een cursuspakket bestellen via studiecentrum@sp.nl. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Rosita van Gijlswijk, (010) 243 55 64.

Cursuskalender-cursussen

Opgeven voor de cursussen van de cursuskalender kan nog steeds. Bijvoorbeeld voor de cursus Volkshuisvesting, de Veluwe-excursie en de Economie Anders en bijeenkomsten over liberalisering en globalisering. Opgeven gaat via de afdelingsvoorzitters. Alle informatie vind je op...spnet.

Spanning

INTP

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vijfde jaargang nummer 10, 23 oktober 2003

Hoe verder met de **Wet werk en bijstand?**

**Oktoberscholing
frist kennis
afdelingsverant-
woordelijken op**

De achtergronden bij
**de ROOD-
kraakacties**

**SP-wethouders
delen hun kennis**

**Ga mee naar
het ESF in Parijs**

Paulus Jansen

Scholen als levensstijl

Is SP'er zijn een levensstijl? Die vraag kwam bij me op toen ik afgelopen zaterdag de eerste SP-oktoberscholing van 2003 bezocht. Zo'n zestig afdelingsbestuurders verdiepten zich een weekend lang in zaken als: de filosofie van onze partij, strategie en tactiek, het opzetten van een actie en het leiding geven aan de afdeling. Geen lichte kost, maar dat weerhield de meeste aanwezigen niet om zich actief met de debatten in de workshops te bemoeien of cursusleider Jan Marijnissen met vragen te bestoken. Slechts vier afmeldingen, daar zullen anderen ook met afgunst naar kijken!

Bij het woord 'lifestyle' komt bij mij direct de gedachte naar boven aan mensen die zich op een bepaalde manier gedragen om er bij te horen, iets gemaakts over zich hebben. Geen positieve associatie dus. Maar een 'levensstijl' lijkt me wel passen bij een SP'er. Hoe ziet die eruit? Idealiter zoiets als: een grote maatschappelijke betrokkenheid, kritisch over het eigen functioneren, strijdbaar maar realistisch. En dat alles overgoten met een flinke scheut branie en humor. Hoewel van de zestig aanwezigen waarschijnlijk niemand helemaal aan dit beeld voldeed, kwam de optelsom toch aardig in de richting. En creatief zijn ze ook nog op zijn tijd, zoals het bestuurslid van de afdeling Weert die haar theorie van de drie B's uit de doeken deed.

Hoe die theorie luidt? Kom volgend jaar naar de oktoberscholing, dan hoor je er alles van!

Paulus Jansen,
Algemeen secretaris

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies. De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010) 243 55 55. Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Agenda

Regioconferenties

Let op: in de vorige Spanning stonden onjuiste data!

Za 15 november, Amsterdam

Zo 16 november, Groningen

Za 22 november, Eindhoven

Zo 23 november, Heerlen

Za 29 november, Apeldoorn

Zo 30 november, Rotterdam

Cursussen

Volkshuisvesting

Za 8 november, Zwolle

Za 6 december, Eindhoven

Lokale financiën II

Do 15 januari, Rotterdam

Partijraad

Za 13 december, Amersfoort

Conferentie over de 'permanente oorlog'

Zo 30 november, Amsterdam

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl

Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres: Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam
telefoon (010) 243 55 31

fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Een gekozen burgemeester is half werk

Ronald van Raak in *De Volkskrant* van 10 oktober

De voorstellen van minister De Graaf over een gekozen burgemeester zijn slecht doordacht. Ronald van Raak vreest politieke verlamming en pleit voor handhaving van een echte vertegenwoordigende democratie.

Code: 03/37

Verkeerde tekst voor een Europese grondwet

Erik Meijer in *Europa in Beweging*, 2003 nr. 4
Meijer analyseert wat er wel en niet geregeld is in de ontwerp-grondwet voor de EU en concludeert: 'Deze tekst, die ruim baan geeft aan kapitalisme, militarisme en bestuursstructuren die de werking van de parlementaire democratie duurzaam blijven hinderen, is zeker geen verbetering in vergelijking met de huidige toestand.'

Code: 03/38

'Europa krijgt de meest kapitalistische grondwet ter wereld'

Interview met Erik Meijer in *Meervoud* van juli

Code: 03/39

Raad moet burgemeester kiezen

Ronald van Raak en Johan van den Hout in *Het Parool* van 7 oktober

De voorstellen van minister De Graaf voor de direct gekozen burgemeester beperken de macht van de volksvertegenwoordigers.

Code: 03/40

Naar het Malieveld

Tiny Kox in *De Helling*, nr 3 2003

Kox zet uiteen hoe het 'asociale beleid' van Balkenende gekeerd kan worden.

Code: 03/41

Mislukking WTO-top Cancun: verzet tegen economische apartheid

De WTO-top in Cancun is mislukt, maar elk nadeel heeft zijn voordeel. De leiders van de westerse wereld kunnen eindelijk eens lering trekken uit het toenemende verzet vanuit de ontwikkelingslanden tegen het wereldwijde economische apartheidssysteem.

Harry van Bommel, 15 september

Code: 03/42

'Onnodige' wachtgelden verdienen aan dacht SP-Statenfracties

Met uitzondering van de SP blijken Statenleden van alle politieke partijen aanspraak gemaakt te hebben op de wachtgeldregeling.' Dat schreef dagblad De Limburger op 3 oktober onder de kop 'Onnodige uitkering Statenleden'. In het artikel, dat in het Limburgse inmiddels het nodige stof heeft doen opwaaien, wordt in geuren en kleuren uit de doeken gedaan hoeveel een aantal oud-statenleden momenteel verdient en hoe het wachtgeld een 'mooie bonus' vormt op hun vaak toch al riant inkomen. Terwijl de regeling juist bedoeld is voor Statenleden die er na hun afscheid uit de politiek financieel flink op achteruit zijn gegaan. Het was nota bene de Limburgse VVD-voorman Van Rey die afgelopen zomer plotseling opperde dat de wachtgeldregeling uit de wereld moest, waarna de discussie loskwam. Maar het is de SP die de regeling en de gebrekkige controle hierop al sinds jaar en dag aan de kaak stelt. Volgens SP-fractievoorzitter Edwin Bus biedt de omstre-

den wachtgeldregeling een uitgelezen kans voor SP-fracties om zich te profileren. Bus: 'Het feit dat iedereen weet, dat de SP schone handen heeft, plaatst je als fractie in een bijzondere positie. Je kunt gemakkelijk in de aanval; ook omdat je de publieke opinie in elk geval mee

hebt. Ik raad andere statenfracties dan ook aan om na te gaan hoe het de vlag er in de eigen provincie bij hangt. Als blijkt dat er aanleiding toe is, kun je bijvoorbeeld de uitwassen in de regeling ter discussie stellen of slechte controle aankaarten. Bovendien kun je erop wijzen

dat het in deze tijd van bezuinigingen niet uit te leggen is, als politici zelf hun zakken blijven vullen.'

Overigens weigerde de provincie Limburg het verzoek van de pers om in het kader van een WOB-procedure inzicht te geven in welke oud-Statenleden van de regeling gebruikmaken. Dagblad De Limburger spoorde hen daarna zelf op.

Info: Edwin Bus: (045) 542 41 96

Referendum-weigering voor vernietiging voorgedragen

De Tilburgse SP gaat het raadsbesluit om geen referendum te organiseren over het autovrij houden van De Heuvel voor vernietiging voordragen bij de minister van Binnenlandse Zaken. Volgens fractievoorzitter Johan van den Hout is voldaan aan alle regels van de Tilburgse referendumverordening en aan die van de Tijdelijke Referendumwet. Hij krijgt daarin bijval van het Brabants Dagblad, dat in een commentaar over partijen schreef die met een nipte meerderheid het referendumvoorstel afschoten: 'Het CDA heeft de schijn tegen

een spelletje gespeeld te hebben. De VVD verschool zich laf. En de TOP betoonde zich een lachertje. Een gênante vertoning, een volksvertegenwoordiging van de zesde stad van het land onwaardig.' De SP is de drijvende kracht achter het Comité Heuvel Autovrij, dat ruim 1300 handtekeningen verzameld had onder het inleidend verzoek om een referendum te organiseren over het 'betaalbaar actieplan voor een groen en leefbaar centrum'. Onderdeel van dat plan is een autovrije Heuvel.

Scholen ingeschakeld bij verkeersactie

Een aantal dorpscholen in Friesland fungeert als inleveradres voor een kaartenactie die vanuit de SP-Statenvractie is opgezet. Doel van de actie is het gemotoriseerd verkeer te weren van een drukke fietsroute tussen Hallum en Leeuwarden. De fietsers gaan over een smalle en onoverzichtelijke ventweg langs de drukke provinciale weg. Een groot probleem is, dat de ventweg

inmiddels ook druk gebruikt wordt door auto's en tractoren. Dat levert veelvuldig gevaarlijke situaties op en onlangs een ongeluk waarbij een fietser dodelijk verongelukte. De Statenfractie startte daarop een kaartenactie om het fietsverkeer langs de N 357 te scheiden van het auto- en trekkerverkeer, en de veiligheid van jonge én oudere fietsers in héél Friesland hoog op de politieke agenda te

zetten. De kaarten worden verspreid in de dorpen langs de route en kunnen ingeleverd worden bij de plaatselijke basisscholen. Statenlid Hanny Palmen: 'De scholen beseffen dat hun leerlingen binnenkort ook naar Leeuwarden moeten voor vervolgonderwijs en dat de route veilig moet zijn. Ze doen graag mee aan de actie.'

Info: Hanny Palmen, (06) 18 34 08 48

Luit het land

Verkeerde gemeentelijke creativiteit rond minima-extraatje

Hoe staat het met het extraatje voor de langdurige minima, waarvoor de gemeenten geld gekregen hebben van het ministerie? Afdelingen in plaatsen waar het geld nog niet is uitgekeerd, doen er goed aan de boel een uit te zoeken en zondig aan te kaarten.

Om eind 2002 een Najaarsakkoord mogelijk te maken kwam het kabinet met geld voor de gemeenten om mensen die langdurig op een minimuminkomen zitten dit jaar een extraatje te geven. In het akkoord zijn daarvoor bedragen genoemd van 450 euro voor een gezin, 400 euro voor een alleenstaande ouder en 320 euro voor een alleenstaande. Het geld dat het Rijk aan de gemeenten gaf, was niet genoeg om die bedragen uit te keren. Verondersteld werd – maar helaas niet verplicht gesteld – dat de gemeenten zelf de helft van de totale kosten voor hun rekening zouden nemen. Verder werd de bepaling van de doelgroep die voor het extraatje in aanmerking komt, helemaal aan de gemeenten overgelaten. Dat is dus een duidelijk verschil met de laag-uitkering in de nieuwe Wet werk en bijstand. Daar staat exact aangegeven wie ervoor in aanmerking komt. De Wwb is echter niet van toepassing op het extraatje van dit jaar.

Sommige gemeenten hebben de extraatjes al maanden geleden keurig betaald. Andere weigeren er zelf een cent bij te leggen en keren veel minder uit, of stoppen het geld in zaken als de schuldhulpverlening. Die gemeenten verdienen het dat de SP zich er flink druk om maakt. In bijvoorbeeld Groningen gebeurde dat. Fractievoorzitter

Rosita van Gijlswijk: 'B en W wilden er geen cent bij leggen en dus veel te lage bedragen uitkeren. In één middag haalden

we zeshonderd protesthandtekeningen op – over solidariteit gesproken – die we demonstratief aanboden. Inmiddels hebben we ook het overleg gestart met een aantal andere fracties en lijkt het erop dat er een meerderheid komt om toch een half miljoen extra op tafel te leggen. Verder gaan we ook op grote

schaal mensen met een uitkering oproepen bij het beslissende raadsdebat aanwezig te zijn. Laat de fracties maar de adem van de burgers in de nek voelen.' Info, ook inhoudelijk over de afspraken in het Najaarsakkoord:

Rosita van Gijlswijk,
(010) 243 55 64

Opmerkelijke initiatieven Utrechtse ROOD-werkgroep Contact

Teams van steeds een bewoner van verzorgingstehuis Zwellegenbel en een Utrechtse ROOD-jongere streden op 12 oktober in een quiz die georganiseerd was door ROOD-werkgroep Contact in de Domstad.

dat jong en oud geïsoleerd van elkaar leven te doorbreken.' Eén van de ROOD-jongeren werkte al als vrijwilliger in het verzorgingstehuis, zodat het contact snel gelegd was. 'En we kregen meteen alle medewerking.'

'Het was hartstikke gezellig,' kijkt organisator Freek Bersch terug. 'Er werd hard gewerkt voor de hoofdprijs: een diner voor twee, en we hebben iets kunnen doen tegen de trend

Een andere initiatief dat de werkgroep gepland heeft, is een avond over eenzaamheid. Bersch: 'Dat wordt een soort lagerhuisdebat, waarvoor we mensen met allerlei achtergronden hebben uitgenodigd. De avond wordt ingeleid door Anja Machielse, schrijfster van onder andere het boek *Niets doen, niemand kennen. De leefwereld van sociaal geïsoleerde mensen*. Een van de stellingen waarmee het debat aangezwengeld wordt, luidt: 'Eenzaamheid is een probleem van de mensen zelf, niet van de samenleving'.

Info: Freek Bersch
(06) 14 99 63 46

Let op waar de Zalmsnip heenvliegt

Alert reageren van de SP-fractie heeft de gemeente Weert behoed voor onrechtmatige besteding van de 'Zalmsnip', het geld dat gemeenten van het Rijk krijgen om de OZB-aanslagen 100 gulden mee te verlagen. B en W wilden de helft van het Zalmsnipgeld gebruiken om gaten in

de begroting mee te dichten. De SP wees erop dat minimaal 75 procent van het geld daadwerkelijk als lastenverlichting doorgegeven moet worden. B en W erkenden hun fout en pasten het voorstel aan.

Info: Paul Lempens,
(0495) 54 49 77

De opinie

'Versterk ook in Europa de stem van de tegenkrachten'

Lang was Nederland groten-deels afgesneden van wat strijdbaar en kritisch links in en om de EU doet. Verstoken van informatie over botsende visies en belangen in Europa, van internationale demonstraties en conferenties over alternatieven. En vooral van tegenspraak, kritische vragen en wijzigingsvoorstellen in het Europees Parlement (EP). Daardoor leek het EP een eensgezinde fanclub voor de Europese Unie (EU) waarin iedereen het met elkaar eens is, zodat tegenstemmers net zo goed kunnen thuisblijven. Het opruimen van die achterstand begon bij de verkiezingen van 10-6-1999, toen de SP voor het eerst ruim 5 procent behaalde en daarmee een EP-zetel. Rond die tijd kreeg ik in alle interviews en forum-debatten de vraag wat zo'n SP-dwarsligger in hemelsnaam te zoeken had in dat EP en of we inmiddels al spijt hadden van ons meedoen. Het werd hard nodig om óók daar het nut van de SP te bewijzen.

Met 'schoon genoeg van dit Europa' hadden we in de verkiezingscampagne onze boosheid zichtbaar gemaakt. Als reactie op frauderende ambtenaren en bestuurders, onnodige betutteling van lidstaten en gemeenten, zinloos rondpompen van geld tussen rijke lidstaten, gebrek aan democratie, onopgeloste grensoverschrijdende problemen, onderdanigheid aan Amerika, bezuinigingsdwang bij invoering van de euro en vriendendiensten voor grote multinationale ondernemingen. We zagen de neo-liberale afbraakpolitiek van

Aansluiting zoeken bij de 'meest strijdbare organisaties' en grote vraagtekens zetten bij het New European Left Forum (NELF) waarvan de SP deel uitmaakt. Dat was in augustus het advies van Johan Kwisthout voor het SP-optreden in Brussel. Vorige keer antwoordden Liesbeth Hoogenboom en Miguel Sloendregt. Nu is het laatste woord van deze discussie aan europarlementariër Erik Meijer. Zijn visie: we moeten de successen die we in Nederland boeken doortrekken in Europa.

deze EU als een ernstige bedreiging voor veel van wat door links gedurende een eeuw aan vooruitgang is binnengehaald. Toch wisten we nog niet wat we met een EP-zetel zouden kunnen bijdragen aan een ander en beter Europa. Konden we de door groei naar een Europese superstaat stoppen of met één groot publiciteitssucces de mensen in beweging krijgen?

Na enig experimenteren hebben we ervoor gekozen om onze zetel niet alleen te gebruiken voor radicale tegenspraak maar ook voor het versterken van onze contacten met vakbeweging, milieubeweging, kritische consumentenorganisaties, dierenbeschermers, internationale solidariteitsbewegingen en uiteenlopende actiegroepen voor de gelijkwaardigheid van mensen. En met de eindeloze reeks individuele melders van tekortkomingen of misstanden. Met als resultaat onder ander vijfhonderd schriftelijke vragen over de meest uiteenlopende onderwerpen, een gewonnen strijd tegen dwang om het hele open-

baar vervoer te privatiseren, deelname aan het Europees Sociaal Forum en tegenacties bij Wereldbank en Wereldhandelsorganisatie. En vooral de gelegenheid om onze standpunten uit te leggen in publicaties of op bijeenkomsten waartoe de SP eerder geen toegang had.

We zien nu beter hoe ook in andere EU-landen wordt geknokt voor democratie, milieu, solidariteit, vrede, mensenrechten, publieke dienstverlening en consumentenbescherming. Samen vormen de daarbij betrokken krachten ter linkerzijde van sociaal-democraten en groenen een EP-fractie (GUE/NGL) en een partijen-overleg (NELF). Uitersten daarbinnen verwachten weinig van parlementair werk of zien juist een rem tegen afbraakbeleid en militarisering in snel meeregeren met slap links. Temidden van hen probeert de SP alle sterke punten te combineren, onnodige tegenstellingen te overbruggen en nieuwe strijdterreinen aan te boren. Door zelf flexibel en veelzijdig te zijn, leggen we met

onze zetel de grondslag om straks met een grotere SP-afvaardiging onze contacten, publiciteit, resultaten en invloed op links in Europa te versterken. Springplank daarvoor wordt onze strijd tegen een EU-grondwetsontwerp dat onvervalste concurrentie en militaire avonturen stimuleert. Als Europa een grondwet nodig heeft, verdient het een betere.

Mét Johan Kwisthout (Spanning van augustus) wil ik een strijdbare SP. Maar zijn verhaal vind ik daaraan geen bijdrage voor zover dat is gericht op het splijten van het internationale blok van socialistisch links of op het terugtrekken van de SP uit activiteiten die een breder publiek als nuttig beschouwt. Wij zijn geen splinterpartijtje dat losstaat van de brede tegenkrachten tegen de dwang van kapitaal-macht, winstgroei en oorlogsgeweld. Onze taak is om de successen die we in Nederland boeken verder door te trekken in Europa. ●

Erik Meijer, Rotterdam

Wet werk en

tussenstand

Eerste Kamer realiseert verbeteringen in Wet werk en bijstand

Na forse kritiek vanuit de Eerste Kamer op de Wet werk en bijstand (opmerkelijk genoeg ook van het CDA) heeft staatssecretaris Rutte van Sociale Zaken een aantal toezeggingen gedaan die een verbetering betekenen voor de gemeenten en de bijstandsontvangers. De wet is vervolgens aangenomen door die Eerste Kamer (met tegenstem van SP, GroenLinks en vijf van de negentien PvdA-senatoren) en gaat nu dus definitief uitgevoerd worden. De belangrijkste toezeggingen die Rutte gedaan heeft, houden het volgende in.

- Cliënten van zevenenvijftig en een half jaar en ouder, waarvan na een eerste toets is vastgesteld dat ze geen perspectief hebben op de arbeidsmarkt, krijgen geen arbeidsplicht opgelegd. Gelet op de huidige economische en arbeidsmarkt-

situatie kan voor deze categorie een verdere toetsing op een eventuele toekomstige arbeidsplicht achterwege blijven. Periodiek zal worden bezien of de arbeidsmarkt zodanig verandert, dat de arbeidsplicht voor ouderen (het gaat dan om nieuwe gevallen) wél reëel wordt.

- Het overgangsregime voor (categoriale) bijzondere bijstand voor chronisch zieken en gehandicapten wordt verlengd tot en met het jaar 2005. Op 1 januari 2006 zal vervolgens het nieuwe systeem van heffingskortingen worden ingevoerd. Dit betreft oude gevallen. In overleg met de VNG zal een handreiking voor gemeenten worden opgesteld voor de toepassing van bijzondere bijstand voor nieuwe gevallen, waarbij voorkomen dient te worden dat de mogelijkheden van bijzondere bijstand niet worden benut.

- Voor alleenstaande ouders geldt dat de gemeente bij de beoordeling van een eventuele arbeidsplicht niet alleen geobjectiverde criteria toepast, maar ook de specifieke gevalsomstandigheden, waaronder de wens van de ouder om de zorgplicht te laten voorgaan.

- De gemeenten hoeven geen 80 procent van de reïntegratieprojecten aan te besteden op de particuliere markt, maar slechts 70 procent. Over twee jaar wordt bekeken of de reïntegratiemarkt zich voldoende heeft ontwikkeld en voldoende transparantie heeft verkregen. Als dat het geval is, vervalt een jaar later de verplichting tot aan- en uitbesteding van de reïntegratiewerkzaamheden.

- Het budget dat aan gemeenten beschikbaar wordt gesteld voor de invoering van de Wwb wordt verdubbeld van 20 miljoen tot 40 miljoen euro.

Uitgebreide SP-toelichting volgt

Momenteel wordt er hard gewerkt aan een uitgebreide toelichting op de Wet werk en bijstand die te gebruiken is door SP-afdelingen en -fracties. Dat wordt geen eigen model-verordening die in de raad in stemming gebracht kan worden (waar eerder wel aan gedacht werd), maar een verduidelijking van de wet en suggesties voor verbetervoorstellen. De toelichting wordt op zeer korte termijn toegestuurd aan alle afdelingsvoorzitters. Bij vragen over hoe er precies mee om te gaan, doen afdelingen er verstandig aan in de regio te overleggen met SP'ers die de materie goed kennen. Vragen die daarna nog onbeantwoord blijven, kunnen voorgelegd worden aan Rosita van Gijlswijk: (010) 243 55 64.

Heel veel informatie over de Wwb is ook te vinden op www.wwbvoering.nl

en bijstand

oktober 2003

Afdelingen creatief aan de slag met de Wwb

In september publiceerde de SP de brochure *Zeg maar Wet water en brood*, met heldere informatie over de gevolgen van de nieuwe wet en de mogelijkheden om op plaatselijk niveau de verslechtingen wat te beperken. Doel daarvan was een handreiking te bieden aan de fracties en afdelingen om met de wet aan de slag te gaan – binnen en de buiten de gemeenteraden. Wat is er inmiddels mee gedaan, en wat zijn de verdere plannen? Een korte rondgang

‘We hebben vijfhonderd boekjes besteld om uit te delen bij een informatie-avond van de gemeente over de wet en bij de sociale dienst,’ vertelt Jeanny Berg uit Landgraaf. ‘Helaas waren de boekjes uitverkocht toen de werkbriefjes van september ingeleverd moesten worden, dus het wordt nu eind oktober.’ ‘Wij wilden in september niet wachten op de herdruk, en hebben zelf de boekjes op de copyprinter gedrukt,’ meldt Jan Kenter uit Winschoten. ‘We hadden er 250 en die waren we zó kwijt. We kregen er uitstekende reacties op en de actie was aanleiding voor een huis-aan-huisblad om een groot artikel te schrijven over de wederopstanding van de SP-afdeling. De komende maand gaan we weer bij de sociale dienst staan. We willen graag horen wat de mensen vinden van het boekje en van onze inzet.’ De afdeling Bergen op Zoom koos ervoor de tekst van het boekje samen te vatten op een A4-vel en dat uit te delen.

Wim Zaal: ‘We vonden het boekje vooral geschikt voor onze medewerkers en kern-groepleden, en eigenlijk te dik om aan iedereen uit te delen. En wat ook meespeelt, is dat we heel actueel willen zijn en ook de wijzigingen na de Eerste-Kamerbehandeling mee willen nemen.’ Bergen op Zoom gaat zich langdurig en intensief met de bijstand bezighouden. ‘We gaan er bovenop zitten. Dit is een uitstekend onderwerp om te laten zien dat we er weer zijn.’ De jonge afdeling Hoorn zet de boekjes in eerste instantie in op de wekelijkse kraam in het centrum. Peter Edens: ‘Dat is echt een begrip aan het worden in Hoorn. We trekken daar veel bezoek en ongetwijfeld ook mensen die graag geïnformeerd worden over wat wij vinden van de nieuwe wet.’

Groningen koppelde het uitdelen van de boekjes aan een protestkaartenactie. Mensen die het werkbriefje inleverden, kregen het boekje, konden er een

vrijwillige bijdrage voor geven en werden gevraagd een verzoek aan de gemeenteraad te ondertekenen voor een zo sociaal mogelijke uitvoering van de wet. Rosita van Gijls-wijk: ‘Dat heeft ruim zeshonderd kaartjes opgeleverd, en dus zeshonderd adressen van mensen die wij gericht op de hoogte kunnen brengen van onze inzet in het bijstandsdebat.’

In Maastricht hoeven de bijstandsklanten geen maandbriefje naar de sociale dienst te brengen. Dus besloot de afdeling drie dagen lang bij de soos op de stoep te gaan staan. Jacqueline Gabriël: ‘Dat leverde uitstekende reacties op en aandacht van de plaatselijke tv.’ De afdeling vroeg ook op een creatieve andere manier aandacht voor de ‘Wet water en brood’. Gabriël: ‘Maastricht organiseert elk jaar het *Preuvenement*. Dan komen er allerlei bobo’s de meest exclusieve hapjes proeven. Ook een delegatie politici, waaronder Kamerleden, was present. Die hebben wij opgewacht toen ze van het provinciehuis naar het Preuvenement gingen. Ze kregen van ons een zakje met een boterham met hagelslag, een pakje appelsap en een tomaatje. En natuurlijk een briefje met de oproep de minima ook een preuvenement te gunnen in plaats van water en brood. Dat liep geweldig. Eerst kwamen ze naar ons toe van *ik heb nog niets gehad*, en later zag je de gezichten betrekken toen ze doorkregen waar het om ging.’

ROOD bezettingsestafette

Politiek kraken binnen de grenzen van de wet

Alsof ze het zo afgesproken hadden: precies toen ROOD de bezettingsestafette startte waarbij onder andere leegstaande kantoorpanden gekraakt worden, kwam CDA-Kamerlid Ten Hoopen met een motie waarin hij de regering verzoekt 'de wetgeving zodanig te wijzigen, dat bedrijfspanden niet door krakers kunnen worden bewoond.' Het gevolg: heel veel aandacht voor de ROOD-acties.

Op maandag 13 oktober valt 'de Artsjok' in Haarlem de eer ten deel als eerste in de ROOD-bezettingsestafette gekraakt te

worden. De Artsjok is een luxe kantoorpand dat leegstaat sinds de oplevering, ruim een jaar geleden. Het binnentreden van

het pand gaat eenvoudig, maar niet onopgemerkt. Met tien minuten is de politie aanwezig. Die constateert echter al snel

dat de kraakactie legaal is, en gaat weer weg. De bezetters maken vervolgens plannen om woningzoekenden te huisvesten in het enorme pand en laten weten een rechtszaak van de eigenaar vol vertrouwen tegemoet te zien. Voorlopig is de actie dus een groot succes. Maar wat is er nu eigenlijk de achtergrond van? Een toelichting van ROOD-voorzitter Driek van Vugt.

Jullie noemen het bezettingsacties, maar het gaat toch

gewoon om kraken. Waarom dan die andere benaming?

Van Vugt: 'We willen niet te zeer geassocieerd worden met de traditionele krakersbeweging. Geen hanenkammen en anarchisme, maar ROOD-T-shirts en socialisme. En dat is heel wat anders.'

Hoe dan?

'Het gaat om bezettingen met politieke doeleinden, niet uit eigen belang. De organisatoren van de acties gaan er niet zelf wonen. Nog een verschil is, dat wij veel energie steken in een goede relatie met de omwonenden. We informeren ze, en we zorgen ervoor dat we geen overlast veroorzaken.'

Maar jullie zijn wel plan de bezette panden langdurig bezet te houden?

'Zeker, we geven ze in gebruik aan woningzoekenden die er net zolang blijven tot de rechter beslist dat ze eruit moeten, of

totdat de eigenaar kan aantonen dat het pand echt gebruikt gaat worden. Want daar gaat het om: de panden moeten in gebruik genomen worden, en dat kan ook best voor bedrijfsactiviteiten zijn. De afspraak die we gemaakt hebben, is dat we volledig binnen de grenzen blijven die de wet stelt. We gaan ons op geen enkele manier inlaten met het georganiseerd plegen van strafbare feiten.'

En de politieke eis achter de acties, hoe formuleer je die?

'In de eerste plaats willen we de waanzin aantonen dat er momenteel een stevige woningnood is in Nederland en dat er tegelijkertijd veel dure huizen leegstaan en zo'n vier miljoen vierkante meter aan kantoorpanden. Op de korte termijn willen we verder dat de regering eindelijk uitvoering geeft aan de Tweede-Kamermotie dat er huursubsidie komt voor onzelfstandige woonruimten. En uit-

eindelijk moet de overheid weer de regie op de volkshuisvesting terugnemen. Dat wil onder andere zeggen dat ze met subsidies voldoende woonruimte realiseert.'

CDA'er Ten Hoopen stelt dat negen van de tien krakers buitenlanders zijn, en dat het vaak om criminele organisaties gaat die panden kraken en daar illegale houseparty's organiseren waar ze grof geld aan verdienen. Herken je ROOD daarin?

'Nee, natuurlijk niet. En Ten Hoopen slaat de plank ook helemaal mis. In Amsterdam heb je inderdaad de situatie dat er veel buitenlanders zijn die in kraakpanden wonen, maar in de oplevende kraakcultuur in de rest van het land ligt dat echt heel anders. En kraakpanden trekken juist sterk de aandacht van de politie, dus met die criminele organisaties zal het echt wel erg meevallen.

De oplossing van de CDA'er

klopt ook niet. Als er problemen zijn met illegale houseparty's, moet de politie ingrijpen. Daarvoor heb je het strafrecht en is het echt niet nodig kraken te verbieden. Je gaat toch niet alle koopwoningen ontruimen omdat daar soms ook criminelen wonen?'

In Haarlem en Vlaardingen vonden de eerste bezettingsacties plaats. Hoe gaat het verder?

'We hebben concrete plannen voor acties in nog vier plaatsen en we zijn bezig de campagne verder uit te breiden. Afdelingen die ook mee willen doen, zijn van harte welkom. Laat ze vooral contact met mij opnemen, zodat we samen kunnen bekijken of er geschikte panden zijn en of ze over de organisatie beschikken om de actie zorgvuldig uit te voeren.'

Driek van Vugt is te bereiken op (010) 243 55 57 en op (06) 531 49 477.

Per e-mail op dvvugt@sp.nl

Kraken mag

– als het pand maar lang genoeg leegstaat

Het wonen in een gekraakt pand is niet strafbaar. Bij de totstandkoming van de huidige leegstandswet is nadrukkelijk de mogelijkheid gelaten om het kraken van lege panden mogelijk te maken. De bedoeling hiervan was om op deze manier leegstand te beperken. Als een eigenaar geen gebruik maakt van zijn panden, loopt hij het risico dat deze gekraakt worden. Een eigenaar die op een verantwoorde wijze met zijn panden omgaat, loopt dit risico niet.

Kraken van panden die pas kort leeg staan, is echter wel verboden. De grens is gelegd bij twaalf maanden. Staat een pand korter dan twaalf maanden leeg, dan gaat de politie meteen tot ontruiming over. (Dat over-

kwam ROOD in Vlaardingen, waar de tweede actie in de bezettingsestafette plaatsvond – ditmaal van een woning. Volgens de eigenaar stond het huis elf maanden en twee weken leeg. ROOD twijfelde daaraan, maar verliet tot het pand – wel met de aankondiging 'over twee weken komen we terug'.)

Wordt een pand gekraakt dat langer dan twaalf maanden leegstaat, dan is het kraken ervan niet strafbaar maar is er sprake van een civiele zaak tussen krakers en eigenaar. Zoals bij elk geschil waar de betrokkenen niet zelf uitkomen, kan de zaak voorgelegd worden aan de rechter. Die zal beslissen dat de krakers het pand moeten verlaten als de eigenaar kan aantonen

dat hij nieuwe plannen heeft waarin geen ruimte is voor de krakers. Een eigenaar kan via

een kort geding binnen enkele weken een uitspraak krijgen van de rechtbank.

Anti-kraakmotie aangenomen

Bij de Kamerbehandeling van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken was het CDA'er Ten Hoopen die een zwaar punt maakte van het kraken van langdurig leegstaande kantoorpanden. Hij diende daarover in motie in, die mede ondertekend was werd door LPF, VVD en SGP. In zijn verhaal liet Ten Hoopen in het midden of het gevraagde kraakverbod zich ook zou moeten uitstrekken tot langdurig leegstaande woningen. Inmiddels is duidelijk dat VVD en LPF daar wél voor zijn, maar het CDA niet. De christen-democratische woordvoerder Volkshuisvesting, Van Bochove, ziet daar geen aanleiding voor. De motie van Ten Hoopen is inmiddels aangenomen door de Tweede Kamer. Het gevolg daarvan is dat staatssecretaris Van Gennip samen met zijn collega-bewindslieden gaat bekijken of aanpassing van de wet noodzakelijk is. Voordat het echt zo ver is, zijn we wel even verder. Voorlopig is er dus nog geen kraakverbod voor kantoren die langer dan een jaar leegstaan.

Wethouders-kennis beter beschikbaar voor fracties

Hoe zit het met onze dertien wethouders? Met het ambtenarenapparaat dat hen ten dienste staat en met de ervaring die ze opdoen in het werkgebied binnen hun portefeuille, moeten ze ongetwijfeld beschikken over kennis die voor alle afdelingen van belang is. Hoe kan die kennis optimaal benut worden? Een gesprek met Willem Bouman, wethouder in Doesburg en als lid van het partijbestuur contactpersoon voor het 'wethoudersoverleg'.

Willem Bouman

De wethouders manifesteren zich tot nu toe niet erg nadrukkelijk binnen de SP. Hoe vergaat het ze?

'Dat we ons binnen de partij nog niet zo sterk geroerd hebben, komt doordat het wethouderschap voor bijna iedereen van ons nieuw werk is, en werk dat we heel goed willen doen. Het afgelopen anderhalf jaar hebben we daar de handen meer dan vol aan gehad. Het wethoudersoverleg dat we kennen, is tot nu toe vooral bedoeld om elkaar te ondersteunen, ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. Maar de bedoeling is zeker, om het overleg verder te ontwikkelen zodat ook de rest van de partij er zijn voordeel mee kan doen.'

Een voorbeeld van hoe de wethouders van nut kunnen zijn voor de raadsfracties, is de nieuwe Wet werk en bijstand. Samen met de Kamerfractie zijn daar enkele bijeenkomsten over

georganiseerd, wat leidde tot artikelen in Spanning over de mogelijkheden en onmogelijkheden van de wet. Bouman: 'Op een vergelijkbare manier willen we dat de komende tijd ook gaan doen over bijvoorbeeld de Wet voorzieningen gehandicapten en de reïntegratiemiddelen voor werkzoekenden. En ook volkshuisvesting, gemeentelijke bezuinigingen jeugd en jongeren en integratieproblematiek zijn onderwerpen die onze aandacht krijgen. Daarnaast komen we binnenkort ook een dag bij elkaar samen met de fracties en de afdelingen. Dan gaan we het hebben over zaken als de communicatie en afstemming tussen wethouder, fractie en afdeling, de dualisering, het omgaan met andere partijen en het activisme in de afdeling in relatie tot collegedeelname.'

Jullie doen in je werk ongetwijfeld heel veel ervaringen op waarmee raadsfracties in het

hele land hun voordeel kunnen doen. Hoe kunnen die gebruik maken van jullie kennis?

'Wij moeten vooral ons werk doen als wethouder. We zijn geen onderdeel van het partijbureau in Rotterdam, dat een dienstverlenende taak heeft ten opzichte van de afdelingen. We gaan dus geen onderwerpen bespreken omdat dat de fracties in het land goed uitkomt, maar beperken ons in het wethoudersoverleg tot de thema's waarvan wij denken dat ze voor onszelf zinvol zijn. Maar we moeten natuurlijk wél regelen dat de kennis die we daarbij opdoen, binnen de partij verspreid kan worden. Dat gaan we doen door die kennis te bundelen met de informatie-uitwisseling tussen de afdelingen en de Kamerfractie. Concreet betekent dat, dat Yorick Haan niet alleen de contactpersoon is voor de Kamerfractie, maar ook voor het wethoudersoverleg. Bij hem kunnen afdelingen nagaan welke informatie beschikbaar is, en hij zal nuttige informatie ook op eigen initiatief over de fracties verspreiden.' ●

Yorick Haan is te bereiken op (070) 318 38 22 en op (06) 17 04 07 91.

Per e-mail op yhaan@sp.nl

SP-wethouders zijn te vinden in Oss (3), Nijmegen, Heerlen en Boxmeer (ieder 2) en Doesburg, Culemborg, Schijndel en Brunssum (ieder 1).

uit het partijbestuur

3 oktober 2003

Bespreking regio's

De regio's Flevoland en Noord-Holland Noord zijn besproken. Naast Alkmaar omvatten de regio's uitsluitend jonge afdelingen. Aandachtspunten zijn het scholen van kader en het uitbreiden van de groep verantwoordelijken. Na discussie stelt het partijbestuur nog eens vast dat de taakopvatting van de regiobestuurder is: sparren, enthousiasmeren en mensen aanmoedigen initiatieven te nemen. Via telefoon en een regio-overleg is het heel snel mogelijk om inzet van mensen te regelen en ideeën concreet om te zetten in actie. Bij problemen kan de regiobestuurder contact opnemen met Hans van Leeuwen voor overleg en advies.

Terugblik Festival Tomaat

Met 2200 bezoekers was Festival Tomaat 2003 even druk bezocht als vorig jaar. Het programma voldeed, al was er vraag naar debatonderdelen: men komt ook voor de politiek. De vraag is: hoe gaan we verder? Kiezen we voor een dag voor de leden, of willen we een open festival waar ook veel bezoekers van 'buiten' zijn, die op het programma afkomen? Voor komend jaar wordt nagedacht over bijstellingen. Zoals afgesproken houden we Festival Tomaat helemaal tegen het licht na vijf afleveringen, dat wil zeggen na de volgende editie.

Actuele politieke situatie

De Keer het Tijden-demonstratie was een groot succes met 25.000 demonstranten. De SP heeft daar hard aan meegewerkt, en het programma in de tent na afloop was een door-

12-Provinciëntour

Vanaf januari zal Jan Marijnissen elke maand een week doorbrengen in een provincie. Het programma zal bestaan uit tal van activiteiten: openbare avonden, bezoeken aan organisaties en bedrijven, meedoen aan acties, gesprekken met afdelingen, enzovoort. De bedoeling is ook om waar mogelijk aan te sluiten bij acties van Red de Solidariteit-comités. Hans van Leeuwen stelt binnen een week een tijdschema voor de tour vast. Het programma wordt in nauwe samenspraak met afdelingen en regio's samengesteld. Regiobestuurders moeten samen met afdelingsvoorzitters ideeën voor het programma aanleveren bij Hans van Leeuwen.

slaand succes. Wel moeten we ons een volgende keer nog beter presenteren met voldoende demonstratie-materiaal en een informatiestand. Hoe nu verder? Naast het verlenen van ondersteuning aan acties van de vakbonden wordt de afdelingen aangeraden plaatselijke comités op te zetten onder de naam 'Red de Solidariteit!', met zoveel mogelijk organisaties en aansprekende personen. De taken van de comités zijn het inventariseren wat de plaatselijke gevolgen zijn van de afbraakpolitiek, het informeren van mensen en vervolgens het mobiliseren. Belangrijke terreinen om op aan de slag te gaan zijn bijvoorbeeld de verpleeghuiscare, het onderwijs (vmbo), daklozenzorg, sociale zekerheid.

Een lokale manifestatie als op de dag van de ouderen in Den Haag kan in elke plaats aandacht trekken en leiden tot veel steunbetuigingen. Daarnaast kunnen afdelingen met enquêtes en onderzoek gevolgen van bezuinigingen in kaart brengen en aan de kaak stellen.

Om die lokale initiatieven te ondersteunen komt rond 20 oktober een landelijke folder uit met een nieuw logo Red de Solidariteit!. Begin december volgt een nieuw boek van Jan Marijnissen met antwoorden op de zogenaamde 'leegte van links' en een analyse twintig jaar afbraakbeleid.

Verkiezingen Europarlement 2004

De kandidatencommissie is bijeen geweest en heeft een procedure voorgesteld die door het partijbestuur wordt overgenomen. De kandidaatstellings-termijn loopt tot 13 december, maar kan verlengd worden als de respons daartoe aanleiding geeft. Een advertentietekst zal in Tribune en op de website gepubliceerd worden.

Verslag wethoudersoverleg

Willem Bouman doet verslag van het wethoudersoverleg dat twee keer bijeen is geweest om ervaring uit te wisselen en de aanpak af te stemmen. Het overleg wordt als nuttig ervaren, bijvoorbeeld om initiatieven te

ontwikkelen rond kwesties als de gemeentelijke bezuinigingen en de Wet werk en bijstand. Binnenkort buigen de wethouders zich samen met hun afdelingsbesturen over de vraag: hoe blijft de afdeling optimaal alert en actief?

Herziening statuten

Het partijbestuur neemt het voorstel van het DB over rond de statutenkwesties die op de Partijraad van september zijn blijven liggen. Het voorstel houdt in, dat dispensatie door afdeling of partijbestuur mogelijk gemaakt wordt van het verbod op een dubbel partijlidmaatschap; dat leden in het buitenland niet in een afdeling ondergebracht worden, en dat er geen nadere regels komen voor het lidmaatschap van mensen die illegaal in Nederland verblijven.

Rondvraag

- Aandacht voor het komende Europees Sociaal Forum in Parijs. De SP wil daar stevig vertegenwoordigd zijn. Deelnemers kunnen zich melden bij Hans van Heijningen.
- Niet alleen de regiobestuurders, maar ook de andere leden van het partijbestuur zullen in de komende tijd in een bestuursvergadering verslag doen van hun activiteiten.
- In Rotterdam treden we toe tot het dagelijks bestuur van de deelgemeente Feijenoord.
- De data van de partijraadsvergaderingen in 2004 worden gewijzigd ten opzichte van de kalender die al verstuurd is. Zeer binnenkort volgen de wijzigingen in De Lijn. ●

Buitenland

SP en ROOD naar Europees Sociaal Forum in Parijs

Het ESF betekent vier dagen van discussies, protest, muziek en cultuur. Na de succesvolle evenementen van het Wereld Sociaal Forum in 2001 en 2002 in Porto Alegre (Brazilië) bezochten 60 duizend mensen het eerste ESF in november 2002 in Florence (Italië). Op de laatste dag demonstreerden daar één miljoen mensen tegen de dreigende oorlog tegen Irak. Dit succes leidde tot het initiatief om op 15 februari 2003 wereldwijd tegen de oorlog te protesteren.

Ook dit keer wordt het ESF een massaal treffen van mensen die actief zijn binnen actiegroepen, vakbonden, politieke partijen en andere organisaties. Tien-duizenden mensen uit Europa en daarbuiten zullen discussiëren over neoliberale globalisering, oorlog en vrede, strategieën voor verzet en alternatieven. Het ESF-initiatief staat in het teken van het opbouwen van een andere en betere wereld: 'Un autre monde est possible!'

Op maar liefst vier locaties (de Parijse voorsteden Saint-Denis, Ivry, La Villette en Bobigny) zijn er honderden zalen voor bijeenkomsten en workshops. Voor 12 november staat een grote actiedag van vakbonden gepland en op zaterdag 15 november eindigt het ESF met een

grote demonstratie. Het volledige programma is te vinden op: www.fse-esf.org

In Nederland maken ROOD en de SP deel uit van een werkgroep die onder de paraplu van Keer het Tij is gevormd. Die werkgroep bereidt het vervoer, de overnachtingsmogelijkheden en de inhoudelijke inbreng voor. Op dat laatste vlak zijn de zaken nog volop in beweging. Zoals de zaken er nu uitzien, zal de SP een workshop houden over ons 'nee' tegen het ontwerp voor een Europese Grondwet. Verder zal Harry van Bommel deelnemen aan een paneldiscussie over de rol van Nederland bij de bewapening van Israël en een inbreng hebben in de workshop van Corporate Europe Observatory over het verzet tegen de privatisering van drinkwater. Tot slot willen we vanuit de SP een excursie organiseren naar een Parijse probleemwijk om te zien hoe links daar werkt aan belangenbehartiging en poli-

Wat is het verband tussen de Irak-oorlog, de strijd tegen afbraak van sociale voorzieningen, anders globaliseren en initiatieven tegen vreemdelingenhaat? Ze komen allemaal ruimschoots aan bod op het tweede Europees Sociaal Forum (ESF) dat van 12 tot 15 november in en rond Parijs plaatsvindt – en waar je van harte welkom bent.

tië. Ook vanuit ROOD zullen er verschillende initiatieven worden uitgewerkt.

Een van de zaken die op het ESF aan de orde zal komen, is de verhouding tussen sociale bewegingen en politieke partijen. Vanuit de optiek van de SP sluiten die twee elkaar niet uit, maar vullen ze elkaar juist aan (als het goed is). Sterker nog, vanuit de SP zijn wij op beide gebieden thuis. Zo spelen leden van onze partij een belangrijke rol in de opbouw van de anti-oorlogsbeweging in Nederland. Daarnaast is vorige maand vanuit de SP de Werkgroep Sociale Globalisering van start gegaan, die onder andere gaat werken aan een publicatie waarin de samenhang tussen allerlei alledaagse problemen en de neoliberale globalisering wordt uitgewerkt.

Nieuwsgierig geworden? Vanuit ESF-Nederland doen we je een aantrekkelijk aanbod: een reourtje Parijs (vertrek 12 novem-

ber vanuit Amsterdam, Rotterdam, Nijmegen en Groningen; terugreis 16 november vanuit Parijs), de toegang tot het ESF en de overnachtingen (in sporthallen) voor 65 euro per persoon. Dit bedrag dien je over te maken op giro 3337800 ten name van penningmeester SP te Rotterdam, onder vermelding van ESF. Vergeet niet je volledige adresgegevens en mogelijk e-mailadres te vermelden, zodat we je niet alleen de algemene informatie toe kunnen sturen, maar je ook op de hoogte kunnen houden van de SP-initiatieven tijdens het ESF. Overigens, beheersing van de Franse taal is niet nodig om je op het ESF te kunnen redden. De grote bijeenkomsten zullen simultaan vertaald worden in het Engels en ook in het verdere programma kun je met die taal uitstekend uit de voeten. ●

Voor meer informatie:
hvheijningen@sp.nl of
(070) 318 38 16.

& Binnenhof

SP-stemadvies aan bondsleden over Najaarsakkoord: afwijzen!

Wat gaan de FNV-leden doen in het referendum over het Najaarsakkoord? Wordt het alsnog een hete herfst vol vakbondsacties? Of moet al het verzet van de SP komen? Tot 31 oktober stemmen de bondsleden, waarna de uitslag op 3 november bekendgemaakt wordt. De vakbondstop legt het onderhandelingsresultaat 'neutraal' voor. Een helder stemadvies krijgen de bondsleden wel van de SP: afwijzen!

De eerste reacties op het Najaarsakkoord van 14 oktober waren laaiend enthousiast: de bonden hadden toch maar bereikt wat de politieke partijen niet gelukt was, luidde mening krantencommentaar. 'Het is een historisch akkoord,' zeiden Lodewijk de Waal en Doekle Terpstra opgetogen. Als één van de weinige doorbrak de SP al heel snel de euforie. 'In ruil voor zeer beperkte toezeggingen hebben de vakbonden de minlijn voor alle Nederlanders – werkend of niet – goedgekeurd,' concludeerde Jan Marijnissen. 'En dat terwijl men eerder nog sprak over *asociaal beleid* van Balkenende II. Ik heb er alle begrip voor dat de bonden geprobeerd hebben te redden wat er te redden viel, maar daar is men maar zeer beperkt in geslaagd. Het sociale geweten van ons land, de vakbeweging, had meer binnen moeten halen.

Dit is een resultaat waar de vakbeweging, zeker in het licht van eerdere uitlatingen, moeilijk op geloofwaardige wijze verantwoordelijkheid voor kan nemen.'

De afwijzing ging vergezeld van een oproep aan de vakbondsleden om het akkoord af te wijzen, onderbouwd met de volgende analyse van de afspraken.

Wat is er gewonnen bij het Najaarsakkoord?

- Aanvullingen op de WW in het kader van sociale plannen bij ontslag kunnen blijven.
- Alle ziekenfondsverzekerden krijgen 25 euro verlaging van de nominale premie ziekenfonds.
- De partnertoets voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten is van de baan.
- Minima krijgen in 2004 een bedrag ineens. Hoeveel is niet bekend.

Wat is er ingeleverd bij het Najaarsakkoord?

- Een 0-lijn voor de lonen voor 2004 en 2005. De prijzen mogen wél stijgen.
- Ontkoppeling lonen en uitkering, in ieder geval tot 2006.
- De grote verslechtingen in de bijstand gaan gewoon door.
- De vervolguutkering van de WW wordt afgeschaft.
- Veel zaken worden geschrapt uit het ziekenfonds.
- Verhoging van de eigen bijdrage AWBZ gaat gewoon door.
- Het eigen risico (250 euro per jaar per persoon) gaat door.
- Gedeeltelijk arbeidsongeschikten krijgen geen WAO meer.
- In het tweede ziektejaar maximaal 70 procent ziekengeld. Geen aanvulling meer.
- Herkeuringen alle WAO'ers volgens de nieuwe regels.
- Bezuiniging op reïntegratie gaat gewoon door.
- Bezuiniging op de gesubsidieerde banen gaat door.
- Geen geld voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid, omdat de afschaffing van de OZB gewoon door gaat.

Wat is vooruitgeschoven bij het Najaarsakkoord?

- Ontslag voor mensen met een gesubsidieerde baan.
- De toekomst van de WW.
- De VUT en het prepensioen.

Basiskennis Oktoerschelingen 2003: VOOR gevorderden

Een onderdeel van de oktober-scholingen van dit jaar is het college dat Jan Marijnissen geeft over de taken die we ons als SP gesteld hebben, en over de consequenties daarvan voor onze werkwijze, onze opstelling en onze afdelingen. In Spanning een schematisch overzicht, gebaseerd op de aantekeningen van scholingsdeelnemer Paul Lempens uit Weert.

'Een mogelijkheid om bij te tanken voor de politiek verantwoordelijken van de afdelingen', zo omschrijft het SP-studiecentrum de jaarlijkse oktober-scholingen. Twee mensen per afdeling – waaronder in ieder geval de voorzitter – worden daar verwacht voor een weekend vol colleges, discussies en workshops. Over ideologie, analyseren en leiding geven aan een afdeling.

Het doel van de oktober-scholingen is

- kennisoverdracht
- eenheid bewerkstelligen door discussie
- normen stellen

Een SP'er

- heeft belangstelling voor mensen
- is vasthoudend. Vast blijven houden aan zaken brengt vertrouwen bij mensen, ze merken je compassie met mensen
- is geen bureaucraat

De SP

- werkt vanuit 'het hoofd en het hart'
- is een partij met een duidelijke analyse
- combineert socialistische analyse met sociaal-democratische praktijk
- is een actieve partij, geen 'actiepartij'
- is een partij vol 'optimisten voor de toekomst, realisten voor het heden'

De ontwikkeling van de SP is in de volgende vijf fasen op te delen

- 89 – 94 ontwikkeling naar een landelijke partij
- 94 – 98 stabilisatie en standpuntontwikkeling
- 98-heden terug naar de afdelingen en versterken van het lokale activisme

Een SP-kaderlid is 'iemand met een hart en een hoofd'.

Een kaderlid beschikt over

- betrokkenheid
- visie
- elan en enthousiasme

Een kaderlid kan

- een concrete analyse maken van een concrete situatie
- besluiten nemen en uitvoeren
- organiseren
- mobiliseren

Een kaderlid zorgt ervoor

- te controleren (geen *blind* vertrouwen ten toon spreiden)
- successen te boeken
- organisatorische winst te realiseren (leden werven)

Goede leiding van de afdeling is van beslissend belang. Zonder leiding geen richting en geen succes, maar verwarring die leidt tot verdeeldheid, tot chaos. Leiding geven aan een afdeling betekent

- zo weinig mogelijk vergaderen
- zelf voorop lopen
- zelf alles als eerste doen (gezag verdienen)
- altijd klaar staan
- helpen waar je kunt, en voorkomen dat er grote fouten gemaakt worden
- altijd het doel in het vizier houden (tactiek)
- investeren in de verstandhouding en de sfeer
- altijd goed op de hoogte zijn
- meedoen aan scholing

Tips op basis van dertig jaar SP-ervaring

- Let op de tendensen (in welke richting ontwikkelt iets zich), wat kun je er aan doen
- Leer van je fouten (en die van anderen)
- Stuur de vernieuwing
- Hoed je voor:
 - conformisme
 - parlementarisme (bijvoorbeeld te herkennen in iemands taalgebruik)
 - elitarisme (ga gewoon met elkaar om, tussen de mensen niet erboven)
 - Besef dat alle begin makkelijk is, maar dat volhouden de kunst is

De aspecten van een actie

- zonder onderzoek geen recht van spreken. (Weet waar je het over hebt, anders kun je niet overtuigen)
- organiseer een comité
- informeer de mensen (zelf en via de media)
- denk altijd vooruit, heb je verdediging klaar
- houd met alles rekening
- bedenk een beeld en een slogan
- acties bedruipen zichzelf
- werf leden en maak ze actief
- claim successen

De regioconferenties komen eraan

Op het twaalfde congres hebben we besloten door te gaan met het twee keer per jaar organiseren van regioconferenties. Voor de najaarsconferenties zijn de volgende data vastgelegd:

- Zaterdag 15 november, Noord-Holland/Utrecht/Flevoland in Amsterdam
- Zondag 16 november, Friesland/Groningen/Drenthe in Groningen
- Zaterdag 22 november, Noord-Brabant in Eindhoven
- Zondag 23 november, Limburg in Heerlen
- Zaterdag 29 november, Gelderland-Overijssel in Apeldoorn
- Zondag 30 november, Zuid-Holland, Rotterdam.

Het definitieve programma moet nog vastgesteld worden. Voorlopig gaan de gedachten uit naar de volgende onderwerpen:

- verslag van de statenfracties
- workshop over het opzetten van ledenwerkgroepen, zowel in de buitengebieden (als eerste stap naar een zelfstandige afdeling) als in de grotere steden (ter verbetering van ons lokale ledennetwerk op wijkniveau)
- workshop lokale initiatieven in het kader van 'Red de Solidariteit!'.

Per 50 leden kunnen afdelingen één persoon afvaardigen naar de conferentie in hun regio. Regioconferenties zijn een uitstekende gelegenheid voor actieve afdelingsleden om kennis te maken met de rest van de partij. Van de afdelingen wordt daarom verwacht dat ze het toegewezen

aantal afgevaardigden ook daadwerkelijk afvaardigen. Voor de afvaardiging vanuit afdelingen in oprichting is de basisafdeling verantwoordelijk. Uitgangspunt moet wel zijn, dat er voldoende aantal afgevaardigden uit de afdelingen in oprichting aangemeld worden.

Conferentie over de 'permanente oorlog' van Bush

Onder de titel 'Bush en de dreiging van terreur' organiseert Harry van Bommel op zondag 30 november 2003 een SP-conferentie over de gevolgen van de permanente oorlog die sinds 11 september 2001 woedt. De volgende vragen komen daarbij aan de orde.

- Wat is de betekenis van de buitenlandse politiek van de Amerikaanse president Bush? Wat heeft zijn nu twee jaar durende oorlog in Afghanistan en Irak opgeleverd en wat betekent de Pax Americana?

- Welke rol heeft Europa in de 'oorlog tegen terreur'?
- Wat kunnen we in de komende tijd nog verwachten in Irak, Palestina, Noord-Korea en Iran?
- Wat moet de SP doen?

De conferentie wordt gehouden in de Rode Hoed in Amsterdam, zondag 30 november van 13.30 tot 17.30 uur. Nadere informatie over het programma wordt gepubliceerd op www.sp.nl

Spanning

Informatie- en opinieblad voor actieve SP-leden
Verschijnt 12 keer per jaar, vijfde jaargang nummer 11, 20 november 2003

Europa-special

Discussie-aftap:

wat voor Europa willen wij eigenlijk?

Daarom **NEE** tegen déze grondwet

Belangrijk en bizar werk:

SP-Europarlementariër

**De betekenis van het
Najaarsakkoord**

Paulus Jansen

Regioconferenties

Als je deze column leest zitten de eerste regioconferenties na het congres er al weer op. Op basis van de inschrijvingen is de belangstelling groter dan ooit. In Amsterdam zullen we met 186 inschrijvingen de volgende keer op zoek moeten naar een grotere zaal!

De doelstelling van de conferenties is simpel: we willen méér van onze kaderleden betrekken bij actuele ontwikkelingen in de partij. Bij deze serie conferenties zijn dat de vorming van lokale ledenwerkgroepen en initiatieven rond het thema Red de Solidariteit! De oktobercolleges hebben laten zien dat afdelingen ook zeer veel inspiratie kunnen opdoen uit goede voorbeelden elders. Bijvoorbeeld de Sint Maartenmars die de afdeling Groningen organiseerde, waarover je elders in deze Spanning meer kan lezen. Opdat er meer ruimte is voor informatie-uitwisseling en discussie wordt er 's middags in workshops gedebatteerd.

Een vast onderwerp op de regioconferenties wordt de verantwoording van de statenfracties. Dat is geen formaliteit, maar juist een goede aanleiding voor debat over de mogelijkheden om op regionale thema's fractie en actie te koppelen, en waar mogelijk samen te werken met afdelingen om de politieke slagkracht te vergroten. Opdat iedereen zich goed kan voorbereiden staan de verslagen van de statenfracties voortaan op SPNET. Je kan daar dus ook bekijken hoe er in andere provincies gewerkt wordt. Een goede aanleiding om eens een kijkje te nemen op onze nieuwe site, die exclusief voor leden bestemd is!

Paulus Jansen.
algemeen secretaris van de SP

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies.

De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij Jolanda Bottse en Marga Berendse (010) 243 55 55. Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Staatscommissie moet modernisering Koningshuis voorbereiden

Tiny Kox, 20 oktober

Het is tijd om een staatscommissie in te stellen die voorstellen gaan doen over de mogelijkheden tot modernisering van het koningschap. Het teveel aan incidenten en tekort aan logische samenhang tussen monarchie en democratie vraagt om vernieuwing van een instituut dat alles bijeen toch door een grote meerderheid van de bevolking gewaardeerd en gekoesterd wordt.

Code: 03/43

Financiële misdaad ontglipt de Tweede Kamer

Petrus C. van Duynen en Jan de Wit in NRC Handelsblad, 29 oktober 2003

Het ontbreekt de Tweede Kamer aan kennis op het gebied van de financiële misdaad. Daarom is een onafhankelijk wetenschappelijk instituut nodig dat rechtstreeks aan het parlement verslag uitbrengt.

Code: 03/44

VMBO laat zwakke leerlingen glippen

Jan Marijnissen en Fenna Vergeer de Volkskrant van 3 november 2003

Door de Mavo samen te voegen met het Vbo, moest een aantrekkelijk schooltype worden gecreëerd. Wie de berichten leest over de hoge schooluitval, de onveiligheid op scholen, de overladenheid en het te hoge niveau, gaat betwijfelen of dat is gelukt. Als we willen voorkomen dat het VMBO daadwerkelijk het 'afvalputje' van het voortgezet onderwijs wordt, zijn maatregelen onvermijdelijk.

Code: 03/45

Agenda

Regioconferenties

- Za. 22 november, Amsterdam
- Zo. 23 november, Heerlen
- Za. 29 november, Apeldoorn
- Zo. 30 november, Rotterdam

Cursussen

Volkshuisvesting

- Za. 6 december, Eindhoven
- Lokale financiën II
- Do. 15 januari, Rotterdam

Partijraad

- Za. 13 december, Amersfoort

Conferentie over de 'permanente oorlog'

- Zo. 30 november, Amsterdam

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: administratie@sp.nl
Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres:
Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam
telefoon (010) 243 55 31
fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

Bouwbarometer visualiseert belangrijk thema Udense politiek

Een manshoge knalrode 'bouwbarometer' geeft in de publiekshal van het Udense gemeentehuis de stand aan van het aantal opgeleverde woningen. Het gevaarte werd aan de gemeente cadeau gedaan door de SP-fractie, die daarmee haar onvrede uitte over het trage bouwtempo.

In eerste instantie had de fractie voorgesteld dat het College van B en W de bouwbarometer zou maken, om iedereen die het gemeentehuis bezoekt te laten zien hoeveel huizen er gebouwd zijn. Het college reageerde lauw en beloofde 'we nemen het voorstel mee'. Daar kwam niets van terecht, en dus voerde de SP het voorstel zelf maar uit.

Met hout, verf, doorzichtige slang en kanariezand werd een prachtige bouwbarometer gebouwd, die met één kolom de productie aangeeft in de huidige raadsperiode, en met de andere die in de vorige periode. Met zand valt de barometer bij elke opgeleverde woning eenvoudig aan te vullen. Op de achtergrond speelt de politieke strijd over een belangrijk Udense thema. De huidige collegepartijen verwijten het vorige

College – waarvan ook de SP deel uitmaakte – te weinig gebouwd te hebben. Sinds de verkiezingen van maart 2002 zijn er echter slechts 35 woningen opgeleverd van de acht-

honderd die het nieuwe college beloofde voor de volledige periode van vier jaar. SP-fractie-voorzitter Ton Emonds bij het aanbieden van de barometer: 'We hopen van harte dat die

achthonderd woningen er snel komen en dat een zeer groot deel daarvan betaalbare huur is.'

*Info: Wim Somers,
(010) 243 55 33.*

Utrechtse Schaakwijk massaal achter SP-actie

Bewoners van de Utrechtse wijk Schaakwijk hebben massaal gereageerd op een handtekeningactie van de plaatselijke SP-afdeling. Met de handtekeningactie wil de SP de gemeente onder druk zetten om de problemen in Schaakwijk serieus te nemen. Directe aanleiding voor de actie is het optreden van een groep jongeren tegen een bewoner.

In een open brief aan het College van B en W heeft SP-voorzitter Utrecht, Bob Ruers, zijn verontwaardiging uitgesproken over het onvrijwillige vertrek van het gezin uit de buurt. De verontwaardiging is des te groter omdat de verstrekte urgentie slechts geldt voor een bovenwoning, terwijl het gezin nu in een drie jaar oude eengezinswoning woont. Over het treurige incident zegt Ruers onder meer: 'Wij vinden het onvoorstelbaar dat het betrokken gezin onvol-

doende bescherming van de gemeente, politie en justitie heeft gekregen. U hebt de overlast en de bedreigingen waarmee dit gezin, maar ook anderen in Schaakwijk langdurig te maken hebben gekregen, niet naar behoren aangepakt. Daardoor is in Schaakwijk een ernstige situatie ontstaan die bovendien een volkomen verkeerde boodschap uitstraalt, namelijk dat wetsovertreders getolereerd worden, buurtbewoners aan hun lot worden overgelaten en slachtoffers

in de kou blijven staan. Dat is de wereld op zijn kop.'

In totaal 175 van de 248 bewoners van de nieuwbouw van Schaakwijk -92 procent van de mensen die thuis waren hebben door het tekenen van de handtekeninglijst laten weten het volledig eens te zijn met het standpunt van de SP. Ook herkennen veel bewoners de onveiligheid zoals Ruers aangeeft in zijn brief aan B en W. 'Ik woon in de nieuwbouw van Schaakwijk sinds 1999 en met veel plezier. Toch zie ik hoe de wijk in leefbaarheid achteruit gaat,' stelt iemand in een reactie. Ook via de website van de Utrechtse SP stromen de reacties binnen. Fractievoorzitter Paulus Jansen van de Utrechtse gemeenteraadsfractie noemt de actie een succes, maar vindt dat politie en justitie een andere aanpak moeten kiezen voor dit soort jeugdcriminaliteit en agressie op straat.

Denk aan de vastgelegde afspraken als je drukwerk bestelt

De eigen drukkerij is een belangrijk wapen van de SP. We zetten het graag in voor afdelingen, maar hanteren daarbij wel een aantal regels – en we zullen dat steeds strakker moeten doen gezien de toenemende drukte die samenhangt met het groeiend

aantal afdelingen. In principe moet je rekenen op een tijd van drie weken tussen het inleveren van tekst en foto's en aflevering van het drukwerk in de afdeling. Als het voor een plotselinge actie nodig is, zullen we onze best doen om sneller te produceren

– en meestal lukt dat dan ook wel. Maar waar we echt vanaf willen, zijn spoedverzoeken van afdelingen voor zaken die ze gemakkelijk op tijd hadden kunnen plannen. Voorkom dat, en neem op tijd contact op met Peter Verschuren (010 243 55 31) als je iets

gedrukt wilt hebben op de landelijke partijdrukkerij.

Veel meer zaken rond het bestellen van drukwerk vind je in de drukwerkinstructie op www.spnet.nl. Lees die vooral grondig door, voordat je drukwerk bestelt.

uit het land

Hartverwarmende Sint Maartenmars vóór solidariteit in Groningen

Zo'n zeshonderd mensen liepen op 11 november mee in de Sint Maartenmars door het Groningse stadscentrum. De mars was georganiseerd door de plaatselijke SP-afdeling met steun van PvdA en GroenLinks en aanbevolen door een breed comité met mensen uit de kerkelijke hoek, maatschappelijke instellingen, vakbonden en belangenorganisaties. Het motto van de tocht was 'vóór solidariteit – tegen tweedeling'.

Hoe kwam het geslaagde initiatief tot stand? Fractievoorzitter Rosita van Gijlswijk: 'We wilden iets concreets doen rond het thema solidariteit, en kwamen toen hierop uit. Sint Maarten is het symbool van naastenliefde en hij is de schutspatroon van de stad, die op 11 november herdacht wordt met lampiontochten door kinderen. Laten wij van zijn bekendheid gebruik maken en een lampiontocht voor volwassenen organiseren. We hebben vervolgens zo'n veertig

aansprekende Groningers uit allerlei organisaties aangeschreven met de vraag een oproep te onderschrijven om aan de mars mee te doen. De voorzitters van de raadsfracties, directeuren van welzijninstellingen, mensen uit kerken, enzovoort. Uiteindelijk zeiden 22 mensen 'ja' op ons verzoek, waarmee we een breed comité van aanbeveling hadden. De voorwaarde van de fractievoorzitters van GroenLinks en PvdA was wel dat we niet comité *Red de solidariteit!* als orga-

Klachtenweek in Schijndel over huisartsenpost

Landelijk zijn er veel klachten over huisartsenposten. Zoveel dat Agnes Kant inmiddels stevig aan de bel heeft getrokken. De landelijke ontwikkeling en plaatselijke signalen, waren voor de afdeling Schijndel aanleiding voor het organiseren van een *Klachtenweek Huisartsenpost*. 'Laat ons uw mening en ervaringen weten. Dat kunnen problemen zijn, fouten, klachten over

de behandeling. Maar ook positieve ervaringen en verbeteringsvoorstellen. Wij kunnen daarmee de dagelijkse praktijk onder de aandacht van de politiek en van de georganiseerde huisartsen brengen,' luidde de oproep die deur aan deur verspreid is. Een idee om na te volgen?

Meer info: Tonnie Wouters, (073) 543 04 60

nisator zouden noemen. Dus hebben we dat veranderd in *Initiatiefgroep Sint Maartenmars*. In de media en in de folder, waarvan we er zo'n 30.000 verspreid hebben, stelden we consequent dat het initiatief van de mars van mij afkomstig is. Daardoor was de link met de SP duidelijk genoeg aanwezig. Vervolgens hebben we propaganda gemaakt, sprekers, muziek en lampions geregeld, en een podium voor de afsluitende manifestatie. En het werkte: de opkomst was hartverwarmend en het signaal dat het hameren op de *eigen verantwoordelijkheid* doorschiet en zorgt voor een ieder-voor-zich-samenleving is luid en duidelijk afgegeven.'

Wat is het belang van zo'n actie voor de afdeling? 'We hebben in de hele actie geen tomaat ge-

bruikt, maar toch is nut voor de afdeling erg groot. Onze leden hebben iets van 'hun' partij gezien waar ze trots op kunnen zijn, op het moreel van de actieve leden werkt het succes ook heel goed en we hebben via het comité van aanbeveling goede, nieuwe contacten kunnen leggen.' Een aanrader voor andere afdelingen? 'Ga vooral niet kopiëren, is mijn advies. Maar denk wel na over concrete initiatieven die je kunt nemen rond het thema solidariteit. Veel mensen zitten echt te wachten op aansprekende acties rond dit onderwerp. Met een goed idee kun je ongetwijfeld overal mensen in beweging krijgen.'

Meer info: Rosita van Gijlswijk, (010) 243 55 64.

De SP en Europa

De Europese trein dendert door. Op 1 januari 2004 wordt de EU fors uitgebreid, volgend jaar zijn er nieuwe verkiezingen voor het Europees Parlement en wordt er – zoals het nu lijkt – ook in Nederland een referendum gehouden over een Europese grondwet. Meer en meer gaat 'Brussel' ons leven beïnvloeden en dus is het hoog tijd dat we ons weer goed bezinnen op wat wij er als SP mee moeten. En dus ging er een grote SP-delegatie naar het Europees Sociaal Forum in Parijs. Dus staat de Partijraad van december voor een belangrijk deel in het teken van Europa en dus geeft deze Spanning alvast een aanzet voor de discussie die daar losbarst en die de komende maanden ook op allerlei andere plaatsen binnen de partij gevoerd zal worden.

We doen dat met een aantal artikelen:

- **Wat is er mis met de ontwerp-grondwet** waarover de regeringsleiders van de EU-landen het eens zijn geworden en die – naar alle waarschijnlijkheid – in een referendum aan de Nederlandse bevolking wordt voorgelegd? Een analyse die gemaakt is als eerste voorbereiding op een 'stem tegen déze grondwet-campagne'.
- **Werken als Europarlementariër**, hoe gaat dat? Een inkijkje in het Europees Parlement en de manier waarop de SP daarmee omgaat. Opgesteld door Steve McGiffen, die namens de SP deel uitmaakt van het secretariaat van de fractie van Verenigd Links.
- **Bijsturen of afremmen?** Een discussiebijdrage van Marjolein Meijer en Arjan Vliegthart: SP-leden en academici die betogen dat de SP zich meer met de ontwikkeling van Europa moet bemoeien. Met een reactie erop van buitenlandmedewerker Hans van Heijningen.
- **Solliciteren als Europarlementariër**, hoe doe je dat? Achterop vind je de aanmeldingsprocedure.

Nee tegen déze Europese grondwet

Waarschijnlijk vindt gelijktijdig met de verkiezingen voor het Europarlement ook een referendum plaats over de Europese grondwet. De plannen zijn, dat de SP dan het initiatief neemt voor de oprichting van brede beweging die campagne voert onder de leus 'Nee tegen déze Europese grondwet'. De argumenten daarvoor vind je hier alvast.

'Nee' tegen déze Europese grondwet omdat daarin:

1. de rechten van eigenaren en bedrijven tot in detail zijn uitgewerkt, terwijl er op het punt van gelijkheid tussen homo's en hetero's, het recht op abortus of een Europees minimuminkomen niets concreets gemeld wordt,
2. de Europese Commissie en de Nederlandse regering het recht ontzegd wordt om de vrije en onvervalste economische concurrentie binnen de Europese Unie aan banden te leggen,
3. de zeggenschap over het monetaire beleid blijvend aan de Europese Centrale Bank in Frankfurt gedelegeerd wordt,
4. de oprichting van een Europees bewapeningsagentschap is opgenomen,
5. de lidstaten zich verplichten om hun defensiecapaciteit te versterken,
6. de NAVO genoemd wordt als het meest voor de hand liggende kader waarbinnen de lidstaten hun militaire inspanningen coördineren,
7. de Europese Unie zich het recht voorbehoudt om buiten het grondgebied van de NAVO en de EU militair op te treden,
8. de Nederlandse regering zich verplicht om verdachten uit te leveren op verzoek van landen die het Internationaal Strafhof niet erkennen en/of zich niet houden aan de Conventie van Genève waar het gaat om de behandeling van krijgsgevangenen,

9. regeringen van de grote landen meer invloed krijgen ten koste van de kleine landen,
10. ons land het recht verliest om buiten de EU om internationale overeenkomsten met andere landen of internationale organisaties aan te gaan,
11. qua democratisch gehalte een flinke stap achteruit gemaakt wordt ten opzichte van de Nederlandse grondwet,
12. de lidstaten zonder nadere volksraadpleging kunnen besluiten om nieuwe en andere bevoegdheden op het vlak van binnenlandse en buitenlandse politiek aan Brussel over te dragen.

Uit de ontwerp-grondwet:

Markteconomie dwingend opgelegd

Artikel 3: Doelstellingen van de Unie

- Lid 2: De Unie biedt haar burgers een interne markt waar de mededinging vrij en onvervalst is.
- Lid 3: De Unie zet zich in voor een Europa van een sociale markteconomie met een groot concurrentievermogen.

Artikel 4: Fundamentele vrijheden en verbod van discriminatie

- Lid 1: verzekert de Unie binnen haar grenzen het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal, en de vrijheid van vestiging.

Kritiek: Binnen een democratisch stelsel beslist een meerderheid van de kiezers hoe de economie wordt ingericht. Binnen de EU-grondwet wordt één bijzondere variant van de vrije markteconomie (de neoliberale) dwingend opgelegd.

Bankdirecteuren beslissen

Artikel 29: De Europese Centrale Bank

- Lid 1: De Europese Centrale Bank en de nationale centrale banken van de lidstaten die de munt van de Unie, de euro, hebben aangenomen, voeren het monetaire beleid van de Unie.
- Lid 2: De Europese Centrale Bank is onafhankelijk, zowel bij de uitvoering van haar bevoegdheden als met betrekking tot haar financieel beleid. De instellingen en organen van de Unie, alsmede de regeringen van de lidstaten, verbinden zich ertoe dit beginsel te eerbiedigen.

Kritiek: Vanuit democratisch oogpunt behoort niet de ECB, maar dienen de EU-lidstaten of – wanneer dat een gepasseerd station is – het Europees Parlement en de EC het monetaire beleid vast te

stellen. De vraag of en in welke mate begrotingstekorten mogen oplopen in tijden van economische recessie dient niet door de directie van de ECB maar door democratisch gekozen politici en bestuurders te worden beantwoord.

Gevaarlijk buitenlands en militair beleid

Artikel 15: Het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid

- Lid 2: De lidstaten geven in een geest van loyaliteit en wederzijdse solidariteit hun actieve en onvoorwaardelijke steun aan het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie en eerbiedigen de handelingen die de Unie op dat gebied vaststelt.

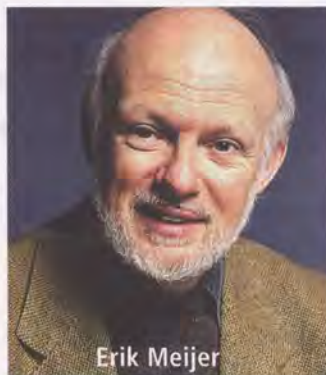
Artikel 40: Bijzondere bepalingen inzake de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid

- Lid 1: civiele en militaire middelen. De Unie kan deze gebruiken in het kader van buiten het grondgebied van de Unie uitgevoerde missies met het oog op handhaving van de vrede, conflictpreventie en versterking van de internationale veiligheid overeenkomstig de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties.
- Lid 3: De lidstaten verbinden zich ertoe hun militaire vermogens geleidelijk te verbeteren. Er wordt een Europees Bureau voor bewapening, onderzoek en militaire vermogens opgericht.
- Lid 7: Bij de totstandbrenging van een hechtere samenwerking op het gebied van wederzijdse defensie werken de deelnemende lidstaten nauw samen met de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie.

Kritiek: Hoewel de lidstaten van de EU hun bevoegdheden om zelfstandig buitenlands en veiligheidsbeleid te maken formeel vooralsnog behouden, geven zij sluipend steeds meer bevoegdheden uit handen. De EU-grondwet houdt de optie open voor het uitvoeren van militaire operaties buiten Europa, verplicht de lidstaten hun militaire vermogens te verbeteren en legt nauwe samenwerking met de NAVO verplichtend op. Net als op economisch vlak wordt de burger met de optie 'stikken of slikken' opgezaald. Al met al schept de EU-grondwet een kader dat het risico vergroot dat Nederland in de toekomst tegen de wil van de bevolking in betrokken raakt bij politieke en militaire conflicten buiten Europa.

Erik Meijer: 'Grondwet geeft ruim baan aan kapitalisme en militarisme'

Europarlementslid Erik Meijer erkent dat er wel degelijk mooie dingen in de ontwerp-grondwet staan, die ook door de SP graag worden onderschreven. 'Bijvoorbeeld een hoog niveau van milieubescherming, wat sociaal klinkende punten en afwijzing van doodstraf of discriminatie. Verdergaande formuleringen in de vorm van sociale grondrechten, die de mensen daadwerkelijk moeten beschermen tegen ongelijkheid, onwetendheid en isolement, hebben het echter niet gehaald. Maar ook in deze magere vorm zullen de

Erik Meijer

mooie punten terecht wel een rol gaan spelen in de claims van belanghebbende organisaties en individuen. Bij de beoordeling van deze grondwet gaat het echter niet in de eerste plaats om de mooie dingen die er óók in staan. Daarvoor is zij niet geschreven. De echt harde punten zijn heel andere: de bevestiging van de rol van de Raad, de integratie van de gehele EU in de NATO en het vastleggen van het kapitalistische karakter van de EU-economie.'

De grondwet benadrukt volgens Meijer op militair gebied de tweeenheid van EU en VS. 'Voor een militair neutrale positie buiten de NATO, zoals tot nu toe ingenomen door Zweden, Finland, Ierland, Oostenrijk, Cyprus en Malta, is straks geen ruimte meer. Dan worden alle lidstaten politiek medeverantwoordelijk voor militaire operaties, zelfs als zijzelf besluiten om geen soldaten te leveren. Het model van de Nederlandse positie bij de Irak-oorlog, wel politieke steun maar geen militaire, biedt straks nog de enige mogelijkheid om bij omstrede optreden enigszins afzijdig te blijven. Daarbij gaat het niet alleen om gezamenlijke verdediging van elkaars grondgebied tegen invallers van buiten, maar ook om het – al dan niet samen met de VS – kunnen ingrijpen buiten het grondgebied van NATO en EU. Volgens het grondwetsontwerp mag het ook gaan om de behartiging van eigenbelang. Dit kan leiden tot terugkeer van oorlog als politiek instrument, tot een militarisering waarvan we een tijdlang dachten dat die voltooid verleden tijd was.'

De grondwet beschermt vrijheid van ondernemen en 'vrije onvervalste concurrentie'. Meijer: Deze grondwet wordt daarmee net zoiets als die van Cuba of de vroegere Sovjet Unie, die eveneens de vorm van hun economie duurzaam wilden vastleggen en beschermen tegen democratische besluiten over verandering. In neoliberal Europa betekent dit, dat nutsbedrijven op het gebied van openbaar vervoer, post, energie en telecommunicatie niet langer gezien worden als gemeenschapstaken maar als deel van de economie. Streven naar socialistisch gemeenschapsbezit van de productiemiddelen wordt binnen de EU ongrondwettelijk, voorspelde een daarover enthousiaste rechtse afgevaardigde in het EP. De SP was vooraf niet overtuigd van de noodzaak van een echte grondwet. Dit weinig flexibele instrument kan niet snel worden aangepast aan nieuwe verlangens, behoeften en inzichten van het grote publiek. Maar in ons uiteindelijke oordeel telt of de inhoud een verbetering is in vergelijking met de huidige toestand. Deze tekst, die ruim baan geeft aan kapitalisme, militarisme en bestuursstructuren die de werking van de parlementaire democratie duurzaam blijven hinderen, is dat zeker niet.'

Wat doet een lid van het Europees Parlement eigenlijk?

Werkplekken in meerdere landen; mensen en organisaties die van alle kanten aan je trekken en vergaderregels die elke serieuze discussie onmogelijk maken. Als Europarlementariër kom je kortom in een heel vreemde wereld terecht. Een inkijkje van Steve McGiffen die er al een aantal jaren dicht bovenop zit.

Streng gereguleerd vergadercircus

Het EP is geen plek waar je vrijuit kunt discussiëren en je verontwaardiging etaleren. Het is in de eerste plaats een fabriek van wetten, die veel taken heeft overgenomen van de nationale parlementen van de EU-lidstaten. Harde regels bepalen hoe de 626 (straks 732) leden aan de wettenproductie mogen meedoen. Zo heb je in de voltallige (plenaire) vergaderingen slechts de mogelijkheid voor korte toespraken (drie tot vijf minuten is heel veel), stemverklaringen van één minuut en korte opmerkingen over de orde. Dat alles zonder weerwoord in

tweede termijn of mogelijkheden voor interrupties. De vergadertijden per dag zijn strikt ingedeeld vanwege de werktijden van de tolken die alles simultaan vertalen in nu elf en straks 19 officiële EU-talen. Plenaire vergaderingen strekken zich uit van 9 uur in de ochtend tot 12 uur 's nachts. De andere vergaderingen vinden meestal tussen 9 uur en 18.30 uur plaats.

Werkplekken in heel Europa

Het werk van EP-leden voor de SP is verdeeld over Nederland, Brussel, Straatsburg en de rest van Europa. Er zijn drie soorten weken: 'commissieweken' waarin de parlementaire vakcommissies in Brussel vergaderen, 'fractieweken' waarin de internationaal samengestelde fractie vergadert in Brussel of in het land van een van de aangesloten partijen, en 'plenaire weken', waar alle EP-leden samenkomen in Straatsburg voor debatten en stemmingen. Naast die vergaderweken in Straatsburg zijn er tussendoor ook tweedaagse 'mini-plenaires' van het voltallige parlement in Brussel en verschillende soorten andere vergaderingen. Commissievergaderingen duren twee, drie of soms zelfs vier dagen achtereenvolgend, één

tot twee keer per maand. In de fractieweek wordt de Straatsburgweek voorbereid en is er ruimte voor informele vergaderingen en afspraken met lobbyisten, andere leden, medewerkers, enzovoort.

Voorbereidend werk in vakcommissies

Als Europarlementslid kun je lid zijn van twee parlementaire commissies: in de ene als volwaardig lid en in de andere als plaatsvervanger. Erik Meijer is volwaardig lid van de Commissie voor Vervoer en Regionale Beleid, en plaatsvervanger in de Commissie voor Milieu, Volksgezondheid en Consumentenbescherming. De vakcommissies houden zich vooral bezig met de productie van verslagen (rapporten) die uiteindelijk terechtkomen op de agenda van het voltallige parlement. Ze functioneren als een soort deelparlementen, compleet met fractievoorzitters, stemmingen, enzovoorts.

Aandacht voor onze vrienden binnen GUE-NLG

In het Europees Parlement heeft de SP zich aangesloten bij de fractie van Europees Verenigd Links (GUE-NLG), waarin de krachten links van sociaal-democraten en groenen verenigd zijn. Over veel

zijn we het eens, en verdedigen we samen dezelfde zaken tegenover anderen. Maar zij handelen – net als wij – op grond van hun geschiedenis, van hun omstandigheden en van de actuele publieke opinie in hun land. Die zijn soms heel anders dan in Nederland, zodat zij dan andere dingen belangrijk vinden dan wij of op onderdelen andere afwegingen maken. Bijvoorbeeld bij de discussies over Europese fondsen, het landbouwbeleid, de toekomst van de EU en soms ook bij de afwegingen tussen milieu en werkgelegenheid.

Opmerkelijke resultaten voor een minieme fractie

Een EP-lid wordt overstelpd met papier, e-mails, uitnodigingen voor op zich interessante praatvergaderingen en recepties van belanghebbende organisaties. En overal staan mensen klaar om te roepen dat hun aandachtsveld in Europa het allerbelangrijkste is. Het kan in de aanloop nuttig zijn om even aan dat wereldje te ruiken, maar vervolgens gaat het erom wat we zelf aan product leveren. Het werk van Erik Meijer en zijn team in Brussel heeft tot een aantal merkbare successen geleid: het verslag Meijer over liberalisering van het openbaar vervoer bleek een nuttige belemmering voor de plannen van de EU-Commissie. Het werk van het team rond nieuwe richtlijnen op GGO's en het maximale gehalte van gevaarlijke stoffen in verf en vernis heeft ook veel opgeleverd. Ook speelde de SP een belangrijke rol bij

het handhaven van druk om een eind te maken aan fraude en vriendjespolitiek bij EU-instellingen, vooral het statistisch bureau Eurostat.

Veel en belangrijk werk

Het EP is geen praatcafé meer, maar heeft echte bevoegdheden over veel beleid. Zeg maar een soort 'Derde Kamer' die veel zaken al eerder behandelt dan de Tweede en de Eerste Kamer. Daar kunnen wij invloed op hebben, zelfs al gaat het meestal alleen om beperking van de schade. Met de eventuele komst van een nieuwe grondwet en de reeds zekere uitbreiding van de EU neemt het takenpakket alleen maar toe. En wie denkt het werk beperkt te kunnen houden, stuit op een eindeloze reeks verzoeken: SP'ers willen 'hun' Europarlementslid ontmoeten, velerlei organisaties willen met de afgevaardigde van de SP in 'Europa' spreken, betrokkenheid bij acties is soms noodzakelijk en ook de media hebben hun wensen.

Je hebt geen greep op je agenda en je moet altijd op veel plekken tegelijk zijn. Alleen door aan de lopende band 'nee' te zeggen op wat anderen van je verwachten kun je de werktijd enigszins redelijk houden, maar dan ontstaat wel de vraag waarom dan iemand in hemelsnaam EP-lid wil spelen. Het is kortom zaak de juiste balans te vinden.

Onze prioriteiten

De SP heeft in het EP tot nu toe de inzet gekozen dat we ons bezighouden met alles wat

relatie heeft met solidariteit, democratie, milieu, volksgezondheid, anti-militarisme, openbare dienstverlening, consumentenbescherming, dierenwelzijn, strijd tegen verkeerde globalisering, fraude. En met alles wat in Nederland mogelijk publiciteit of intensivering van contacten met voor ons relevante organisaties kan opleveren. We bemoeien ons daarnaast met de fractielijn van Verenigd Links als geheel en kijken ook actief mee op de terreinen waarop buitenlandse fractiegenoten eerste woordvoerder zijn. Op alle terreinen stellen we schriftelijke vragen (inmiddels ruim vijfhonderd), dienen we amendementen in, laten we ons standpunt in de notulen vastleggen, spreken we met organisaties, schrijven we opinie-artikelen, nemen we deel aan fora of aan radio-interviews, zorgen we voor bijdragen op de SP-website, etc.

Een andere positie na de verkiezingen?

De komende periode zal voor de SP waarschijnlijk anders zijn. Enerzijds door een mogelijk kleinere internationale fractie, anderzijds door een grotere eigen vertegenwoordiging daarin. De fractie van GUE/NGL loopt het risico om zelfs bij een verkiezingsuitslag die sterk lijkt op de vorige ineens 22 zetels te verliezen door een nieuw districtenstelsel in Frankrijk en de mogelijkheid dat de Duitse PDS de 5-procentdrempel net niet haalt. Daarnaast kunnen nog wat zetels verloren gaan doordat elke lidstaat zetels inlevert voor de nieuwe lidstaten,

waardoor iedere nationale partij bij eenzelfde kiesresultaat wat minder zetels overhoudt. Dit zal voor GUE/NGL overigens wel worden gecompenseerd door nieuwkomers uit Midden Europa en Cyprus. In West Europa is de SP waarschijnlijk de enige partij in de GUE/NGL die zetelwinst kan boeken, en misschien komt de Scottish Socialist Party nieuw binnen (maar daarvoor hebben ze in Schotland ineens 12 procent nodig) en Sinn Fein (misschien uit de twee delen van Ierland).

Met meer SP-zetels wordt het mogelijk om ons werk over meer mensen te verdelen en jaarlijks een aantal onderwerpen uit te kiezen die we vanwege de actualiteit extra onder het vergrootglas leggen (en daaromheen proberen meer publiciteit te organiseren dan nu mogelijk is), maar het werk zal zeker zwaar blijven. Als wij twee of drie zetels kunnen binnenslepen kunnen wij meer bereiken. Uiteindelijk geeft dat ook betere gelegenheid om onze relaties op internationaal niveau te ontwikkelen. Dat betekent werk binnen het EP maar ook soms in andere landen.

Steve McGiffen werkt sinds 1986 bij het Europees Parlement. Momenteel als vertegenwoordiger van de SP in het secretariaat van de fractie Europees Verenigd Links (GUE/NGL), en eerder als assistent van Erik Meijer en van het Britse Europarlementslid Tom Megahy.

Europa en de SP:

Met de Europese Parlementsverkiezingen in 2004 zal de zesde zittingsperiode van het Europees parlement worden ingeluid. Hoog tijd dus, voor politieke partijen om hun standpunt ten opzichte van 'Europa' te bepalen en speerpunten te ontwikkelen waarmee de stem van de kiezer gewonnen kan worden. In dit artikel worden enkele punten die daarbij voor de SP van belang kunnen zijn – zouden moeten zijn – aan de orde gesteld en trachten de auteurs aan te geven wat zij belangrijk achten met betrekking tot het formuleren van een SP-verkiezingsmanifest.

Het formuleren van een verkiezingsmanifest is bij uitstek een keuzemoment. De keuzen variëren van praktische keuzen tot meer fundamentele. Praktische keuzen, zoals die sinds Paars I de politieke debatten bepalen, zijn van het kaliber 'voor of tegen (afschaffing van) de euro'. Een debat gevoerd over praktische keuzen en de implementatie van beleid is per definitie een zwak debat waarin de technocraat, meer dan de visionair, een hoofdrol vervult. Al snel vervallen de opposenten in een welles-nietes en het smijten met percentages en bedragen. Hoezeer de noodzaak ook bestaat om fundamentele keuzen en

ideologie in praktijkbeslissingen om te zetten, zonder een leidend idee over de inrichting van Europa verwordt beleid snel tot een inconsistent geheel.

Bijsturen of remmen

Fundamentele keuzen met betrekking tot Europa (en meer in het bijzonder de Europese Unie) hebben met name te maken met de koers die gevolgd moet gaan worden in de komende jaren. Vergelijken wij de EU met een groot containerschip, dan zijn de opties: bijsturen of remmen. In het SP-verkiezingsmanifest van 1999 wordt het leidende principe dat gehanteerd is niet duidelijk. Het verkiezingsmanifest richt zich op praktische keuzen en met name op praktische bezwaren. Hoe kenmerkend deze stijl voor de SP ook is, zij verdient een ideologische basis. Minder kenmerkend voor de SP is het teruggrijpen op nationale zelfbeschikking en soevereiniteit – en dat wordt dan eveneens niet ideologisch onderbouwd.

Remmen of sturen, dat is dus de eerste fundamentele vraag die beantwoord dient te worden. In een recent artikel in de Tribune waarin Harry van Bommel zijn visie op de EU ontvouwt, lijkt te worden gekozen voor het remmen van de boot. Van Bommel noemt een sociaal en democratisch Europa een idee-fixe en pleit daarom voor het behoud van de soevereine natie-staat. Ook in het verkiezingsmanifest

staat die soevereiniteit en nationale zelfbeschikking centraal. Wij onderschrijven Van Bommels analyse dat de EU sinds 'Maastricht' minder sociaal en meer neo-liberaal is geworden. Echter, Van Bommel zal ook moeten constateren dat diezelfde tendens zich voordoet in de nationale politiek, waardoor we nu met het kabinet Balkenende zitten opgescheept. Een terugtrekking op eigen bodem verlost ons nóch van de Europese neo-liberale tendens, nóch van die in eigen land. Bovendien, als socialistische idealen op nationaal niveau wél een rol mogen blijven spelen – en wij hopen dat de SP dat doorzet – dienen zij met betrekking tot Europa ook een rol te (blijven) spelen. Het is bovendien eveneens een idee-fixe dat de Nederlandse staat als een soort Zwitserland soeverein kan blijven in een Europa van steeds verder vorderende integratie. Dan maakt het niet uit of die integratie zich nou in de diepte of in de breedte, namelijk met de uitbreiding van tien nieuwe lidstaten, manifesteert. De (geringe) omvang, economische en (internationale) politieke omstandigheden van Nederland maken dat onmogelijk. Het is dan ook onterecht om voor de kiezers het beeld te schetsen dat het Nederlandse recht op nationale zelfbeschikking en soevereiniteit vrijelijk opgeëist kan worden en eenvoudig uitvoerbaar is. Ervaringen elders in Europa – ook grotere

idealen in de knel?

landen zoals Frankrijk (eind jaren '70, begin jaren '80) – hebben bijvoorbeeld laten zien dat een geheel eigen economisch beleid niet meer mogelijk is. Te beweren dat dit wel kan, getuigt van een vrijblijvendheid die de SP niet waardig is.

Het moge duidelijk zijn dat de keuze tussen remmen of sturen een moeilijk is, in die zin dat beide opties moeilijk uitvoerbaar zijn – wellicht onuitvoerbaar lijken. Echter, de optie 'sturen' is wél de meest constructieve optie. Wij betogen bovendien dat die keuze beter aansluit bij de sociale idealen van de SP, zoals die in de nationale politiek richtinggevend zijn. Sturen is realistischer, socialer én effectiever.

Sturen. En dan?

Het tweede keuzeprobleem dat bij de horens gevat dient te worden is het probleem van de stuurrichting. Naar links, natuurlijk! Maar, hoe wil de SP Europa over twintig jaar ingericht zien? In het verkiezingsmanifest van 1999 lijkt de SP, met het hameren op nationaal zelfbeschikkingsrecht, te streven naar een intergouvernementele inrichting van de EU. Het is echter dit intergouvernementalisme waaraan zoveel nadelen kleven die door de SP worden opgesomd. Nadelen die heel terecht worden opgesomd, zoals de democratische oncontroleerbaarheid, het recht van de sterk-

ste (staat) en een verarming van politiek publiek debat. Daarnaast achten wij het vastklampen aan nationaal belang een opstelling die de SP niet siert. Het is van deze opstelling maar een kleine stap naar de constatering 'dat wij onterechte betalen voor anderen'. Wij vinden solidariteit met de armere Zuid- en Oost-Europese landen een veel belangrijker motief.

De SP koppelt aan haar intergouvernementalistische opstelling het ideaal van democratisering op lokaal en regionaal niveau. Die democratisering op lokaal en regionaal niveau juichen wij toe. Alleen moet onder ogen gezien worden dat democratisering op die niveaus niet de democratische controle op het Europese niveau kan vervangen. En die besluitvorming in Brussel zal wél door gaan. De onontkoombaarheid van Europa, de nadelen van het intergouvernementalisme, solidariteit met de zwakkere en de noodzaak van voldoende democratische controle op het niveau van de besluitvorming, vragen om een **sterker** Europa, niet om een uitgehold Europa. Het neoliberalisme dient een tegenhanger te hebben, ook in de EU. Om met de woorden van het 1999 manifest te spreken; wie zich terugtrekt, stemt toe!

Een sterk Europa: uitdagingen

Binnen de EU speelt een aantal zaken waarover de SP zich op

een coherente manier een mening moet vormen. Wij hopen dat die mening gestoeld zal zijn op een sociale ideologie, die aansluit bij de nationale politiek zoals de SP die praktiseert. Wij pleiten daarom voor de keuze voor een sterk Europa, waarin de SP vervolgens moet pleiten voor:

- 1 Politieke controle op de ECB en een rentepolitiek die als arbeidsmarktpolitiek kan worden gebruikt. De Tobin-tax en een gezamenlijk – sociaal – belastingstelsel voor multinationals zijn ingrepen die alleen op het niveau van Europa zin hebben en waarvoor dan ook gestreden moet worden.
- 2 Veiligheids- en zekerheidsproblematiek dienen weer meer als een economisch probleem en minder als militair probleem te worden gezien. De idealen die een rol speelden bij de oprichting van de EGKS en de EG spelen ook nu – ten tijde van de uitbreiding met arme en soms instabiele landen – weer een rol. De SP kan deze als geen ander vertolken, maar dat vraagt dan wel leiderschap en een visie die misschien niet altijd direct door de kiezer wordt begrepen.
- 3 Één grondwet is beter dan géén grondwet? De Europese integratie is er één van kleine stappen en het EP

heeft in het verleden al beproefd een groeiende macht te kunnen verwerven op basis van de beperkte mogelijkheden die zij in eerste instantie toegewezen krijgt. Echter, er zijn goede redenen om de huidige grondwet af te keuren. Zij biedt relatief weinig vooruitgang en legitimeert de huidige gang van zaken. Een 'Nee' in deze context zou dan ook kunnen betekenen: Conventie, doe jullie huiswerk opnieuw en maak er nu een sociaal Europa van! De SP zou zich dan moeten inzetten om bijvoorbeeld constructieve oplossingen voor zo'n socialer Europa aan te dragen.

Wij achten niet alleen een referendum over de Europese grondwet van belang, maar ook een debat over Europa binnen de SP. Dit debat dient dan echter wél beide kanten van de medaille te belichten en rekening te houden met realistische beperkingen. Een Europa-denktank kan hieraan zijn steentje zeker bijdragen!

Marjolein Meijer,
docent Beleid, Communicatie
en Organisatie,
student Politicologie
Arjan Vliegthart,
docent Politicologie,
student Geschiedenis

Discussie broodnodig over welk Europa ons voor ogen staat

De oproep van Marjolein Meijer en Arjan Vliementhart om de Europadiscussie binnen de SP te voeren, ondersteun ik van harte. Zowel in binnen- als buitenland leven er binnen progressieve organisaties en partijen heel uiteenlopende opvattingen over het vraagstuk van de Europese integratie, de uitbreiding van de EU en de Europese grondwet. Eenvoudige en eenduidige links-rechtsschema's blijken er op dit vlak niet te bestaan. Dat maakt dat het noodzakelijk dat we over deze kwesties nadenken, discussiëren en standpunten ontwikkelen.

Europa is een realiteit en het vasthouden aan onze nationale soevereiniteit is een achterhoedegevecht volgens de auteurs. Ik ben het met hen eens dat het proces van toenemende economische integratie een gegeven is. Sterker nog, ik ben ervan overtuigd dat dit proces er mede toe geleid heeft dat er zich na de Tweede Wereldoorlog met uitzondering van de Balkan geen oorlogen tussen Europese staten hebben voorgedaan. Vanuit een progressief perspectief is het dan ook belangrijk om te werken aan een sociaal, veilig en democratisch Europa. Als socialisten staan we namelijk niet met onze rug naar Europa en de wereld, maar steunen we internationale samenwerking en integratie. De cruciale vraag is alleen hoe je dat proces gestalte geeft in een context waarin onze politieke tegenstanders het

proces van Europese eenwording sturen. Want het zal duidelijk zijn dat een Europese grondwet waarin het neoliberale economische model verankerd wordt en die het voeren van oorlogen buiten Europees grondgebied op voorhand legitimeert, voor ons geen aanvaardbare optie is.

Dat Van Bommel een sociaal en democratisch Europa een illusie noemt en zich tegen het overhevelen van bevoegdheden van Den Haag naar Brussel keert, getuigt van een correcte inschatting van de huidige verhoudingen. Maar daarmee is het laatste woord natuurlijk niet gezegd. Want vanuit de SP nemen we in de praktijk nu al een genuanceerde positie in. Aan de ene kant keren wij ons in de Tweede Kamer tegen het overdragen van meer en nieuwe bevoegd-

heden van het nationale niveau naar Europa; aan de andere kant steunen we beleidsvoorstellen die een stapje vooruit betekenen in het proces van democratisering van de Europese Unie. Op basis daarvan moeten we nadenken hoe en met wie wij gestalte kunnen geven aan het Europa dat ons voor ogen staat. De vraag of we daarbij uitkomen op een intergouvernementeel (de EU als het resultaat van wat de lidstaten aan Europa delegeren) of een federatief model (een Verenigde Staten van Europa) kun je wat mij betreft niet los zien van de inhoud. Hoe werken we in Europa toe naar een economie die in dienst van de bevolking staat? Hoe voorkomen we dat een verenigd Europa een militaristische grootmacht wordt? Op welke manier zorgen we ervoor dat er een eind komt aan de schandalige politiek van de Unie die haar eigen markten beschermt en ontwikkelingslanden dwingend een radicaal vrije-marktmodel oplegt?

De uitdagingen van vandaag vereisen een sterker in plaats van een uitgehold Europa, volgens de briefschrijvers. Dat mag dan zo zijn, maar dat kan voor ons geen reden zijn om mee te werken aan de totstandkoming van een Europa dat niet sociaal, niet veilig en niet democratisch is. Want wanneer de kippen besluiten om samen met de vos

Hans van Heijningen

aan de slag gaan, weet je normaal gesproken wel wat er op het afsluitend feestmaal gegeten wordt. De uitspraak dat het vanuit dat perspectief niet uitmaakt of de Europese integratie zich in de diepte of breedte manifesteert, lijkt me in dit verband een beetje naïef.

Wanneer de integratie, uitbreiding en versterking van de Europese Unie niet zorgvuldig plaatsvindt en niet gedragen wordt door de bevolking van de betrokken landen, dan kan het proces van Europese eenwording in zijn tegendeel omslaan. Verdeeldheid, buitenlandse interventie en bloedige conflicten kunnen het onbedoelde resultaat zijn van het streven naar Europese eenheid wanneer dat gestoeld is op een overdosis aan goede bedoelingen en naïviteit.

Hans van Heijningen,
buitenlandmedewerker SP

uit het partijbestuur

7 november 2003

kort

- Hubert Vankan heeft aangegeven zich wegens drukte terug te trekken uit het partijbestuur. Het partijbestuur heeft hier begrip voor en besluit de ontstane vacature voorlopig aan te houden.
- Jeannette de Jong neemt in de kandidatencommissie Europese verkiezingen de plaats in van Arda Gerkens, die zich hiervoor teruggetrokken heeft.
- Henk van der Wal werkt (met anderen) aan een voorstel voor een goed en uniform statutenvoorstel voor de stichtingen voor personele fractieondersteuning. Dit om de wildgroei tegen te gaan.
- Als vervolg op de zeer positief ervaren Oktoberscholingen komen de regiobestuurders op zondag 7 december bij elkaar om voorstellen te bespreken voor het verbreiden van deze kennis onder alle kaderleden in de afdelingen.

ROOD

Geconcludeerd wordt dat ROOD in 2003 een succesvolle doorstart heeft gemaakt. Er is nu een bestuur met slagkracht en meer continuïteit, en in een groeiend aantal plaatsen zijn ROOD-afdelingen actief. Met acties als *ROOD tegen Woningnood* is een nieuwe impuls gegeven aan buitenparlementaire acties. Contacten worden gelegd met studenten- en (Turkse) jongerenorganisaties. Het streven is nog dit jaar aan duizend betalende ROOD-leden te komen. (Nu: zeshonderd.) Alle SP-leden jonger dan 28 worden daarvoor benaderd.

Bespreking regio's

De regio's Kennemerland en Noord-Holland-Midden worden besproken. De verschillen tussen de afdelingen zijn in beide regio's aanzienlijk. Over het algemeen is er veel enthousiasme en worden er veel activiteiten verricht, maar er zijn ook enkele afdelingen die zich vooral bezighouden met de gemeenteraad of met interne discussies. Amsterdam kent door haar omvang organisatorische problemen. Het potentieel is er bijzonder groot: nieuwe initiatieven zijn nodig om het beter te benutten.

Begroting 2004

De begroting is besproken. Zij is dit jaar opgesteld volgens een nieuwe systematiek om beter inzicht te kunnen geven in de inzet van de middelen bij de diverse beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden. Uitgangspunt bij deze begroting is dat gehandhaafd wordt wat we al doen op basis van bijgestelde kostenontwikkeling. Er is uitgegaan van vaststaande feiten en niet van mogelijke ontwikkelingen. Tijdens een lopend jaar zal de begroting dan ook eventueel moeten worden bijgesteld als de ontwikkelingen daar aanleiding voor geven. De voorgestelde begroting zal aan de Partijraad van december ter goedkeuring worden voorgelegd.

Actuele politieke situatie

Geconcludeerd wordt dat we ondanks de instemming van de FNV-leden met het Najaarsakkoord verder moeten met de vakbond, bijvoorbeeld op het gebied van Vut/prepensioen, WW, gesubsidieerde banen en de zorg. Belangrijk is dat we zelf lokaal onderzoek doen. In de komende maanden kan ons thema *Red de Solidariteit!* lokaal vorm krijgen. Daarbij is het van belang dat er niet te veel verwacht wordt van andere organisaties. De SP-leden zullen het werk moeten doen. Maar heel belangrijk is dat mensen in de sociale instellingen zich er aan verbinden, eventueel via een comité van aanbeveling. Er zal voor verspreiding in de bedrijven een nieuwe *Solidairkant* komen. Daarvoor zullen de afdelingen via hun leden en contacten een nieuwe logistiek moeten ontwikkelen.

Belangrijke thema's de komende tijd zullen zijn: de aantasting van de huursubsidie naast de komende huurverhoging; de situatie in de verpleeg- en verzorgingshuizen; behoud van de gesubsidieerde banen; zorg en eigen risico ziekenfonds; verschraving via de Wet werk en bijstand.

Garantiesubsidie asbestcongres

Het partijbestuur stemt in met het voorstel om 25.000 euro steun te geven aan de organisatie van een internationaal asbestcongres, waarin centraal staat dat de vervuilers – asbestverwerkende bedrijven zoals Eternit – betalen.

Rondvraag

- Willem Bouman presenteert namens de werkgroep een discussiestuk over de zorgvuldigheid bij het oprichten van nieuwe afdelingen. Het stuk is ter voorbereiding van de komende regioconferenties.
- Van negentig van de 110 afdelingen komen er momenteel maandelijks afdelingsverslagen binnen. Regiobestuurders dienen de resterende afdelingsvoorzitters aan te spreken.

Regioconferenties

Vanaf 15 november zullen ongeveer 750 leden kunnen deelnemen aan een van de zes regioconferenties. Het is de bedoeling dat het programma leerzaam, inspirerend en motiverend is. De statenfracties zullen aan de hand van hun verslagen verantwoording afleggen over hun activiteiten. Er zal aandacht zijn voor het opzetten van lokale ledenwerkgroepen en het proces om vervolgens te komen tot een nieuwe afdeling. Ten slotte zal besproken worden hoe het thema *Red de Solidariteit!* lokaal wordt - of kan worden - ingevuld.

Vakbonden in de ring

Na moeizaam onderhandelen sloten kabinet, werkgevers en vakbonden op 14 oktober een 'historisch' najaarsakkoord. Met een kleine meerderheid stemden de FNV-leden er vervolgens in een referendum mee in.

'Ik hoop van harte dat het grote aantal nee-stemmers voor de bonden een aansporing zijn om dóór te gaan met de strijd,' zei Jan Marijnissen in een eerste reactie. Maar wat willen en kunnen de bonden anno 2003 nog?

Het debat van 10 november in De Groene Engel in Oss is al lang geleden gepland, maar krijgt extra gewicht door de besluitvorming over het Najaarsakkoord. En natuurlijk spitst de discussie tussen SP-Kamerlid Jan de Wit, CNV-voorzitter Doekle Terpstra en FNV Bondgenotenbestuurder Henk van der Kolk zich toe op de vraag 'Hoe hebben de bonden in godsnaam kunnen instemmen met zo'n akkoord?' En vervolgens: 'Welke rol willen de bonden nog spelen in de toekomst?'

Waar Van der Kolk het najaarsakkoord nog een fuik noemt 'waarin we met z'n allen gezwommen zijn', wijst Terpstra vooral op de lichtpunten ervan. En dat stelt de discussie in De Groene Engel meteen op scherp, want zijn de bonden er alleen om zo veel mogelijk proberen af te knibbelen van onacceptabele voorstellen van het kabinet? Met andere woorden: leggen de bonden zich neer bij het feit dat ze alleen de pijn een klein beetje kunnen verzachten? Terpstra: 'Ik heb me steeds af-

gevraagd: *Wat is de positie van de bonden als wij de kont tegen de krib gooien?* Dan sta je dus buitenspel. Ik heb honderden, zo niet duizenden leden gesproken die zeiden: *Doekle, je moet ermee door. Nu zit je nog aan het stuur.* Dat hebben we gedaan. Het heeft geen zin om met je rug naar de ontwikkelingen toe te gaan staan.' Van der Kolk zit een heel eind op dezelfde lijn. 'Als vakbond hebben wij de plicht om op te komen voor de belangen van de werknemers. In plaats van alleen maar ach en wee roepen, willen wij zaken régelen. Ik vind dat we best een aantal goede dingen hebben binnengehaald. Iets wat de oppositie in de Kamer niet gelukt is.' Terpstra: 'Oplossingen willen we, geen oorlog.' Waarna uit de zaal de opmerking klinkt, dat de oorlogsverklaring juist van de regering kwam.

'Zijn we watjes geworden?'

Jan Marijnissen, die als discussieleider optreedt, stelt vervolgens de vraag of de

bonden de alarmerende en mobiliserende 'getuigenispartij' willen zijn, of enkel een beweging die in de ogen van de mensen 'tenminste nog iets doet'. De voorkeur van de vakbondsmannen gaat voelbaar uit naar dat laatste. Waarbij Van der Kolk toegeeft, dat het mobiliseren van leden een probleem is. 'Het Malieveld? Ik zie daartoe weinig mogelijkheden. De mensen pakken die actievormen gewoon niet meer. Men heeft tegenwoordig de neiging om de schouders op te halen, als zaken henzelf niet direct aangaan,' aldus de FNV'er. Een opmerking die heel wat aanwezig tegen de borst stuit. Zijn wij dan watjes geworden?' is de vraag die Marijnissen vervolgens stelt, om hem zelf te beantwoorden met: 'Volgens mij niet. Want als ik voor een zaal met vakbondsleden

spreek, krijg ik applaus, juist als ik het heb over solidariteit.' Jan de Wit: 'Er zijn zeker mogelijkheden voor het alternatief. Onze campagne *Red de solidariteit!* is het bewijs, dat mensen wel degelijk actiebereid zijn. De bonden zullen echt afstand moeten nemen van het regeringsbeleid in plaats van maar door blijven polderen. De bonden zouden juist nu de solidariteit moeten ondersteunen.' Van der Kolk wijst op stichting 'Stop de uitverkoop van de beschaving' die opgericht is op initiatief van de SP, en weinig resultaat wist te boeken. Iets wat volgens Marijnissen vooral te maken heeft met de bijzondere politieke actualiteit van de laatste twee jaar.

Actieplannen ontbreken

Zijn vakbonden en politiek samen in staat om een nieuwe

of in de marge?

coalitie te smeden tegen de voorstellen van het kabinet die onherroepelijk leiden tot een ministelsel in de sociale zekerheid? En kan die coalitie al resultaat boeken bij de maatregelen die in het Najaarsakkoord vooruit zijn geschoven: de WW en het prepensioen? Duidelijk wordt, dat van de bonden weinig vuurwerk te verwachten valt. Zowel Terpstra als Van der Kolk laten weten daarvoor nog 'geen plan te hebben'. Terpstra hamert er opnieuw op, hoe dan ook 'aan het stuur' te willen blijven. 'Treurig', noemt Jan de Wit de opstelling van de bonden. 'Het beeld blijft hangen van vakbondsleiders die het regeringsbeleid klip en klaar afwijzen en het bij monde van Van der Kolk zelfs op punten *asociiaal* noemen, maar die – als het gaat om verzet daartegen – niet echt thuis lijken te geven.' ●

Solidair-verantwoordelijke Tuur Elzinga:

'Hoe langer de vakbonden echte strijd uitstellen, hoe moeilijker het wordt'

'We moeten aan het stuur blijven zitten; we krijgen de mensen niet naar het Malieveld; in plaats van ach en wee roepen, willen we zaken regelen; de politiek heeft in de Kamer minder bereikt.'
Regeert de moedeloosheid bij de vakbondstop, of maken ze daar juist een realistische analyse van de actuele situatie?
Een reactie van partijbestuurslid Tuur Elzinga, binnen het bestuur verantwoordelijk voor de activiteiten van de bedrijvenwerkgroep Solidair.

De bonden hebben er in de onderhandelingen heel wat uitgehaald. Die eer verdienen ze zeker, al zal Balkenende bewust erg hoog ingezet hebben om wisselgeld te kunnen geven. Maar er wordt nog steeds heel veel afgebroken. Dat maakt het al tot een slecht akkoord, maar vooral: de ontwikkeling naar een puur liberaal ministelsel wordt niet gekeerd. De afgelopen twintig jaar is beetje bij beetje de georganiseerde solidariteit uit de samenleving gesloopt, en dat proces gaat door. Tegen die achtergrond kan en mag een vakbond volgens mij niet zeggen *we kijken wat we er in onderhandelingen uit kunnen halen*. Het gaat om méér, dan de slag van dit najaar, en voor dat meerdere – het behoud van de solidariteit – zal echt strijd geleverd moeten worden. Hoe langer de vakbonden dat uitstellen, hoe moeilijker het wordt. Juist met de gigantische bezuinigingen van Balkenende en met de strijdbare taal die de bonden de afgelopen maanden

gebezigd hebben was een uitstekend moment aanwezig om echt de strijd aan te gaan. Het is een gemiste kans dat dat niet gebeurd is, en je ziet meteen de gevolgen. De FNV-leden hadden nog maar net ingestemd en de werkgevers kwamen al met eisen om allerlei arboregels af te schaffen.'

Maar wás die strijdbaarheid er wel? Wilden de bondsleden wel in actie komen?

'Strijdlust moet je organiseren, die is er niet bij voorbaat. Als je gaat zeggen dat het allemaal niet lukt, dan lukt het inderdaad niet. En dat mensen als Van der Kolk nu roepen dat er geen strijdbaarheid is, zegt mij niets. Natuurlijk zegt hij dat, want anders diskwalificeert hij zijn organisatie wel heel erg, want dan geeft hij toe dat ze meer hadden kunnen bereiken. Mijn conclusie is, dat de bonden stopten met het organiseren van strijdbaarheid voordat ze goed en wel begonnen waren. Ze hebben – terecht – eerst maandenlang een informatiecampagne gevoerd. Maar veel verder zijn ze niet gekomen. En dat er geen strijdbaarheid georganiseerd zou kunnen worden? Nou, kijk maar naar *Keer het tij*. Ondanks de afwezigheid van de bonden waren er wel 25.000 mensen in Amsterdam.'

Wat gaat Solidair nu doen?

'De discussie aan. Met bondsleden, bondsbestuurders en iedereen die bij de werknemersstrijd betrokken is. We hebben uitstekende reacties gekregen op ons stemadvies bij het FNV-referendum en we gaan door. Op korte termijn al komt er een nieuwe krant voor de mensen in de bedrijven. Anders dan de eerdere uitgaven van Solidair willen we die vooral via contacten op de werkvloer zelf verspreiden. De afdelingen horen er binnenkort meer over, maar een beroep op hun medewerking doe ik nu al: help mee de strijdlust binnen de bonden en de bedrijven aan te wakkeren.'

Kandidaatstelling verkiezingen Europarlement 2004

Op 10 juni 2004 vinden de verkiezingen plaats voor het Europees Parlement.

De zittingsduur voor dit parlement is vijf jaar.

De SP is momenteel in het parlement vertegenwoordigd door Erik Meijer.

Met ingang van 4 oktober 2003 is de kandidaatstelling geopend voor SP-leden, die zichzelf herkennen in het volgende profiel:

- strijdbare socialist
- bekend met tegenstellingen en alternatieven in Europa
- bereid om veel te reizen
- bereid om de volle vijf jaar beschikbaar te zijn
- bereid om je te conformeren aan de afdrachtregeling van de SP
- overtuigingskracht
- onderhandelingskwaliteiten
- gevoel voor de media
- goede beheersing van het Engels en bij voorkeur ook een redelijke beheersing van het Frans
- interesse voor wetgeving
- de intentie om de politieke agenda van de Europese Unie te vertalen naar concrete initiatieven onder de Nederlandse bevolking

Heb je belangstelling voor deze veeleisende, politiek verantwoordelijke positie, meld je dan aan bij de kandidatencommissie. Dat kan via de

algemeen secretaris Paulus Jansen, pjansen@sp.nl tel: (010) 243 55 41
p/a Partijbureau SP, Vijverhofstraat 65, 3032 SC ROTTERDAM.

Je ontvangt daarna een inschrijfformulier.

Meer informatie over het werk van onze Eurofractie kan je vinden op
de SP-internetsite, via <http://www.sp.nl/nieuws/euronieuws/>

De inschrijving sluit per 13 december aanstaande. De kandidatencommissie heeft
de mogelijkheid om de termijn nog te verlengen. Met kandidaten die voldoen aan de formele vereisten (SP-lidmaatschap, criteria kieswet voor
kandidaatstelling) wordt vervolgens een gesprek gevoerd. De kandidatencommissie zal vervolgens uiterlijk op 14 februari 2004 een voordracht doen,
waarna de partijraad op 28 februari de lijst zal vaststellen.

Wil je bijblijven? Kijk op spnet

Spanning komt maar één keer per maand uit. SPnet, de website voor SP-leden wordt daarentegen elke dag verversd. Met nu bijvoorbeeld de verslagen van het elfde en twaalfde congres, de actuele verslagen van de Statenfracties en informatieve discussies over thema's als de gewenste rol van de Verenigde Naties en de ruimtelijke inrichting van Nederland.

www.spnet.nl: onmisbaar voor elke Spanglezer.

Spanning

VERSCHIJNT 12 KEER PER JAAR, VIJFDE JAARGANG NUMMER 12, 29 DECEMBER 2003

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE OLIMPIE
PARTIJEN

DNPP

Buitenlandse gasten in Europanel op Partijraad

Geen hek om Rotterdam,
maar zinnige maatregelen
tegen segregatie!

Kerstrapport
Studiecentrum

Terug- en vooruitblik
op de regioconferenties

Nieuw en boordevol informatie: www.europa.sp.nl

Paulus Jansen

Energiebesparing

Energiebesparing is goed voor het milieu en je portemonnee. Energiebesparing kan ook nuttig zijn voor kaderleden van de SP. Ik doel dan op de energie die nog al te vaak gaat zitten in persoonlijke meningsverschillen binnen afdelingsbesturen, tussen besturen en raadsleden en ga zo maar door.

Veel van die persoonlijke geschillen zijn bij nauwkeuriger beschouwing het gevolg van onduidelijke taakverdeling, gebrekkige afspraken en een tekortschietende discipline bij het nakomen van afspraken. Daardoor gaan er zaken mis, worden politieke doelstellingen niet gehaald en groeien de frustraties. Met als eindresultaat hoog oplopende emoties, heftig e-mailverkeer, veel energieverbruik voor interne schermutselingen en te weinig resterende energie voor het organiseren van acties en het boeken van resultaten.

Mijn advies voor 2004 is daarom: maak een plan voor energiebesparing in je afdelingsbestuur. Ga eens na of iedereen een duidelijk omschreven taak heeft en zo nee: zet deze op papier. Natuurlijk kan het geen kwaad om daarbij direct na te gaan of ieder bestuurslid een takenpakket heeft dat optimaal bij hem of haar past. Handel vervolgens ook in lijn met de afgesproken taakverdeling door concrete activiteiten onder de verantwoordelijkheid van het aangewezen bestuurslid te laten uitvoeren. Maak goede afspraken in het afdelingsbestuur, zowel naar inhoud als naar tijd. En zorg ervoor dat de organisatie-secretaris de gemaakte afspraken tijdig controleert. Niet tijdens de bestuursvergadering – dan is het al te laat – maar tussentijds, in direct contact met de betrokkene.

Die aanpak heeft een aantal voordelen: iemand die iets vergeten is, krijgt nog de tijd om zijn fout te herstellen; je bespaart een hoop vervelende vergadertijd; en tenslotte: je zal binnen de kortste keren méér successen boeken, méér leden kunnen mobiliseren en minder gezeur horen over zaken die niets met politiek van doen hebben.

Zet in 2004 je energie in voor zaken met het hoogste politieke rendement!

Paulus Jansen.
algemeen secretaris van de SP

Opinie service

Kamerleden en andere SP'ers schrijven regelmatig interessante opinie artikelen in dag- en vakbladen. Spanning geeft in elke uitgave een overzicht van de recente opinies.

De artikelen zelf kun je vinden op Internet (<http://www.sp.nl/tegenst/theorie/opinies>). Je kunt ze ook telefonisch bestellen bij de receptie van het landelijk secretariaat (010) 243 55 55. Noem dan wel het codenummer van het artikel dat je wilt hebben.

Agenda

Cursussen

Lokale Financiën en Politiek Rendement I

Donderdagavond 8 januari
2004 (partijpand Rotterdam)
Donderdagavond 17 juni 2004
(Zwolle)

Lokale Financiën en Politiek Rendement II

Donderdagavond 15 januari
2004 (partijpand Rotterdam)
Donderdagavond 24 juni 2004
(Zwolle)

Provinciale Politiek

Zaterdag 24 januari (Utrecht)
Zaterdag 26 juni (Utrecht)
Zaterdag 9 oktober (Utrecht)
6 en 7 maart 2004:
Scholingsweekend (Apeldoorn)

Spanning

Spanning verschijnt 12 keer per jaar en is bestemd voor actieve SP-leden. De afdelingen van de SP beslissen wie het blad toegestuurd krijgen.

Aan- en afmelden van abonnees: schriftelijk bij de SP-administratie, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam.

Fax (010) 243 55 66, e-mail: mberendse@sp.nl
Spanning wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur van de SP.

Eindredactie: Peter Verschuren. Redactie-adres: Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam
telefoon (010) 243 55 31
fax (010) 243 55 65, e-mail: spanning@sp.nl

De conservatieve mode

Lezing van Ronald van Raak, uitgesproken op 19 november

Nog niet zolang geleden was de term 'conservatisme' een scheldwoord, nu is het een geuzennaam. Of misschien beter: een modewoord. De term 'conservatisme' dekt nu een zeer brede lading, van nostalgie naar traditionele christelijke waarden – zoals mannelijk kostwinnerschap, vrouwelijke zelfopoffering en functionele seksualiteit – via een roep om strenge wetten en een hard optredende overheid, tot een geloof in de zegeningen van de vrije markt.

Code: 03/46

Crisis stabiliteitspact toont onmacht Nederland

Jan Marijnissen, 29 november

Het besluit van de Europese ministers van Financiën om geen strafprocedure tegen Frankrijk en Duitsland te starten, betekent dat het stabiliteitspact op sterven na dood is. Garanties blijken boterzacht te zijn en kleine landen geheel ondergeschikt aan de grillen van grote landen. In plaats van ons in een nieuw avontuur te storten met een Europese Grondwet, kunnen we de verdieping van Europa beter temporiseren.

Code: 03/47

Mislukken Top-Brussel was onvermijdelijk

Jan Marijnissen, 13 december

Het was al lang duidelijk dat de voorstanders van de Europese Grondwet de lat veel te hoog hadden gelegd. Onder brede lagen van de Europese bevolking worden de Europese instituties en de plannen om te komen tot nóg verdergaande integratie gewantrouwd. Politici voelden dat ook en hebben beseft dat ze niet langer voorbij kunnen gaan aan de mening van hun eigen bevolking.

Code: 03/48

De Geus kan sociale gezicht redden

Ronald van Raak en Gerard Schouw (D66) in de Volkskrant, 15 december

Maak de kinderbijslag afhankelijk van het inkomen, dan hebben arme gezinnen meer te besteden. Dit voorstel biedt minister De Geus de mogelijkheid om na de voor hem ongelukkige debatten over de koopkrachtontwikkeling alsnog zijn sociale gezicht te tonen.

Code: 03/49

Station Troelstralaan

De metrostations van de verlengde Calandlijn zijn qua architectuur zo veel mogelijk ingepast in de omgeving.

Als het regent lijkt station Troelstralaan, vanuit het park gezien, een waterval.

Luit het land

Schiedammers zeggen het met foto's

Je kunt mensen vragen welke zaken volgens hen behouden moet blijven, en welke problemen dringend aangepakt moeten worden. Maar je kunt het ze ook in beeld laten brengen. De afdeling Schiedam koos voor het laatste met een opmerkelijk initiatief. Schiedammers konden van de SP een wegwerpcamera krijgen en zelf foto's maken van 'goede' of 'slechte' zaken. 39 Mensen gingen in op het aanbod, waarvan er 35 daadwerkelijk voor bruikbare foto's zorgden. Een deskundige jury maakte een selectie, de 24 beste foto's kwamen in een boekje dat

bij diverse winkels te koop is en de SP is een schat aan informatie rijker. Afdelingsvoorzitter Yorick Haan: 'We hebben er heel positieve reacties op gekregen. Dat is al winst: een initiatief dat iedereen sympathiek vindt. En we hebben er veel bruikbare actietips aan over gehouden. Zaken die we kunnen aankaarten in de raad, of waar we meteen actie op kunnen voeren. Ook gaan we het boekje aanbieden aan iedereen die iets kan doen aan de wensen die in beeld gebracht zijn: wethouders, directeurs van woningstichtingen, enzovoort.' Hoe was de kwaliteit van

de foto's? 'Verrassend goed. Echt wonderbaarlijk hoe je met een wegwerpcamera zaken in beeld kunt brengen en hoe creatief mensen zijn.' En wat scoorde hoog in de beelden? 'Hondenpoep is veel gefotografeerd, en ook een beruchte verkeersweg die mensen nauwelijks durven oversteken. Daarnaast ook veel mooie plekjes die volgens de fotografen behouden moeten

blijven.' Is zo'n actie niet ontzettend duur? 'Valt wel mee. Vier euro voor een camera en vijf euro voor het afdrukken. Plus nog de kosten voor het boekje, maar die willen we er met de verkoop uit krijgen.'

De 24 geselecteerde foto's zijn te bekijken op

www.schiedam.sp.nl.

Meer info: Yorick Haan, (070) 318 38 22.

Intensieve aandacht voor herstructureringswijk

Welk Hoograven wilt u? vroeg de Utrechtse SP enkele maanden geleden in een grote enquête aan de inwoners van de wijk. Nu brengt de afdeling een nieuwe krant uit, met de uitkomsten van het onderzoek en veel informatie. Waarom zo veel aandacht voor één wijk? Tim Schipper: 'Het is een grote wijk waar we veel leden hebben zitten en waarvoor al vanaf 1994 herstructureringsplannen gemaakt worden. Voor een klein deel zijn die uitgevoerd; voor de rest wordt van al s bedacht – steeds weer heel anders – maar er gebeurt niets. Het gevolg is dat winkels verdwijnen, het onderhoud afneemt en de wijk afglijdt. Alle reden dus voor de SP om ons er nadrukkelijk mee te bemoeien.' En wat doen jullie? 'We hebben als uitvloeisel van de enquête enkele acties gehouden en we zitten bovenop de nieuwe plannen die nu ontwikkeld worden en waarvan de wethouder beloofd heeft dat ze echt uitgevoerd worden. We hebben door een enquête een goed beeld van wat de mensen in Hoograven willen, en we zullen ons vol inzetten om ervoor te zorgen dat de gemeentelijke plannen daarmee in overeenstemming zijn.'

Zorg-enquête Ouderenplatform wijst afdelingen de weg op nieuw actieterrein

'Het beeld is dat de problemen in de verpleeg- en verzorgingshuizen aan die huizen zelf liggen. In het ene gaat het goed, en in het andere niet. Maar dat is onzin,' aldus Cees Groot van het SP-Ouderenplatform. 'En dat zal ook uit onze enquête blijken. Iedereen worstelt met dezelfde grote problemen. Overal is het buitengewoon krap.'

Samen met de afdelingen en comité Zorg voor Iedereen is het Ouderenplatform bezig met een grootscheepse enquête onder medewerkers en bewoners/familieleden van verpleeg- en verzorgingshuizen. De werkwijze daarbij is dat de afdeling een tehuis uitkiest, waarna het Ouderenplatform afspraken maakt, en platform en afdeling vervolgens samen de enquêtes

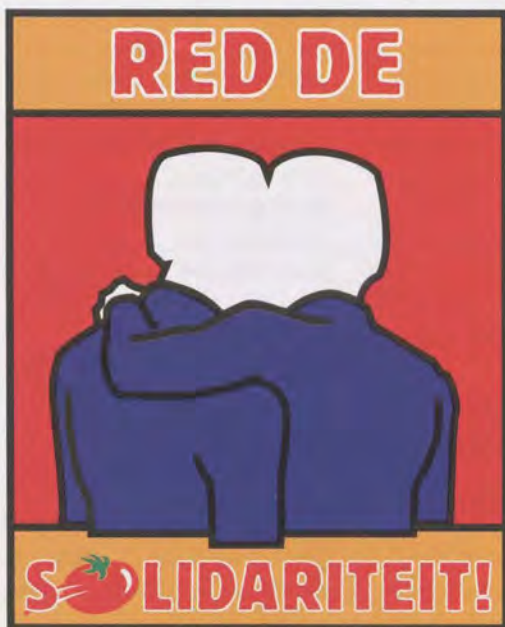
afnemen. Groot: 'Tehuizen hebben in eerste instantie iets beschermends van *wat moet dat*. We merken dat het beter werkt als wij de contacten leggen en duidelijk maken wat de opzet is.' Ruim dertig afdelingen hebben zich inmiddels aangemeld om mee te doen en de eerste enquêtes zijn afgenomen. Wat is het doel van de campagne? 'We willen materiaal verzamelen voor een goed-onderbouwd rapport voor de Kamerfractie, over de leefomstandigheden van hulpbehoevende ouderen. Daarnaast is de actie ook van belang voor de afdelingen. Die krijgen goed inzicht in de situatie in 'hun' tehuis en doen waardevolle contacten op waarmee ze verdere activiteiten in de zorg en onder ouderen kunnen opzetten.

Voor veel afdelingen is het een compleet nieuw werkterrein, waar ze de weg leren vinden door mee te doen aan de enquête. En dat is echt heel hard nodig. De zorgen van ouderen moeten

ook de zorgen van de SP zijn.' **Aanmeldingen van afdelingen die mee willen doen aan het onderzoek zijn welkom. Meer info: Cees Groot: (0412) 62 55 96, cees.groot@tomaatnet.nl**

uit het land

Steeds meer plaatselijke activiteiten Red de Solidariteit!

De folders van Red de Solidariteit! zijn grotendeels uitgedeeld en hebben voor honderden nieuwe leden gezorgd. Het vervolg wordt steeds duidelijker gegeven in lokale acties. Enkele voorbeelden.

Kerstpakketten voor burgermeester en de wethouders waren er in Almelo bij de discussie rond de Wet werk en bijstand. De inhoud bestond uit water en droog brood.

Straattoneel in Oosterhout: verzorgster Lisette liet opa Drent zien hoe hij kan terugkeren in het arbeidsproces: via een reïntegratietraject: het 'verkopen' van tomatensoep. De herkenbaarheid van de problemen zorgden voor hilariteit onder het publiek en leverden veel positieve reacties op. Het vervolg komt op de Kerstmarkt. Daar gaan opa en Lisette duidelijk maken dat het verdomd lastig is om kerstversiering te kopen als je geen geld hebt.

Veel demonstraties van Keer het Tij waren er op 18 december, waarvan sommige heel spectaculair. In Arnhem bijvoorbeeld een kindercircus, muzikale ondersteuning van conservatoriumstudenten, rappers, de scouting, een veiling, theater, gratis Glühwein en twee Kerstmannen. En in Zutphen door het maken van een kunstwerk waarop mensen hun ongenoegen kenbaar kunnen maken, speciaal gecomponeerde meezingers, het Groot Dicter der Samenhangigheid en kaarsen met het Red de Solidariteit! (en een tomaatje)

Comité Red de Solidariteit! in Oss verwoordt zijn appèl op de mensen treffend in een folder:

Ze bezuinigden op de sociale zekerheid

...ik zei niets, ik had werk

Ze bezuinigden op fysiotherapie, medicijnen en taxivervoer

...ik zei niets, ik was gezond

Ze bezuinigden op de huursubsidie

...ik zei niets, ik had een huis gekocht

Ze bezuinigden op de zorg in tehuizen, op de thuiszorg

...ik zei niets, ik was jong

En toen...

kreeg ik een ongeluk, verloor ik mijn baan, werd ik ziek, werd ik oud.

Actieve oppositie- ondersteuning voor plan wethouder

Enthousiaste toejuichingen voor een wethouder in Landgraaf, en nog wel van de SP – die ook in de voormalige mijnwerkersgemeente in de Oostelijke Mijnstreek zuinig is met complimenten voor bestuurders. Wat is er aan de hand? Fractievoorzitter Jeanny Berg: 'Wethouder Erfkemper kwam met het idee om de oude leermijn weer te openen, zodat er meer van onze historie kan voortleven in de toekomst. Dat vinden we een geweldig idee, en dat hebben we ook aan iedereen duidelijk gemaakt.' En jullie gaan nog

meer doen... 'Inderdaad, op 7 januari houden we een openbare avond waar we met video-beelden en dia's een beeld geven van het leven van de mijnwerkers. We nodigen daarvoor iedereen uit: als eerbetoon aan de mijnwerkers en als steun voor het plan van de wethouder.' Gaat het plan uitgevoerd worden? 'Dat hangt vooral af van de subsidie van Rijk en provincie. Ik heb er goede hoop op, en zal graag meewerken aan een goede uitkomst.'

**Info: Jeanny Berg,
(06) 50 81 64 88.**

De opinie

Ruime aandacht in de vorige Spanning voor de Europese grondwet. Op het ontwerp daarvan – dat inmiddels overigens naar de achtergrond is geschoven – kwam onder andere de kritiek dat hij het neoliberalisme wil verankeren. Hieronder een reactie van Agnes Lewe die de betreffende passages in een ander licht zet.

Economie-paragraaf Europese grondwet verdient genuanceerdere benadering

De uittaling van Erik Meijer over de economische paragraaf van de Europese grondwet vind ik erg kort door de bocht. Hij schrijft in Spanning 11/2003: 'Deze grondwet wordt (...) net zoiets als die van Cuba of de vroegere Sovjet Unie, die eveneens de vorm van hun economie duurzaam wilden vastleggen en beschermen tegen democratische besluiten over verandering.' Er is helemaal niets ondemocratisch aan het vastleggen van het een en ander in een (grond)wet. Socialistische staten deden dat en ik hoop dat wij dat ook zullen doen als wij de nodige stemmen daarvoor kunnen behalen. Daar moet de grondwet voor worden veranderd, ja, maar dat is nou juist democratisch.

Wat mogelijk in dit debat een rol speelt maar weinig onderkend wordt, zijn de culturele verschillen tussen de Europe-

nen, ook wat betreft hun opvattingen over zoiets als een grondwet. Nederlanders gruwen waarschijnlijk per definitie van economische grondwetten. (Haal de koopmansgeest er maar bij als verklaring.) Ik heb zo'n vermoeden dat Fransen en Duitsers er heel anders tegenaan kijken.

Ik vind bovendien in de ontwerp-grondwet formuleringen terug die van huis uit een bepaalde lading hebben die in Nederland niet bekend is. De formulering 'sociale markteconomie' (art. 3 lid 3) lijkt erg op de Duitse 'soziale Marktwirtschaft'. Met dit begrip is een hele politieke ideologie verbonden. Het is een vorm van markteconomie die haar wortels echter niet alleen in het liberalisme heeft, maar ook elementen bevat uit de christelijke sociale ethiek en de sociaal-democratie. Die elementen zijn: een sociaal zekerheidsstelsel, verregaande

medezeggenschap in bedrijven, tariefautonomie en toezicht op vrije mededinging (verbod op kartels). De 'soziale Marktwirtschaft' en de Duitse grondwet zijn zowel door rechts- als door links geïnterpreteerd en geclaimd. W. Abendroth, een linkse theoreticus, kwam nog in 1977 met de stelling dat de Duitse grondwet een socialistische economie voorschreef! Net als nu in Europa beweerden ook de conservatieven in Duitsland dat de grondwet hun ideeën over het economisch stelsel had vastgelegd. Het hoogste Duitse gerecht oordeelde overigens al in 1954 dat dat niet het geval is. Wáár is dat in Duitsland in de loop der tijd en onder een en dezelfde grondwet de ideeën over sociale markteconomie en de invulling ervan veranderd zijn. De sociale aspecten zijn duidelijk afgezwakt als gevolg van veranderde politieke verhoudingen.

Een andere interpretatie van 'sociale markteconomie' is het Franse 'économie sociale'. Een moeilijk te vertalen begrip, maar door Fransen beschouwd als een verworvenheid. Zoals Nederlanders de overleconomie als een nationaal goed beschouwen. Met 'économie sociale' wordt bedoeld dat bepaalde sectoren buiten de 'vrije' markt worden gehouden - om sociale redenen. Gesubsidieerde arbeid, onderlinge verzekeringen, coöperaties, het spectrum van de 'économie sociale' is heel groot.

Ik wil het volgende zeggen: we moeten niet zo bevreesd zijn voor een formulering. We moeten een politieke strijd voeren voor de invulling van het kader. Waarom pakken we de handschoen niet op en zeggen we dat 'een interne markt waar de mededinging vrij en onvervalscht is' (art. 3 lid 2) moet worden gecorrigeerd door elementen uit een 'sociale markteconomie' (lid 3). Bijvoorbeeld: grote multinationals, monopolisten heette dat vroeger, belemmeren of vervalsen de mededinging per definitie; ongelijke startposities van werknemers vervalsen hun mogelijkheid voor marktdeelname; ontbrekende infrastructuur vervalscht de toetreding tot de markt etc. etc. Het is aan de Europese overheid om vanuit sociaal oogpunt hier in te grijpen. Wat hiervoor wel moet gebeuren is het loslaten van het nationale denken, in ieder geval voor een deel. De inrichting van Europa - of wij dat nou leuk vinden of niet - is een klassenstrijd en geen Europees kampioenschap. ●

Agnes Lewe, Nijmegen

uit de partijraad

13 december 2003

Procedure programma en lijst Europese verkiezingen

De termijn voor kandidaatstelling voor de Europese verkiezingen wordt verlengd tot 13 januari. Er zijn veel aanmeldingen, maar de commissie wil ruimer de tijd krijgen om eventueel ook mensen te vragen die ervoor kunnen zorgen dat de lijst een goede afspiegeling van de diversiteit binnen de partij vormt. De lijst wordt vastgesteld door de Partijraad, op 28 februari.

Over de procedure voor de totstandkoming van het Europese verkiezingsprogramma zijn afspraken gemaakt.

- Het concept komt uiterlijk op 1 januari op de SP-site, en wordt in druk uiterlijk in de eerste week van januari aan de afdelingen toegestuurd.
- De afdelingen wordt geadviseerd in de derde of vierde week van januari een leden-

vergadering te beleggen over het conceptprogramma.

- Amendementen kunnen ingediend worden tot vrijdag 30 januari 12.00 uur.
- Het overzicht van de amendementen met een advies van de programmacommissie wordt op 14 januari aan de leden van de Partijraad toegestuurd.
- De Partijraad stelt op 28 februari het programma vast.

Knopen statutenwijziging doorgehakt

Bij de behandeling in september van de vertaling van de congresbesluiten in statutenwijzigingen waren drie punten doorgeschoven naar de Partijraad van december. Hierover vond nu besluitvorming plaats.

- Er komt geen wijziging van de statuten om mensen die illegaal in Nederland verblijven, uit te sluiten van het SP-lidmaatschap. (Anders zouden wij verblijfsvergunningen moeten gaan controleren.)
- SP-leden die in het buitenland wonen, zijn geen lid van een afdeling maar vallen rechtstreeks onder de landelijke partij.
- Het dubbel-lidmaatschap (van de SP en van een andere partij) blijft uitgesloten, maar in de statuten wordt wel de mogelijkheid opgenomen dat afdelingen (en voor leden die niet onder een afdeling vallen: het partijbestuur) de

mogelijkheid krijgen hiervan dispensatie te geven. In de discussie wordt duidelijk dat het hierbij om grote uitzonderingen gaat, en dat dispensatie nooit verleend kan worden aan mensen die lid zijn van een andere landelijke Nederlandse politieke partij. Bijvoorbeeld wel bij het lidmaatschap van een lokale partij in een gemeente waar de SP niet actief is.

Felicities voor Fred Spijkers

Bloemen en felicitaties waren er op de Partijraad voor voormalig Defensiemedewerker Fred Spijkers. Hij negeerde in 1984 de opdracht om een weduwe te vertellen dat haar man door eigen toedoen een fataal ongeluk gekregen had, terwijl de werkelijke reden ondeugdelijk materieel van Defensie was. Na jarenlang strijd is Spijkers inmiddels volledig gerehabiliteerd: onlangs ontving hij zelfs een koninklijke onderscheiding. In 1999 had hij al de Rode-Reusprijs ontvangen, die ingesteld is door de SP voor mensen en organisaties die op een bijzondere manier tegen onrecht strijden. Ook in de Kamer heeft de SP regelmatig aandacht gevraagd voor de strijd van Spijkers.

Begroting goedgekeurd

De begroting voor 2004 is goedgekeurd door de Partijraad. Uitgangspunten bij het opstellen ervan zijn een voorzichtige raming van de inkomsten, geen grote wijzigingen in het uitgavenpatroon en een extra toevoeging aan het verkiezingsfonds van 500.000 euro. De begroting laat een financieel gezonde partij zien

en een geraamd overschot van 258.000 euro.

De begroting van 2004 is de eerste die ter goedkeuring voorgelegd is aan de Partijraad, en tevens de eerste die een indeling hanteert naar kostendragers. Eerder werd gewerkt met een indeling naar kostensoorten. Vergelijkend met eerdere begrotingen is daardoor dit jaar moeilijk.

Links Europa ziet niets in 'neoliberale en militaristische' grondwet

Voor het middagdeel schakelde de Partijraad over op Engels als voertaal. Achter de tafel nam naast Harry van Bommel een aantal vertegenwoordigers van andere linkse Europese partijen plaats. Onderwerp van discussie: Europa, en dan vooral de Europese grondwet.

Een peiling onder de gasten leverde het volgende beeld op. Daniel Cirera van de Franse Communistische Partij (PCF): 'Wij zijn tegen de Europese grondwet, net zoals we tegen het Verdrag van Maastricht waren. Beide zijn gebouwd op een liberaal fundament. Ook de defensieparagraaf in de grondwet wijzen we af.' De PCF voert momenteel campagne voor een referendum over de grondwet. De kansen daarop leken eerst groot, maar worden steeds kleiner naarmate het

waarschijnlijker wordt dat de bevolking in meerderheid tegen zal stemmen.

De Duitse PDS heeft er lang en zwaar over gedebatteerd, maar kwam uiteindelijk ook uit op 'nee' tegen de ontwerpgrondwet. Wolfgang Gehrke: 'De grondwet legt ook een aantal grondrechten van burgers vast, iets wat we positief beoordelen. Maar uiteindelijk wogen de negatieve zaken voor ons toch zwaarder. Wij willen naar een vredelievend,

sociaal en democratisch Europa. De grondwet wijst in andere richting: verdieping van de kloof tussen kleine en grote landen, en opvoering van de militaire uitgaven.'

Helge Bo Jensen van de Deense Rood-Groene Alliantie: 'Onze partij is voortgekomen uit eurosceptis. Dus onze reactie op de grondwet is: *natuurlijk tegen*. De grondwet betekent meer macht voor Brussel, meer militarisering en meer neoliberalisme. Maar ook de grondrechten die in de grondwet vastgelegd worden zijn een reden om 'nee' te zeggen. Er komt geen enkel recht bij: alles is nu al op nationale schaal geregeld.' De Finse Linkse Alliantie is er

nog niet uit of ze de grondwet moet afwijzen, en richt zich momenteel helemaal op de campagne voor een referendum erover, vertelde Paulina Murto. 'In Finland leeft in de vrees dat we onze neutrale positie moeten opgeven en de NAVO in gedwongen worden. Daarnaast is de zorg over wat er gebeurt met onze publieke diensten en gezondheidszorg. Ons uiteindelijke standpunt zal afhangen van de garanties die we op deze punten krijgen. Maar in ieder geval moet er een referendum komen.' Murto gaf ook inzicht in de situatie in Zweden. De Vensterpartij is daar eenduidig tegen de ontwerpgrondwet. Een referendum zit er in Zweden niet in, nadat de regering het referen- ►

partijraad kort

- Alblasserwaard, Grave, Hilversum en Veghel krijgen de status van erkende afdeling. Veenendaal en Goirle promoveren van werkgroep tot afdeling in oprichting. Voor Kerkrade wordt de status van afdeling in oprichting met een kwartaal verlengd, en voor Weststellingwerf wordt besloten dat de afdeling in oprichting weer werkgroep wordt.
- De partijraadsleden worden gewezen op Nútopia, de aspirant-omroep voor dieren, natuur en milieu, waarvan Kamerlid Krista van Velzen één van de initiatiefnemers is. De SP steunt Nútopia met 5000 euro, drukwerk en andere praktische zaken.
- In de terugblik op de regioconferenties werd aandacht gevraagd voor de ervaringen van onze wethouders. Afgesproken is dat daarvoor gezorgd zal worden. Het partijbestuur komt met een voorstel hoe en waar dat georganiseerd wordt (op regioconferenties, de Partijraad of een aparte conferentie.)
- Naar aanleiding van perspublicaties wordt in de rondvraag gevraagd hoe het zit met Ali Lazrak. Met hem zijn problemen over de afdracht van zijn Kamerlidvergoeding. Hij heeft inmiddels een brief van het partijbestuur gekregen waarin hij gewezen is op de afdrachtregeling en waarin hij verzocht is zich daaraan te houden. Het antwoord hierop wordt afgewacht.
- De financiële controlecommissie die zich gaat buigen over de jaarrekening 2003 is geïnstalleerd. Hij bestaat uit de volgende afdelingsvoorzitters: Fred Houthuijs (Amstelland-Meerlanden), Harre van der Nat (Leiderdorp), Ineke Palm (Rotterdam), Nicky de la Rie (Nieuwegein) en Erwin van der Wal (Leeuwarden).
- Met een minuut stilte herdacht de Partijraad het overlijden van Simon Heeren. Simon raakte overal in de partij bekend door zijn enorme inzet als een van de chauffeurs van de SP Brandweerbrigade en was tevens de partner van Nora Swagerman, één van de drijvende krachten in de afdeling Zaanstad.
- Mede dankzij de campagne Red de Solidariteit! zet de groei van de SP door: inmiddels is het 43.000ste lid verwelkomd. In de campagne zijn 850.000 folders gedrukt, die voor het eind van het jaar verspreid zullen zijn.
- Jan de Wit roept op om CDA-wet houders en raadsleden onder druk te zetten om hun Kamerleden te vragen de SP-motie te ondersteunen om geen uitgedeelde straten te zetten.

dum over toetreding tot de eurozone verloren heeft. Uit Schotland was Rosemary Byrne gekomen, van de Schotse Socialistische Partij die bij de recente verkiezingen van één naar zes zetels in het parlement groeide dankzij een felle anti-armoedecampagne. 'We zijn tegen de grondwet vanwege de zaken die al genoemd zijn: neoliberalisme en militarisering. Over een grondwetreferendum wordt nog niet gesproken: er is een referendum beloofd over de euro, daar is eerst het wachten op.' Harry van Bommel liet weten dat ook de SP niets ziet in de

grondwet. 'Het is eigenlijk geen grondwet, maar een politiek program om van Europa één grote neoliberale markt te maken en de defensie-uitgaven te laten groeien.'

In de discussie die volgde kreeg vooral het militaire aspect veel aandacht. Gehrke kritiseerde de visie die onder andere de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Fischer huldigt: 'Hij zegt: *'Europa heeft veel meer inwoners dan de VS en is economisch ongeveer even sterk, maar besteedt veel minder aan bewapening, en dat kan niet.'* Ik zie dat als

een recept voor een catastrofe. We moeten niet hier de paraplu opendoen als het in de VS regent. Het alternatief voor een wereld met één supermacht is niet een wereld met twee supermachten, maar wereldvrede.' De anderen waren het hiermee eens. 'We moeten alternatieven opbouwen, waarbij de VN een grotere rol gaat spelen.' Helge Bo Jensen: 'Na de grote protesten vlak voor de Irakoorlog concludeerde de New York Times dat er twee supermachten zijn: de VS en de miljoenen mensen die wereldwijd demonstreren.' ●

Even wennen aan de regioconferenties nieuwe stijl

November was de maand van de regioconferenties. Zes vonden er plaats, verspreid over drie weekenden. Op allemaal ging het over het verslag van de Statenfracties. Overal werden *workshops* gehouden over het opzetten van nieuwe lokale werkgroepen als eerste begin van een afdeling, en het werken met de campagne *Red de solidariteit*. In het partijbestuur, op de partijraad en in een bijeenkomst van regiobestuurders werd vervolgens de balans opgemaakt. Hoe liepen de conferenties en welke lessen zijn er uit te trekken voor de toekomst?

Op de Partijraad kwamen vooral positieve geluiden over de conferentie in Eindhoven, – 'goede discussies door een prima mix in de conferentiedeelnemers van ervaring en nieuw enthousiasme' – en negatieve over die in Rotterdam. Over deze laatste werd geconstateerd dat er bij de

verantwoording van de statenfracties niet naar de inbreng uit de zaal geluisterd werd en dat de discussie over het opzetten van lokale werkgroepen aan veel mensen voorbijging. Erkend werd ook, dat dat deels lag aan de magere voorbereiding door de deelnemers.

'De Statendiscussie duurde te lang en had beter voorbereid moeten worden,' erkent Statenlid en regiobestuurder Bart Vermeulen. 'Maar, zo bleek op de evaluatie met alle regiobestuurders, die conclusie gaat niet alleen op voor Zuid-Holland, maar geldt ook voor een

aantal andere conferenties. Wat je heel goed kon merken, is dat deze vorm van verantwoording afleggen en van regioconferenties organiseren nieuw is. Het was zoeken naar de juiste vorm. Dat bleek ook uit de wel erg grote groepen voor de workshops over het opzetten van

Paulus Jansen in debat tijdens één van de regioconferenties

afdelingen en de Red de Solidariteit!-campagne. Met veertig man of meer kun je moeilijk samen aan het werk gaan. Voor de volgende keer gaan we de afgevaardigden strenger selecteren en beter voorbereiden.'

Statenfractie en afdelingen denken niet gauw aan elkaar bij het aanpakken van zaken

Hoe verliepen de andere conferenties, ondanks de aan-

loopproblemen? Edwin Bus, voorzitter van de Limburgse Statenfractie, was vooral blij met de conferentiebrede bespreking van het statenwerk. 'Dat voorkomt dat we indutten en heeft ons als fractie duidelijk gemaakt dat de afdelingen in de regio meer van ons verwachten. We laten onze agenda wel erg sterk bepalen door waar de provincie mee komt. Contact opnemen met de afdeling is iets waar we niet zo gauw aan denken. En andersom speelt dat ook: afdelingen denken ook niet snel *dat is iets voor de Staten*.' Gaat er nu wat veranderen na de conferentie? 'Zeker. We hebben de afdelingen verdeeld onder de Statenleden: ieder van ons is nu het vaste aanspreekpunt voor een deel van de provincie en in januari starten we met bezoeken aan alle afdelingen. Verder komen we meteen in het kerstreces bij elkaar om eens rustig te bespreken hoe we door meer structurele contacten met de afdelingen ons werk kunnen verbeteren.'

Zinvol, maar wat vrijblijvend vond regiobestuurder Winfried van Mierlo de bespreking van het Statenswerk in de regio Groningen, Friesland, Drenthe. 'Je kon merken dat het de eerste keer was dat zo'n verantwoording afgelegd werd en dat de afgevaardigden er te weinig van af wisten om een goede discussie op te zetten. Het bleef nu veelal steken in vragen.'

Is aandacht voor het Statenswerk wel zoveel tijd waard op een regioconferentie? Zijn er geen belangrijkere thema's om daar aan de orde te stellen?

'De terechte klacht was altijd dat de Statenfracties er maar een beetje bij hangen en dat we daar wat aan moeten doen. Daarom hebben we op het congres besloten dat ze verantwoording afleggen aan de regioconferenties. Laten we dat nou eerst maar een tijdje doen voordat we weer wat anders beslissen. Zinvol is het zeker en het is natuurlijk maar een deel van de regioconferentie.' ●

Conclusies en afspraken

Op de bestuursvergadering, de regiobestuurdersbijeenkomst van 7 december en de partijraad zijn de volgende conclusies getrokken en afspraken gemaakt over de regioconferenties:

- Er moeten betere verslagen komen van de Statenfracties (dat wil zeggen kortere en politiekere), zodat er een meer inhoudelijke bespreking mogelijk is.
- De hoofdpzets van de agenda blijft voor alle regio's hetzelfde. Wel zal bekeken moeten worden hoe er beter een regionale invulling aan gegeven kan worden. Suggesties hiervoor zijn welkom.
- Op de regioconferenties moet ruimte zijn voor twee workshops als we minder tijd nemen voor de statenfracties. Eén workshop met een meer politiek-inhoudelijk onderwerp, en de andere meer organisatorisch gericht. Bij de politieke workshop kan de inleiding verzorgd worden door een Kamerlid.
- De regiobestuurders gaan voortaan ook verantwoording afleggen op de regioconferenties.
- De regel dat afdelingen één vertegenwoordiger per 50 leden kunnen afvaardigen naar de regioconferentie blijft gehandhaafd. Grote afdelingen hoeven echter geen moeite te doen om koste wat kost hun quotum aan congresdeelnemers vol te maken. Hier geldt: kwaliteit boven kwantiteit.
- De regio Noord-Holland belegt voortaan een aparte conferentie: samenvoeging van de regio's Noord-Holland, Utrecht en Flevoland levert een te groot aantal deelnemers op
- Het is van belang dat 'sleutelfiguren' van afdelingen (voorzitters, fractievoorzitters) de regioconferenties bijwonen.
- De afdelingen worden opgeroepen voortaan beter na te denken over wie ze afvaardigen en die mensen beter voor te bereiden.
- Afdelingsbestuurders, regiobestuurders en Statenleden krijgen voortaan minstens twee maanden voorafgaande aan de regioconferentie een vooraankondiging met een programma op hoofdlijnen.
- Regio's die nu op zondag vergaderd hebben, komen volgende keer op zaterdag bij elkaar. En andersom.

Tussenstand cursusjaar 2003-2004

Kerstvakantie: tijd om de tussenbalans op te maken van de activiteiten van het SP-Studiecentrum. In hoeverre lukt het de ambitieuze doelen te realiseren die we ons gesteld hebben op het congres van 24 mei?

Politieke basisvorming, de scholingen die alle afdelingen dienen te geven, hoe lopen die?

Scholingscoördinator Rosita van Gijlswijk: 'Wat ik merk uit de contacten met afdelingen is dat vooral de korte versie voor nieuwe leden populair is. Hoe het staat met afdelingsscholingen die gericht zijn op alle leden, daar heb ik weinig zicht op. We gaan er wel naar kijken: in het eerste kwartaal van volgend jaar roepen we alle scholingsbegeleiders een keer bij elkaar. Speciaal voor de afdelingsscholingen zijn inmiddels de delen één tot en met vier van de scholingsboekjes politieke basisvorming herschreven, inclusief de bijbehorende instructies. Ons materiaal is daardoor weer helemaal up to date.'

En de bijscholingscursussen voor raads- en Statenleden. Hoe staat het daarmee?

'De Statenleden komen binnenkort voor een weekendcursus

bij elkaar. Vervolgens komen de raadsleden aan de beurt. We zijn er nog niet helemaal uit of dat ook een cursusweekend moet worden, of alleen een zaterdag. Maar hij komt eraan.'

Actievoeren & publiciteit, in debat, afdelingscommunicatie, lokaal actief, omgaan met de media: aan thema-cursussen staat er de komende maanden het nodige op de agenda. Is er genoeg belangstelling voor?

'Meer dan genoeg: alles zit al zo'n beetje vol en van *in debat* en *actievoeren & publiciteit* hebben we al een extra uitvoering ingelast.

Voor *afdelingscommunicatie* wil ik nog wel graag wat aandacht. Die cursus is bestemd voor afdelingsvoorzitters en fractievoorzitters, en dat heeft hier en daar tot verbazing geleid.

Waarom mogen we niet het lid sturen dat het inlegvel schrijft, kreeg ik bijvoorbeeld te horen. Op de cursus hebben we het erover hoe je gestructureerd je hele afdelingscommunicatie kunt doorlichten en verbeteren. En dat levert het meeste rendement op als de mensen de cursus volgen die de lijnen uitzetten in de afdeling. Vandaar de keuze voor fractie- en afdelingsvoorzitters.'

Heb je al zaken gezien die volgend cursusjaar anders moeten?

'De meeste cursussen zijn niet in één avond te doen, ook al gezien de reistijd. We zitten dus vast aan de zaterdag en daarvan zijn er te weinig in een jaar, als we ook rekening houden met regioconferenties, partijraadsvergaderingen en vakanties. Alle zaterdagen die beschikbaar zijn, hebben we inmiddels gevuld en toch kunnen we niet alle cursussen plannen die we zouden willen. Dat betekent dat we er volgend jaar naar toe moeten dat er meerdere verschillende cursussen op dezelfde zaterdag gegeven worden.'

Nog tips voor de afdelingen?

'Twee dingen: ik merk dat er in de afdelingen vaak meer gedaan kan worden met de kennis die opgedaan wordt op scholingen dan nu het geval is. Dat is zonde. Benut de kennis beter door mensen die aan een cursus deelgenomen hebben verslag te laten doen op kerngroep- of bestuursvergaderingen. En als tweede: in afdelingsverslagen wordt nog wel eens geklaagd dat er niemand is die plaatselijke scholingen kan geven. Wel, klagen helpt niet. Beter is het om met mij te bellen, zodat we samen naar een oplossing kunnen zoeken.' ●

De cursuskalender is te vinden op www.spnet.nl, onder 'scholings centrum'. Daar vind je ook aangegeven voor wie welke cursus bestemd is. Aanvullende informatie over de cursussen en de aanmeldingsprocedure is te krijgen bij je afdelingsvoorzitter en bij Rosita van Gijlswijk (voor vragen waar de voorzitter geen antwoord op kan geven). Rosita is telefonisch te bereiken op (010) 243 55 64 en per mail op studiecentrum@sp.nl

uit het partijbestuur

5 december 2003

Kort

- Regiovertegenwoordigers Paul Freriks en Nico Heijmans hebben aangegeven zich terug te trekken uit het partijbestuur. Er zal snel vervanging geregeld worden in de betreffende regio's.
- Op 16 december werd in de Tweede Kamer een culturele manifestatie gehouden met

Red de Solidariteit!

Uit de binnengekomen verslagen blijkt dat de campagne *Red de Solidariteit!* langzaam vorm begint te krijgen. In 59 afdelingen zijn er acties ondernomen op dit thema. Ook vindt er in de samenwerking rond *Keer het Tij* bundeling plaats die tot *Red de Solidariteit!*-comités kan leiden.

Situatie Emmen

De afdeling Emmen heeft, met steun van een externe coach, de opgaande lijn weer te pakken. Er wordt geschoold (Lokaal actief), een ledenenquête gehouden, veel gefolderd en kleine acties op touw gezet. Mensen raken opgetogen over wat er nu wel lukt.

Internet

Het bezoek aan de website loopt nog steeds op. Hij wordt even goed bezocht als in de hoogtijdagen rond de verkiezingen (5700 keer per dag). SPnet, van start gegaan per 1 september, wordt nog maar matig bezocht. Binnenkort gaat een stagiair met de verbetering van de inhoud aan de slag.

medewerking van onder andere Jan Douwe Kroeske, met een stevige boodschap over het belang van cultuur als pijler onder de samenleving.

- Er is ondersteuning vanuit de SP voor het opzetten van Nútopia, een nieuwe omroep die zich richt op dierenwelzijn, natuur en milieu.

- Het wetenschappelijk bureau komt binnenkort met een boekje 'Socialism, what is Left', met medewerking van Huub Oosterhuis en Arjo Klamer.

Vorbereidingen Europese verkiezingen

De kandidatencommissie heeft inmiddels zo'n 30 gesprekken gevoerd met kandidaten en er komen nog steeds aanmeldingen binnen. Op de partijraad van 13 december is voorgesteld de aanmeldingstermijn tot 13 januari te verlengen. De programma-commissie is, op basis van een uitgebreide voorzet van Erik Meijer, bezig om een compacter concept-programma te produceren dat rond 1 januari gereed is. De opzet van de campagne zal worden opgehangen aan enkele centrale thema's: onze bezwaren tegen de grondwet: de neoliberale markteconomie, het gemeenschappelijke defensiebeleid en

de verplichting om de defensie-inspanningen te vergroten, de aantasting van de nationale autonomie. De SP is bij uitstek de vertolker van de kritische blik naar Europa en zal de discussie over Nederland als nationale staat versus Europa aan moeten gaan, zonder eng nationalisme te prediken maar vanuit de idee dat dit Europese alternatief slechter is dan een meer autonoom Nederland. Tijdens de laatste Partijraad

werd er uitgebreid over Europa gediscussieerd, waarbij vertegenwoordigers van een aantal buitenlandse linkse partijen een bijdrage leverden aan het debat. Aan de orde kwamen de referenda in de verschillende landen, de Europese Grondwet, Europese samenwerking door Links. Op 17 januari vindt er in Amersfoort een Europaconferentie plaats, waar afdelingen een vertegenwoordiger kunnen afvaardigen.

Politieke situatie

De begrotingsbehandeling in de Kamer is met goede inhoud en inzet verlopen. De fractievoorzitter heeft vorige week een debat aangevoerd over de hoofdlijnen van het kabinetsbeleid. Er is met name veel kritiek op CDA-minister De Geus. Daar moeten wij in de campagne *Red de Solidariteit* ook op inzetten: het ontbreken van het sociale gezicht van het CDA. Rond Kerst is op dit thema goed actie te voeren. In het voorjaar komt een boekje uit met vraaggesprekken met Jan Marijnissen.

Bespreking regio's

De regio's Zuid-Holland Noord (Leiden/Alphen en omsteken) en Zuid-Holland Zuid (Haaglanden) zijn besproken. De regio's bieden een breed scala aan kansen en problemen. 'Noord' gaat het regio-overleg nieuw leven inblazen, is bezig met het opzetten van werkgroepen in Waddinxveen en de Bollenstreek en de versterking van de kwaliteit van de afdelingen Leiden en Alphen. In 'Zuid' gaat nog te veel tijd van de regiobestuurder zitten in het oplossen van bestuurlijke problemen. Met scholing wordt getracht de vele nieuwe actieve kaderleden snel de benodigde kennis over de SP bij te brengen. De situatie voor Den Haag geeft een zelfde beeld als in de andere grote steden. De afdeling heeft moeite om zowel de lokale als de landelijke thema's te structureren in een goede organisatie. De afdelingen van de grote steden moeten de koppen bij elkaar worden steken om specifieke werkmethode te ontwikkelen. Regiobestuurders hebben daar mogelijk meer ondersteuning van landelijk voor nodig. In de komende maand komen de verantwoordelijken van de vier grote steden bij elkaar voor een overleg hierover en rapporteren aan het partijbestuur.

Buitenland &

Les uit mislukken Eurotop: temporiseer verdere éénwording!

'Onder brede lagen van de Europese bevolking worden de Europese instituties en de plannen om te komen tot nóg verdergaande integratie gewantouwd', analyseert Jan Marijnissen de mislukking van de top. 'De politici voelden dat ook en hebben te elfder ure beseft dat ze niet langer voorbij kunnen gaan aan de mening van hun eigen bevolking. Dat laatste is ook de enige verklaring voor de harde maar contra-productieve opstelling van de Nederlandse regering om bepalingen over het Stabiliteitspact in de grondwet te krijgen. De Nederlandse bevolking is bedrogen rond de invoering van de euro – er zal geen prijsstijging komen, aldus minister Zalm destijds – en dat is men niet vergeten. Bovendien heeft men de afgelopen weken kunnen zien hoe Europese afspraken wél gelden voor de kleine landen maar niet voor de grote. Die laatste zullen altijd en per definitie hun nationale belangen laten vóórgaan op de belangen van Europa als geheel en de afspraken die in het kader van Europa worden gemaakt. Het is volgens Marijnissen ongewis of, en zo ja wanneer, er nog een Europese grondwet zal komen. 'De vooruitzichten daarop zijn niet best. Zelfs als de regeringsleiders tot een akkoord komen, is het nog zeer de vraag of de mensen die zich erover mogen uitspreken er in meerderheid mee zullen instemmen. Het Euroscepticisme

Overdag praatten de aanwezigen op de Partijraad van 13 december vol vuur over de Europese grondwet en het referendum dat er aan zit te komen. 's Avonds thuisgekomen bleek dat het voorlopig zo'n vaart niet loopt. De Eurotop in Brussel is op een mislukking uitgedraaid. Als er al een Europese grondwet komt, zal die nog geruime tijd op zich laten wachten. Een referendum gelijktijdig met de Europese verkiezingen van 10 juni 2004 is in ieder geval van de baan.

heeft de afgelopen weken enorm de wind in de zeilen gekregen. De SP is daar niet rou-

wig om. Temporiseren van de integratie is nu echt het beste, wil de politiek tenminste niet

volledig vervreemd raken van de mensen die ze zegt te vertegenwoordigen.' ●

Brussels lof op de digitale snelweg

Brussel is ver weg, heel ver weg voor de meeste mensen. Ook actieve SP'ers zijn niet allemaal op de hoogte van wat onze eigen Europese fractie voor werk verzet. Maar daar komt verandering in, want vanaf 1 januari 2004 kun je alle wetenswaardigheden uit 'Brussel' thuis ontvangen, via www.europa.sp.nl

Al sinds jaren kent onze landelijke website de sectie 'Euronieuws'. Maar trouwe lezers weten dat daar niet veel te beleven viel. Toch is ook in Europa de SP de meest kritische vragensteller. Met bijna vijfhonderd vragen in bijna vijf jaar voert Erik Meijer de Europese lijst aan. Volop nieuws te melden dus, en op www.europa.sp.nl zal dat ook gebeuren.

Er zijn inmiddels een kleine twintig dossiers aangelegd over onderwerpen die in Europa van belang zijn: de uitbreiding van de Unie en de pogingen om tot een grondwet te komen, het landbouwbeleid natuurlijk, maar ook luchtvaart, privatiseringen, de strijd om de havens en het neo-liberalisme waarvan het Europese beleid steeds doorspekt is.

Alle schriftelijke vragen kunnen via de site worden opgezocht. Maar naast het stellen van vragen roert Erik Meijer zich ook in de plenaire debatten. Zijn 'stemverklaringen' – want van écht debatteren hebben ze in Brussel niet veel kaas gegeten – zijn allemaal digitaal opgeslagen en worden op de website ontsloten.

De site zal zeker een rol gaan spelen in de campagne voor de Europese verkiezingen in juni 2004. Daarom zal er vanaf nu veel meer Europees nieuws gemaakt gaan worden, of beter gezegd, zal het noeste werk van de Eurofractie veel vaker als nieuws naar buiten gebracht worden. Op www.europa.sp.nl ●

Binnenhof

Motie van afkeuring in 'hoofdpijnendebat' kabinetsbeleid

Op initiatief van de SP voerde de Tweede Kamer op 16 december een 'hoofdpijnendebat' met premier Balkenende over de gevolgen van zijn kabinetsbeleid. Na de behandeling van de afzonderlijke begrotingen was het daarvoor volgens de SP de hoogste tijd.

In het debat sprak Jan Marijnissen de premier aan op zijn christelijke achtergrond. 'Ik vind niet dat je de overheid een schild voor de zwakkeren kunt noemen, als je als regering rechtvaardigheid en barmhartigheid uit je woordenlijst schrapt en toestaat dat de armoede weer verder zal toenemen. Ik vind het eigenlijk gewoon een schande om tegen een chronisch zieke of gehandicapte op het minimum te zeggen: *neem uw eigen verantwoordelijkheid*. Deze mensen zouden God en iedereen op hun blote knieën danken als ze het konden. Waarom voert u de agenda van de VVD uit? Waarom gaat u niet staan voor christelijk-sociaal?'

Marijnissen presenteerde ook enkele – financieel gedekte – voorstellen van de SP om het forse koopkrachtverlies bij chronisch zieken en gehandicapten weg te nemen.

1. Fysiotherapie en zelfzorgmiddelen blijven voor chronisch zieken in het pakket en er komt geen verhoging van de eigen bijdrage voor de thuiszorg.
2. Geen bezuiniging op de huursubsidie, en voorlopig een stop op de huurverhogingen.
3. Herstel van de koppeling in 2004.

Het voorgestelde pakket maatregelen wordt gedekt door de verlaging van de ziekenfondspremie in 2004 met 0,063 procent te verminderen en de AWBZ premie met 0,04 procent te verhogen. Het ongedaan maken van de bezuinigingen op de huursubsidie wordt gedekt door gebruik te maken van de nog niet besteedde middelen op de VROM-begroting. Daar-

naast leidt een huurstop ook tot lagere uitgaven aan huursubsidie in 2004. Het herstel van de koppeling kan gedekt worden door het toptarief van de inkomstenbelasting met ongeveer twee procent te verhogen.

De conclusie van de SP was dat het kabinetsbeleid afkeuring verdient. Marijnissen: 'De zwaarste lasten worden op de

zwakste schouders gelegd. Dit kabinet kiest er willens en wetens voor om de pijn neer te leggen bij mensen met een chronische ziekte, een handicap of een minimuminkomen. Wij kunnen niet anders dan dit categoriaal afkeuren.' Dat gebeurde met het indienen van een motie, die de steun kreeg van de fracties van GroenLinks en PvdA.

Onthullend was de opstelling van CDA, VVD en D66. Zij deden er alles aan om het belang van het debat te ontkennen. Zo namen niet de fractievoorzitters van deze partijen deel aan het debat, maar 'gewone' Kamerleden. En dat terwijl de voormannen in de media vaak verkondigden dat zij graag meer debatten op hoofdlijnen willen voeren. ●

Armoede neemt weer toe in Nederland

Het debat kwam op de dag waarop de Armoedemonitor van het Sociaal en Cultureel Planbureau verscheen. Daarin werden onder andere volgende conclusies getrokken:

- Tussen 1994 en 2001 daalde het aantal huishoudens met een laag inkomen van 970.000 naar iets minder dan 640.000. Procentueel kwam dit neer op een daling van vijftien procent medio jaren '90 naar tien procent in 2001. In 2003 en in 2004 zal dit percentage echter weer toenemen. Verwacht wordt dat het aandeel lage inkomens in 2004 uitkomt op elf procent.
- Huishoudens met een laag inkomen hebben ruim tweemaal zo vaak moeite met de aflossing van hun leningen als huishoudens met een hoger inkomen. Ook geeft in 2003 ruim de helft (55 procent) van de lage inkomens aan dat hun financiële situatie in de afgelopen twaalf maanden is verslechterd. Dit percentage ligt bijna driemaal zo hoog als in 2000.
- Niet-westerse allochtonen lopen duidelijk meer risico op armoede dan autochtonen. Eenderde deel van de niet-westerse allochtone huishoudens heeft een laag inkomen. Het verhoogde armoederisico ontstaat doordat deze huishoudens vaker laagbetaalde arbeid verrichten, vaker afhankelijk zijn van een minimumuitkering en weinig tweeverdieners tellen. De ouderen onder hen kennen bovendien vaak een onvolledige AOW- en pensioenopbouw.
- Vergeleken met de andere EU-lidstaten kent Nederland weinig armoede, een lage inkomensongelijkheid en weinig langdurige werkloosheid. Uit een recente SCP-enquête blijkt dat vijf à tien procent van de Nederlandse huishoudens zich in een situatie van 'sociale uitsluiting' bevindt.

Op naar gemengde wijken en scholen. Maar hoe?

De Rotterdamse plannen om mensen met een inkomen onder 120 procent van het minimum voortaan te weren, hebben het debat over spreiding van bevolkingsgroepen nieuw leven ingeblazen. Spanning levert discussiemateriaal: een fors deel van een opinieverhaal van Jan Marijnissen over mechanismen die segregatie bevorderen, delen van de bijdrage van raadslid Theo Cornelissen aan het raadsdebat in Rotterdam en enkele cijfers uit het SP-rapport *Hoe gaat het?*

Afrekenen met de mechanismen die segregatie bevorderen!

Segregatie in het onderwijs is een logisch gevolg van het ontstaan van witte en zwarte wijken, luidt een veel gehanteerd argument, dat al snel gevolgd wordt door de conclusie: en dus kunnen we er niets aan doen. Mijn stelling is dat de geografische segregatie maar voor een deel verantwoordelijk is voor de groeiende apartheid in het onderwijs, en dat aan beide wel degelijk wat te doen is.

Op dit moment zijn er steden met én gemengde wijken en ook zwarte en witte scholen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Amsterdamse stadsdelen Oost en Oud-Zuid. Ook kleinere plaatsen als Weert, Boxtel en Ede kennen een zwarte school in een gemengde wijk. In een wijk in Lelystad met 30 procent

allochtonen, staan een witte, een zwarte en een gemengde school op loopafstand van elkaar. Laten we eens kijken hoe dat kan.

Een belangrijk mechanisme achter het 'verzwarten' van scholen is de witte vlucht. Als op een school het percentage allochtone kinderen boven de dertig uitstijgt, blijkt er een witte vlucht op gang te komen, waarbij inmiddels ook een deel van de hoog opgeleide allochtone ouders meevlucht. Daarnaast wordt de schoolkeuze voor veel allochtone ouders belemmerd door hoge ouderbijdragen, die niet verplicht zijn... maar dat wordt er vaak niet bij gezegd. Veel allochtone ouders weten niet dat ze hun kinderen zeer lang (soms jaren) van te-

voren moeten aanmelden bij de (witte) school van hun eerste keuze. Ze komen dan te laat.

Ook de financieringswijze van scholen speelt een rol. Op dit moment heeft een school recht op extra geld als er meer dan negen procent achterstandsleerlingen op zitten (de gewichtenregeling: 1,9 maal het bedrag per kind voor een kind met achterstand). Gevolg: als een zwarte school witter wordt (en dus gemengder, wat we zo graag willen), dan krijgt de school minder geld. Hierdoor is de gewichtenregeling onbedoeld een vorm van gesubsidieerde apartheid geworden. Sommige zwarte scholen met speciale begeleiding en achterstandsprogramma's profileren zich expliciet naar allochtone ouders toe.

Witte scholen die deze extra begeleiding niet hebben, worden automatisch onaantrekkelijk voor allochtone leerlingen. Het komt zelfs voor dat allochtone leerlingen worden geweigerd op witte scholen omdat men niet de juiste begeleiding zou kunnen bieden. De meeste bijzondere scholen staan open voor allochtone leerlingen, dat is zeker. Toch zijn er – en waarschijnlijk steeds meer – bijzondere scholen die 'opeens' hun religieuze identiteit inzetten om daarmee selectief leerlingen te kunnen toelaten. Artikel 23 van de grondwet biedt bijzondere scholen immers de mogelijkheid om leerlingen te weigeren, indien zij de grondslag niet respecteren. Oud CDA-Kamerlid T. de Kok: 'Daarom noem ik de herinvoering van oude tradities en geloofswaarden schijnheilig en kan één en ander slechts bedoeld zijn om de scholen aantrekkelijk te maken voor wit Nederland'

Dure wijken moeten van het slot

Dan de segregatie in de volkshuisvesting. Een belangrijke oorzaak daarvan zijn de beperkte keuzemogelijkheden voor mensen met lagere inkomens, dus ook voor veel allochtonen. Nog steeds komen velen terecht in de wijken met lage huren waarna ze de wijk niet meer verlaten. Dit 'aanbod' spreidt zich niet. Want onder het mom van stedelijke vernieuwing worden er wel veel betaalbare huur

woningen in volkswijken gesloopt, maar van goedkope bouwen in duurere wijken is geen sprake.

Ook de huursubsidieregeling maakt dat veel huurwoningen voor mensen met lage inkomens op slot zitten. Afspraken tussen de overheid en de corporaties bepalen dat corporaties een maximumbedrag aan huursubsidie mogen besteden. Daarboven draait de corporatie zelf op voor de kosten van de huursubsidie. Dit maakt dat corporaties gestimuleerd worden om huurders met lage inkomens zo veel mogelijk in goedkope woonruimten te huisvesten.

Ingrijpen in mechanismen

Kortom, er zijn allerlei bedoelde én onbedoelde mechanismen die de segregatie bevorderen. In het

onderwijs zijn er de inschrijfprocedures, hoge ouderbijdragen, het selectief toelatingsbeleid en de verdeling van achterstandsgelden. In de volkshuisvesting gaat het vooral om het beperkte aanbod en de concentratie van de betaalbare huurwoningen en de regels met betrekking tot de huursubsidie. Willen we de segregatie écht stoppen, dan moeten we durven ingrijpen in die mechanismen. Daarom stel ik de volgende maatregelen voor:

- Meer sociale woningbouw in alle soorten wijken.
- Aanpassing van de huursubsidieregeling.
- Een regionaal actief woningtoewijzingsbeleid, gericht op bevordering van meer spreiding van kansarmen, onder wie helaas veel allochtonen.

- Invoering van een Centraal Overleg Platform, voor de aanmelding van nieuwe leerlingen voor alle scholen binnen een regio. Doel daarvan is een evenredige verdeling van achterstandsleerlingen over de scholen.
- Maximering en op termijn afschaffing van de ouderbijdragen.
- Herziening van de gewichtenregeling, zodat er een eind

komt aan de 'gesubsidieerde apartheid'. Scholen die een meer gemengde samenstelling krijgen, worden beloond.

- Invoering van een acceptatieplicht voor alle scholen.
- Invoering van de eis aan nieuw te stichten scholen dat zij streven naar een evenredige verdeling van achterstandsleerlingen in hun regio.

Jan Marijnissen

Georganiseerde trekarbeid, zoals vroeger in Zuid-Afrika?

De SP is al twintig jaar voor spreiding, maar dan wel spreiding van kennis, inkomen en macht. De SP is voor gemengde wijken en gemengde scholen. Spreiding geeft nieuwkomers een eerlijke kans zich te integreren in onze samenleving. Eerder vroeg het college zelf aan alle Rotterdammers om te 'ritsen' met de nieuwkomers. Maar dit rapport (dat van het Rotterdams college - red.) is daar geen uitwerking van. De zogenaamde betere buurten blijven op slot voor mensen die afhankelijk zijn van sociale woningbouw. Er wordt onverkort vastgehouden aan de Woonvisie waarin alleen dure en middeldure nieuwbouw toegestaan. Daarmee wordt de situatie voor de groeiende groep woningzoekenden die nu uit armoede inwonen bij familie en kennissen uitzichtloos. Daarmee wordt ook de eis tot 'adequate huisvesting' aan Rotterdammers die hun partner in het buitenland zoeken een

eis die tot uitsluiting leidt. Met toenemende frustratie als gevolg. De eis van 120 procent van het minimumloon is voor de SP onaanvaardbaar. We willen hier geen georganiseerde 'trekarbeid' zoals vroeger in Zuid-Afrika. Straks mag je hier wel achter de kassa zitten bij C1000 maar heb je geen recht op een woning. De tijden waarin arbeiders wel mochten bouwen, maar niet konden wonen, keren terug. Te dol voor woorden. Zo worden de armen bestreden in plaats van de armoede. Of vindt het college dat je pas fatsoenlijk en menswaardig kunt leven als je 120 procent van het minimum verdient? En gaan we dan met alle macht er voor zorgen dat ALLE Rotterdammers ruim voor 2017 een inkomen hebben van minstens 120 procent van het minimumloon? Als dat het doel van dit college zou zijn, dan is de SP de eerste om samen met haar op te trekken. Maar over zo'n strijd voor welvaart en welzijn voor

alle Rotterdammers staat niets in dit plan. Het is juist dat er in het verleden te veel op zijn beloop is gelaten, dat er te veel megalomaan gejubeld werd over een 'Manhattan aan de Maas', dat er niks gedaan is aan de problemen die gepaard gaan met de toenemende individualisering. Deze jarenlange klacht van de SP werd in het verleden steeds weggewuifd. Gelukkig worden veel problemen nu wel erkend en be-

spreikbaar gemaakt. Dat is de winst van de verkiezingen van maart 2002. Maar de uitwerking van die verkiezingen maakt meer kapot dan ons lief zou moeten zijn. Dit college ziet te veel Rotterdammers als een probleem en gaat te weinig in op de kennis, de kunde en de mogelijkheden van die Rotterdammers om hun lot in eigen hand te nemen.

Theo Cornelissen

Allochtonen-enquête pleidooi voor spreiding

Het rapport *Hoe gaat het* geeft de visie van 462 Nederlanders van Turkse en Marokkaanse afkomst op aspecten van integratie. SP'ers gingen gesprekken met hen aan die drie kwartier tot twee uur duurden en die een goed beeld geven van de meningen van de deelnemers. Uit de antwoorden blijkt onder andere het volgende:

- 41,1 procent wil graag verhuizen naar een meer gemengde wijk
- 92 procent wil dat de overheid bevordert dat er meer gemengde wijken komen
- 40 procent van de ondervraagden die kinderen hebben op een 'zwarte' school is tevreden over die school
- 87,6 procent van de ondervraagden die kinderen hebben op een 'gemengde' school is tevreden over die school
- 85,8 procent vindt dat het bevorderen van meer gemengd onderwijs een goede zaak is

Het rapport is te vinden op www.sp.nl

SP-Europaconferentie: een ander Europa is mogelijk?!

Hoe moet óns Europa eruit zien? Hoe willen wij de internationale problemen aanpakken en de internationale samenwerking organiseren? Is een ander Europa mogelijk? Daarover gaat het op 17 januari in Amersfoort op de SP-Europaconferentie.

Uitstekende sprekers uit binnen- en buitenland laten hun licht schijnen op de strijd voor een sociaal Europa in het tijdperk van globalisering. En in een viertal workshops kan iedereen aan de discussie deelnemen. De workshops hebben de volgende thema's: het buitenlands en handelsbeleid van de EU; de neo-liberale en a-sociale politiek van de EU en de lidstaten; arbeidsomstandig-

heden en de strijd voor een sociaal Europa; landbouw, milieu en gentechnoedsel. De conferentie is, kortom, een ideale voorbereiding op de bespreking van ons Europees verkiezingsprogramma en onze campagne.

De voertaal van de conferentie is Engels. De deur gaat open om 9.30 uur; om 17.00 uur is de afsluiting gepland.

Aanmelding kan met een mailtje naar administratie@sp.nl of een briefje naar Ledenadministratie SP, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam. Zet bij de aanmelding je naam, lidnummer, adres en afdeling. Zijn er meer gegadigden dan plaatsen, dan wordt er vanuit iedere afdeling tenminste één lid toegelaten.

Meer info: René Roovers,
(06) 22 60 73 08.